

LA XARXA CRÍTICA GLOBAL A CATALUNYA. MOBILITZACIÓ SOCIAL AL TOMBANT DEL SEGLE XXI

Institut de Govern i Polítiques Públiques

Coordinador:
Ricard Gomà

Equip de recerca:
Eva Alfama
Lluís Jordi Farré
Robert González
Lluc Pelàez
Guimar Vargas

Febrer de 2003

ÍNDIX GENERAL

I.	INTRODUCCIÓ.....	1
II.	ELS RELATS. Antecedents i evolució de la xarxa crítica global a Catalunya: dels anys 80 a l'actualitat.....	13
III.	MAPES D'ACTORS. La configuració de la xarxa crítica global a Catalunya, 2001-2002.....	168
IV.	BIBLIOGRAFIA.....	213
V.	ANNEXOS.....	219

I. INTRODUCCIÓ

1. PRESENTACIÓ

Aquest que presentem no és un treball acabat. Després d'un any de feina hem aconseguit, sobretot, ser conscients que la tasca d'investigar la mobilització social dels últims anys obre moltes portes i molts àmbits per estudiar. Barcelona i Catalunya han estat, en el tombant del segle vint i ú, un dels llocs on s'ha cuinat allò que en el seu moment es va anomenar "el moviment antiglobalització", nom que nosaltres volem desterrar definitivament. Ha estat un escenari privilegiat dels debats, les tendències, la innovació i les divergències d'aquesta àmplia xarxa crítica global, on els processos locals han tingut repercussions en l'esfera mundial.

Així doncs, de moment, ens hem quedat a l'inici del camí. Fa cosa de tres anys l'equip d'investigació sobre moviments socials de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP) vam començar a enfocar la direcció d'allò que volíem que fos el nostre treball. De les primeres col·laboracions amb la Fundació Jaume Bofill en van sorgir dues finestres obertes centrades en el treball de camp sobre quatre moviments socials a Catalunya i Euskadi (antimilitarisme, solidaritat, antiracisme i okupació) i, més tard, l'editorial Icària en va publicar un llibre on s'abordava el tema des d'una visió més teòrica. A partir d'aleshores vam creure convenient enfocar el nostre punt de mira cap aquest nou fenomen que era la xarxa crítica global i així ho hem estat fent durant els últims mesos.

Però tot just estem començant. L'abordatge que volem fer sobre la mobilització social ja es perfila clarament en els nostres treballs anteriors. Pretenem analitzar la seva incidència en el marc de les polítiques públiques enteses des del concepte de *governance*, és a dir; de quina manera la xarxa crítica és capaç de generar rendiments en l'espai de la presa de decisions comunes. Aquest s'entén com un espai ampli i difós on els processos de decisió, implementació i avaluació de polítiques públiques s'obren a múltiples actors i a infinits mecanismes que es sobreposen. Actualment el concepte "polítiques públiques" té perfils poc definits, creiem que en aquesta indefinició pren protagonisme la societat civil, i els discursos alternatius augmenten la seva capacitat d'impacte.

Però en aquest cas hem arribat fins on hem pogut. El nostre treball de camp s'ha basat en més de cinquanta entrevistes en profunditat a persones dels diferents àmbits de la xarxa crítica i d'alguns espais de la xarxa institucional. La informació que n'hem tret ha estat realment valuosa, però el seu tractament s'ha quedat encara molt coix. També hem estat analitzat documentació generada pel mateix moviment, i hem fet una recopilació del que ha anat publicant la premsa. A part d'això, les persones que integrem l'equip de treball vam estar vinculades molt directament en alguns dels espais de la mobilització, per la qual cosa, la nostra experiència participant ha estat una altra font d'informació clau.

Tot i així sabem que ens falta molta feina per fer. Bàsicament presentem dos tractaments de tota la informació recopilada. Per un costat hem estat redactant els fets. Dividits en cinc apartats cronològics, presentem els relats d'allò que va succeir a Barcelona i Catalunya des de l'inici de l'any 2000 fins a principis de l'any 2003. Són tres anys de fets realment importants a Barcelona, Catalunya i al món. La història ens ho dirà, però el que ha passat aquests anys pot comportar canvis importants en la manera d'organitzar la societat i, amb els Fòrums Socials de Porto Alegre com a fites simbòliques, les xarxes crítiques han assolit un protagonisme indiscutible. La societat civil catalana hi ha estat present, però són processos molt recents i no és fàcil prendre perspectiva.

Per això encara se'ns escapen moltes coses. L'altre tractament que hem fet ha estat analitzar els actors locals protagonistes de cadascuna de les etapes més importants que hem recopilat en els relats cronològics. El nostre objectiu és posar cada actor present en l'arena política en un mapa gràfic que en defineix, per un costat, algunes de les seves característiques i, per altra banda, les seves relacions amb la resta d'actors i el seu paper en la xarxa. La tasca no ha estat gens fàcil, i segur que els mapes que presentem necessiten retocs, però les idees que ens donen tal com ara els presentem obren interrogants i esclertes per on seguir furgant. Hem de dir, per ser honestos, que aquests mapes presenten un biaix centralista molt barceloní, en som conscients i provarem de trencar aquesta parcialitat quan aprofundim en la nostra feina.

De moment només hem arribat fins aquí, i potser era el que preteníem. Som conscients que aquest tipus de processos polítics es poden analitzar, objectivament, deu anys després que s'hagin esdevingut com a mínim. Nosaltres ens hi hem posat una mica abans, però molta de la informació que hem recopilat seria difícil de trobar d'aquí a una dècada. Segurament no podrem destriar l'impacte real d'aquestes mobilitzacions fins d'aquí molt temps, però relatar els fets i establir les relacions entre els actors que els protagonitzen forma part dels fonaments de la feina que es podrà fer a partir d'ara.

2. BREU MARC CONCEPTUAL I TEÒRIC

CONCEPTES CLAU

El concepte de **moviment social** ha assolit un grau de protagonisme inèdit durant els últims anys. Tant en l'àmbit acadèmic, com en el polític i en el social, l'expressió ha anat estenent la seva presència amb rapidesa i, com acostuma a passar en aquest casos, generant confusió. No volem entrar a donar la nostra definició de moviment social, entre d'altres coses perquè pensem que ja ho han fet persones més competents en la matèria, però ens és necessari utilitzar el concepte per generar-ne un de nou que, d'entrada, ens serà més útil per l'estudi que presentem i per la manera d'abordar l'anàlisi del nostre treball de camp.

Es tracta del concepte de **xarxa crítica**. Les grans mobilitzacions generades a Barcelona i a Catalunya durant els darrers cinc anys ens demanen a crits una referència més àmplia que la de moviment social. La Consulta social per l'abolició del deute extern (març de l'any 2000), la mobilització contra la desfilada militar (maig del 2000), l'organització del viatge a Praga com a primera cita europea del moviment contra la globalització neoliberal (setembre del 2000), i, sobretot, la Campanya contra el Banc Mundial del juny del 2001 i la Campanya contra l'Europa del capital i la guerra del març del 2002 són mobilitzacions que no es poden abordar, únicament, des del protagonisme dels moviments socials.

Entenem per **xarxa crítica** *aquell entramat de relacions entre actors polítics i socials que, incloent diversos graus de la radicalitat ideològica i formalització organitzativa, crea amplis espais de mobilització, introdueix nous discursos i diversifica les estratègies participatives incidint inevitablement en les polítiques públiques.*

Hi ha quatre elements que ajuden a caracteritzar el concepte de xarxa crítica. En primer lloc el seu potencial per incidir en les xarxes principals de les polítiques públiques, enteses des del punt de vista de la *governance*. Ho vulguin o no, són espais de mobilització que acaben creant canals d'incidència i impactes reals. En segon lloc, aquesta capacitat per obrir temàtiques noves i enfocaments renovats dins l'arena social i política. En tercer lloc responen a una morfologia més complexa respecte als actors polítics tradicionals, incloent els moviments socials. I per últim, el recurs de l'espai simbòlic com un element clau en la seva capacitat d'incidència.

Així doncs, entenem el fenomen de les últimes mobilitzacions d'una manera més àmplia i sistèmica, on les relacions entre els diferents actors centren la nostra atenció per les potencialitats que generen. Si bé és cert que en les xarxes crítiques, tal com nosaltres les entenem, els moviments socials hi exerceixen un protagonisme central, no és menys important el paper que hi juguen altres actors polítics i socials com els sindicats, els partits polítics o el teixit associatiu, per posar exemples que poden abocar claredat a la nostra definició.

Val a dir que tant els moviments socials com allò que nosaltres anomenem les xarxes crítiques, tenen objectius difosos, i és dubtable que la seva incidència en les polítiques públiques en sigui l'eix central. Però tot depèn de com entenem el concepte de polítiques públiques.

Entenem per **polítiques públiques** *els processos que porten a prendre decisions que afecten la societat i a implementar-les*. Des d'un punt de vista ampli, és a dir, des del punt de vista del que s'ha anomenat *governance*, les polítiques públiques han experimentat una evolució: han augmentat en els actors que les porten a terme i han diversificat les temàtiques que engloba.

Enteses d'aquesta manera, segurament, les xarxes crítiques no fan res més que incidir en les polítiques públiques en les tres dimensions que referim més avall. Fins i tot en la construcció d'identitats (un dels eixos importants en l'anàlisi teòrica tradicional dels moviments socials), s'estaria incidint en les polítiques públiques per molt autònomes que aquestes identitats es puguin concebre.

De fet, entenent el concepte de polítiques públiques de manera àmplia, podem dir que moviments socials tant allunyats del poder polític formal, com el moviment per l'okupació, estan generant elements de polítiques públiques; per exemple, quan els centres socials okupats ofereixen activitats d'oci alternatiu, tant a l'oferta privada com a l'oferta pública (Centres Cívics o Casals de Joves).

Així doncs ens pot semblar que les fronteres entre l'arena de les polítiques públiques i allò que hem anomenat xarxes crítiques queden difoses. Però una ullada a la realitat ens demostra que la hipòtesi no és tant agosarada. Durant els últims anys, aquest moviment contra la globalització neoliberal ha estat traient al carrer actors tant radicals com l'anarquisme o l'okupació conjuntament amb partits polítics que ostenten espais de poder importants en la democràcia representativa. I diem conjuntament perquè, malgrat que internament es mantinguin distàncies i separacions importants, els marcs culturals predominants senzillament perceben que participen de la mateixa manifestació o la mateix fòrum social (sigui quin sigui).

Així doncs, dins del paràmetre de **radicalitat ideològica**, pensem que és interessant introduir un eix en tensió que ens ajuda a definir el nostre camp d'anàlisi. Es tracta del paràmetre que mostra les estratègies de participació, que van des de l'autonomia a la institucionalitat. Entenem per **autonomia** *les formes de participació més allunyades dels sistemes representatius de les democràcies occidentals* que, en casos extrems, arriben a crear espais alliberats en els quals es tanquen les portes al sistema polític dominant, tot i que és difícil que aquest no trobi esclatxes per on fer-se present, o fins i tot la voluntat de crear contrapoder. En casos menys extrems proven de generar noves formes de participació i mètodes de presa de decisions més col·lectivitzats (allò que algú ha anomenat *la cogestió de l'ordre social*).

Entenem per **institucionalitat** *aquells espais participatius recollits en el cos jurídic d'una societat*. Així doncs les administracions públiques són l'exemple del grau més elevat d'institucionalització i, en ordre degradant, els consells consultius, els partits polítics, els sindicats, les organitzacions no governamentals, etc.

Un segon paràmetre que ens situa cadascun dels actors en els nostres mapes de la xarxa crítica és el seu desenvolupament organitzatiu. És a dir, de quina manera vol organitzar-se cada grup i com això repercuteix en l'organització de la mateixa xarxa. En aquest cas, doncs, l'eix en tensió va de l'estructura formal més tradicional a l'organització més difusa i espontània.

Amb aquests dos paràmetres (institucionalitat-autonomia i estructura formal-organització difosa) hem creat uns eixos de coordenades on hem provat de fer un primer assaig de mapa d'actors. La feina necessita d'una revisió que només podrem fer en la mesura que avancem en altres aspectes del nostre treball, però com a primera aproximació, pensem que dóna moltes dades

sobre el "qui és qui" en la xarxa crítica a Catalunya, encara que, tal com ja hem dit, els nostres mapes tenen cert biaix centralista.

3. L'IMPACTE DE LA XARXA CRÍTICA EN LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES

La nostra voluntat, seguint el fil dels nostres estudis anteriors, és analitzar els impactes de la xarxa crítica en les polítiques públiques a través de les dimensions. Dividir analíticament les dimensions de les polítiques públiques ens serà de molta utilitat per tal de no perdre cap detall de la influència que pot tenir una mobilització en el resultat final de les polítiques. A continuació definirem com entenem les tres dimensions de les polítiques.

a) La dimensió simbòlica o conceptual: aquesta dimensió posa èmfasi en els valors i discursos generats per la xarxa crítica que s'enfronten al paradigma dominant i que acoten el menú d'alternatives possibles. Es correspon al procés de construcció de problemes, explicitació de demandes, elaboració de discursos recolzats en determinats valors, marcs cognitius i sistemes de creences. Es tracta dels impactes generats en allò que s'anomena l'opinió pública, i, finalment, en la conformació d'agendes públiques d'actuació.

b) La dimensió substantiva: en referim als models i continguts de les regulacions públiques. Es correspon al procés de formulació de polítiques i presa de decisions. És a dir, a la fase on es negocien continguts i opcions de fons i es formalitzen per mitjà de decisions amb plasmació jurídica.

c) La dimensió operativa: aquesta darrera dimensió es refereix als processos d'organització i gestió de recursos, programes i serveis. Es correspon, per tant, al procés d'implementació. En ell es posen en marxa mecanismes de producció de serveis, programes i projectes. Lluny d'una concepció tècnica d'aquesta dimensió, en ella poden obrir-se nous espais participatius, lligats tant a la gestió de recursos com a l'avaluació de certs aspectes i al conseqüent redisseny de polítiques.

El nostre treball de camp ens ha de servir, en una fase següent de l'estudi, per saber com la mobilització que s'ha generat en aquests últims anys pot impactar en cadascuna d'aquestes dimensions de les polítiques públiques. Per poder fer aquesta anàlisi hem dissenyat un model que està explicat en el nostre treball anterior¹. En aquesta primera fase que ara presentem no creiem que sigui imprescindible tornar a desenvolupar el model, però sí que ens serà útil parlar de les variables que hi tenen un paper determinant.

Segons el model definit en treballs anteriors, hi ha tres variables que són clau a l'hora d'analitzar els rendiments d'una mobilització social. Les diferents combinacions d'aquestes variables ens donen resultats diferents respecte a la capacitat de la xarxa crítica per generar rendiments d'acord amb els seus objectius. A l'hora de fer el nostre treball de camp hem posat èmfasi en els indicadors de les variables que us expliquem tot seguit.

¹ Ibarra, Martí, Gonmà. Ed. Icària 2002 i Brunet, González, Pelàez Ed. Aportacions 2002.

Les variables utilitzades són, en primer lloc el capital social alternatiu d'un moviment (que inclou les persones que el componen, la seva capacitat per generar discurs, la seva organització i les seves estratègies d'acció col·lectiva), en segon lloc les característiques de la xarxa de polítiques públiques en la que incideixen i per últim els marcs cognitius (els valors socials i culturals o l'opinió pública) que envolten el procés.

a) El capital social crític o alternatiu (o també podríem dir-ne els recursos)

Una xarxa crítica que pretengui canviar o innovar unes determinades polítiques ha de tenir cert capital, o certs recursos que li permetin interactuar amb la societat. Entenem per capital social tots aquells recursos que utilitza la xarxa crítica per assolir els seus objectius. En aquest cas podem parlar de quatre grans conceptes que s'inclouen en aquesta variable: les persones que s'hi vinculen, el seu discurs i els canals de difusió utilitzats, les estratègies organitzatives i el repertori d'acció col·lectiva o de mobilització.

Les persones que es vinculen inicialment a un cicle de mobilització acostumen a sorgir de xarxes latents de moviments socials preexistents, cal veure'n, doncs, quina és la seva experiència en l'acció política. Per tal de considerar que la variable té una tendència favorable, a part de la inevitable vessant quantitativa, els grup ha de tenir capacitat per activar altres nuclis d'acció col·lectiva crítica, ha de tenir certa relació amb aquesta àmplia xarxa latent que li proporcioni altaveus al seu discurs i doni una sensació d'amplitud i extensió. Sembla important analitzar quins són els llaços que uneixen el grup, la vinculació que hi ha entre els seus membres, fins a quin punt el moviment és un espai de sociabilitat per les persones que l'integren o només un instrument de militància política. També és important conèixer les condicions social de les quals provenen (econòmiques, culturals...).

El moviment ha de tenir capacitat per relacionar-se amb allò que anomenem el seu coixí social; aquells àmbits que, sense estar en el nucli de la mobilització, poden donar suport als objectius del moviment tant a nivell públic com en la xarxa de polítiques públiques. És important analitzar-ne la seva capacitat de presència pública per actuar com a referents o líders d'opinió. El moviment ha de ser un grup permeable en el qual sigui fàcil vincular-s'hi.

La tendència al creixement, a la renovació de les persones que integren el moviment, és bàsica per mantenir unes condicions de protagonisme en la xarxa de polítiques públiques. L'enfortiment dels llaços informals, el dinamisme en les incorporacions i les desercions, l'augment en el compromís de la gent vinculada, així com la seva presència pública són altres indicadors que ens donaran pistes sobre el valor que pren aquesta variable en la seva percepció dinàmica.

Pel que fa al discurs, un escenari favorable per la presència del moviment en la xarxa de polítiques públiques és aquell que ofereix noves visions dels problemes o les situacions. La novetat i la capacitat d'explotar el nivell simbòlic del discurs són claus a l'hora de valorar la seva probabilitat d'implantació. No és tant important la radicalitat ideològica com l'originalitat de la proposta. Sembla important analitzar l'homogeneïtat del discurs entre els membres del moviment, l'optimisme amb el qual el plantegen, la seva urgència i la seva integralitat o transversalitat en les xarxes de polítiques públiques. Hi ha un paràmetre en tensió que ajuda a situar el discurs d'un moviment social, és el que va de la crítica a la construcció, del plantejament de problemes a la recerca de solucions, i, si existeixen, la concreció i viabilitat d'aquestes propostes.

Per altra banda el posicionament favorable exigeix poder explotar canals de comunicació amplis i potents, tant aquells que ja existeixen com la capacitat de crear-ne de nous. És interessant veure'n el nivell de mediatització o de distorsió del discurs que generen els canals utilitzats, la permanència d'aquests en el temps i la recurrència en l'ús d'aquests canals. En el cas dels mitjans de comunicació de masses, també és molt interessant conèixer la diversitat en les fonts d'informació que utilitzen i quin és el focus central de les notícies en funció de l'emissor, respecte a l'acció o discurs de la xarxa crítica.

Des d'un punt de vista dinàmic o de procés, són importants el manteniment de la radicalitat ideològica i la capacitat d'innovació constant dins els marcs simbòlics creats pel propi moviment. El que sembla realment important és la capacitat del moviment per crear aquests espais simbòlics i mantenir-los en el centre del debat o el conflicte. Les tendències que mostrin els mitjans de comunicació seran claus en aquesta anàlisi dinàmica.

Sobre les estratègies organitzatives, sembla clar que crea unes condicions de presència favorables l'organització molt oberta i horitzontal, que permeti als seus membres sentir-se identificats amb la proposta, i, lligant amb la idea de la connexió entre diferents nuclis d'acció col·lectiva, és interessant valorar-ne el grau de descentralització en la presa de decisions i en l'acció. És important analitzar si el grup de persones que l'integren té confiança en el tipus d'organització pel qual s'opta. Un altre indicador interessant és la flexibilitat organitzativa i la permeabilitat per entrar o per sortir-ne, no tan sols al moviment en general, sinó en els seus petits nuclis, en els àmbits centrals de decisió i d'acció.

En referència a l'evolució temporal d'aquests indicadors, podem percebre tendències a la jerarquització o la formalització de relacions que constituïrien un indicador negatiu per la vulnerabilitat que suposa pel moviment. Cal veure les capacitats de consens en la presa de decisions i el dinamisme en les interaccions entre les persones i entre els diferents nuclis. Es tracta que els membres del moviment assumeixin un grau de responsabilitat i de compromís, que facin seu el projecte de forma quasi vivencial.

Per últim, en referència al repertori d'acció col·lectiva o de mobilització, ens sembla interessant destacar quatre indicadors. En primer lloc la quantitat de gent que el moviment és capaç de moure per demostrar la seva presència al carrer. Tot i així, la quantitat de persones no té valor per ella sola, doncs per molt que es faci una gran manifestació, si aquesta no té elements de disrupció, pot esdevenir una mobilització sense cap mena d'efecte. Així doncs la capacitat de trencament de la monotonia de les formes tradicionals de mobilització és un element clau per analitzar el repertori d'un moviment. És interessant analitzar quines són les fonts històriques d'on beu el tipus de mobilització, Tilly (1978) diu que no es poden utilitzar rutines d'acció que la gent desconeix, que al capdavant sempre s'acaba fent el mateix, encara que trobant matisos diferents. Lligat a aquest concepte, podem veure fins a quin punt són imaginatives les accions realitzades i quin nivell de contundència (o violència) utilitzen. Per últim, igual com hem dit en els altres elements d'aquestes variables, és interessant analitzar el grau de descentralització de les accions.

És important, en la percepció dinàmica d'aquesta variable, la recerca constant d'estratègies no convencionals i impredecibles, així com una tendència de creixement que permeti mostrar fortalesa en el si del moviment i vulnerabilitat en la xarxa formal de polítiques. El manteniment de la incertesa respecte les capacitats de mobilització és bàsic en les seves condicions dinàmiques de protagonisme. L'increment de la radicalitat o la contundència en la mobilització acostuma a ser interpretada com la mostra de les limitacions del moviment. Un cop s'arriba a la violència, el

moviment ja no pot anar més enllà, per un costat es deslegítima i per altra banda perd aquest punt d'incertesa en les seves accions que li fan perdre poder.

b) La xarxa de polítiques públiques

Per analitzar aquesta variable hem de referir-nos a un concepte ja clàssic de la teoria de moviments socials, ens referim a l'*estructura d'oportunitat política* (EOP), que Tarrow (1994) defineix com "*aquelles dimensions consistents de l'entorn polític que fomenten o desincentiven l'acció col·lectiva*". L'EOP és una eina útil per analitzar el context polític que envolta l'acció col·lectiva d'un cicle de mobilització, bàsicament podem destacar quatre canvis en la conjuntura externa a un moviment que poden ajudar a obrir escletxes per tal d'afavorir la seva presència en les xarxes de polítiques públiques; un viratge substancial en alguna presa de decisió per part del poder, la possibilitat de tenir algun contacte amb els espais de decisió, els possibles canvis en l'estructura d'aliances i d'equilibris de poder dins la xarxa i, per últim, la coincidència amb allò que s'anomena el *temps mundial*, o sigui, el dinamisme o l'estancament en l'actualitat internacional.

Tot i així val a dir que el concepte d'EOP té alguns problemes en la seva aplicació davant la mobilització que estem provant d'estudiar. Davant d'aquest entrebanc, volem introduir en el debat un concepte més ampli que parli dels condicionants no només polítics, sinó també cultural. Potser alguna cosa semblant al que Mc. Adam ha definit com *Estructura d'Oportunitat Cultural* (EOC). En tot cas és una qüestió a la qual cal donar-hi voltes.

A l'hora d'avaluar aquesta variable, doncs, haurem de tenir present el concepte d'EOP o d'EOC com a marcs condicionants de tota la resta dels seus indicadors. En aquest cas, la bateria d'indicadors estàtics es poden dividir entre aquells que es refereixen a la xarxa independentment de la xarxa crítica i aquells que es refereixen a la relació dins l'arena de polítiques públiques.

Pel que fa a la xarxa de polítiques públiques, és interessant analitzar la seva densitat (el nombre d'actors respecte al volum de decisions i implementació de polítiques), la complexitat de les relacions entre els diferents actors i els seus canals de comunicació (els sistemes d'aliances), la simetria en el poder de cadascun dels actors (qui és que realment pren les decisions i com), la naturalesa de les seves relacions (el nivell de confrontació o de diàleg), la permeabilitat de la xarxa i el motiu d'una virtual permeabilitat (no és el mateix que sigui permeable per obertura formal i conscient o que ho sigui per indefinició o manca d'entesa).

També sembla interessant conèixer la novetat de la temàtica que tracta una xarxa concreta, així com la prevalència d'allò simbòlic en el tema tractat. Pel que fa als actors és important analitzar la seva antiguitat, així com el seu grau d'institucionalització. Saber quins són els marcs legislatius que l'envolten i el grau de formalització de la xarxa (si s'aglutina al voltant d'un ministeri o una regidoria preexistent).

Pel que fa a la posició de la xarxa crítica dins l'arena, serà indispensable examinar fins a quin punt l'espai crític és un actor nou en l'arena, o ja hi ha hagut altres cicles de mobilització que li donen certs coneixements sobre aquesta (allò que anomenem el *know how*). Cal veure la distància entre els discursos que genera la xarxa i aquell amb el qual irromp el moviment en aquest escenari. Es pot donar el cas que hagi estat el moviment el que ha provocat la creació d'una xarxa de polítiques públiques *ad hoc*. És interessant conèixer les primeres reaccions dels actors que componen la xarxa, si es donen per al·ludits davant les primeres accions del

moviment. Es tracta de veure el grau de capacitat del moviment per crear una dinàmica d'acció-reacció.

No hi ha dubte que no existeixen posicions dicotòmiques ni eternament prefixades, pot donar-se el cas que el propi moviment tingui capacitat per reorientar les tendències de la xarxa en una observació dinàmica de la variable.

Pel que fa als elements dinàmics d'aquesta variable, els canvis en les aliances que es donen al seu interior seran un recurs clau per tal que el moviment pugui tenir un paper de centralitat. Les reaccions dels actors de l'arena política amb més poder són un factor important per entendre la posició de la xarxa crítica en aquesta. Aquestes reaccions poden mostrar vulnerabilitat, per exemple, si els marcs legislatius canvien. També és necessari observar com canvien les agendes polítiques, mediàtiques, electorals o governamentals, preguntant-nos si aquestes es donen per al·ludides respecte l'acció del moviment.

No només la xarxa de polítiques públiques pot actuar en funció del moviment, sinó també a la inversa, de manera que el cicle mobilitzador pot patir certs processos de mimetisme o d'adversitat respecte la configuració de l'arena política. Les tendències d'aproximació o distanciament dels respectius discursos és un altre indicador interessant.

Es pot donar el cas que el moviment, en un escenari d'arena molt tancada i uns marcs cognitius molt favorables, tingui una tendència a allunyar-se dels espais formals de decisió, una tendència a radicalitzar discursos i a crear espais participatius cada cop més autònoms. Això no és necessàriament desfavorable per la seva capacitat d'incidència en les polítiques públiques, doncs pot haver un moment en el qual es sobrepassi un llindar i els espais de decisió acabin claudicant davant fets consumats. El moviment per la insubmissió va aconseguir la suspensió del servei militar obligatori sense haver tingut accés directe a l'espai polític formal, però amb unes condicions de protagonisme bastant favorables degut amb l'alineació amb els marcs cognitius predominants. En aquest cas, com en molts d'altres, els espais molt formalitzats de la xarxa de polítiques públiques (normalment els governs) mai reconeixeran la influència d'una mobilització, ja que suposaria mostrar una vulnerabilitat excessiva.

Allò més adequat per una posició favorable d'aquesta variable és una arena dominada per la inestabilitat, la tensió entre els diferents actors amb simetries canviant. La més desfavorable és una xarxa institucional estable, amb rols i jerarquies molt ben definits. Tot i així, alguns escenaris permeables i oberts, ho són per pròpia voluntat i amb obertures formalitzades. Un escenari d'aquestes característiques pot desactivar la impredictibilitat de l'acció del moviment, que es veu cooptat per la dinàmica de la mateixa xarxa de polítiques públiques.

c) Els marcs cognitius o l'opinió pública

L'aportació d'un moviment social al debat polític acostuma a ser una relectura de la situació, un nou punt de vista sobre un problema, una nova perspectiva d'anàlisi i, per tant, de recerca d'alternatives. En general, excepte en comptades ocasions, els problemes plantejats ja estan latents en el si de la societat que acull al moviment. No es tracta de denunciar o "crear" problemes o conflictes nous, sinó de plantejar els antics problemes des d'una manera diferent de percebre les seves causes o d'intuir les seves solucions.

Així doncs la novetat de la proposta de la xarxa crítica no rau necessàriament en l'objecte de denúncia, sinó en el raonament que fa el subjecte que el percep, tant pel que es refereix a

l'anàlisi de les seves causes com en la proposta de solucions alternatives. Aquesta anàlisi està emmarcada en uns paradigmes culturals concrets. Ja hem comentat que el discurs crític ha de tenir cert grau de trencament, però per tal de poder connectar amb la societat, és important no crear distàncies abismals amb els marcs cognitius predominants que el veuen (o el fan) sorgir. Cal tenir en compte la centralitat o la marginalitat de la temàtica que aborda el moviment, i, en algunes ocasions, l'existència de sobreentesos que, a nivell general, es donen en referència a aquesta.

De fet, un moviment articula els seus discursos més en funció de la seva interlocució amb la societat que en funció de la seva relació amb la xarxa de polítiques públiques formal (la societat, l'opinió pública, forma part del ventall ampli d'actors d'una xarxa de polítiques entesa de manera sistèmica, però no n'és un actor formal). La societat ofereix al moviment certes disponibilitats culturals, i l'ús d'aquestes disponibilitats articula el discurs, normalment tenint en compte una situació contradictòria entre les solucions que ofereix la xarxa formal de polítiques públiques i les possibilitats que ofereixen els marcs cognitius predominants (els existents o els potencials).

En la recerca d'indicadors que ens ajudin a situar aquesta variable, podem trobar una anàlisi de l'opinió pública preexistent, respecte a la problemàtica replantejada per part de l'espai crític. Cal diferenciar entre allò que és l'opinió pública d'allò que és l'opinió "publicada". Els articles d'opinió a la premsa o les anàlisis d'experts sobre el tema no tenen perquè coincidir amb la percepció generalitzada del problema plantejat. Un cop es comença a perfilar el discurs alternatiu, són interessants les noves perspectives plantejades, no només en la possibilitat de resolució del conflicte, sinó en les estratègies de participació política. Es pot analitzar el grau d'interès que desperta la nova proposta a través dels actes informatius, la petició i l'assistència a xerrades o convocatòries.

En el moment concret de l'anàlisi, es podrà veure quina és la capacitat de transformació dels marcs cognitius dominants, si aquests estan molt ancorats o si hi ha possibilitats de redireccionar-los. Això té a veure amb la novetat de la temàtica tractada i amb l'acceptació per part de la societat de les polítiques públiques que s'hi vinculen.

Però allò que és realment important, l'indicador que ens donarà més pistes sobre la possibilitat del moviment per estar present en l'arena on es prenen les decisions, és l'existència d'un escenari de tensió entre la concepció de l'opinió pública i la de la xarxa de polítiques públiques, i el grau de conflicte que aquesta tensió genera. En el cas que es doni aquesta tensió, és a dir, que hi hagi una distància molt patent entre una i altra percepció del problema, la xarxa crítica tindrà un espai molt ampli de maniobra i unes altes possibilitats de tenir accés en els espais de decisió.

Bàsicament, allò que realment permet que l'acció col·lectiva crítica adquireixi protagonisme en la xarxa de polítiques públiques, sempre i quan mantingui el seu capital social, és un marc de tensió o conflicte entre l'opinió pública i aquesta xarxa institucional. La manca d'aquesta tensió genera un marc en el qual la xarxa crítica queda fora de lloc i, en conseqüència es desactiva. L'harmonia entre les dues variables (sigui a favor dels discursos del moviment o en contra) genera un procés de desaparició de la xarxa crítica en la xarxa de polítiques públiques o bé de cooptació per part d'aquesta.

4. UNA PRIMERA CONTEXTUALITZACIÓ

Per tal d'anar-nos introduint en el tema pensem que no està de més fer una breu repassada als esdeveniments que relatem amb detall en aquest treball. Partim de la base que les mobilitzacions que s'han donat a Barcelona i a la resta de Catalunya durant els últims anys tenen unes arrels profundes, uns antecedents molt robustos que mantenen una xarxa social latent amb una opinió crítica, no només respecte les decisions puntuals que prenen els espais de poder, sinó respecte les mateixes estructures d'aquest i la seva legitimació.

Durant els anys noranta aquesta crítica es manifestava a través de moviments socials temàtics (la solidaritat internacional, l'antimilitarisme, l'ecologisme...), molt atomitzats però amb capacitat per generar certs rendiments polítics gens menyspreables. Cadascun d'aquests moviments crea xarxes àmplies de suport que penetren en diferents àmbits de la societat, alguns d'ells vinculats als espais formals del poder de manera directa o indirecta.

Aquests moviments segueixen cicles de mobilització diferent. Alguns són capaços de continuar generant espais informals de mobilització, altres són cooptats per les seves respectives arenes polítiques, i d'altres senzillament desapareixen del mapa. Tots aquests moviments, però, mantenen latent un espai crític i mobilitzat que a finals de la dècada generen dues mobilitzacions, al nostre parer, claus.

Un d'elles és la Consulta social per l'abolició del deute extern. L'altra és la mobilització contra la desfilada militar. En altres moments ja s'havia donat algun espai comú de mobilització entre actors molt diferents, podem recordar anys enrera l'acampada pel 0,7%. Però ens semblen interessants les dues mobilitzacions citades perquè les dues es donen l'any 2000 amb poc temps de diferència, generen la vinculació de molta gent jove que comença la seva militància política i, sobretot, fa patent la possibilitat de crear espais de coordinació entre col·lectius i organitzacions de naturalesa molt diferent.

A part d'aquesta anàlisi local, una ullada als esdeveniments mundials ens ajuda a veure com s'ha generat un potent discurs simbòlic de crítica a l'ordre internacional establert, al qual es vinculen espais d'acció col·lectiva de tots els racons del món amb diversos models organitzatius i amb diverses temàtiques polítiques com a referent. Aquest temps mundial té tres episodis que ens semblen punts d'inflexió; el primer és l'aixecament de la rebel·lió zapatista a Mèxic (1994) que aporta nous marcs conceptuals de crítica i alternatives, el segon és la mobilització a Seattle (1998) que és capaç d'internacionalitzar formes de mobilització col·lectiva novedoses, i el tercer és el Fòrum Social Mundial de Porto Alegre (2000) que genera la sensació que un altre món és possible.

En aquest marc sorgeixen a Barcelona i a Catalunya espais de coordinació que, en un principi, són mobilitzats pels àmbits de tendència més autònoma i movimentista. Amb l'okupació com a punta de llança dels moviments socials, espais com "Trenquem el silenci", la Mesa cívica pels drets socials, espais de suport a la immigració, campanyes contra la celebració del 12 d'octubre són primeres experiències de coordinació dels moviments socials.

Aquesta voluntat de generar xarxa s'acaba materialitzant en l'MRG, com un primer espai que té certa consciència de moviment global. El bateig d'aquest espai serà l'organització del viatge a Praga. A partir d'aquí la xarxa crítica global no deixa de créixer.

El nostre estudi té les dues grans mobilitzacions següents com a objecte central d'estudi: la Campanya contra el Banc Mundial Barcelona 2001, que va utilitzar també el nom de Rosa de foc, i la Campanya contra l'Europa del capital i la guerra del 2002 emmarcada en el semestre de la presidència espanyola de la UE.

Els nostres relats acaben incloent les últimes manifestacions contra la guerra a l'Iraq, passant per la vaga general de l'any 2002 i altres esdeveniments que tenen certs lligams amb les mobilitzacions que genera la xarxa crítica.

Són dues mobilitzacions que ens mostren varies coses que haurem d'anar enfrontant en successius treballs posteriors. Podem parlar de varies hipòtesis de treball o de diferents camps que podem començar a construir a partir de la base que presentem aquí:

- La xarxa crítica creix bàsicament aglutinant sectors de tendència cada cop més formal fins arribar a la socialdemocràcia. Això permet tenir a l'abast actors molt institucionals de l'arena política.
- Aquesta tendència a la institucionalització crea cert trencament dins la xarxa crítica que s'acaba partint en diferents espais, però no perd consciència global i guanya capital social.
- Un dels factors que fan créixer la xarxa és la nova relació establerta amb els mitjans de comunicació, que ve donada, entre d'altres coses, per la receptivitat per part dels marcs culturals dominants al discurs de la xarxa crítica.
- Hi ha certa tendència a la normalització d'estratègies d'acció col·lectiva basades en l'acció directa i la desobediència civil, que abans eren molt disruptives.
- La generació d'un espai simbòlic del discurs alternatiu fa que hi càpiga un ampli ventall d'ideologies i estratègies.
- Un dels debats interns de la xarxa més conflictius són les formes organitzatives.

En general creiem que estem presenciant un punt d'inflexió a nivell mundial pel que es refereix a les formes de fer política. La història ho explicarà amb més perspectiva d'aquí uns anys, el nostre gran obstacle és estar observant aquest fenomen sense la distància temporal que necessita, però creiem que fer una observació directa i deixar-la plasmada en aquest document forma part del procés. Esperem que sigui útil.

II. ELS RELATS

Antecedents i evolució de la xarxa crítica global a Catalunya, dels anys 80 a l'actualitat.

ÍNDIX RELATS

1. Els cicles de mobilització precursors de la xarxa crítica global a Catalunya.....	14
1.1. El moviment de solidaritat.....	14
1.2. Moviment antimilitarista i per la pau.....	20
1.3. El cicle del moviment per l'okupació a Catalunya.....	24
1.4. Altres xarxes crítiques a Catalunya.....	30
1.5. Cicles internacionals previs: de Chiapas a Seattle.....	36
2. La Campanya Praga 2000. El renaixement de les lluites.....	44
2.1. La creació de l'MRG i la contracimera a Praga.....	44
2.2. Consolidació de l'MRG i cimera de Niça, Davos i Porto Alegre.....	54
2.3. Altres mobilitzacions d'aquest cicle.....	60
2.4. Trobades de les xarxes de moviments als inicis de 2001.....	63
3. Barcelona 2001. "Un altre món és possible".....	69
3.1. La Campanya contra el Banc Mundial "Barcelona 2001": "Un altre món és possible".....	70
3.2. "La Rosa de Foc": Barcelona en ebullició.....	84
3.3. La Batalla de Gènova...i la de Gràcia.....	91
4. La Campanya Contra l'Europa del Capital i de la Guerra.....	99
4.1. La preparació de la Campanya.....	99
4.2. La participació al Fòrum Social Mundial de Porto Alegre.....	105
4.3. Març als carrers. Desenvolupament de la Campanya.....	110
5. L'evolució del moviment després del 16 de març.....	129
5.1. El context local: desallotjament dels CSO el Palomar i resistència a Can Masdeu.....	129
5.2. La reunió a Barcelona del Consell Internacional del FSM.....	134
5.3. Les mobilitzacions contra les cimera de la Presidència espanyola de la UE.....	136
5.4. Trobades de xarxes i moviments socials catalans i europeus.....	148
5.5. El Fòrum Social Europeu: Florència, ciutat oberta.....	153
5.6. Aturem la guerra i altres mobilitzacions.....	162

1. ELS CICLES DE MOBILITZACIÓ PRECUSSORS DE LA XARXA CRÍTICA GLOBAL A CATALUNYA

La primera part del nostre treball està dedicada a relatar els fets que considerem imprescindibles per entendre el sorgiment d'una àmplia xarxa crítica a Catalunya. Si bé és cert que a finals de la dècada dels noranta s'inicia un cicle de mobilització que es pot considerar diferent als anteriors, aquest no apareix del no res sinó, com sempre s'esdevé, la mobilització està despertant unes xarxes latents que ja existien anteriorment.

Parlem de xarxes latents però de fet es tracta de xarxes bastant actives. A finals dels anys noranta pensem que hi ha tres moviments socials, o tres xarxes crítiques de temàtiques definides, que van ajudar i nodrir el que a partir de l'any 2000 serà la xarxa crítica global arrelada a Catalunya. Per un costat hi ha l'ampli moviment de solidaritat, amb un procés d'institucionalització molt marcat durant els últims anys, però que no deixa de generar accions i grups de caràcter movimentista que la manté en tensió. L'esdeveniment que marca un dels seus últims punts d'inflexió és la Consulta Social per l'Abolició del Deute Extern el març de l'any 2000.

En segon lloc hi ha el moviment antimilitarista, amb unes pràctiques desobedients des de feia més de deu anys. Tot i que poc a poc anava perdent centralitat en l'agenda mediàtica i política, la celebració d'una desfilada militar a Barcelona al maig del mateix any 2000 va permetre una campanya en contra amb una alta capacitat de mobilització i de creació de contactes entre els diferents nodes de la xarxa crítica. Per últim parlem del moviment per l'okupació, la punta de llança dels moviments urbans, alternatius i radicals a Catalunya durant els últims anys, amb diferents nuclis molt heterogenis que suporten una repressió policial realment dura.

No són els únics, però aquests tres cicles de mobilització ens ajuden a entendre les característiques específiques de la xarxa crítica global a Catalunya dels últims anys, les seves potencialitats, els seus punts febles i els seus processos de conformació. Per acabar de descriure breument aquest escenari previ a l'esclat de la mobilització global, farem un repàs del que es va esdevenir al voltant de la resta de moviments socials durant els últims anys.

En qualsevol cas no podem oblidar l'escenari mundial que va des de Chiapas a Seattle, que ajuda a crear una consciència col·lectiva de lluita i que repercuteix substancialment en la configuració de les interrelacions dels diferents actors.

Són només cinc botons de mostra abans d'entrar en els cicles de mobilització de la xarxa crítica global a Catalunya pròpiament dita. Pensem que són imprescindibles per entendre els processos posteriors. En veurem breument alguns dels esdeveniments més importants separats per temàtiques, de manera que cada relat transcorre simultàniament en el temps tot i que es presentin per separat.

1.1. EL MOVIMENT DE SOLIDARITAT

Cal tenir present que allò que ens interessa en aquesta recerca és fer una cronologia dels fets que ens permeti veure els diferents actors que han participat en les mobilitzacions i com s'ha donat aquesta participació: el repertori d'acció col·lectiva, el discurs, els tipus de contacte que

s'han establert entre col·lectius, la intensitat d'aquesta relació; també la seva relació amb la xarxa de polítiques públiques. Pel que fa al moviment de solidaritat internacional i cooperació, a més de seguir un ordre cronològic en la descripció del relat, ens proposem fixar-nos, per una banda, en tots els actors que s'han estat mobilitzant a l'entorn que podríem anomenar més institucional, i que tenen un contacte més directe amb la xarxa de polítiques públiques (com seria tot el sector de les ONG). Per una altra banda, totes les organitzacions més movimentistes; aquelles que, d'acord amb les característiques més pròpies dels nous moviments socials, van dinamitzar campanyes com la de la Plataforma 0'7% i la Xarxa Ciutadana per l'Abolició del Deute Extern:

1.1.1.Etapa de naixement i consolidació 1978-1995

Podríem dir que, a Catalunya, el moviment de solidaritat i cooperació no s'entén sense la creació de comitès de solidaritat per una banda i de les primeres ONG per l'altra. Els actors més institucionals, les ONG, mantenen un contacte més estret amb l'administració i els seus discursos no han estat tan rupturistes sinó que moltes d'elles compartien el mateix 'frame' que l'administració.

Es pot parlar d'una primera etapa durant els anys 80, en la que es van consolidant els moviments de solidaritat que adopten un tema específic o un país com a eix vertebrador de la seva activitat i que estan compostats per gent que prové, en gran part, de partits de l'esquerra extraparlamentària que havien tingut un paper important en la lluita contra el franquisme. També trobem les ONG d'origen confessional que s'havien format durant els 60 com Intermon (1956), Mans Unides (1960), Justícia i Pau (1968) i els centres d'estudi com CIDOB (1973). En aquesta primera etapa mentre els comitès de solidaritat es dediquen més a la denúncia i sensibilització, les ONG inicien ja una coordinació per tal que el govern de l'Estat Espanyol destini el 0'7% del PIB per ajuda al desenvolupament.

Encara que els resultats a nivell institucional són ínfims, sí que s'obtenen rendiments interns a la pròpia xarxa; d'aquesta coordinació sorgeix al 1982 la Coordinadora espanyola d'ONGD impulsada des de Catalunya per nou ONGD². Des de aquesta campanya també es pressiona a les autoritats per a que s'inclogui un nou tema en l'agenda: el de la cooperació al desenvolupament. Tant des de les ONG com dels comitès de solidaritat, tot i que no s'aconsegueixen grans rendiments polítics, sí que sembla fer-se més evident el seu incipient reconeixement com a interlocutors per al disseny d'aquest tipus de polítiques.

A mitjans dels 80 també es comencen a coordinar el comitès de solidaritat (de Nicaragua, El Salvador i Guatemala). De la coordinació entre l'àmbit de les ONG de la cooperació al desenvolupament i el de solidaritat (tenint en compte que d'alguns comitès es creen noves ONG) neix la Federació Catalana de ONG pel Desenvolupament (FCONGD). Durant la segona meitat dels 80 es continua amb els actes de sensibilització i així com amb l'enviament de brigadistes i observadors per part del moviment de solidaritat. És molt important destacar que el fet d'haver participat en brigades suposa per a molta gent la seva primera experiència "política" i també el seu primer contacte amb la xarxa crítica. Sembla doncs que la xarxa de solidaritat és la porta d'entrada a la xarxa crítica i per tant possibilita que aquesta es vagi ampliant i consolidant.

És molt important destacar la creació de la Casa de Solidaritat amb Nicaragua com a instrument de coordinació del moviment de solidaritat, on es troben comitès de solidaritat amb varis països de Llatinoamèrica i Centreamèrica; ja que aquest també serà un espai físic de trobada molt

² Aquestes nou eren: Justicia i Pau, Ayuda en Acción, Cáritas, Cruz Roja, Intermón; Manos Unidas, Medicos Mundi, IEPALA i el Servei Civil Internacional.

important per a futures mobilitzacions donada la seva situació molt cèntrica a la ciutat de Barcelona.

Pel que fa als rendiments institucionals d'aquest període, cal destacar la creació del Fons Català de Cooperació (a partir de la Conferència Nord-Sud del 1984) al juliol del 1986. El FCCD es forma com una associació mixta d'ONGDs i administracions locals on totes estan representades per igual, amb l'objectiu de crear una entitat que coordini la cooperació municipal i de destinar el 0'7% del pressupostos municipal a la cooperació i sensibilització. El FCCD també s'encarrega de gestionar els fons procedents d'aquests municipis en projectes de cooperació amb altres països del Sud. Es constata en aquest període la creixent permeabilitat de les institucions, sobretot les locals, davant de les demandes, i també la capacitat de les institucions per a coordinar-se i treballar plegades.

A finals dels 80 i inicis dels 90 es produeix una desacceleració de la capacitat de mobilització de la xarxa de solidaritat, en part a causa del context internacional (caiguda del *Frente Sandinista* a Nicaragua i acords de pau a El Salvador) que provoquen una crisi del sector més militant. D'altra banda, la celebració de la contracimera del Cinquè Centenari va tenir poc impacte polític, tot i que podríem dir que va servir per a que es comencés a crear una incipient xarxa crítica: apareixen ja alguns dels actors que després trobarem en mobilitzacions com les de la Plataforma AntiMastricht³ en la Campanya Contra el Banc Mundial i l'FMI '50 Años Bastan' al 1995, i dels 'Encuentros Intercontinentales por la Humanidad y Contra el Neoliberalismo', promoguts pel Col·lectiu de Solidaritat amb la Rebel·lió Zapatista.

Un altre dels resultats i punt de inflexió important d'aquest període, tant per enfortir el moviment com de cara a l'opinió pública i a les institucions, és l'espai de coordinació entre la part més activa del moviment amb les ONGs més institucionalitzades que suposa la 'Campanya del 0'7%', que va mobilitzar durant el 1994 a gran part de la ciutadania a Catalunya. En un primer moment estava formada per la FCONGD, el FCCD i algunes persones a títol particular o de petits col·lectius afins. Davant de la resposta positiva que va tenir la campanya es va decidir convocar una acampada a l'avinguda Diagonal, prop de les Facultats de la Universitat de Barcelona, per tal d'aconseguir més visibilitat i tenir més recolzament, cosa que efectivament es va aconseguir.

A l'acampada s'hi van acabar sumant fins i tot partits polítics amb representació parlamentària, com IC, i els grans sindicats, potser per treure'n rendiments electorals. Quan des dels espais més institucionals es va negociar un desmantellament de l'acampada, sectors més radicals es van proposar de continuar-la. L'acampada es va traslladar a la Plaça Sant Jaume de Barcelona i va ser durament reprimida tant pels Mossos d'Esquadra com per la Guardia Urbana.

Gràcies a aquells mobilitzacions es va crear el '*Moviment del 0'7% i més*' a Catalunya com a tal, constituint-se grups més o menys estables arreu de Catalunya; com per exemple el '*grup del 0'7% i més*' a Lleida, que posteriorment seria un dels principals impulsors de la Consulta del 12 de març del 2000 i de la creació de la Xarxa Ciutadana per l'Abolició del Deute Extern (XCADE).

La Campanya del 0'7% va posar sobre la taula no només reivindicacions respecte les polítiques de cooperació, sinó també la petició d'una major participació de la societat civil en les decisions que afecten als pressupostos que s'hi dediquen. Aquest rendiments, tant simbòlics com institucionals, es van materialitzar a moltes administracions públiques. L'Ajuntament de

³ A Barcelona alguns dels actors que van estar presents a la mobilització contra el Cinquè Centenari també es van mobilitzar contra les Olimpíades de 1992. Alguns d'ells pertanyen a moviments de l'esquerra independentista, organitzacions llibertàries i moviment per l'okupació.

Barcelona, per exemple, va crear la Comissió Municipal de Cooperació Internacional i van augmentar substancialment els recursos per a cooperació i sensibilització en la solidaritat.⁴

Aquests rendiments també es materialitzen a altres poblacions amb la creació de Consells Ciutadans de Cooperació a Girona, Sabadell o Terrassa i del Consell Assessor de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat al juliol de 1995. A l'entorn més institucionalitzat del moviment continuen apareixent noves ONGs, algunes com apèndixs d'actors polítics ja constituïts (sindicats i partits) i es va conformant una massa crítica organitzativa en l'àmbit de la solidaritat.

1.1.2. Etapa de 1995 al 2000

En aquesta etapa trobem la presència de dos nous esdeveniments en el context internacional: per una banda el moviment d'ajuda als refugiats de la guerra de Bòsnia i per l'altra el moviment de solidaritat i de suport a la insurgència apareguda a Chiapas arrel del aixecament zapatista. Amb aquests dos fenòmens sorgeixen el Col·lectiu de Solidaritat amb la Rebel·lió Zapatista el 1994 i una constel·lació d'organitzacions d'ajuda humanitària i d'acolliment de refugiats al voltant de la Campanya Catalunya x Bòsnia. Un dels focus més actius en la xarxa de solidaritat amb els refugiats bosnians s'inicia a la Universitat de Barcelona durant l'estiu del 1993 en coordinació amb la ONG universitària MON-3 de la Facultat d'Econòmiques.

També destacar d'aquest període l'organització de la Conferència Euromediterrànea Alternativa a Barcelona convocada per unes quaranta organitzacions i que es celebra al novembre del 1995 amb motiu de la Conferència oficial Euromediterrànea. La celebració d'aquesta activitat constitueix un dels pocs exemples de "contracimera" abans de sentir a parlar d'antiglobalització.

Pel que fa als rendiments institucionals d'aquesta etapa, les mobilitzacions de les campanyes per aturar la Guerra dels Balcans fan que s'iniciï un projecte de cooperació institucional de l'Ajuntament de Barcelona amb l'anomenat Districte XI-Sarajevo, de suport a la capital de Bòsnia. L'Ajuntament manté un òrgan interlocutor sobre temes de cooperació i solidaritat, i es donen relacions informals amb la FCONGD. També es pot observar la incidència de les ONGDs en el procés de tramitació d'un avantprojecte de llei de cooperació per al desenvolupament al Parlament de Catalunya. És important assenyalar l'augment de les partides pressupostàries de la Generalitat en concepte de cooperació. Però és sobretot en l'àmbit dels rendiments no institucionals, en el camp simbòlic, que el discurs del moviment realment es fa present. Tant en el sector universitari com en el sector privat es creen fundacions i 'fons solidaris'⁵. I el que realment fa que hi hagin canvis en el camp del discurs i l'opinió pública són les accions dutes a terme per l'àmbit més movimentista, com les que veurem a continuació.

Tampoc podem oblidar en aquesta època el que suposen els agermanaments d'alguns ajuntaments catalans amb d'altres ajuntaments a països del Sud. Aquests agermanaments, impulsats a vegades des de l'administració i altres des de les ONGDs o grups locals, han estat eines que han possibilitat la cooperació i la relació a un nivell més local, i han tingut èxit sobretot

⁴ Pel que fa a l'Ajuntament, a partir de 1996 els recursos per a cooperació passen a ser el 0'7% dels impostos directes ingressats per l'administració, un altre dada és que el 75% dels recursos són gestionats per les entitats i només el 25% per l'ajuntament.

⁵ Com per exemple la Fundació UB en els cas de la Universitat de Barcelona, o el Fons Fortuna en el cas de les empreses privades.

quan han comptat amb els suport d'una base organitzada del moviment de solidaritat preexistent al municipi⁶.

Podríem dir que gràcies a tota aquesta prèvia de treball des de la base i coordinació es va engegar la campanya 'Poble a Poble' de suport als països que van patir els efectes de l'huracà Mitch a l'octubre del 1999. I també com a denúncia a la manera com les administracions enfocaven la cooperació al desenvolupament (destinant els que elles deien ajuda al desenvolupament a través de crèdits FAD⁷ per exemple) o la forma com les grans ONG hi intervenien sense qüestionar polítiques estructurals injustes. Davant la constatació que l'ajuda que s'enviava no estava arribant a totes les poblacions per igual, i també per a denunciar el paper que estava jugant el govern liberal de països com Nicaragua, es va engegar una campanya que va suposar la coordinació d'ONGDs més institucionalitzades (SCI, Entrepobles, Sodepau) amb d'altres grups locals i comitès de solidaritat més autònoms (Casa de la Solidaritat, Embat). Aquesta va suposar també una experiència de coordinació d'aquesta xarxa crítica.

Finalment podríem dir que l'últim punt d'inflexió, que al mateix temps contribueix a crear xarxa, és la Consulta Social popular per l'Abolició del Deute Extern del 12 de març del 2000 que va organitzar la Xarxa Ciutadana per l'Abolició del deute Extern amb motiu de la campanya mundial per a la condonació del deute extern dels països del Sud⁸. Els actors promotors varen ser el grup 0'7% de Lleida i la Plataforma per l'Abolició del Deute Extern (ADEU) de la ciutat de Barcelona. Va ser a partir de la tardor del 1999 que comença a iniciar-se el procés d'organització d'una Consulta Social i neix el moviment de la 'consulta del Deute', amb la complicitat de bona part de la xarxa associativa catalana. La mobilització aconsegueix realitzar la Consulta a 208 municipis de Catalunya obtenint 462.373 vots⁹; doncs la Consulta es va fer coincidir amb la celebració de les Eleccions Legislatives Generals a l'Estat Espanyol.

L'objectiu era aprofitar el dia de celebració de les eleccions per a situar unes taules amb les urnes per la Consulta a l'entrada dels col·legis electorals. El context per a la realització de la Consulta no era gaire propici, ja que hi havia el perill que la iniciativa fos cooptada per algun partit, de no tenir prou ressò mediàtic o que la Junta Electoral Central la declarés il·legal, com així va ser a última hora. Però realment era difícil criminalitzar una iniciativa que proposava no només un exercici de democràcia participativa sinó també el contingut de la qual era demanar la condonació del deute extern contret pels països pobres amb l'Estat Espanyol. La consulta va comptar amb el suport de polítics a nivell individual i també molts ajuntaments, agrupacions i organitzacions locals.

Ara bé, un cop engegada la Consulta, aquesta va suposar un desafiament a les autoritats, i això ajudà a establir llaços forts de complicitat entre la gent que hi participava. Respecte als consensos en matèria d'acció col·lectiva, sempre es van evitar accions de caràcter violent, però es van utilitzar formes d'acció directa no-violenta com les assegudes, cartes als directors, manifestacions al carrer i altres accions. Es va treballar molt la relació amb els mitjans de comunicació de masses, realitzant accions que cridessin contínuament l'atenció dels mitjans com

⁶ Sobretot aquest ha estat el cas d'Ajuntaments com el d'Arbúcies o el de L'Hospitalet de Llobregat amb Nicaragua.

⁷ Crèdits 'tous' que dona l'Estat Espanyol als països del Sud, on una de les condicions és que els diners donats per a la reconstrucció s'han d'invertir en empreses espanyoles.

⁸ Aquesta Campanya s'anomena '*Deute extern, deute etern?*' i agrupa a més de 400 organitzacions, des de l'Església a petits grups locals però poc estructurats, passant per les grans ONGDs.

⁹ Que van significar un 13% dels vots sobre el cens i un 21'7% sobre la participació a les eleccions legislatives a Catalunya.

acampades, obres de teatre, penjada de pancartes a 30 poblacions de Catalunya, cobriment de la Plaça Catalunya amb el símbol de la XCADE, etc.

L'estructura organitzativa de la xarxa es va construir –mai millor dit- en forma de "xarxa", hi havia els dos grups promotors de l'inici¹⁰ més els equips de coordinació territorial que s'afegiren posteriorment (Barcelona, Terrassa, Sant Cugat, Reus i Girona) i finalment els 208 "nodes" que van ser els grups locals compromesos a dur a terme la Consulta en les seves poblacions. Primer van ser les associacions primàries – a través dels contactes 'cara a cara'- (com Banyoles Solidària, els escoltes de Sant Cugat o *el Servei Civil Internacional*) les que van aportar la base social a la Consulta. Aquestes són les que van impulsar la mobilització després que els grups promotors de la XCADE van anar parlant amb els diferents interlocutors de les agrupacions. Va ser amb aquesta tasca que es va aconseguir mobilitzar més de 13.000 voluntaris a tota Catalunya. Tampoc s'ha d'oblidar la importància de les TIC com Internet: a través de les llistes de distribució i la pàgina web s'anava penjant i debatent la informació entre les promotors, els simpatitzants i els diferents grups que l'anaven posant en marxa.

Pel que fa al marc simbòlic, el discurs de la XCADE es basa en el diagnòstic compartit de la necessitat de canviar les polítiques de domini del Nord davant del Sud i exposa mesures com l'abolició del Deute Extern i també la urgència i la necessitat de incidir a les institucions. És important també no oblidar el context internacional i la referència a experiències com la del Jubileu 2000¹¹.

En relació als rendiments interns, de cara al moviment sembla clar que la realització de la Consulta va servir per enfortir i consolidar llaços, així com per a crear-ne nous. Com veurem en la descripció dels cicles que venen a continuació, el paper que ha jugat la gent impulsora de la Consulta ha estat molt important per entendre l'organització d'altres esdeveniments posteriors, com per exemple la preparació del viatge a Praga. Potser un punt dèbil és que la mobilització va quedar massa limitada al moviment de solidaritat i va faltar consolidar més la relació i participació d'altres xarxes; encara que també és veritat que tant el discurs com el repertori d'acció col·lectiva i la relació amb actors més institucionals dificultaven la participació de sectors més 'autònoms'.

De tota manera a la ciutat de Barcelona per exemple, tot i que en un primer moment alguns Centres Socials Okupats i grups del moviment de solidaritat com el Col·lectiu de Solidaritat amb la rebel·lió zapatista van dir que no col·laborarien en posar taules l'entrada dels col·legis electorals, a l'últim moment van participar-hi normalment.

Pel que fa als resultats respecte a l'opinió pública, el fet que es recollissin més de un milió de vots a tot l'Estat i que molta gent veiés les taules i les urnes a l'entrada dels col·legis electorals i s'apropés per a preguntar de que es tractava, ja suposa tot un èxit pel moviment, tant de suport com per donar a conèixer les seves reivindicacions. També es pot considerar un resultat important la creació de l'Observatori del Deute Extern vinculat a la Càtedra Unesco de la Universitat Politècnica de Terrassa, així com la creació d'una comissió de democràcia participativa des de la que després es va treballar en espais de debat com les Jornades de DEMOS.

També és interessant ressaltar la campanya de denúncia sobre el que havia representat l'ajuda exterior arrel de l'huracà Mitch –que es va realitzar de l'octubre del 2000 al març 2001 aprofitant en Consell Consultiu per Centreamèrica celebrat a Madrid al gener 2001. Aquesta Campanya de

¹⁰ El grup del 0'7% i més de Lleida i la Plataforma ADEU

¹¹ La proposta del Jubileu 2000 per als Països Pobres Altament Endeutats (PAAE)

denúncia va fer un material de sensibilització molt interessant i va aglutinar persones que havien estat treballant en la comissió de sensibilització de la Consulta (així com nodes locals), que després treballarien activament en la comissió de sensibilització de la Campanya contra el Banc Mundial.

En relació als rendiments institucionals, aquests no van ser gaire significatius tot i els milers de vots aconseguits, ja que això no va suposar que es cancel·lés el deute; si bé sí que sembla que es va incidir en el marc simbòlic de les institucions obligant-les a tenir present aquest tema en les seves agendes. Posteriorment a la celebració de la consulta, en alguns districtes de Barcelona i en altres poblacions de Catalunya es van aprovar mocions demanant la cancel·lació del Deute Extern.

Vist amb certa perspectiva històrica, cal pensar que la Consulta Social per l'Abolició del Deute Extern és la culminació d'un cicle de mobilitzacions en l'àmbit de la solidaritat internacional que obre portes a l'extensió del discurs, a la descentralització d'una xarxa crítica i a la vinculació de diferents àmbits de mobilització. És un dels capítols imprescindibles per entendre l'inici d'un nou cicle de mobilització amb un discurs de crítica global, innovadores formes de mobilització i unes noves estratègies d'organització.

1.2. MOVIMENT ANTIMILITARISTA I PER LA PAU

1.2.1. Breu apunt històric

Un altre cicle previ a la configuració de la xarxa crítica dels últims anys ha estat el moviment social al voltant de la pau i l'antimilitarisme. Aquest és un dels moviments socials tradicionals, que va prendre unes característiques específiques a Catalunya i a la resta de l'estat, gràcies a la campanya de desobediència civil anomenada "insubmissió" i sostinguda durant més de deu anys.

Durant els anys setanta, encara en plena dictadura franquista, va sorgir un moviment de resistència al servei militar obligatori (SMO) i pel dret a l'objecció de consciència. La mobilització va tenir un impacte important en una societat que començava a fer patent la seva oposició al règim. La campanya d'objecció de consciència va tenir cert ressò internacional i, per descomptat, va patir una forta repressió, que va permetre estrènyer llaços amb una extensa xarxa de suport. Aquesta mobilització va desembocar en el reconeixement de l'objecció de consciència a la Constitució Espanyola de l'any 1978.

Fins l'any 1984, però, aquest reconeixement no va tenir una llei específica que en regulés la seva aplicació. La negociació entre el govern socialista i el moviment pacifista va desembocar en una llei completament contrària al que plantejava el moviment, i molt orientada al càstig de l'objecció de consciència. Aquest va ser el pilar que va promoure la campanya d'insubmissió al servei militar iniciada l'any 1989.

Entre una i altra cosa, la xarxa pacifista es va tornar a activar l'any 1986 davant la convocatòria del referèndum de l'OTAN. En aquesta ocasió, qui va portar el pes de la mobilització van ser els partits i col·lectius de l'esquerra radical, majoritàriament extraparlamentària (LCR i MCC). La campanya va generar fortes mobilitzacions arreu de Catalunya i de l'estat, però tot i que aquí va guanyar el "no" a l'OTAN, a la resta d'Espanya es va imposar el "sí".

Durant els anys vuitanta es va anar gestant tota una xarxa d'organitzacions, més o menys formals, que aglutinaven diferents aspectes del treball per la pau i contra el militarisme. Aquesta xarxa desembocà als noranta amb un mapa de col·lectius molt dens que treballaven l'educació per la pau (Fundació per la Pau), la despesa militar, el comerç d'armament (C3A) o, localment, la desaparició dels complexos militars a diferents llocs de la geografia catalana (Castillejos, Figueres...), entre d'altres temes.

Com dèiem, paral·lelament i a partir de l'any 1989, irromp en l'arena política la insubmissió davant d'un escenari d'estructura d'oportunitat política com va ser l'aprovació del reglament de la Prestació Social Substitutòria al SMO (la PSS), el moviment antimilitarista va optar per la desobediència civil. Aquest reglament no assumia cap de les aportacions que el moviment social per l'objecció de consciència havia plantejat; ans al contrari, confirmava tots els temors del moviment en fer de la PSS un càstig pels joves que la volien triar.

A partir d'aquí s'enceta l'àmplia campanya d'insubmissió, liderada pel Moviment d'Objecció de Consciència i, més tard, per moviments afins com el CAMPI o Mili-KK. Al principi amb certa incertesa per la novetat que suposava l'estratègia desobedient, però una sèrie d'esdeveniments van acabar per posar el moviment antimilitarista en un espai de cert protagonisme dins la xarxa de polítiques públiques referent a les polítiques de defensa.

L'any 1991, amb la Guerra del Golf, es va donar una situació que va legitimar l'estratègia del moviment davant la impopular incorporació de joves que feien el servei militar als vaixells de guerra. I l'any 1996, amb l'entrada en vigor del nou Codi Penal, la societat no va entendre que es continués enviant a la presó els joves insubmisos. Uns anys després, la desaparició del SMO es va fer realitat, assolint així una fita del moviment antimilitarista que representa un dels rendiments substancials més importants dels moviments socials de les últimes dècades.

El moviment antimilitarista va aportar diferents actius a la mobilització social. En primer lloc una alta capacitat de generar un discurs nou davant el servei militar i la prestació social. Absolutament ningú pensava, a finals dels anys vuitanta, que era possible la desaparició de la mili, però el plantejament del moviment va ser clar i contundent, així com original i innovador.

Com és habitual en els moviments socials, el servei militar va servir, en aquest cas, per crear un aparador molt entenedor per la societat, que connectava amb els marcs cognitius existents contra l'exèrcit i el servei militar i tenia un alt component simbòlic. Però darrera la crítica a la mili hi havia tot un discurs contra els exèrcits cada vegada més treballat que va ajudar a teixir una xarxa forta amb la resta de moviments per la pau, obtenir capacitat de discurs constructiu i fer propostes viables. La connexió entre el discurs de la insubmissió amb el discurs contra les guerres va suposar adquirir una base teòrica i social molt important.

Per altra banda, l'estratègia de desobediència va ser prou radical per tal que els mitjans de comunicació se'n fessin un ampli ressò. A més es tractava d'un posicionament individual i poc dirigit, de manera que va ser capaç d'aglutinar molta gent al seu voltant de diferents tradicions polítiques (o sense cap tradició política). Cada persona que es declarava insubmisa teixia al seu voltant una xarxa de suport de cara als judicis o qualsevol altra mobilització; de manera que a nivell local es va estendre la mobilització de forma molt descentralitzada. Es calcula que unes cinquanta mil persones arreu de l'estat i més de quinze mil a Catalunya van optar per la insubmissió.

La importància que va anar prenent la mobilització va fer que poc a poc molts dels actors de la xarxa formal de polítiques públiques estiguessin interessats en establir vincles amb el moviment. Part del moviment antimilitarista va tenir intensos contactes amb partits polítics (alguns d'ells en funcions de govern, com IC, ERC i, en un sentit més confrontatiu, CiU), amb l'estament judicial (*Jueces para la Democracia o la Unión de Fiscales Progresistas*), amb sindicats (com CC.OO.) o amb universitats (entre les quals destaca la UAB). Alguns d'aquests contactes van ser especialment rendibles a nivell polític.

La insubmissió també va estar molt present en el teixit social establert formalment (àmbits veïnals a nivell local, d'ONG o en l'associacionisme juvenil com el CJB o algunes federacions escoltes), i es va crear una xarxa d'advocats favorables a la insubmissió que després han estat molt importants en la lluita judicial de la xarxa crítica (com el DALP, el Col·lectiu Ronda o el Col·lectiu Llúria).

En resum, el moviment antimilitarista va seguir una lògica descentralitzada i poc planificada, però poc a poc les peces van anar encaixant per establir un precedent en la societat espanyola i catalana de rendiments importants en l'arena política. Aquesta mobilització va deixar una xarxa latent que es va activar l'any 2000 arran de la celebració de la desfilada militar a Barcelona. Des d'aleshores sembla que el moviment hagi mort d'èxit, però mai es sap quan es pot activar de nou.

1.2.2. La culminació d'un cicle, la desfilada militar a Barcelona

Amb la retirada de l'SMO i la conseqüent pèrdua de força de l'estratègia d'insubmissió, les dificultats per mobilitzar la població contra les "guerres humanitàries" de Bòsnia o Kosovo, i la victòria per majoria absoluta del PP a les eleccions de març de 2000; el desànim amenaçava seriosament els diversos col·lectius del moviment antimilitarista. Però, el mes d'abril de 2000, per sorpresa, s'obre en l'escenari del moviment antimilitarista una molt bona oportunitat política que no es deixarà escapar. El Ministeri de Defensa anunciava que en ocasió del Dia de les Forces Armades (27 de maig) es realitzaria a Barcelona una desfilada militar.

En molts pocs dies, diverses ONG de pau i drets humans (amb Justícia i Pau com a aglutinador) van organitzar una primera reunió per valorar la notícia, mentre que la Plataforma Aturem la Guerra acordava llençar una campanya contra la celebració de la desfilada. Ambdues dinàmiques van confluïr ràpidament i es creà la "Plataforma Unitària per la Pau: diguem no a la desfilada militar", que arribarà a aglutinar al final del procés de mobilització més de 200 entitats, de tradicions molt variades: des de col·lectius alternatius a sindicats; associacions de veïns, d'educació i lleure, i estudiantils, ONGs, fundacions, moviments de solidaritat; partits polítics parlamentaris i extraparlamentaris, joventuts de partits i fins i tot, des de fora, recolzament d'institucions com Consells Comarcals, Diputacions o Ajuntaments

Al mateix temps, altres col·lectius, que no es sentien prou còmodes a la Plataforma pel perfil excessivament institucional d'alguns grups participants, van crear la Coordinadora contra l'Ocupació Militar, amb una forta presència de l'àmbit independentista radical, que realitzà accions pròpies però es va sumar també a gran part de les propostes de la Plataforma.

El 17 de maig, després de diverses i multitudinàries reunions de la Plataforma al Centre de Treball i Documentació, situat al barri de Gràcia de Barcelona, es va fer públic a través d'una roda de premsa el Manifest de la Plataforma, on s'exposaven els motius de la campanya i s'anunciaven les accions unitàries, entre les que destacaven la convocatòria de manifestació pel

dia 20, l'Acampada Popular a partir del dia 23 amb la intenció d'evitar la desfilada i el Festival per la Pau, convocat pel mateix dia de la desfilada. Sota el lema "Cap exèrcit defensa la Pau: no a la desfilada militar a Barcelona", s'inicià una campanya breu però molt intensa del moviment antimilitarista català.

Per altra banda, d'entre les activitats pròpies de la Coordinadora contra l'ocupació militar, destacaven el cercavila del dia 26, i l'esmorzar popular i posterior manifestació contra la desfilada del mateix dia 27, que va aglutinar unes 3.000 persones i va ser dissolta amb contundents càrregues policials. Molts més col·lectius van convocar centenars d'actes contra la desfilada a tot el territori català, que posaven de manifest l'amplitud de la mobilització.

El moviment va aconseguir crear al seu voltant una xarxa d'acció col·lectiva crítica extensa i molt diversa, al voltant de l'objectiu de protestar contra la desfilada. Els marcs interpretatius dominants en la societat catalana encaixaven perfectament, en aquest cas, amb l'estratègia de la Plataforma. En primer lloc, la poca vinculació de la societat catalana amb l'exèrcit per raons històriques, entre les quals destaca el record recent del cop del 1936 i la dictadura franquista. D'altra banda, encara que en no és l'eix principal del discurs de la Plataforma, la mobilització desperta amplies simpaties entre les diverses famílies del nacionalisme català per raons òbvies.

Des d'un primer moment, es va fer evident la capacitat de la Plataforma per generar, amb la seva oposició radical a la Desfilada, divisions profundes entre les elits polítiques i les instàncies de poder. Només el Govern Espanyol i el PP recolzaven sense embuts la desfilada, mentre que en el PSC-PSOE, malgrat es demanava respecte institucional per "l'exèrcit democràtic", existien punts de vista dissidents des de les joventuts del partit i des de la plataforma Ciutadans pel Canvi. D'altra banda, és particularment incòmoda la postura de CiU i del govern de la Generalitat, que protocol·làriament estava obligat a recolzar l'acte, però que d'altra banda comptava amb la presència de les joventuts de CDC (les JNC) integrades a la Plataforma i amb el descontent de la seva base electoral més nacionalista. Fins i tot Consells Comarcals i Diputacions (com la Lleida), controlades per la coalició nacionalista, van mostrar en declaracions públiques el seu rebuig a la celebració de l'acte.

La mobilització ja va tenir impactes substantius previs a la celebració de l'acte. En primer lloc, l'itinerari, que tenia previst travessar Barcelona per la Diagonal va canviar de lloc davant l'amenaça de l'acampada i el creixent malestar de la societat civil catalana, i es va traslladar a la petita avinguda Rius i Taulet, a Montjuïc. A més, els més de 10.000 efectius militars que havien de desfil·lar es van veure reduïts a un miler, sense material de guerra pesat, ni espectacle aeri.

La mobilització contra la Desfilada va assolir un èxit espectacular: desenes de milers de persones es van manifestar la setmana anterior en contra de la seva celebració, mentre que el dia de la Desfilada, més de 50.000 persones van assistir al Festival per la Pau convocat per la Plataforma. Ni punt de comparació amb les menys de 10.000 persones que va aglutinar la desfilada governamental. Pel que fa a l'acampada, que era l'acció amb més risc i amb una estratègia més contundent; va aconseguir reunir unes 130 tendes a la rotonda de la Plaça Espanya al llarg dels 4 dies de durada, i es van realitzar assemblees de centenars de persones. El brutal desallotjament policial la matinada del dia de la Desfilada, no va poder evitar el fet que durant aquella setmana esdevingués un exemple d'acció directa no-violenta contra els exèrcits.

Els rendiments simbòlics de la campanya són indiscutibles: es difon el missatge antimilitarista, que centra el debat mediàtic i polític del mes de maig i s'organitza una mobilització de masses al voltant de l'eix pau-militarisme.

Pel que fa als rendiments institucionals i substantius, destaquen, sobre multitud de declaracions de rebuig al militarisme d'institucions locals, dos textos dels Parlaments autonòmic i estatal:

- Pel que fa al Parlament de Catalunya, la proposta d'ICV en forma de proposició no de llei és aprovada el dia 24 de maig. El Parlament es posiciona en favor de la pau i contra la guerra com a mitjà de resolució de conflictes, al mateix temps que insta al Govern de la Generalitat a promoure la pau mitjançant iniciatives pròpies i de recolzament a governs locals i entitats cíviques en foment de la cultura de pau.

- El Congrés de Diputats, aprova el dia 30 de maig una altra proposició no de Llei que restringeix el dia de les Forces Armades, a activitats de promoció de l'exèrcit, com jornades de portes obertes o exposicions, però exclou la celebració de cap Desfilada en aquella data.

Finalment, els rendiments interns son encara difícils d'avaluar. No es pot dir que després d'aquesta intensa campanya, el moviment hagués experimentat un fort creixement, però sí que va suposar la incorporació de sectors joves que no havien pogut participar de l'estratègia d'insubmissió.

Per exemple destaca la Campanya contra la Investigació Militar, que s'està portant a terme a totes les universitats catalanes per part de gent jove. D'altra banda, l'experiència de la campanya contra la Desfilada, igual que la de la Consulta Ciutadana per l'Abolició del Deute Extern, són una mostra del fort teixit social català, i de la capacitat dels moviments alternatius de penetrar amb el seu discurs, coordinar-se i elaborar estratègies emmarcadores tendents a l'èxit de la mobilització.

La campanya contra la desfilada militar va ser un dels primers assaigs de la coordinació entre moviments socials amb certa radicalitat i espais de participació molt formals per una mobilització conjunta. Això va ser possible gràcies al treball previ de més de vint anys de teixir espais de coordinació en el sí de la xarxa antimilitarista i per la pau. Tanmateix, aquesta coordinació, igual que en les successives mobilitzacions, ha estat produint certes tensions entre un espai de tendències autònomes i un altre espai d'organitzacions molt més formals. De moment sembla que aquesta és la naturalesa de les relacions establertes, i, tot i les diferències, tampoc ha estat produint mals resultats.

1.3. EL CICLE DEL MOVIMENT PER L'OKUPACIÓ A CATALUNYA (1984-2002)

Tot i no haver generat espais unitaris realment potents, l'okupació ha estat, durant els cinc últims anys, un marc que ha generat un interessant discurs simbòlic i una via oberta d'incorporació de gent jove als moviments polítics alternatius. És per això que pensem que cal donar-li una importància cabdal en la conformació d'aquesta nova onada de mobilització.

L'evolució de l'okupació des de 1984 fins a l'actualitat és caracteritzada per una dinàmica de canvi. La criminalització de l'okupació en el Nou Codi Penal, que entra en vigor el 1996, marca la separació de la història del moviment, en dues clares etapes i l'inici d'una expansió considerable. Segons la Comissió d'Estudi sobre el Moviment Okupa de la Secretaria General de la Joventut de la Generalitat de Catalunya, el 1998, es calcula que al Principat hi ha unes 150 cases okupades (abans del 96 no arribaven a les 40), concentrades majoritàriament a Barcelona ciutat,

on d'altra banda, segons dades de l'INE de 1997 existeixen més de 70.000 edificis que no s'utilitzen, molts d'ells abandonats.

L'okupació es pot entendre com a estratègia de lluita social per a dur a terme un projecte transformador que respon a una ideologia concreta i prèviament definida. Una altra visió correspondria a l'okupació com a mitjà per dur a terme projectes d'experimentació personal i col·lectiva, seguint pautes de comportament alternatives, sota una lògica d'insubmissió quotidiana entre els integrants del col·lectiu i sense un projecte alternatiu concret de societat. Evidentment aquestes dues categories teòriques no són taxatives, sinó que responen als dos extrems del *continuum* on es situarien les diverses experiències.

1.3.1 Primera Etapa: 1984-1996. Naixement, obertura i consolidació del moviment

Malgrat que hem decidit agrupar en una sola etapa tot el període previ a l'entrada en vigor del Nou Codi Penal, dins aquests primers 12 anys d'okupació a Catalunya podem trobar alguns elements de canvi o punts d'inflexió, com la major obertura del moviment a partir de 1992, amb l'entrada en l'escenari okupa de plantejaments més globals i oberts que en les primeres okupacions, derivats de la incidència del moviment estudiantil i de l'antimilitarista, entre d'altres. A Catalunya, la primera okupació es produeix al barri de Gràcia, el 1984, i té com a referent el moviment *squatter*, amb una estètica i ideologia punk. Es tracta, en definitiva, d'"okupapisos" amb plantejaments polítics radicals. És en aquest barri on es generalitzen les okupacions com a forma d'accedir a un habitatge, però també amb intents de fer centres socials. En aquest context, sorgeix el primer embrió de l'Assemblea d'Okupes de Barcelona, que servirà per coordinar sobretot les cases de Gràcia i el Guinardó, i que tindrà certa continuïtat entre 1989 i 1992.

El primer element de canvi es produeix precisament el 1992, on les lluites anti-jocs olímpics, desemboquen en una denúncia contundent de l'especulació immobiliària mitjançant les okupacions de Murtra, Poble Nou i el Casal Popular del Guinardó. La vinculació del moviment universitari d'esquerra radical amb l'okupació s'inicià amb La Garnatxa, que desembocarà en l'actual Centre Social Autogestionat Hamsa, al barri de Sants. Altres punts de contacte amb l'entorn universitari seran el Col·lectiu de solidaritat amb al rebel·lió zapatista i les campanyes contra l'FMI i contra l'Europa del Capital. Es pot dir que als anys 94-95 es consoliden els vincles entre "moviment okupa" i moviment estudiantil radical. Paral·lelament, es produeix, a través del CAMPI (moviment per la insubmissió total), una "sortida de les cases" i una voluntat de treballar en altres camps, com l'antimilitarisme, que transcendeixen l'estricta okupació i el seu entorn més tancat.

Els principals rendiments que obté el moviment en aquesta primera etapa, són bàsicament de caràcter intern i simbòlic, pel que fa a consolidació, articulació i generació de xarxes amb altres moviments socials alternatius o radicals, per una banda, i per l'altra, certa difusió d'un discurs que es pot emmarcar fàcilment en els marcs dominants, la rehabilitació d'espais abandonats per a un ús social o d'habitatge i la lluita contra l'especulació immobiliària. D'altra banda, l'experimentació de formes de vida contraculturals, doten al moviment d'un fort component identitari.

La resposta dels poders públics arriba en forma de criminalització a través de l'article 245.2 del Nou Codi Penal, que penalitza l'okupació pacífica d'immobles, i de l'inici de l'espiral de desallotjaments que l'entrada en vigor del Nou Codi Penal empara. D'aquesta manera un fet que amb anterioritat corresponia a la jurisprudència Civil, com acte il·legal, correspon ara a la Penal, i es tipifica com a delictes. El sistema judicial i policial no necessita esperar la denúncia d'un

propietari, sinó que fins i tot pot actuar d'ofici, ordenant i executant desallotjaments. L'estratègia de repressió radical del moviment per part de les institucions, suposarà, però, la revitalització i rotund creixement d'aquest i de la xarxa crítica de suport a l'okupació.

1. 3.2. Segona Etapa. Repressió, creixement i entrada a l'agenda mediàtica i política

Aquesta darrera etapa dibuixa l'escenari en el qual ens trobem a l'actualitat, amb unes Estructures d'Oportunitat Política (EOP) tancades per tal de rebre els *inputs* del moviment, i una resposta bàsicament repressiva pel que fa als *outputs*. El moviment reacciona radicalitzant la seva estratègia d'enfrontament i incrementant la seva presència pública i la seva xarxa de solidaritats. Ens trobem probablement amb els inicis de la conformació d'una xarxa crítica al voltant del moviment, a la qual se li nega però de ple l'entrada en la xarxa de polítiques públiques.

Malgrat es succeeixen els actes i manifestacions en solidaritat amb els i les okupes del Cinema Princesa, centre social emblemàtic del moviment, i es tiren endavant recursos judicials contra l'ordre de desallotjament, el 28 d'octubre de 1996 es produirà l'esdeveniment que segons tots els entrevistats desencadena l'entrada definitiva de la temàtica okupa en l'Agenda Pública. Un impressionant dispositiu policial assalta el cinema okupat a les sis del matí. i aconsegueix desallotjar-lo després de dues hores i mitja d'enfrontaments. Als voltants es concentren unes 200 persones, entre elles, el parlamentari per IC (*Iniciativa per Catalunya*) Ignasi Riera que demana la dimissió de la Delegada del Govern a Catalunya. L'actuació de la policia fou criticada per l'Associació de Veïns del Casc Antic, l'Associació de Comerciants de La Ribera i tots els partits polítics excepte el PP (*Partit Popular*). A les vuit de la nit es produeix una manifestació de protesta, d'unes dues mil persones, per reclamar la llibertat dels detinguts/des del matí i en contra de l'actuació policial. En passar per la Jefatura Superior de Policia de Via Laietana, comencen violents enfrontaments entre manifestants i forces de l'ordre, que es reproduïxen fins altes hores de la nit pels carrers adjacents. La jornada acabà amb set detinguts més i diversos ferits. L'11 de gener de 1997, sis dels detinguts arran de la manifestació contra el desallotjament del Cinema són condemnats a penes de vuit anys de presó i 56 retencions de cap de setmana.

La manifestació més massiva de suport a l'okupació es produeix el 28 de febrer de 1997, a la nit, quan cinc mil persones recorren el centre de Barcelona per acabar al barri de Sants en una concentració davant el Centre Autogestionat Hamsa que tenia ordre de desallotjament pel dia següent. La manifestació, fa tirar enrera, un cop més, als propietaris de la fàbrica okupada.

En aquest context de forta repressió i creixement de les simpaties vers el moviment, cal entendre els fets del 15 de març de 1997, quan es celebra un concert multitudinari al Born en suport al moviment. La xifra d'assistents supera les 10.000 persones, i la col·laboració de la FAVB es decisiva per la cessió del recinte per part de l'Ajuntament.

La dinàmica encetada pel desallotjament del Cinema Princesa, fa viure al moviment la seva millor etapa a Catalunya, i durant els anys 1996, 1997 i 1998, l'Assemblea d'okupes de Barcelona es reuneix regularment, esdevenint un mecanisme de coordinació important pels moviments alternatius de la ciutat. Els anys 1999 i 2000, l'Assemblea d'Okupes de Barcelona deixa de reunir-se de manera sistemàtica, degut a la forta repressió (450 detinguts i 50 desallotjaments entre 1998 i 2000) i a un cert relleu generacional que planteja estratègies molt més localistes. En tot cas, i arrel de l'estratègia criminalitzadora del Govern i els mitjans de comunicació vers el moviment, l'Assemblea d'Okupes torna a reunir-se en l'actualitat amb aquest paper coordinador.

En els anys 1999 i 2000, les mobilitzacions del moviment per l'okupació continuaren, malgrat que sembla que l'efecte Cinema Princesa, es comença a esmorteir en els mitjans de comunicació, que solen parlar del moviment okupa per vincular-lo amb fets de violència al carrer, com els del 12 d'octubre de 1999, o directament amb el comando Barcelona d' ETA. En canvi, la xarxa de suport al moviment per l'okupació continua consolidada, i ha realitzat accions prou significatives, al temps que s'ha obert a altres actors socials, com el moviment veïnal o el moviment antiglobalització. Il·lustrarem aquest fet amb tres exemples ben diferents.

En primer lloc, com a exemple de protesta contra els desallotjaments, la manifestació del 23 de Gener de 1999, que també és contra el PERI, i recorre el barri del Raval, acabant amb l'Okupació de el num 43/45 de Ronda de Sant Pau, antiga seu informàtica dels Jocs del 92, actualment en desús. S'organitzen unes Jornades de Denúncia, contra la criminalització del moviment okupa i la repressió policial, que acaben amb un violent desallotjament policial i posterior tapiat de l'edifici.

En segon lloc, i pel seu èxit de convocatòria i animació, cal destacar també la Manifestació contra l'especulació immobiliària, que el 15 d'abril de 2000, mobilitzà unes 4.000 persones que realitzaren murals, performances i accions diverses en les seus de les principals entitats especuladores de la ciutat.

En tercer lloc, l'experiència del Centre Social Okupat de Torreblanca, a Sant Cugat, okupat el març de 1999, i que per la seva morfologia obrirà el moviment a altres sectors com l'XCADE, el moviment estudiantil i el mateix moviment antiglobalització. Com ja en parlarem al relat cronològic de la història del moviment, només avançar que el desenllaç del procés de Torreblanca no va ser molt rentable per al moviment, en introduir el fals debat "okupes bons" (els que negocien) "okupes dolents" (els que no negocien). De la història de Torreblanca, cal retenir pel seu ressò mediàtic, l'intent de desallotjament de l'estiu de l'any 2000. El desallotjament no va reeixir, és més, els i les okupes van resistir de forma pacífica i imaginativa, donant una imatge simpàtica i combativa a l'opinió pública.

1.3.3. Anàlisi d'altres actors de la xarxa en relació al moviment

Pel que fa a les relacions amb els **partits polítics** existeix entre els/les okupes un acord de no treballar-hi, degut tant a les fortes discrepàncies formals, com el rebuig dels interessos partidistes i electoralistes que la seva dinàmica de funcionament comporta. En tot cas, s'accepta la col·laboració de persones concretes afins a partits de l'àmbit de l'esquerra, sempre que la seva participació sigui a títol individual. Així hi ha hagut contactes amb diputats d'IC i d'ERC (*Esquerra Republicana de Catalunya*), entre els que destaquen el decidit posicionament d'Ignasi Riera en favor dels okupes del cinema Princesa, o la tasca parlamentària realitzada pel diputat del PCC (*Partit dels Comunistes de Catalunya*), Fidel Lora¹² amb la presentació d'una proposició no de llei en favor de l'okupació. La recollida de signatures de polítics coneguts arran de les darreres campanyes de criminalització del moviment per l'okupació, com la de l'octubre de 1999 o la de l'any 2001 intentant vincular el moviment amb ETA, són també bons exemples de la "col·laboració" que es demana de part del moviment als polítics. Segons un dels okupes entrevistats, només "es van a buscar als partits quan hi ha fortes campanyes repressives i criminalitzadores."

¹² Fidel Lora, membre del PCC, va ser diputat en la legislatura 1995-1999, primer per IC i després pel Grup Mixt, en produir-se el trencament de la coalició que va desembocar en la creació d'Esquerra Unida i Alternativa (EuiA).

La capacitat amb que el moviment per l'okupació ha fet evidenciar les mancances que els joves pateixen en la societat actual i l'originalitat amb la qual ha aconseguit entrar en l'arena política és un seriós avís als partits de l'esquerra que no han sabut canalitzar aquest potencial de protesta. Com a partits d'esquerra, les reivindicacions del moviment per l'okupació són acceptades i recollides en els seus programes i propostes parlamentàries, però alhora, el fort contingut deslegitimador del discurs formal democràtic que el moviment per l'okupació porta implícit, els situa en una posició incòmoda.

El moviment veïnal, en canvi, s'acosta i s'alia, amb molts matisos propis de la seva heterogeneïtat, al moviment per l'okupació, generant sovint situacions que faciliten la configuració d'una xarxa crítica. En general, davant les mobilitzacions del *moviment per l'okupació*, el moviment veïnal s'ha posicionat de forma ambigua. Per una banda es dona un suport genèric, no exempt de paternalisme, al moviment, però per l'altra es recolza sovint la línia política de l'Ajuntament de Barcelona, amb totes les conseqüències que comporta com l'acceptació de l'especulació o les dificultats per accedir a l'habitatge de la majoria dels joves. D'altra banda, la mobilització de caràcter reivindicatiu del moviment veïnal i el seu grau de conflictivitat han baixat els darrers anys, la qual cosa incideix en el fet que les associacions de veïns es tirin sovint enrera quan des del moviment se'ls exigeix donar suport en aquells aspectes més concrets i més crítics amb l'*statu quo* que el fet d'okupar porta implícit.

Els esdeveniments que es van viure en relació amb les dues Associacions de Veïns del Casc Antic davant del desallotjament del cinema Princesa durant els anys 96 i 97 proven que la resposta del moviment veïnal és contradictòria. L'Associació de Veïns del Casc antic criticà l'actuació policial però també l'okupació mateixa, mentre que la Coordinadora de Veïns del Casc Antic es solidaritzà totalment amb els/les okupes i establí una fluida col·laboració que es cristal·litzà en la Festa del Born, quan van aconseguir a través de les seves sigles i sota la seva responsabilitat el permís municipal.

Tot això ens fa pensar que la **FAVB** ha realitzat un paper de pont entre l'Assemblea d'Okupes i les institucions. La FAVB és un dels primers en reconèixer la legitimitat de la protesta okupa, i a l'Assemblea d'Okupes com a actor i interlocutor, i el primer que es preocupa per obrir vies de solució del fenomen okupa. La FAVB ha recolzat la lluita okupa, traduint-la en una lluita més formal, orientada a influir a l'administració demanant habitatges públics, lloguers més baixos o penalització de les finques desocupades. Seguint amb la trajectòria habitual, els seus paràmetres d'actuació es mouen dintre el marc institucional, cosa que ha permès obrir un procés de diàleg entre l'administració i els okupes.

Dos exemples clars són la presentació el 21 de març, de 1997 per part de la FAVB d'un document en contra de la penalització de l'okupació i un llistat de més de cent entitats que recolzen als okupes, davant la Delegada del govern a Catalunya, Júlia Garcia Valdecasas, i les mobilitzacions en suport als detinguts del 12 d'octubre de 1999.

Aquesta darrera mobilització, va generar el moment més crític en la relació entre okupes i moviment veïnal, però malgrat l'esforç criminalitzador dels mitjans de comunicació i els poders públics, l'associació de veïns del barri de Sants, que fou el més afectat pels fets del 12 d'octubre (càrregues policials, destrosses diverses al barri per part dels manifestants, 26 detinguts, etc.), va mostrar el seu suport inequívoc al moviment, amb el qual s'ha coordinat en la mobilització antifeixista del 12 d'octubre de 2000.

En els darrers dos anys (2001 i 2002) i a iniciativa del moviment per l'okupació, s'estan generant diverses experiències d'assemblees de barri, que enforteixen vincles entre els moviments okupa i veïnal. És encara aviat per valorar la capacitat d'aquestes experiències de generació de contrapoders, entre les quals destaquen les dels barris barcelonins Sant Andreu i Sants. Aquesta darrera, sense dubte la més consolidada, agrupa bàsicament el moviment juvenil radical del barri i altres entitats antisexistes, ecologistes i cooperatives de treballadors amb el moviment veïnal i altres entitats del barri de caire més institucional.

De moment és encara massa aviat per avaluar l'ampliació de l'assemblea de cara a les xarxes crítiques de Sants, però sembla un intent coherent de portar a la pràctica la teoria de l'autorganització de la societat civil i la generació de contrapoders. Es poden apuntar a priori algunes dificultats, com les diferències generacionals entre el moviment veïnal i els moviments juvenils del barri, que tot sovint es tradueixen en maneres diferents de treballar. En tot cas, sembla que tant des del "moviment okupa" com des del Centre Social de Sants (l'associació de veïns majoritària), la voluntat política de coordinar les seves lluites, demandes i reivindicacions a nivell de barri és força evident.

Un altre actor que cal tenir en compte és el del **món de la justícia**. Advocats, fiscals i jutges, juguen un paper important en la relació entre el moviment per l'okupació i les polítiques públiques.

La tasca que s'està fent, tant des de determinats despatxos com des del mateix Col·legi d'Advocats de Barcelona, a favor de la despenalització de l'okupació pacífica d'immobles, així com el fet que molts cops, siguin els mateixos advocats els que assumeixen la interlocució entre el moviment i els poders públics, ens sembla prou rellevant. Des del punt de vista jurídic, els i les advocats/des del moviment per l'okupació han plantejat tres tipus d'estratègia per tal d'afrontar les conseqüències de l'aprovació del nou Codi Penal. En primer lloc el *recurs d'inconstitucionalitat* de l'article en qüestió, motivat en una sèrie de principis legals, i per altra banda, s'argumenta que l'okupació no lesiona el dret a la propietat en sí mateix, ja que l'únic que fa és, en exercici del dret a l'habitatge. En segon lloc, si s'accepta la constitucionalitat de l'article 245, només es pot interpretar com a penalitzador de les *okupacions violentes*, seguint el principi d'afavorir l'inculpat aplicant la mínima condemna possible. Per últim es contempla una tercera estratègia menys judicial i més participativa: l'*autoinculpació*. Si davant d'una acusació d'usurpació sobre una persona, s'autoinculpen 100 persones més, es posen en evidència la manca d'instruments del sistema judicial

Finalment, cal destacar el paper del Col·legi d'advocats a nivell públic, sumant-se en diverses ocasions a les campanyes antirepressives o anticriminalitzadores del moviment, així com la seva participació activa en la Comissió del Parlament per tal de consensuar amb les diverses forces polítiques vies legals cap a la despenalització. Dintre del món dels advocats, cal destacar la tasca feta en aquest sentit per dos gabinets, el DALP (Despatx d'Advocats Laboralistes Populars) i el Col·lectiu Lairet.

És cert que el moviment per l'okupació ha estat present en la dimensió simbòlica de la societat a través de les seves trobades amb la policia i els jutjats. Últimament hi ha hagut alguns intents per tal que els mitjans de comunicació reflectissin altres cares més quotidianes d'aquesta estratègia política o, fins i tot, d'aquesta manera de viure. El que sembla cert és que el moviment per l'okupació ha estat un punt de referència per la xarxa crítica; pels seus discursos, per les seves estratègies i pel fet de ser un espai iniciador de moltes persones en la militància o l'activisme polític.

De totes maneres val a dir que s'ha criticat sovint certa actitud tancada per part del moviment amb alguns àmbits de l'arena política, fins i tot dins de la mateixa xarxa crítica. El moviment per l'okupació ha provat de mantenir tal puresa en la radicalitat que ha generat algunes incomprensions per part de persones i grups que, en tot cas, mai han deixat de donar-hi suport. Aquesta actitud es genera, segurament, a causa de la repressió indiscriminada que ha sofert el moviment, i la soledat que en molts moments s'han trobat en algunes cases okupades o en algunes de les seves mobilitzacions davant la impunitat policial.

És curiós com la punta de llança dels moviments socials a la Catalunya de finals dels noranta, que necessàriament es troba immersa en aquesta nova onada de mobilització, manté una relació amb grans alts i baixos amb la xarxa crítica emergent, bàsicament per l'heterogeneïtat que té aquesta xarxa i la dificultat, o la manca d'interès per part del moviment per l'okupació de tendir ponts amb altres espais i refermar-ne les relacions.

1. 4. ALTRES XARXES CRÍTQUES A CATALUNYA

Per explicar els orígens d'aquest nou cicle de mobilització de la xarxa crítica, ens hem centrat fins ara en tres àmbits concrets i els seus respectius processos. Cadascun d'aquestes cicles de protesta han estat destacats en diverses de les entrevistes realitzades en el treball de camp, i és per això que les hem volgut recollir com a precedents fonamentals del mal anomenat moviment antiglobalització a Catalunya.

En qualsevol cas, hi ha d'altres àmbits de la xarxa crítica que també han seguit el seu cicle de mobilització durant la dècada dels noranta, que tenen una importància prou significativa en la nova configuració de la xarxa i que, sense ànim de ser exhaustius, creiem que val la pena esmentar. Si bé no es tracta d'àmbits que hagin generat massa espais de confluència entre diferents moviments temàtics o sectorials, sí que en la seva lògica interna han seguit un procés que els ha permès confluïr en aquest nou cicle de mobilització.

Provarem de veure, ara, tres moviments (sindical, veïnal i ecologista) amb una mica més de detall. Al nostre parer, aquest són àmbits que ens poden ajudar una mica més a entendre el perquè del sorgiment d'un nou cicle de mobilització, i és que la tradició històrica de tres moviments com aquests els situa en punts clau per la seva capacitat de generar xarxa. Insistim que només intentem donar certes pinzellades que ens ajudin a comprendre l'objecte real del nostre estudi (la xarxa crítica global), no pretenem fer un repàs exhaustiu pel qual hi ha gent molt més informada i qualificada que nosaltres.

1. 4.1. Els sindicats, entre el pactisme i la ruptura

Parlar de sindicats a Catalunya significa parlar de dos móns realment diferents. Per un costat hi ha els dos sindicats majoritaris, reconeguts en les taules de negociació institucionals com a agents socials, finançats en gran part pel diner públic i, per tant, amb un marcat grau de responsabilitat en els espais de poder. Comissions Obreres (CCOO) i la Unió general de treballadors (UGT) són els sindicats per excel·lència, en els quals hi ha fortes lluites de poder internes i mantenen cert monopoli en l'accés als mitjans de comunicació.

Per altra banda, deixant a part importants moviments sindicals de caire sectorial (allò que podem anomenar "sindicats grocs"), hi ha tot un ventall molt ampli d'organitzacions sindicals que han estat treballant des d'una visió molt més crítica el tema dels drets laborals i la configuració del mercat de treball.

Els sindicats majoritaris, molt institucionalitzats, han estat pactant durant els últims quinze anys reformes legislatives amb els diferents governs de l'estat espanyol i l'organització patronal. Aquests pactes han hipotecat de manera quasi irreversible els drets de la població treballadora, aturada i el sistema de pensions, sense que això hagi significat un avenç en la millora qualitativa del mercat. L'augment de la flexibilitat laboral (amb les empreses de treball temporal com a exemple significatiu), la facilitat en l'acomiadament, l'augment de la sinistralitat laboral, la baixada de les pensions, el manteniment dels índexs d'atur i la pèrdua de drets de la gent que es troba desocupada o la discriminació de gènere en el mercat laboral són exemples del retrocés que ha significat aquesta estratègia per part dels dos sindicats majoritaris.

Mentrestant, però, val a dir que s'han convocat quatre vagues generals amb rasons diferents a cadascuna d'elles. La més sonada va ser la del 14 de desembre de l'any 1988, amb el PSOE al govern, que va significar, potser, l'inici de la davallada de la confiança per part de la població assalariada en el govern socialista. De la vaga del 2002 en parlem amb més detall unes pàgines més endavant. Això sí, en cap moment els dos sindicats majoritaris han intentat compartir espais comuns de mobilització o convocatòria en aquestes vagues generals, guardant-se el ressò mediàtic i els rendiments polítics en exclusiva.

També s'ha donat la creació de xarxes europees de sindicats majoritaris. La més important és la CES, que en defensa d'una "carta de drets socials", inicia a Niça un seguit de mobilitzacions que tenen continuïtat actualment. Aquest tipus de mobilitzacions es fan paral·lelament a les mobilitzacions de la xarxa més informal, malgrat els punts de trobada entre una i altra continuen sent escassos.

Per la seva banda, el grup de sindicats minoritaris ha provat de mantenir cert discurs contrari al pactisme dels sindicats majoritaris. Les mobilitzacions contra la precarietat laboral, les ETT, la retallada de drets per persones aturades i un llarg etcètera han estat presents en una mena de crit en el desert. Pensem que hi ha dos processos importants que tenen a veure en la configuració posterior de la xarxa crítica global. Per un costat el progressiu enfortiment de la CGT com a hereus de la tradició sindical llibertària de la històrica CNT, que donades les lluites internes no és capaç de mantenir un espai sindical llibertari fort. En canvi la CGT comença a aglutinar aquesta altra manera de fer sindicalisme i es va guanyant un espai en la xarxa crítica gens menyspreable.

Per altra banda es donen processos de coordinació entre sindicats minoritaris que donen com a resultat algunes plataformes que es fan fortes en alguns sectors laborals claus, com l'administració pública o l'ensenyament. Una d'elles és la IAC, que és capaç de generar un espai sindical nou i diferent però que mai acaba d'arrençar aquest discurs simbòlic que li doni protagonisme. Tanmateix, la seva presència en les diferents manifestacions de la xarxa crítica global serà sempre benvinguda.

Finalment, però amb molta menor força, la Intersindical CSC, que agrupa a petits sindicats de l'esquerra independentista i també té presència en les lluites contra la globalització, col·laborant amb organitzacions polítiques afins, com Maulets o Endavant.

Una de les experiències interessants d'aquest espais sindicals minoritaris és la campanya per les 35 hores (emmirallats amb el procés francès), que després de molt temps i amb un alt grau de reticències històriques, aconseguí coordinar gent de més de deu organitzacions diferents per assolir aquest objectiu. També és interessant la participació en els Euromarxes (de les que parlem més endavant) o el tímid suport als moviments d'aturats que es donen a molts països d'Europa durant els anys noranta. Val a dir que el món sindical ha estat sempre present en els espais de mobilització conjunta (significativament les mobilitzacions a favor de la immigració), amb més o menys participació, però sempre amb presència. Finalment, i sense entrar-hi en profunditat perquè ja en parlarem més endavant, cal destacar la creació d'un marc incipient de l'esquerra sindical, al caliu de les mobilitzacions "antiglobalització" de 2001 i 2002. Estem parlant de l'Assemblea de Treballadors Contra la Globalització, que conta amb afiliats del sector crític de CCOO, la IAC i CGT.

1. 4.2. El moviment veïnal, una visió ciutadana

Si abans dèiem que el moviment sindical té diferents expressions, el calidoscopi del moviment veïnal és quasi impossible de descriure amb l'espai que hi volem destinar. És ben conegut el procés que va seguir el moviment veïnal durant la transició. Molts dels quadres dirigits van passar a formar part dels equips polítics dins els mateixos ajuntaments, deixant les associacions de veïns sense la força que havien demostrat durant els últims anys del franquisme i els primers anys de la transició.

Aquest panorama no va variar massa als anys vuitanta, on aquestes associacions, tot i tenir un paper formal establert d'interlocutors de l'administració local, en molt poques ocasions van posar problemes a les intervencions dels ajuntaments que, per altra banda, seguien una estratègia de neutralització d'aquests espais abans tan reivindicatius. Les associacions de veïns i veïnes van passar a tenir, entre els seus objectius fonamentals, la celebració de les festes de cada barri. Podem posar com exemple algunes accions confrontatives en les obertures dels Centres cívics a Barcelona, on es reclamava més poder de gestió per part de la població veïnal contra la gestió administrativa de l'ajuntament, però va ser una batalla perduda de la qual encara ara se n'està pagant el preu, amb uns centres cívics buits de contingut participatiu real, i sovint buits d'usuaris.

Tampoc podem oblidar el paper de les associacions en alguns dels grans problemes que han patit alguns barris, com el de l'aluminosi al Turó de la Peira de Barcelona, però en general aquestes associacions han seguit un procés de cooptació que no ha facilitat gens la seva mobilització ni la seva capacitat de proposta alternativa.

Potser una de les iniciatives veïnals més interessant va ser allò que es va anomenar la batalla de l'aigua, en la qual veïnes i veïns es queixaven del fet que el rebut de cobrament d'aquest servei incloïa altres taxes i despeses que no estaven disposats a pagar. De fet aquesta mobilització va propiciar una estratègia de desobediència civil amb la negativa a pagar aquest rebut que va ser un maldecap important per l'Ajuntament de Barcelona. Però més enllà d'aquests fets puntuals, durant els anys vuitanta i principis dels noranta no hi ha gaire més a dir.

Mentre les associacions de barri seguien aquesta lògica, la seva federació en el municipi de Barcelona seguia un altre camí. La Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (FAVB) va anar prenent postures més radicals i guanyant capacitat de proposta; de la mateixa manera que va saber entrar dintre la xarxa crítica i, molt sovint, tenir-hi un paper protagonista. Un exemple clar és la vinculació, amb alts i baixos, amb el moviment per l'okupació. Com a mostra, el capítol clau en la història d'aquest moviment que va ser l'okupació i posterior desallotjament del Cinema

Princesa. Si bé els okupes d'aquest edifici no van trobar suport en les associacions del Casc Antic, sí que van tenir en la FAVB un aliat que, al capdavant, els va permetre celebrar el multitudinari concert al Born unes setmanes més tard. Un altre exemple podria ser la seva vinculació en algunes de les mobilitzacions per la immigració, on va jugar un paper clau.

La FAVB va estar molt present en la mobilització contra la desfilada militar i també, més tard, tant en la Plataforma contra el Banc Mundial com en la Campanya contra l'Europa del Capital i la Guerra. En tots els casos funcionant com a interlocutor privilegiat amb l'administració pública i desenvolupant un paper militant de facilitador de contactes i recursos.

Mentrestant, a la segona meitat dels anys noranta, el moviment de caire més local sembla que va despertar una mica; són importants les mobilitzacions contra el projecte Barça 2000, contra el túnel d'Horta, pel trasllat de la presó Model, per la cobertura de la Ronda del Mig o la reglamentació en la instal·lació d'antenes de telefonia mòbil entre d'altres. La FAVB, per la seva banda, inicia un projecte de sensibilització al voltant de les energies renovables, i la seva implementació efectiva que té uns rendiments realment importants, tant pel que fa a la dimensió simbòlica com a la seva capacitat d'impacte en les polítiques públiques. No es pot oblidar la celebració del Fòrum Veïnal de Barcelona que es va fer l'any 1998, on es va marcar aquesta línia seguida per part de la FAVB posant èmfasi en l'especulació urbanística.

És a dir, ens trobem en un panorama en el qual les associacions d'àmbit local perden pes i capacitat de mobilització, però la seva federació segueix un camí de confrontació amb algunes polítiques concretes i de creació de propostes alternatives. Aquesta diferència ha estat una constant en els últims anys del moviment veïnal.

El procés que sembla que segueix aquest sector de la xarxa crítica és l'arraconament de les associacions de veïns tradicionals per part de grups locals molt vinculats a la xarxa crítica. Un dels exemples més interessants és el que s'està vivint amb la remodelació de Ciutat Vella a Barcelona. Mobilitzacions com la de l'anomenat Forat de la Vergonya estan deixant entreveure com els grups més nous són capaços de crear xarxes locals que sobrepassen les associacions tradicionals i en prenen el relleu. Altres exemples d'aquesta tendència són el grup de suport a Nou Barris per la tasca que estan fent els okupes de Can Masdeu (Salvem la Vall de Sant Genís) o la xarxa creada al voltant de la casa okupada el Palomar, a Sant Andreu.

En qualsevol cas, el tema central de les mobilitzacions veïnals ha passat a ser, sense cap mena de dubtes, l'especulació immobiliària i l'ús social de l'habitatge. I aquest sembla que pot marcar el futur d'aquest tipus d'associacions que, a nivell local, de moment, semblen no despertar del seu estat letàrgic, però que en la seva dimensió més àmplia, com la FAVB, entenen que han d'estar dins de la nova configuració de la xarxa crítica.

1. 4.3. L'ecologisme, el discurs global i les lluites locals

Si algun tema va marcar el moviment ecologista dels anys vuitanta, aquest va ser la campanya contra les centrals nuclears que van proliferar arreu durant aquells anys. Va ser una mobilització molt àmplia i, sense cap mena de dubtes, una de les més importants d'aquells anys. Un cop aquesta campanya es va anar apagant, emmirallats amb el procés de les organitzacions ecologistes alemanyes, es va formar una organització en forma de partit polític. Aquesta organització va patir diferents escissions i en aquest moment hi ha dues plataformes polítiques (Els Verds i Verds) que han establert sengles pactes de coalició (l'una amb ERC i l'altre amb IC, respectivament).

Segurament aquesta no és la part del moviment que més ens interessa, però és interessant en la mesura que aquesta correlació de forces ha permès a una de les seves integrants, la Roser Veciana, entrar al govern municipal de Barcelona i accedir al càrrec de Regidora de Drets Civils. Aquesta situació ha creat, en aquest cas particular, una corrent de transmissió directa entre la xarxa crítica i la institució municipal que no ha passat gens desapercebuda en les mobilitzacions dels últims anys (i així ho corroboren les entrevistes realitzades i l'anàlisi de la premsa).

Però pel que fa al sector de l'ecologisme que ha mantingut formes organitzatives i de mobilització més informals, val a dir que durant molts anys es van donar lluites locals, sovint amb cert ressò i amb certa incidència en les polítiques públiques (espais protegits, incineradores i altres infraestructures contaminants, estalvi energètic...). Tanmateix va ser difícil tornar a trobar espais de treball conjunt. La constitució d'Ecologistes en Acció, com a xarxa de moviments, va significar un revifament d'aquest espai i, amb la creació d'aquesta xarxa, es va donar una experiència interessant en fer arribar al Parlament de Catalunya una iniciativa legislativa popular (mecanisme participatiu previst a la Constitució i a l'Estatut) sobre el tractament del residu sòlid, tot i que al final va acabar en paper mullat.

Conjuntament amb el tema dels residus i la qüestió energètica, el tema dels organismes tractats genèticament (els transgènics) ha estat un altre dels camps de batalla del moviment ecologista, i dels que més han penetrat en la dimensió simbòlica. En certa forma al moviment ecologista ha sofert un procés semblant al moviment feminista, en el qual els seus discursos han estat cooptats i adulterats pels espais de poder i han deixat poc marge per obrir noves esclatxes a nivell social. Però les experiències tant de treball local com de treball d'àmbit més global no han deixat mai de seguir creant xarxes (com la Campanya contra el 4t Cinturó al Vallès o la de la línia d'alta tensió de les Gavarres) que després d'haver quedat latents han estat eines clau per la configuració de xarxes crítiques globals en els seus respectius territoris.

Només esmentar que en els últims anys, la gestió dels recursos hídrics ha anat prenent protagonisme en els discursos de la xarxa ecologista. D'aquesta manera, els camps de golf arreu del territori català ha estat un altre dels elements catalitzadors, sense oblidar la mobilització encara en marxa contra el Pla Hidrològic Nacional, que està sent un dels moviments actuals amb més protagonisme en el panorama català.

I amb aquest repàs superficial pensem que es pot entendre quina ha estat la realitat que precedeix el sorgiment d'aquesta nova xarxa crítica global. La gran diversitat de moviments, les seves diferents formes d'organització i els processos que n'han esdevingut són una eina clau per entendre el que ve després.

1.4.4. Altres xarxes de moviments.

Pel que fa a la immigració, les mobilitzacions més importants es donen per reacció davant les agressions racistes (per exemple el cas Lucrecia o els aldarulls de Ca n'Anglada a Terrassa) o de les diferents onades de petició de regularització amb una primera tancada a les esglésies l'any 1993. Però a finals de la dècada dels noranta, hi ha un procés de negociació, primer, i de resposta després, davant l'aprovació de la Llei d'estrangeria, amb un trist episodi d'autoritarisme democràtic per part del PP un cop guanya la majoria absoluta a les eleccions de l'any 2000. Totes aquestes experiències són claus pel desenvolupament de les tancades d'immigrants de les quals parlem en el capítol referit a Praga, destacant el fet que generen una configuració molt

dicotòmica del moviment de suport a la immigració, que comprèn una part més institucional de la xarxa i una altra més autònoma amb grans reticències entre elles.

Pel què fa al cristianisme de base, sota el paraigua de diferents organitzacions vinculades a l'església (Justícia i Pau, JOC-JOBAC, Minyons escoltes i guies...) es donen processos de conscienciació crítica que generen posicionaments i espais de mobilització significatius en el si d'aquest sector. Si bé hi ha hagut algunes campanyes pròpies d'aquest àmbit (contra el comerç d'armament, pels drets humans, o el Jubileu 2000), també han sigut capaços d'incorporar-se en altres cicles de mobilització promoguts des d'altres espais. El més significatiu és la Consulta Popular per l'Abolició del Deute Extern, de la qual hem parlat anteriorment.

El moviment feminista, per la seva part, seguint una lògica de moviment social tradicional, va veure cooptat i adulterat el seu discurs per part de l'administració pública. D'aquesta manera, durant la dècada dels noranta, el moviment en si va veure com perdia espais socials de mobilització i se li tancaven espais simbòlics del discurs. Tanmateix l'obertura i manteniment de Ca la dona com a local aglutinador de les diferents lluites feministes ha estat un factor clau perquè el moviment mantingués referents en els espais més radicals. *Donesxdones* en l'àmbit del pacifisme i l'antimilitarisme (amb coordinacions internacionals importants), o la Marxa mundial de dones (des del 1998, amb origen al Quebec) han mantingut certa presència social durant els últims anys. Els espais de mobilització s'han donat en dates assenyalades com el 8 de març i en dos espais de discurs simbòlic importants; els maltractaments i l'avortament, aquest últim amb l'entrada en vigor del Codi penal de l'any 1995, que manté unes polítiques conservadores a l'estat espanyol.

El moviment gai, lesbiana i transsexual també ha estat present socialment durant la dècada dels noranta. De fet, aquest moviment a Catalunya té dues expressions organitzatives molt marcades i amb cert enfrontament: la Coordinadora gai-lesbiana, més institucionalitzada, i el Front d'alliberament gai, de caràcter més autònom i movimentista. Els discursos que li han donat cert poder simbòlic han estat la lluita contra la SIDA (que si bé no és un discurs només de l'àmbit homosexual, sí que en la seva faceta de moviment social hi té una presència majoritària) i altres temes que han sorgit rera l'estela de les fites aconseguides al nord d'Europa, com són el matrimoni (i el reconeixement de les parelles de fet) o el dret a l'adopció. Un dels debats interns encetats durant els últims anys ha estat la polèmica sobre la creació d'un "mercat rosa" i de la "zona rosa" a Barcelona, en el sentit de si és realment beneficiós per la normalització de les diferents opcions sexuals el sorgiment de guethos d'aquest tipus. La seva presència al carrer s'ha anat mantenint amb la celebració anual del dia de l'alliberament gai, lesbiana i transsexual, el 28 de juny, a part de la seva participació en mobilitzacions més generals.

El moviment estudiantil, per la seva banda, ha estat un dels àmbits que ha nodrit el nou cicle de mobilització. Moltes de les persones que han estat treballant i participant en les accions realitzades en el marc de la xarxa crítica global, han sorgit d'espais de mobilització universitària i, de manera menys significativa, de la mobilització en els estudis de secundària. A les universitats d'arreu de Catalunya, totes les mobilitzacions socials significatives han tingut el seu ressò (Consulta del deute, desfilada, Chiapas, 0,7%, okupació...), però ens interessa assenyalar els processos d'organització assembleària que s'han estat donant a moltes facultats durant els últims anys, que han servit per superar, de manera espectacular, les tradicionals organitzacions d'estudiants, moltes d'elles amb fortes vinculacions a grans organitzacions polítiques. Aquest és potser un dels símptomes més evidents del sorgiment d'una nova cultura política. Per altra banda, l'espai de mobilització i el seu discurs simbòlic s'ha centrat, en gran mesura, en la reacció

davant de les diferents lleis aprovades en referència al funcionament de les universitats i els instituts de secundària.

L'últim moviment al que creiem que és necessari fer referència és el moviment de l'esquerra independentista, que ha tingut una implantació irregular en el territori català. Durant les últimes dècades, el moviment ha tingut expressions molt diverses que van des dels molts partits polítics sorgits al voltant d'aquesta ideologia, fins a moviments socials pròpiament dits, grups de pressió amb amplis ressos socials i fins i tot un espai de lluita armada. L'experiència de la Crida a la Solidaritat com a grup de pressió va tenir en el seu moment un impacte considerable, que ha portat als seus membres més destacats a ocupar espais de responsabilitat pública. El fenomen de Terra Lliure com a espai de lluita armada va tenir més repercussió simbòlica que real. Mentrestant, el moviment de l'esquerra independentista ha patit molts processos d'unió i divisió constants. L'últim intent és l'anomenat Procés de Vinarós, en el qual l'espai independentista, molt atomitzat, vol fer una proposta unitària per la independència. Tot i així, la tradició dels grups independentistes de ser molt autoreferencials i poc donats a compartir espais polítics i de mobilització, ha comportat certa marginalització d'aquest moviment que, com veurem més endavant, en les últimes mobilitzacions ha provat sempre de mantenir un espai de coordinació propi diferenciat de la resta. Per altra banda, el moviment independentista ha estat una altra de les portes d'entrada de persones joves al món de la mobilització social i política, però ha mantingut molt constant el seu perfil juvenil en un procés constant de renovació de les seves bases socials.

Segur que ens deixem alguns espais interessants que han seguit els seus propis processos de mobilització. El treball antiprohibicionista (centrat en el cultiu i consum de la marihuana), el moviment de suport a la població reclusa (amb un èmfasi important en els maltractaments i les tortures dins les presons), els espais de mobilització de caire llibertari o anarquista (amb divisions internes molt profundes), el sorgiment de diferents iniciatives contrainformatives o informació alternativa, la creació de nodes alternatius a internet o les crides al consum responsable i crític poden ser exemples altres espais que s'han integrat a la xarxa crítica global i que segur que oblidem.

1. 5. CICLES INTERNACIONALS PREVIS: DE CHIAPAS A SEATTLE (1994-1998)

1.5.1. Chiapas, el punt de partida.

Quan l'1 de gener de 1994, al bell mig de la selva Lacandona (Mèxic), el sub-comandant Marcos proclamà l'aixecament zapatista contra l'ordre neoliberal, es dona el tret de sortida simbòlic al que després de Seattle s'ha popularitzat amb el nom de "moviment antiglobalització". En aquest text pretenem explicar els diferents moviments i mobilitzacions col·lectives que al llarg dels cinc anys que transcorren entre ambdós esdeveniments, han anat conformant una xarxa crítica internacional contra l'actual model de globalització capitalista.

L'aixecament zapatista es pot considerar el punt de partida simbòlic, perquè si bé es tracta d'una resposta contundent al Tractat de Lliure Comerç entre Canadà, EEUU i Mèxic, no es pas l'única, sinó que s'emmarca en un moviment d'accions, revoltes i denúncies al llarg del continent americà. Ara bé, el zapatisme té una sèrie de característiques molt específiques per explicar la morfologia i tendències polítiques predominants en els moviments contra la globalització capitalista.

En primer lloc, emergeix com a una nova forma de fer política fonamentalment inclusiva, participativa, que cerca consens, sense propostes acabades i amb l'objectiu de donar veu a la societat civil. En segon lloc, el zapatisme no aspira a prendre el poder, com els moviments revolucionaris clàssics, sinó que pretén que "els que manin ho facin obeint". Finalment, la crida que fa el zapatisme a la resta de moviments socials del món és una nova versió de l'internacionalisme de les lluites que també serà una de les principals característiques d'aquest "nou" moviment de moviments (Ubasart, Gemma i Herreros, Tomàs: 2002).

A Catalunya, desenes de persones realitzen brigades de solidaritat a Chiapas, destacant la brigada de dones de 1994, que enfortirà les relacions de Catalunya amb l'EZLN. Aquestes relacions es vehiculen fonamentalment a través del Col·lectiu de Solidaritat amb la Rebel·lió Zapatista, que es crea el mateix any i es reuneix a El Lokal, al carrer de la Cera de Barcelona.

1. 5.2. La internacionalització de les lluites contra la globalització neoliberal.

Però, al marge del zapatisme, no podem entendre el sorgiment de la xarxa de moviments contra la globalització neoliberal sense fer un petit balanç de totes les lluites que comencen a lliurar-se els anys 90 tant als països centrals (o del Nord) com als perifèrics (o del Sud) de l'actual sistema capitalista globalitzat.

Sense ànim de ser exhaustius, en el període que va des de l'aixecament zapatista a Seattle, hauriem de destacar les següents mobilitzacions o trobades internacionals: la realització del Fòrum Alternatiu dins de la campanya "50 años bastan", en ocasió de l'assemblea general de l'FMI i del BM a Madrid el 1994; la celebració els anys 1996 i 1998 dels *Encuentros Intercontinentales por la Humanidad y Contra el Neoliberalismo* dins de l'àmbit del zapatisme; les mobilitzacions a Amsterdam el 1997 en ocasió de la Cimera de caps d'estat de la UE; les mobilitzacions a Ginebra durant la reunió de l'OMC el 1998; i les protestes a Colònia el juny de 1999, contra la Cimera de caps d'estat de la UE en primer lloc, i contra el G-7, després.

Per altra banda, durant aquests anys es produeixen una sèrie de campanyes internacionals sobre temes específics, com les mobilitzacions a Amèrica del Nord en oposició a l'Acord de Lliure Comerç de l'Amèrica del Nord (NAFTA) el 1994, la campanya contra la Ronda Uruguai del GATT el mateix any, les mobilitzacions que portaren a la paràlisi de l'Acord Multilateral d'Inversions (AMI) el 1998 i la campanya per l'abolició del deute extern, de la qual expliquem la seva part catalana en l'apartat sobre solidaritat internacional.

Finalment, es produeixen un seguit de mobilitzacions de nivell estatal contra polítiques neoliberals: les lluites contra la privatització de la seguretat social a França el 1995; les mobilitzacions dels *dockers* de Liverpool a Gran Bretanya el 1997, així com l'emergència en aquest país d'un fort moviment juvenil agrupat entorn de *Reclaim the Streets*; la vaga de treballadors de la *Union Postal Service* als EEUU el 1997; i l'emergència d'un moviment sindical combatiu en diverses regions de la perifèria, especialment en el sud-est asiàtic (Antentas, Josep Maria: 2001).

Per tal d'ordenar una mica els esdeveniments i processos de gènesi del moviment a nivell internacional, considerem que es dona la confluència de tres tipus d'experiència política paral·leles en el temps: la internacionalització d'alguns moviments socials prèviament existents (euomarxes, Deute Extern, marxes de Dones, revoltes contra els plans d'ajust estructural i els

tractats de lliure comerç); el sorgiment de xarxes internacionals (com ATTAC O AGP); i una certa recomposició de l'esquerra sindical (Les Cobas a Itàlia, CGT a l'Estat Espanyol, SUD a França, etc.).

En la internacionalització de moviments prèviament existents, i sense ànim de ser exhaustius, val la pena destacar les revoltes als països del sud contra els plans d'ajust estructural de l'FMI i el BM (sobretot les d'Indonèsia, Equador, Argentina o Bolívia, protagonitzades en moltes ocasions per camperols, sindicalistes i estudiants), i les mobilitzacions contra l'Europa del Capital.

D'aquestes darreres, que tenen més a veure amb el cas català, n'observem dues expressions: les del Moviment AntiMaastrich (MAM), de caràcter més simbòlic; i les Euomarxes, de caràcter sociolaboral i més massiu.

1. 5.2.1. El Moviment AntiMaastrich (MAM)

El Moviment contra l'Europa de Maastrich i la Globalització Econòmica té el seu inici, a l'Estat Espanyol, en la campanya realitzada contra l'FMI, el BM i el GATT amb motiu del 50 aniversari de la fundació d'aquestes institucions l'any 1994, la qual cosa va incloure el fòrum alternatiu, "*Les altres veus del planeta*". Seguidament, i coincidint amb la presidència espanyola de la UE, els mateixos col·lectius varen realitzar una campanya contra el model neoliberal de construcció europea representat pel Tractat de Maastrich.

El fòrum alternatiu "*L'altra cara del projecte europeu*", aplega diversos sectors de l'esquerra estatal. Hi conflueixen, majoritàriament, l'àmbit de l'autonomia i de l'extrema esquerra. També en formen part IU i diversos col·lectius de solidaritat, antimilitaristes, ecologistes i pels drets socials, provenint dels moviments socials dels 80. Alguns dels sectors presents en el fòrum crearan una coordinació més estable al voltant del MAM.

El MAM realitza una reflexió crítica davant els processos de globalització econòmica que s'estan portant a terme a tot el món i que a Europa s'estan materialitzant en la construcció de la Unió Europea. Junt amb aquest discurs crític es pretén articular una resposta social, així com avançar en la creació d'alternatives.

Les motivacions principals per les quals el MAM s'oposa a l'actual UE parteixen de les gravíssimes conseqüències que, a nivell social i ecològic, està produint aquest projecte neoliberal. A més, també es denuncia de forma contundent el tall antidemocràtic amb el que s'està construint la UE, així com tot l'aparell repressiu i militar.

En els primers anys, el MAM manté relacions amb el TEAM (The European AntiMaastrich Movement), moviment antimaastrich europeu constituït per organitzacions polítiques, sindicals i socials de tota Europa el 1992 a Edinburgh. La progressiva dretanització del TEAM (que es reafirma amb l'aprovació dels seus estatuts el 3 de març de 1997 a Copenhaguen) farà que el MAM esdevingui únicament un aglutinador estatal. La seva composició és generacionalment més gran que la dels nous moviments anticapitalistes com els MRG, amb els quals manté una cordial relació de coordinació i lluita conjunta.

1. 5.2.2. Les marxés contra l'atur i la precarietat (euomarxes).

Les euomarxes, la primera expressió internacional de les quals finalitza a Amsterdam el 14 de juny de 1997, tenen com a precedent un tipus de mobilització contra l'atur i la precarietat que

neix a França la primavera de 1994 per iniciativa de la campanya Actuem Junts Contra l'Atur. Aquesta campanya és promoguda per un heterogeni moviment d'aturats al marge del sindicalisme oficial. Posteriorment es produeixen marxes similars a Bretanya, el mateix 1994, a l'Estat espanyol el desembre de 1995 (amb un ressò considerable a Catalunya, on s'hi incorporen sectors assemblearis del moviment estudiantil) i al sud d'Itàlia, per iniciativa del Partit de la Refundació Comunista, on les marxes acaben amb una manifestació de 100.000 persones a Nàpols el novembre de 1996.

El projecte de les marxes contra l'atur i la precarietat, popularitzades amb el nom d'euomarxes, es centra en la qüestió social prioritària a gairebé tots els països de la UE, l'atur, i tots aquells problemes que se'n desprenen: la precarietat del treball, la degradació de les condicions de vida i de treball de la gran majoria de la població, el creixement de l'exclusió sota totes les seves formes, etc. (Aguiton, Christophe: 1996). La UE compta oficialment amb 20 milions d'aturats i 50 milions de persones que viuen en situació de pobresa, situació intolerable davant la qual el sindicalisme oficial, encarnat en la CES (Confederació Europea de Sindicats) resta impassible.

Les marxes de 1997 tenen el seu origen concret en la crida que es fa el juny de 1996 a Florència, per part de diverses organitzacions sindicals i socials, alguns corrents polítics (com la IV Internacional) i altres associacions contra l'exclusió social. Cap a l'octubre de 1996 ja es pot considerar consolidat el col·lectiu de les Marxes contra l'Atur, l'Exclusió i la Precarietat, on hi podem trobar una concentració sense precedents per la seva composició social. En el cor d'aquesta coalició es troben els exclosos, però també hi participen tots els que en el moviment social estan disposats a actuar: persones assalariades i a l'atur, joves i menys joves, homes i dones, autòctons i emigrats, amb el recolzament d'amplis sectors del moviment sindical, ecologista, feminista, antirracista, de solidaritat, sense sostre, centres socials okupats, etc. de tota la UE i de fora d'ella. En resum, tot un moviment que encarna la crítica radical de la política neoliberal i l'esperança en un món millor i una societat solidària i igualitària (Vercammen, François: 1997).

Les primeres euomarxes culminen a Amsterdam el 14 de juny de 1997, coincidint amb la Cimera de caps d'Estat i de Govern de la Unió Europea, que revisava el Tractat de Maastrich en termes monetaris i repressius, però obviant qualsevol política social mínimament progressista. L'èxit de les marxes força la CES a convocar una manifestació per una Europa social a Luxemburg el novembre del mateix any.

Les euomarxes protagonitzaran en bona mesura les mobilitzacions contra l'Europa del capital fins a arribar al seu punt culminant el 29 de maig de 1999 a Colònia, on en coincidència un cop més amb la Cimera de caps d'Estat i de Govern de la UE, més de 35.000 manifestants assistiran a la realització d'un *Parlament d'aturats i aturades*, convertit en punt de reflexió i discussió col·lectives (Antentas, Josep Maria: 2001).

1. 5.3. El sorgiment de les xarxes internacionals.

1. 5.3.1. ATTAC.

El desembre de 1997, *Le Monde Diplomatique* va publicar una editorial d'Ignasi Ramonet proposant organitzar-se per a resistir millor als mercats financers internacionals. La resposta dels lectors va ser immediata i, després de diverses reunions, el juny de 1998 es funda l'associació ATTAC (*Associació per la Taxació de les Transaccions Financeres Especulatives per l'Ajuda als Ciutadans*). Malgrat fou creada en un principi per organitzacions, ATTAC va quedar oberta als

membres individuals i ràpidament es produí un flux continu d'adhesions (al ritme de 1000 al mes), que han portat l'associació als actuals 30.000 socis.

En la seva creació hi participà un nombre limitat de personalitats i un ventall d'organitzacions de diversa natura: federacions sindicals d'assalariats, moviments d'aturats i la Confederació Camperola, comitès de redacció i associacions ciutadanes i de solidaritat internacional, col·lectius militants pels drets de les dones, pel desenvolupament... i moltes i diverses ONG.

L'objectiu inicial de les persones i col·lectius que s'agrupen a ATTAC és el de pressionar als poders públics i l'opinió pública per tal que s'estableixi un impost internacional que controli els moviments especulatius de capitals, com a concreció de la resistència a la dictadura dels mercats (Rousser, Pierre, 2000).

Des de la seva fundació, ATTAC ha tingut un major impacte a França, però ja s'ha extès a més de 30 països. ATTAC- Catalunya té un centenar de socis, però no ha pogut atreure a la militància juvenil, ni té el grau de centralitat dins el moviment que ha assolit al país veí.

A la resta del món, els ATTAC més destacats són els de Bèlgica, Quebec o Argentina, països on aquesta xarxa s'ha mostrat molt activa en la seva oposició a l'OMC i s'ha desenvolupat amb una composició molt plural, tant des del punt de vista ideològic com el social o generacional. ATTAC ha jugat, així mateix, un paper molt destacat en la preparació i organització del Fòrum Mundial de Porto Alegre i en la solidaritat amb organitzacions com l'EZLN o Vía Campesina (Pastor, Jaime: 2002)

1. 5.3.2. Acció Global dels Pobles (AGP)

L'AGP es funda entre el 23 i el 26 de febrer de 1998 en la trobada mundial de moviments populars que es produeix a Ginebra. De tarannà clarament anticapitalista, aglutina moviments populars, juvenils, per les okupacions, antimilitaristes, camperols, organitzacions obreres, etc. d'arreu del món, amb l'objectiu de coordinar una xarxa de resistències a la globalització capitalista, una nova aliança de lluita i solidaritat internacionals.

L'AGP es defineix com una resposta popular contra tots els tractats de liberalització que promouen activament una globalització destructiva socialment i ecològica. El seu segon principi fundacional és el clar refús a qualsevol forma de dominació i discriminació, incloent el patriarcat, el racisme i el fonamentalisme religiós. En tercer lloc, defensa una estratègia de confrontació total a les institucions del capitalisme global, ja que no creu en el *lobbying* a unes estructures profundament antidemocràtiques, on l'únic implementador real de polítiques públiques és el capital transnacional. Un altre principi fonamental pels col·lectius i persones que formen l'AGP és la seva aposta per l'acció directa no-violenta i la construcció d'alternatives locals des dels pobles, com a resposta a les accions dels governs i les grans corporacions. Finalment, l'AGP té una filosofia organitzativa basada en la descentralització i l'autonomia.

Els principals objectius de l'AGP que es defineixen en la segona conferència d'aquesta xarxa de coordinació global a Bangalore (Índia) l'any 1999 són: 1) animar el major nombre de persones, moviments i organitzacions a actuar contra les grans corporacions econòmiques a través de la desobediència civil no-violenta i l'acció popular imaginativa; 2) Oferir un instrument de coordinació global i suport mutu a tots els moviments de resistència al model de desenvolupament capitalista; i 3) donar més projecció internacional a les lluites contra la

liberalització econòmica i el capitalisme global, que es produeixen en contextos locals arreu del món.

Organitzacions internacionals, moviments juvenils com *Reclaim The Streets*, moviments de desobediència civil com els italians *Ya Basta! (Tutti Bianchi)* o el mateix MRG català, formen part d'aquesta extensa xarxa de coordinació que representa l'actor més innovador i radical dels moviments contra la globalització neoliberal.

1. 5.3.3. La Marxa Mundial de Dones

La Marxa Mundial de 2000 contra la pobresa i les violències vers les Dones té lloc durant tot l'any 2000 i finalitza el mes d'octubre a Brussel·les, suposant la creació d'una àmplia coordinació d'un "nou" moviment feminista. El 18 d'octubre de 1998, a Montreal, 140 dones de 65 països van adoptar una plataforma de reivindicacions internacionals que varen ser presentades a Brussel·les. La iniciativa fou impulsada pel moviment de dones del Quebec, després d'haver organitzat la seva pròpia marxa contra la pobresa el maig de 1995 (González, Lucía, 2000).

Aquesta manifestació internacional s'inscriu, també, en la continuïtat de les quatre grans Conferències mundials de dones, fins ara convocades per Nacions Unides, però sobretot lligades a fòrums paral·lels organitzats al voltant d'aquestes trobades. A la Cimera de Pequín de juny de 1999, les dones del Quebec varen proposar aquest ambiciós projecte que vol trencar definitivament amb el capitalisme neoliberal, no millorant les regles del joc i deixant intacte el propi sistema, sinó repensant aquestes regles i impulsant-ne de noves, en base a les experiències alternatives de les dones i els moviments socials en l'àmbit local, nacional i internacional.

La Marxa vol trencar definitivament amb el patriarcat i acabar amb totes les formes de violència contra les dones, condemnant també la inacció, ineficàcia i silenci dels Estats. Segons la Marxa Mundial de Dones (que obtingué noves adhesions a Pequín i aplega actualment 5.611 organitzacions de tot el món), el capitalisme neoliberal i el patriarcat s'alimenten i es reforcen mútuament per mantenir la immensa majoria de les dones en una situació d'inferioritat cultural, desvalorització social, marginalitat econòmica, "invisibilitat" de la seva existència i el seu treball i mercantilització del seu cos.

L'èxit de la Marxa Mundial de Dones de 2000 fou tant important que actualment continua existint aquesta xarxa de resistència mundial de dones. A casa nostra, la Marxa Mundial a Catalunya va participar notablement en la Campanya Barcelona 2001 contra el Banc Mundial i en la Campanya Contra l'Europa del Capital i de la Guerra el març de 2002.

1. 5.3.4. Via Campesina

Via Campesina és una extensa xarxa d'organitzacions agràries, que sota el lema "Globalitzem la lluita, globalitzem l'esperança", es fundà el 16 de maig de 1993 i representa actualment a milers de petits i mitjans productors agrícoles a nivell mundial. Entre les organitzacions fundadores hi trobem el Moviment dels Treballadors Sense Terra (MST) de Brasil i la Confederació Camperola francesa (Pastor, Jaime: 2002).

Amb un discurs a vegades contradictori, s'ha perfilat com una de les xarxes més bel·ligerants amb l'OMC (Organització Mundial del Comerç) i ha protagonitzat espectaculars accions directes no violentes, com la que es realitzà el 12 d'agost de 1999 contra un McDonald's a la ciutat

francesa de Millau. Unes tres-centes persones, entre elles el carismàtic líder camperol José Bové, desmuntaren pacíficament l'establiment en protesta per les sancions imposades pels Estats Units contra els productors de formatge *roquefort*. El moviment de solidaritat amb José Bové, condemnat el desembre de 2001 per aquells fets, ha estat també una de les principals fites del moviment "antiglobalització".

Entre d'altres temes, la Via Campesina denuncia l'ús del organismes genèticament modificats, allò que es coneix pels transgènics, i critica el proteccionisme agrícola dels països rics, que provoca en gran mesura la pobresa als països pobres o en vies de desenvolupament. L'ocupació de terres i el devastament de conreus transgènics són altres de les seves estratègies de mobilització internacionalment.

A casa nostra, un sector d'Unió de Pagesos recolza la línia política de *Via Campesina*, encara que oficialment les organitzacions agràries que formen part d'aquesta xarxa a l'Estat espanyol són la COAG (*Coordinadora de Organizaciones de Agricultores y Ganadores*), el *Sindicato Labrego Galego* (SLG), la Unión de Ganaderos y Agricultores Vascos (EHNE/UGAV) i el *Sindicato de Obreros del Campo de Andalucía* (SOC).

1. 5.3.5. Les xarxes per l'abolició del deute extern del "Tercer Món"

Durant els anys 90, dels moviments de solidaritat internacional i d'organitzacions de cristians de base, han sorgit diverses iniciatives en xarxa amb l'objectiu de fer front a una de les conseqüències més perverses del model de globalització neoliberal: l'increment del deute extern dels països del sud. Plataformes com el CADTM (Comité per l'Anulació del Deute del Tercer Món), constituït a Bèlgica el 1990; Jubileu 2000, xarxa internacional promotora de la campanya "Deute Extern, Deute Etern?", o l'XCADE (Xarxa per l'Abolició del Deute Extern) en el cas català, han posat l'accent en campanyes centrades en l'objectiu de l'abolició del deute extern del països empobrits (Vivas, Esther; 2002).

Al mateix temps, les xarxes articulades en aquest camp de la solidaritat internacional, han estat actors centrals en el desenvolupament del moviment "antiglobalització". Per exemple, en el cas català, l'XCADE (de la qual parlarem en l'apartat corresponent a la solidaritat internacional) ha animat i dinamitzat moltes de les Plataformes Locals contra la globalització neoliberal que, al caliu de les campanyes contra el Banc Mundial i contra l'Europa del Capital, han aflorat pels pobles i barris de Catalunya en els anys 2001 i 2002.

1. 5.4. La batalla de Seattle. La posada en escena del moviment.

Doncs bé, tot aquest complex moviment de moviments tindrà el seu primer èxit mediàtic mundial a Seattle el 30 de novembre de 1999, on desenes de milers de manifestants aconseguiran bloquejar la reunió de l'OMC (*Organització Mundial del Comerç*). Les dones i homes que es manifestaren a Seattle protestaven en nom d'una àmplia coalició formada per: les més de 1500 organitzacions de tot el món que havien signat la crida per una moratòria sobre la Ronda del Mil·leni; organitzacions agràries internacionals com la Via Campesina; col·lectius i xarxes internacionals com ATTAC o l'AGP; més molts altres moviments militants de tot el món.

L'organització de la trobada de Seattle i dels bloquejos, fou llarga, complexa i descentralitzada. La convergència viscuda a Seattle inclou com a mínim a tres sectors autòctons. El primer és el dels grups que s'havien mobilitzat en els anys anteriors contra el Deute Extern, contra empreses transnacionals i en torn la campanya *50 años bastan!* contra l'FMI i el BM. Estem parlant de

col·lectius, xarxes i ONG com *Direct Action Network*, *Global Exchange*, *Ruckus Society*, *United Students Against Sweatshops*, *Fifty Years is Enough Network* i *Jubilee 2000*. En segon lloc, i amb gran importància numèrica sobretot en la Manifestació del 30 de novembre, cal destacar a les organitzacions més clàssiques del món de l'ecologisme, el feminisme, el pacifisme i el sindicalisme (*Greenpeace*, *Friends of the Earth*, *Women Environment and Development Organisation*, *AFL-CIO*). Finalment, un tercer sector molt propi dels Estats Units, el de les esglésies, organitzacions comunitàries, xarxes d'amistat i associacions professionals, que amb la seva important presència al carrer dotaven de major legitimitat al moviment de cara al conjunt de la població nord-americana (Pastor, Jaime;: 2002).

Sota un ambient festiu, ple de *performances*, disfresses i colors, sota una lògica d'acció directa no-violenta i al crit de "Sí, es pot!", entrava en escena el "moviment antiglobalització", que sorprenia als mandataris mundials i es convertia en una de les principals causes del fracàs de la Cimera de l'OMC. L'organització de la mobilització s'estructurà al voltant de "grups d'afinitat", la qual cosa permetia una coordinació respectuosa amb la diversitat i la flexibilitat pel que fa a les formes d'acció i iniciatives lúdiques, juntament amb tallers previs de desobediència civil i protecció davant les accions policials. Un model, al cap i a la fi, que inspirarà posteriors contracimeres, com les de Praga o Gènova, amb l'objectiu comú d'intentar bloquejar la reunió oficial, la qual cosa s'aconseguí malgrat la intervenció policial i davant la sorpresa d'un món globalitzat. Un món que per primer cop podia seguir els esdeveniments a través de xarxes de comunicació contrainformativa del propi moviment, com *Indymedia*, la qual cosa garantia un seguiment directe de la versió del moviment sobre els fets.

D'altra banda, en les mobilitzacions de Seattle, no només es van fer manifestacions i accions directes, sinó que també es va reservar un espai per la part de crítica al model i de propostes alternatives a la globalització neoliberal. Entre els debats, jornades de formació i actes divulgatius i de denúncia, destaca la celebració de les sessions d'un "Tribunal Global dels Pobles contra els Crims de la Humanitat Comesos per les Empreses Transnacionals".

A Seattle es va aconseguir, en definitiva, un impacte substantiu, en vèncer, per primer cop en el context de l'OMC, les postures dels països pobres, favorables a establir una moratòria dels acords liberalitzadors d'abast mundial de la Ronda del Mil·leni. Però el més important és l'impacte simbòlic de veure com les persones, la ciutadania o el poble (digueu-li com més us agradi) desafien la globalització, establint el primer precedent important a un moviment emergent per un altre món... Un món d'alternatives a l'actual model de desenvolupament capitalista.

2. LA CAMPANYA 'PRAGA 2000'. EL RENAIXEMENT DE LES LLUITES.

En aquest capítol volem recollir les diferents mobilitzacions i campanyes que es succeeixen des de la preparació de la campanya 'Praga 2000' contra la reunió del Banc Mundial (BM) i el Fons Monetari Internacional (FMI) el setembre del 2000, fins al començament de la preparació de la campanya 'Barcelona 2001' contra la reunió del Banc Mundial a Barcelona el juny del 2001, donat que considerem aquestes dues campanyes com a punts d'inflexió importants del anomenat 'moviment antiglobalització' a Catalunya.

Dins aquest cicle es podria parlar de tres grans apartats. El primer apartat inclou la preparació de la Campanya 'Praga 2000' (també 'Campanya de Praga'); des de la creació del MRG (Moviment de Resistència Global) al juny de 2000 fins al relat del que succeeix a Praga durant els dies de la cimera. Un segon apartat comprèn la consolidació posterior del MRG, les campanyes contra les cimeres de Niça i Davos i la cimera alternativa a Porto Alegre¹³. En el tercer apartat parlarem d'altres mobilitzacions que es donen durant aquells mesos a Catalunya - simultània i posteriorment a la Campanya de Praga-; com les mobilitzacions antifeixistes de la 'Plataforma per un 12 d'Octubre en Llibertat', les assemblees de la Xarxa Ciutadana per l'abolició del Deute Extern (XCADE), i les Plataformes en suport de les tancades d'immigrants a les esglésies durant l'hivern del 2001. Entenem que aquestes mobilitzacions es troben en un context de renaixement de les lluites socials, sense el qual és impossible explicar l'emergència del moviment contra la globalització capitalista.

Els actors a destacar en aquest cicle serien tots els grups, col·lectius i persones que formen l'MRG, la XCADE, alguns Centres Socials Okupats, la Plataforma Cívica per un 12 d'Octubre en Llibertat, la plataforma de suport als immigrants 'Papers per tothom', el sindicat CGT, i altres actors de la xarxa institucional (Ajuntament, Delegació del Govern...).

2.1. La creació del MRG i la contracimera a Praga. (juny- setembre 2000)

2.1.1. Els inicis de la coordinació

Com veïem en el capítol anterior, des de inicis dels 90 existeixen a Catalunya i a la resta de l'Estat Espanyol alguns col·lectius, moviments i xarxes que denuncien les conseqüències negatives de la globalització i el paper que hi juguen les institucions transnacionals i els Estats, com el Moviment AntiMaastrich (MAM). També trobem exemples de mobilitzacions unitàries com els "Encuentros" dels Zapatistes o Campanyes com la de '50 Anys i Prou'. Però probablement no és fins a la Campanya 'Praga 2000' que es pot començar a parlar de l'existència d'una coordinació àmplia a Catalunya entorn el que - des de Seattle- es coneixerà pròpiament com a moviment antiglobalització. La preparació d'aquesta campanya, amb la creació i posterior consolidació del Moviment de Resistència Global (MRG) fa que es creï un espai de treball unitari de col·lectius que ja treballaven en la denúncia de les conseqüències de la globalització i el capitalisme.

¹³ La cimera de Niça sobre la Carta del Drets Socials Europea (desembre 2000). La cimera del Foro Econòmic Mundial a Davos (Suïssa) al gener del 2001, i simultàniament la cimera alternativa a Davos que es fa a Porto Alegre (Brasil).

Les primeres reunions de preparació de la Campanya 'Praga 2000' no comencen fins l'estiu de 2000 però la iniciativa d'engegar una campanya sorgeix molt abans¹⁴, precisament en una de les trobades anuals que organitza el Moviment AntiMastrich (MAM) a Màlaga la Setmana Santa del 2000. En aquella trobada ja es comença a parlar de preparar una mobilització contra la reunió que celebraran el BM i el FMI a Praga. La trobada de Màlaga fa que alguna gent de Terrassa, Lleida i Barcelona, que no es coneixia però que estava treballant en temàtiques semblants i que compartia sensibilitats, comencin a parlar de la necessitat de coordinar-se a nivell català entorn de les temàtiques de l'exclusió, la precarietat laboral i les formes de lluita i alternatives contra el capitalisme.

Segons alguns entrevistats¹⁵, hi ha la percepció que a Catalunya no existien espais unitaris de treball continuat al llarg del temps entorn temes pròpiament de globalització. De fet la gent que es coneix i la informació que arriba es gràcies a les trobades estatals organitzades pel MAM i xarxes com Zambra¹⁶, Baladre¹⁷ o REAS¹⁸. A Catalunya, encara que trobem precedents d'aquests espais com les Assemblees Contra l'Atur, les Campanyes contra les ETT¹⁹ o campanyes conjuntes com la de 'Trenquem el silenci' (juny 1999)²⁰, aquesta és percebuda com un fet puntual, i es parla de la necessitat de construir quelcom més estable. Tampoc podem considerar la Consulta per l'Abolició del Deute Extern com a pròpiament antiglobalització, encara que més tard la trobem en totes les mobilitzacions. D'altra banda, la mobilització contra la Desfilada Militar tampoc es pot definir com a antiglobalització.

De la necessitat de tornar-se a trobar per a conèixer-se millor i coordinar-se de cara a una possible futura campanya, gent de Catalunya que va participar a la trobada de Màlaga decideix fer una reunió a Terrassa al maig de 2000. A l'assemblea hi assisteixen persones i col·lectius que provenen de cases i centres socials okupats, grups ecologistes, moviment estudiantil, de suport a la rebel·lió zapatista, d'iniciatives de denúncia contra l'exclusió social i altres grups locals' (Herreros, T.: nov. 2001). En aquella reunió es prenen dos acords: continuar en l'intent de consolidar la coordinació de les lluites locals que s'estaven duent a terme a Catalunya, i treballar en ferm sobre la iniciativa per a engegar una campanya per anar a Praga, seguint la convocatòria de xarxes de moviments internacionals com l'Acció Global dels Pobles (AGP).

Si per alguna gent aquesta Campanya podia ser un bon moment per coordinar-se i compartir les lluites que ja estaven fent, per a molta altra gent –que tenia Seattle com a referent– la Campanya de Praga representa la oportunitat de poder formar part directament del 'moviment antiglobalització', però també la primera o quasi primera vegada que participava en un moviment social. Això vol dir que es van trobar persones amb inquietuds, trajectòries i experiències de participació política molt diferents. Diferències polítiques i d'organització que es van anar fent visibles a mesura que s'anaven fent assemblees; com per exemple en la discussió al voltant de

¹⁴ Sobre el moment en el que sorgeix la iniciativa hi ha gent que afirma que aquesta no es fa efectiva pròpiament fins a l'assemblea de Terrassa al maig de 2000. (Tomás Herreros, *nov. 2001*)

¹⁵ Entrevistes a Daniel i a Jordi.

¹⁶ Zambra neix d'un grup d'Educadors/es Socials que organitza seminaris sobre exclusió, immigració i pobresa.

¹⁷ Baladre és una coordinació de col·lectius i persones contra la Pobresa, l'Atur i l'Exclusió Social a nivell de l'Estat Espanyol. Veure mapa actors.

¹⁸ Com les 'Jornades d'Economia Social i Solidaria' a Córdoba al 1997, o les de Cuenca al 1998, organitzades per MAM amb REAS (Red de Economía Alternativa i Social)

¹⁹ Assemblees Contra l'Atur i les ETT (Empreses de Treball Temporal) a l'any 1995, es concentren molt en alguns barris de Barcelona i no són grans coordinacions, encara que es relacionen amb les Marches Contra l'Atur). (Veure entrevista Ignasi).

²⁰ Jornada de lluita que es va fer a Catalunya el 18 juny 1999 coincidint amb dia d'Acció Global que aglutinava arreu del món grups anticapitalistes. (Veure cicle anterior).

temes com per exemple si en el Manifest s'havia de posar explícitament 'anticapitalista' o si s'havien de portar banderes a les manifestacions.

És a partir del més de juny que es comença a preparar pròpiament la campanya i es fan reunions específiques sobre l'organització del viatge, des dels autobusos i l'allotjament allí, fins a la preparació de material de sensibilització sobre els efectes del BM i el FMI. La següent assemblea es fa a la Hamsa²¹, a Sants. Aquesta primera assemblea va ser força nombrosa, probablement per l'expectativa que es va generar. A la gent que havia estat a Terrassa s'hi van afegir persones de la XCADE²² i d'organitzacions polítiques d'esquerres, com algun sector d'EUiA i *Esquerra Revolucionària*²³. La de la Hamsa és l'assemblea on es va decidir posar el nom de *Moviment de Resistència Global* (MRG), i on es van configurar les diferents comissions de la campanya contra el BM i el FMI, Praga 2000.

Tot i que sembla que l'estiu pot ser una mala època per a reunir-se, les assemblees convoquen a força gent. A l'assemblea de Les Obagues²⁴ a l'Agost es reuneixen unes 70 persones. Allí comencen a sorgir discrepàncies sobre el que ha de ser l'MRG. Alguna gent diu que s'està oblidant que es va crear per ser un espai de coordinació i no únicament per a preparar una campanya centrada en el viatge a Praga. El treball en comissions i la necessitat de preparar tota la logística pel setembre fa que s'oblidi la necessitat de coordinació de les lluites que ja existien, i la gent es coordina només per a preparar la nova campanya. En tot cas, el fet que les assemblees es celebrin a diferents llocs del territori facilita que col·lectius i persones es coneguin, i es vagi construint el teixit de la xarxa crítica. Aquesta ha estat una característica que s'ha mantingut en totes les posteriors assemblees, fent del MRG un espai de trobada de gent molt diversa, que provenia de la XCADE, d'alguns centres socials okupats, d'ATTAC, de l'esquerra tradicional, de sindicats i també persones a títol individual.

Un altre punt cabdal és la feina que es va fer en les comissions i grups de treball. Es van crear comissions per sensibilització i difusió, per mobilitzacions i accions, salut, coordinació, finances, logística del viatge i posterior a la tornada, la de repressió. Aquestes comissions es reunien paral·lelament a les assemblees i portaven allí les seves propostes, però eren grups de treball que funcionaven amb autonomia de l'assemblea unitària. La comissió d'accions al carrer i que també s'encarrega de la manifestació és una de les més nombroses i actives, formada per persones de nodes locals de la XCADE, gent de centres socials okupats i altres que s'afegixen a mida que es van fent accions a les diferents poblacions. Sense la participació de moltes persones de la XCADE tampoc es poden entendre les comissions de coordinació, finances i logística del viatge. En les entrevistes amb persones de la XCADE també es corrobora que la preparació del viatge a Praga no es pot entendre sense tenir en compte el coneixement tècnic que aporten gràcies a l'experiència que han adquirit en l'organització de la Consulta del Deute Extern.

Una altra de les comissions que fa un treball important en aquesta campanya és la comissió de salut. Formada majoritàriament per persones del col·lectiu de suport a la rebel·lió zapatista de Barcelona fan una tasca de formació sobre com protegir-se a les manifestacions i confeccionen materials de difusió, que seran de gran utilitat. La comissió legal es crea posteriorment de manera improvisada arrel de les detencions indiscriminades a Praga i tindrà un paper cabdal

²¹ La Hamsa, conegut i molt actiu centre social okupat del barri de Sants des de 1996.

²² Xarxa Ciutadana per l'Abolició del Deute Extern. Veure Mapa d'Actors.

²³ Esquerra Revolucionària és una organització política que pertany a la corrent del partit polític anglès *Socialist Worker Party*. Actualment Esquerra Revolucionària s'ha canviat el nom i es diu *En Lluita*.

²⁴ Una granja escola a Lleida.

sobretot en el suport als detinguts i en la denúncia dels maltractaments a les presons. Finalment, la comissió de sensibilització i difusió també va ser una de les comissions més actives durant la campanya sobretot per tota la tasca de formació sobre la globalització; estava composta per persones que havien estat participat en la Consulta del Deute Extern i d'altres més properes a àmbits universitaris.

A més de les assemblees i de les comissions de treball, és de gran importància en aquesta Campanya la feina a "l'ombra" que s'anava fent per Internet, utilitzant correus electrònics, llistes de distribució i la web que es va fer per a la Campanya. A través de les llistes de distribució de correu electrònic s'informava dels acords presos en les assemblees i circulaven informacions i demandes de les comissions, alhora que es possibilitava que la informació d'altres xarxes internacionals com l'AGP arribés a tothom. A la web es penjava des dels manifestos fins a les actes de les assemblees i altre material de formació i divulgació²⁵. La utilització d'Internet va permetre a la gent que no va poder assistir a les assemblees mantenir-se informada, i que el setembre es pogués reincorporar amb facilitat

La comunicació per correu electrònic, però, va generar en alguns moments de la campanya desconfiances i la sensació de 'bluf' o 'efecte bombolla' que alguna gent va criticar durament tant a l'inici com sobretot a la tornada de Praga. Tot i així, l'ús d'Internet no va substituir les trobades presencials en espais físics, que van tenir una important funció de consolidació del teixit fet que la gent es coneixés. En aquesta i posteriors campanyes també s'han 'recuperat' i donat conèixer espais a gent que per primera vegada s'incorpora als moviments com el CTD²⁶ a Gràcia, la Hamsa a Sants, El Lokal²⁷ o l'Espai Obert²⁸.

També va ser molt important la tasca que es va fer des de la comissió de sensibilització i el material que es va elaborar. En col·laboració amb més gent (del MRG, de la PGR (Plataforma per la Globalització de les Resistències) de Lleida, el Casal Popular la Torna de Gràcia, i la Cooperativa Ex-Libris) el col·lectiu 'Abriendo Brecha' va realitzar un llibret a mode dels quaderns d'educació popular d'Amèrica Llatina. En aquests quaderns s'explicava què eren el Banc Mundial i el Fons Monetari Internacional i les conseqüències nefastes de les seves polítiques econòmiques. Aquest material estava tant ben elaborat que es va utilitzar en posteriors Campanyes com la del Banc Mundial a Barcelona (juny 2001).

També les xerrades que es van anar fent al setembre durant les setmanes prèvies a la cimera per persones afins al moviment com n'Arcadi Oliveres o la Miren Extezarreta, van donar compte de les aliances i relacions que el moviment té amb altres actors d'àmbits més institucionals (en aquest cas del Departament d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona i del Seminari d'Economia Crítica *Taifa*). En les xerrades s'expliquen les nefastes conseqüències de les polítiques econòmiques dels organismes transnacionals. La crítica va des de la denúncia de la manca de democràcia interna d'aquests organismes fins a la proposta d'altres alternatives al sistema capitalista, com l'autorganització en cooperatives de consumidors i productors o en centres autogestionats. Aquest era part del discurs crític de la campanya, que trobem explicat en el 'Manifest MRG-PRAGA 2000' a on es fa una crítica del FMI, el BM, l'OMC i al G-8 com a punta

²⁵ <http://www.pangea.org/mrg>

²⁶ CTD: Centre de Treball i Documentació, fundat per sectors polítics de l'esquerra desenganyats amb el PSUC a principis dels 70. Veure Mapa d'Espais.

²⁷ *El Lokal* és l'espai de trobada del Col·lectiu de Solidaritat amb la Rebel·lió Zapatista i d'altres col·lectius com l'assemblea d'insumisos, al mateix temps que és llibreria de l'Editorial Virus. Veure Mapa d'Espais.

²⁸ L'Espai Obert, una antiga acadèmia, portada per persones de l'àmbit llibertari, espai de reunió de diferents col·lectius i ha estat l'espai de trobada de les grans assemblees de les campanyes.

de llançament de la globalització capitalista, responsables de l'explotació, la pobresa, la marginació i l'exclusió de més de la meitat del planeta, i d'altres polítiques globals ecològicament inviables.

La sensibilització no només va consistir en fer xerrades, sinó que durant les setmanes prèvies també es van fer diverses activitats en tot el territori català. Amb aquestes activitats es fa palesa la funció que tenen campanyes com aquesta en la creació de xarxa en poblacions on no existia un espai que aplegues diferents col·lectius. Encara que alguns s'havien mobilitzat per la Consulta del Deute Extern del 12 de març del 2000, fins ara no tornaven tenir un espai per a la coordinació (segons alguns entrevistats). Amb el títol '*Cicle de Cinema Praga 2000: Un altre món és possible*' es van passar pel·lícules a diferents barris de Barcelona (Gràcia, Sants, Nou Barris, Ciutat Vella, Sant Martí, Sant Andreu) on hi van participar des de centres socials okupats, com Can Vies, Kasa de la Muntanya, i col·lectius que deixaven material com el Lokal, el Casal Popular La Torna, i ONGs com Setem²⁹. A Terrassa i Sabadell també es van fer accions de sensibilització a més de les xerrades que es van fer a moltes poblacions de Catalunya.

2.1.2. Innovacions del repertori d'acció col·lectiva: de les Jornades de Desobediència Civil a la Manifestació del 23 de Setembre

Les activitats més destacades de la campanya que es van fer durant el mes de setembre van ser: els tallers de formació sobre 'desobediència civil' i acció directa no-violenta, i l'acte central de la Campanya amb la 'Mani-festa' del 23 de Setembre. També cal destacar les diferents accions descentralitzades de sensibilització i denúncia el 26 de Setembre a tota Catalunya i a tot l'Estat dins la crida a fer accions a nivell mundial del Dia d'acció Global. A l'àmbit universitari, -promogut per alguns de les persones que van participar a la Consulta del Deute Extern- es va realitzar el 21 de setembre una Consulta a diferents universitats catalanes a on es preguntava si creien convenient una vaga d'estudiants el dia d'Acció Global.³⁰

En les jornades de desobediència civil del 16 i 17 de setembre es va intentar combinar coneixements pràctics amb xerrades i sensibilització. Es van fer tallers de formació sobre accions de com fer l'acció directa no-violenta: com crear confiança, fer grups d'afinitat. També es van donar nocions bàsiques de salut i primers auxilis i de com protegir-se de la policia a les manifestacions. I es van fer xerrades sobre el BM i el FMI. Es va considerar necessari estar formats sobre aquestes qüestions degut a les informacions que arribaven des de Praga de que la policia txeca utilitzaria gasos lacrimògens, gossos i fins tot cavalls contra els manifestants. El context de psicosi augmentava per les notícies que arribaven pels mitjans de comunicació, els quals informaven constantment del dispositiu de repressió que s'utilitzaria contra els manifestants i els controls a les fronteres per evitar l'arribada a Praga de "terroristes internacionals".

Les jornades es van fer a la Casa de la Solidaritat³¹ i van participar més de 200 persones. Van estar organitzades pel col·lectiu Tambor³² en col·laboració amb algunes persones de l'Assemblea d'insubmisos de Barcelona i persones de la Diplomatura de Cultura de la Pau de la

²⁹ Informació extreta de l'acta de comissió cicle cinema 24 agost 2000.

³⁰ La Consulta amb l'objectiu de sensibilitzar i convocar al dia d'acció global tenia 2 preguntes: A) *si creuen que el problema de la privatització de l'ensenyament està relacionat amb la globalització*, B) *Si creuen convenient fer una vaga d'estudiants el dia 26*.

³¹ La Casa de la Solidaritat amb Nicaragua és també un espai referent a Barcelona. Es crea als anys 80 com a espai de trobada i coordinació de diferents col·lectius sobretot els que estan relacionats amb Amèrica Llatina.

³² Col·lectiu que s'havia creat durant l'acampada Contra la Desfilada Militar conegut com a 'col·lectiu Tambor', en referència al nom de l'operació policial que es va fer servir per a desallotjar la Plaça Espanya.

Càtedra Unesco de la UAB. Va ser el primer cop que molta gent jove sentia a parlar de 'desobediència civil' i grup d'afinitat'. En paraules d'alguns dels insumisos que van fer el taller, la gent 'no estava gaire preparada' i desconeixia principis molt bàsics per a participar en accions o manifestacions com la que es preparava a Praga. Aquesta va ser una de les raons per les que un grup d'insumisos i altra gent del Col·lectiu de solidaritat amb la rebel·lió zapatista amb més experiència van decidir arribar uns dies abans Praga per a fer grup de suport allí. La preparació d'aquest taller va constituir un exemple de treball conjunt de persones amb experiència amb altres que s'acabaven d'iniciar, i de construcció i consolidació de la xarxa.

També s'han de destacar algunes accions que es van fer durant el recorregut de la 'Mani Festa' del 23 de Setembre a Barcelona, un dels actes centrals de la Campanya. La manifestació, en la que van participar unes 10.000 persones, va començar per la tarda a Jardinetes de Gràcia. Durant el recorregut, es van fer accions de denúncia davant entitats bancàries i ETT's, es van penjar pancartes, i altres accions i *performances* com el gran ninot en bicicleta encapçalant la manifestació. La posada en escena recordava les manifestacions de Seattle al 99. Aquest ambient festiu i relaxat va donar molta cohesió dins la manifestació. Part de l'èxit respon a que en la comissió de manifestació van participar col·lectius amb experiència en altres mobilitzacions, com gent de Kan Pascual³³ o gent que havia organitzat la Campanya de "Trenquem el silenci". Encara que algunes de les accions del repertori d'acció col·lectiva ja s'havien posat en pràctica en altres mobilitzacions, l'innovador en aquesta manifestació va ser la gran quantitat d'accions que es van fer i els col·lectius i grups que hi van participar, i el gran nombre de gent que va aplegar per a ser una mobilització preparada en tant poc temps.

Dintre del repertori d'acció col·lectiva també s'ha de tenir present el conjunt d'accions descentralitzades que es van dur a terme a diferents poblacions de Catalunya el dia 26 de Setembre, Dia d'Acció Global. Al mateix temps que a Praga la gent s'estava manifestant, a diferents poblacions de Catalunya hi havia gent mostrant el seu rebuig al BM i al FMI. Les accions de sensibilització i denúncia que es van fer a les diferents poblacions també van ser força imaginatives. El fet de fer accions va fer que es creessin alguns nous col·lectius en algunes poblacions o que d'altres que ja existien s'agrupessin com a MRG.

Paral·lelament a les activitats que es feien a Catalunya també a la resta de l'Estat Espanyol es van anar creant 'MRGs' i col·lectius i entitats que es van adherir a la Campanya. Entre els MRGs més actius que dinamitzen la Campanya de Praga a les seves poblacions i localitats estan l'MRG de Madrid, format per gent propera a alguns centres socials okupats com el Laboratorio³⁴; el de Saragossa format per gent que provenia del MOC; el de València on hi col·laboren militants de l'Espai Alternatiu (corrent d'esquerres d'EU-PV) i altra gent jove, que es donaran a conèixer amb accions com les del 'Pa amb tomaca' davant del Mc Donald's. Sorgeixen altres MRGs a Cantàbria, Astúries o a Andalusia. Un dels més actius és el País Basc, on rep el nom d'*'Hemen Eta Munduan'* (*Aquí i en el Món*). És important destacar el paper que va tenir l'MRG de Catalunya en la Campanya de Praga per a la creació de col·lectius a tota la resta de l'Estat i de dinamització de la xarxa anticapitalista. Tot i que recordem que ja existien Plataformes com les del Moviment AntiMaastrich, no és fins a la Campanya de Praga que es creen tants col·lectius simultàniament a tot l'Estat Espanyol per fer activitats conjuntes entorn la mateixa Campanya.

³³ Masia okupada a Collserola des de l'any 1994, referent d'okupació autogestionada tant rural com urbana.

³⁴ El 'Laboratorio' és un dels centres socials okupats més actius a Madrid, actualment es troba en la seva tercera "edició", sempre teixint contrapoder en l'emblemàtic barri de Lavapiés.

2.1.3. L'estada a Praga i el relat de la contracimera (23- 29 setembre 2000)

De Barcelona varen marxar un total de sis autocars (unes 300 persones) entre el 20 i 23 de setembre organitzats per la Campanya, que comptant la gent que va marxar en cotxes particulars o en tren, juntament amb els autocars organitzat per ONG's com Intermón i alguna altra organització política sumaven fins unes 500 persones que van marxar des de Catalunya. Del País Basc també surten dos autocars més organitzats per Hemen eta Munduan. I si comptem les altre persones que van sortir de la resta de l'Estat podríem parlar de fins a mil persones que van anar a cap a Praga des de l'Estat espanyol.

La preparació de la coordinació en els autocars i la inscripció es també un bon exemple de l'autoorganització i utilització de la xarxa existent. A Barcelona les inscripcions es feien a l'oficina de la XCADE i al Lokal i el viatge era finançat per les mateixes persones que hi anaven. Cada autocar tenia dues o tres persones que ajudaven a coordinar; això va permetre capacitat de previsió i d'anticipació en les esperes i identificacions en les fronteres i en les arribades a la ciutat. Els autocars van ser aturats per la policia a cada frontera i es va identificar a tothom. Un dels moments més crítics del viatge es va produir a la frontera d'Alemanya amb Txèquia quan es va prohibir el pas d'un noi català argumentant que el seu nom apareixia en '*una llista negra*'. Ja havien arribat informacions advertint dels controls a les fronteres, i així va ser. Es va impedir el pas a més de 300 persones de diverses nacionalitats, argumentant que apareixien en aquestes '*llistes negres*' que la Interpol havia proporcionat a les policies de frontera. Finalment els autocars catalans van continuar fins arribar a Praga i un cop arribats van fer pressió per denunciar el que estava passant a les fronteres.

La coordinació a Praga es va fer des dels col·lectius que integraven l'INPEG, (Iniciativa Contra la Globalització Econòmica). Aquesta coordinadora estava formada per alguns activistes txecs però en la seva majoria per gent de l'AGP, italians, holandesos, anglesos, alguns espanyols i sobretot gent que havien estat en l'organització de Seattle. Alguns dels activistes van estar des de quatre i cinc mesos abans a Praga fent els preparatius per les accions i mobilitzacions. Aquesta forma de coordinació de més gent de fora de Txèquia que de dins, va ser molt criticada sobretot posteriorment. Una de les raons era que el fet que la gent fos de fora del país va fer que en alguns moments no es tingués en compte que la repressió que es patiria a la ciutat aquells dies no contribuiria crear teixit i a consolidar la xarxa en la pròpia ciutat. També és cert que era difícil comptar amb la complicitat de la població. Les autoritats van dir a la població que abandonés la ciutat i s'agafés vacances, es van tancar les escoles i va disminuir l'activitat comercial. Aquestes i altres mesures per atemorir a la població van fer que Praga semblés una ciutat fantasma durant els dies que va durar la contracimera. Hi havia 11.000 efectius policials i agents del FBI, i la CIA, i la Interpol enviats per mesures de seguretat i vigilar als 30.000 manifestants que s'esperaven³⁵.

L'INPEG havia preparat des de l'allotjament, les mesures legals i equips d'advocats i traduccions pels detinguts, fins a les propostes de recorreguts per a cada marxa. També s'havia contactat amb autoritats com l'expresident Havel per fer de mediador i poder habilitar espais on reunir-se. Un d'aquests espais va ser una antiga fàbrica abandonada a les afores de la ciutat, que va ser habilitada com a Centre de Convergència. Aquest era l'espai que servia com a punt de trobada tant logístic com informatiu, on també hi havia un Centre de Salut, i es feien des dels tallers de desobediència civil fins a les assemblees plenàries per a preparar les accions i les marxes al carrer. També hi havia un grup holandès, *Rantamplan*, que s'encarregava de fer els diferents àpats diaris per a més de quatre-centes persones. El Centre de Premsa es trobava al centre de

³⁵ Extret de les informacions que l'INPEG enviava per correu electrònic durant aquells dies.

la ciutat, en el mateix espai que Indymedia³⁶. Les xerrades de la Contracimera i el *Festival d'Arts de la Resistència* es van fer des del 20 de setembre a centres culturals i a la universitat. També van haver-hi tallers i Fòrums públics organitzats per ONGs que tractaven sobre l'abolició del Deute Extern, així com alguna manifestació organitzada per sindicats.

Al Centre de Convergència s'informava a la gent que arribava de com s'havien organitzat les diferents accions per als propers dies. Per primera vegada confluïen a Europa les formes d'acció directa no violenta que es van posar en pràctica a Seattle i a altres llocs com a Itàlia (amb els *'tute bianche'*) o a Anglaterra (amb el grup de Samba i amb *Reclaim the Streets*). Durant el dia abans de les mobilitzacions (25 de setembre) al Centre de Convergència es van fer assemblees per grups: el de comunicació interna dins la manifestació; els que preparaven el grup de samba; i, finalment, una assemblea plenària on es va explicar el recorregut, l'estratègia de acció directa no-violenta i l'objectiu pensat per a cada marxa (o bloc) dins la manifestació del dia següent. Alguns aspectes 'innovadors' de l'organització a Praga van ser les assemblees de portaveus, els sistemes de comunicació dins la manifestació i el llenguatge de signes.

En aquestes assemblees de portaveus, després de llençar la proposta inicial, els grups que participen a les diferents marxades fan la seva proposta i els portaveus situats al centre de la rotllana miren la manera d'incorporar-la a la inicial. Posteriorment es torna a donar una proposta a l'assemblea general per a que a cada grup la discuteixi i finalment s'incorporen els matisos o puntualitzacions dels diferents grups a través dels portaveus. D'aquesta manera es guanya en eficàcia a l'hora de prendre les decisions i es fa possible que les decisions es prenguin per consens i de manera descentralitzada i participativa en assemblees de fins a tres mil persones. El llenguatge de signes a les assemblees –que ja s'havia posat en pràctica a Seattle- també va ser una forma molt pràctica d'organitzar-se. Bàsicament consisteix en substituir les paraules o frases que més s'utilitzen a les assemblees³⁷ per signes amb les mans. Així s'agilitza la presa de decisions en assemblees molt nombroses, ja que no s'ha d'esperar a que tothom digui *'estic d'acord'* sinó que fent signes amb les mans ja es pot veure si hi ha consens o no. Pel que fa a la comunicació interna dins la manifestació també hi va haver aspectes innovadors com la coordinació per *'clusters'* – grups de persones que estaven connectades a través del mòbil amb altres grups per tal de facilitar la comunicació i poder avançar-se a en cas de càrrega de la policia i per moure's d'un lloc a l'altre -. Aquest aspecte va ser innovador a Praga perquè encara no estava generalitzat l'ús del mòbil i va ser útil que hi hagués petits grups que podien tenir en cada moment informació del que estava passant en altres punts de la ciutat. Dins de cada marxa, també va ser molt útil organitzar-se en petits grups d'afinitat per moure's amb més agilitat en cas de càrrega policial. Aquestes i altres pràctiques s'han traslladat des de Praga a totes les altres mobilitzacions que després s'han fet a Barcelona.

El 26 de setembre, Dia d'Acció Global, sortien de la Plaça Nemesti Miru del centre de la ciutat tres grans marxades. Un total de 50.000 persones, segons la premsa, que es dirigien cap al Centre de Congressos on estaven reunits els representants del BM i el FMI. Cada marxa s'identificava amb un color diferent per diferenciar-se entre elles del grau de enfrontament i de l'estratègia d'acció directa que s'utilitzaria.

³⁶ Indymedia és l'agència d'informació independent que ja va començar a funcionar des de Seattle. Veure Mapa Actors internacional.

³⁷ Com per exemple les paraules o expressions com *'estic d'acord'* o *'bloqueo la decisió'*, *'necessito traducció'*, *'haig de fer una puntualització'*.

La *marxa groga*, liderada pel grup *tute bianche*³⁸, tenia l'objectiu d'arribar-hi per un dels ponts principals de la ciutat, però va quedar aturada al pont davant els tancs i els cordons policials, i allí va resistir unes quatre hores. Aquesta marxa era la més nombrosa, unes 30.000 persones, donat que teòricament tenia menys risc d'enfrontament directe amb la policia pel fet d'estar encapçalada pels *tute bianche* que utilitzarien el seu cos amb proteccions com a escut humà en front de la policia. La marxa groga no intentaria una entrada directa al Centre de Congressos sinó fer visible, de manera simbòlica, un assetjament del "poble" als "mandataris mundials". Darrera dels *tute bianche* hi anaven algunes ONGs, i molts dels grups d'afinitat que havien vingut de Catalunya.

La *marxa rosa*, formada pel grup de samba d'Anglaterra, i altres grups (holandesos, espanyols, alemanys i nord-americans) amb molta música i força colorit i d'altres grups d'afinitat d'autònoms van intentar arribar al Centre de Congressos per la zona sud. Aquests van ser els que van estar més a prop i algunes persones fins i tot van poder entrar a dins, però la policia els va reprimir durament i desenes de persones van ser detingudes.

La *marxa blava*, formada per grups d'autònoms alemanys, grecs i turcs, entre d'altres, era de tendència més anarquista i en la seva indumentària destacava el color negre i les cares tapades. També va apropar-se força al Centre de Congressos, però de seguida es va trobar amb les carregues policials. Durant tot el dia la policia va estar llençant gasos lacrimògens i carregant sobre les marxades. Tot i així, la pressió dels bloquejos, tant al Centre de Congressos com als diferents llocs on s'havien de desenvolupar les activitats culturals, va fer que es suspengués la reunió del BM i FMI un dia abans del previst.

Però aquell mateix dia 26 a la nit comença la repressió més generalitzada, amb detencions massives de fins a 500 persones. També s'incrementa el grau de contundència de les accions d'alguns grups d'activistes que es dirigeixen cap al centre de la ciutat i comencen a destrossar Mc Donald's i algunes botigues. Al dia següent la portada de tots els diaris de Praga era que grups incontrolats de manifestants antiglobalització havien destrossat la ciutat. Les accions col·lectives d'acció directa no-violenta per a denunciar la repressió viscuda i demanar la llibertat immediata dels presos i detinguts es faran al dia següent. Aquí és on el col·lectiu de persones que venien de l'Estat Espanyol, sobretot de Catalunya i del País Basc, juguen un paper molt important en organitzar les accions de denúncia. Una de les raons és perquè és poca la gent organitzada que ha quedat a Praga després del Dia d'Acció Global, ja que tant els italians de *tute bianche* com altres col·lectius de turcs, grecs i alemanys havien marxat la mateixa nit del 26. També ho facilita el fet d'estar allotjats junts en càmpings i d'estar organitzats en grups d'afinitat. Per la nit es comença a fer recompte de detinguts

De Catalunya es confirmen com a mínim tres persones a la presó, i hi ha unes quatre-centes persones txeques i d'altres països europeus a les comissaries. El dia següent, 27 de setembre, es fan accions de denúncia i per demanar la llibertat dels detinguts. Però la falta de punt de trobada físic - el Centre de Convergència va ser tancat per la policia des del primer dia de les mobilitzacions- dificulta un lloc des del qual fer el recompte de detinguts, on la gent es torni a agrupar i no es dispersi per tota la ciutat amb el risc de que hi hagi més detencions. L'únic lloc 'no blindat' en tota la ciutat es el casc antic, que per ser també el més turístic es va aprofitar per fer accions directes no-violentes molt mediàtiques. Durant tot el dia es va anar a les ambaixades i consolats dels respectius països per demanar informació sobre els detinguts. En el cas de l'ambaixada espanyola es va parlar amb l'ambaixador i se li va donar la llista de desapareguts i

³⁸ 'tute bianche' vol dir 'monos de treball' o granotes blanques, que són les que utilitzen els italians de 'Ya Basta' per visibilitzar el seu enfrontament amb la policia.

detinguts, però semblava que des de l'ambaixada també tenien problemes amb l'hermetisme del Ministeri de l'Interior txec que no volia confirmar si els desapareguts estaven detinguts.

Al matí del dia 28, unes dues-centes persones fan una asseguda davant del Ministeri de l'Interior, demanant la llibertat immediata de tots detinguts. La policia amenaça amb detenir a tota la gent concentrada perquè s'està incomplint una llei txeca que impedeix aturar-se davant d'edificis públics com el Ministeri. Són detingudes unes cinquanta persones, en la seva majoria catalanes. Se'ls porta a comissaria i es comencen les negociacions amb l'ambaixador i el cònsol. A Catalunya, es fan accions i concentracions davant el consolat txec a Barcelona. Finalment els cinquanta detinguts son alliberats³⁹.

2.1.4. Balanç i rendiments

El fet que la reunió dels dirigents del Banc Mundial i del FMI es suspengués dos dies abans del que estava previst va ser un èxit no només perquè s'aconsegueix impedir el transcurs normal de les activitats de la reunió dels representants, sinó sobretot per la dimensió simbòlica. Per haver aconseguit visibilitzar un cop més la contradicció de reunir-se protegits per tancs i cordons policials, i de fer present en els mitjans de comunicació el discurs i l'explicació de demandes i l'exigència d'incloure a l'agenda temes relacionats amb els valors del moviment que fins ara havien estat ignorats o tractats secundàriament per organismes com el BM i FMI (recordem l'intent de Havel els primers dies de la cimera de organitzar una trobada entre el president del Banc Mundial i alguns representants d'ONG's per tal de fer arribar les demandes d'aquests últims al BM). També hi hagut rendiments per al propi moviment, per haver posat en pràctica amb força èxit pràctiques del repertori d'acció directa no-violenta. Això ha enfortit els propis col·lectius i ha permès que es coneguessin grups i col·lectius d'arreu del món i s'intercanviessin i enriquessin amb noves pràctiques i estratègies de mobilització. I no s'ha d'oblidar tampoc la coordinació per donar una resposta col·lectiva a nivell internacional a la repressió, mitjançant organitzacions com Amnistia Internacional i agrupacions d'advocats que volen fer arribar al Tribunal d'Estrasburg les denúncies dels detinguts a Praga.

Però també hi hagut conseqüències negatives pel moviment, com ara el cost que com dèiem al inici ha recaigut sobre els col·lectius de base txecs, que més que enfortir la xarxa l'ha debilitada. De la mateixa manera, degut al tractament dels mitjans informatius, la imatge que s'ha donat és la de que 'activistes antiglobalització' han actuat com a 'terroristes' i 'vándals' destrossant la ciutat de Praga, trencant Mc Donald's i altres botigues i 'mostrant una actitud antidemocràtica'. I això fa que es doni la imatge que el moviment no té propostes i alternatives: s'ha fet creure que només té per objectiu destrossar les ciutats on es reuneixen els dirigents del BM.

A Catalunya, la repressió viscuda a Praga fa que, com en altres ocasions, s'activi una xarxa de solidaritat en resposta. Tota aquesta tasca ja entronca amb la feina de reflexió sobre quins han de ser els objectius del Moviment de Resistència Global després de la Campanya de Praga i de com continuar el treball local i la consolidació del treball de les comissions i assemblees.

³⁹ Malgrat que la llibertat és sense càrrecs, hi ha persones que van estar detingudes a Praga que estant tenint problemes de visat per entrar a Estats Units.

2.2. Consolidació de l'MRG i cimeres de Niça, Davos i Porto Alegre. (setembre 2000- gener 2001).

2.2.1. A la tornada de Praga, el moviment es consolida.

Les primeres assemblees després de Praga són per a fer balanç de la campanya i posar en marxa les comissions de treball per denunciar la repressió, coordinar-se per a la recollida de materials gràfics i fer xerrades per donar a conèixer el que ha passat. Es fan varies assemblees a inicis d'octubre de 2000 (2 i 9 oct.) a l'Espai Obert a Barcelona. A les primeres hi ha fins a dues-centes persones de diferents col·lectius. Es creen les comissions de temes legals, de recollida de materials i difusió, que està bastant relacionada amb la de premsa (encarregada de fer declaracions a la premsa durant aquells dies), de coordinació (que prepara les ordres del dia per les assemblees), i de pressió institucional. Una de les primeres tasques que es fa des de la comissió de legal és la recollida de testimonis de tota la gent que ha estat detinguda. Aquestes denúncies s'envien a Amnistia Internacional, i també hi ha un grup de gent que a nivell internacional envia les denúncies del comportament de la policia i les tortures al Tribunal d'Estrasburg. Es fa una manifestació pel centre de Barcelona per denunciar que encara hi ha persones detingudes a Praga, i també es fa pressió al consolat txec a Barcelona.

La següent assemblea unitària es fa el 21 d'octubre a l'Espai Obert. És una assemblea de valoració global de la Campanya, la participació a Praga i de com es vol continuar amb la coordinació de col·lectius i persones que es va crear per a la Campanya de Praga amb el nom d'MRG. L'assemblea dura tot el dissabte, i hi participen unes 100 persones, tant les que han anat a Praga com les que hi ha participat des de Catalunya, des de col·lectiu zapatista, insubmisos, okupes, gent de Terrassa, de la PGR⁴⁰ de Lleida, de la XCADE; ATTAC, Batzac, CGT, Esquerra Revolucionaria, entre d'altres col·lectius⁴¹. En aquell moment, igual que durant la campanya, es constata la pluralitat dels actors que participen en el moviment, des de persones més veteranes fins a d'altres que és la primera vegada que participen. La incorporació de gent poc polititzada, encara que pot tenir la lectura positiva de que s'ha arribat a més gent, també va ser titllada en algunes ocasions despectivament com a "turisme revolucionari", amb el perill de construir un moviment sense bases sòlides. Però és cert que un dels èxits de la Campanya és que es va arribar a molta gent, segurament en part pel tipus de repertori d'acció col·lectiva i mobilitzacions que es van fer. El fet d'aplegar a gent d'orientacions polítiques tant diferents fa que comencin a sorgir tensions per la presència d'algunes persones que pertanyen als sindicats de CC.OO. i UGT, i a partits com EUiA, i IC. Per part d'alguns sectors autònoms del moviment hi ha por a que sectors més institucionals monopolitzin aquest espai, a més se'ls retreu el doble discurs que tenen, per una banda a les assemblees i per l'altra el que fan als espais de poder que ocupen (quan permeten desallotjaments de cases okupades o pacten reformes laborals socialment regressives). Això fa que alguna gent es comenci a allunyar de l'MRG com espai de coordinació.

És important destacar alguns dels temes que trobem en aquella assemblea perquè seran debats que s'aniran repetint més endavant; com per exemple si s'havia d'haver assumit una responsabilitat com la que es va assumir a Praga sense tenir un coneixement previ de la situació. Es comença a parlar de que no es pot actuar en 'acció-reacció' responnent sempre al calendari fixat pels organismes internacionals. Hi ha una crítica molt forta des de sectors okupes, autònoms i antimilitaristes degut a la sensació de que hi havia una certa 'ingenuïtat' i falta de responsabilitat per part d'alguna gent que ha estat coordinant l'organització del viatge, sobretot

⁴⁰ (PGR) Plataforma per la Globalització de les Resistències.

⁴¹ Veure acta assemblea MRG, 21 octubre 2000.

pel que fa a la capacitat de resposta a la repressió. La coordinació es considera necessària però intentant evitar estructures en les que la gent estigui a moltes comissions. Es proposa que els càrrecs siguin rotatius. Internet es considera una eina per a difondre informació, però no per a prendre decisions, per evitar l'efecte 'miratge'. Es critica durament l'ús que n'han fet algunes persones. Es proposa aprofitar estructures ja existents com les de la XCADE, i es diu de comunicar-se i traslladar valoracions i reflexions als col·lectius que han participat a la Campanya i altres que estant treballant en la construcció d'alternatives. En aquest sentit l'MRG es planteja el doble objectiu de continuar la lluita a nivell global, però essent alhora un espai de trobada on es pugin coordinar totes aquelles persones i col·lectius que treballen la crítica al capitalisme i la construcció d'alternatives.

És important destacar que paral·lelament a l'assemblea de valoració, aquell mateix cap de setmana la XCADE té la seva assemblea de Catalunya a Vic. Alguna de la gent de la XCADE que ha estat a Praga planteja a l'assemblea que la XCADE es fusioni amb la xarxa del MRG, ja que ambdues xarxes tenen objectius semblants, sobretot després del Tercer Encontre Estatal de la RCADE. De totes maneres no tothom dins la Xarxa del Deute Extern veu l'afinitat de la mateixa manera (hi ha gent que percep l'MRG com "massa radical" segons afirmen alguns dels entrevistats/es⁴²) i al final no s'arriba a un acord sobre la necessitat de treballar plegats. Tot i això molta gent de la XCADE segueix anant a les assemblees del MRG i existeix una coordinació informal.

Pel que fa a l'MRG, es veu necessari definir millor que s'entén per aquesta coordinació i aquest serà l'objectiu de la següent assemblea el 4 de novembre a Girona⁴³. En aquesta assemblea dinamitzada per l'MRG de Girona i amb la participació de gent de centres socials okupats de Barcelona, del col·lectiu CRITS de Terrassa, la PGR de Lleida, de la CGT, ATTAC, col·lectiu zapatista, Batzac, la XCADE i gent de Castelldefels, s'acorda que *'l'MRG és una xarxa de persones i col·lectius contra la globalització econòmica i el pensament únic i una eina per donar contingut global a les lluites locals'*⁴⁴. Pel que fa a l'estructura, es mantenen algunes comissions, però d'altres com premsa i mobilitzacions ja no tenen sentit després de la campanya.

La comissió legal segueix recollint testimonis dels detinguts i els fa arribar, a través d'europarlamentaris de IU i PSOE, a la Comissió de Drets i Llibertats que examina la incorporació de Txèquia a la Unió Europea. També es fan arribar a l'Associació Contra la Tortura que ho remet al Tribunal d'Estrasburg i a Amnistia Internacional⁴⁵. S'acorda fer assemblees cada 2 o 3 mesos per intercanviar experiències i debatre sobre estratègies i continguts de futures mobilitzacions.

Amb la preocupació de combinar la formació tant interna com externa amb les accions de denúncia i la mobilització, es proposa treballar des de quatre àrees de treball temàtiques: una l'observatori dels moviments socials per l'anàlisi històric del moviments, una altra fer un Banc de recursos per crear un espai d'intercanvi entre col·lectius, una altre sobre renda bàsica coordinada amb la xarxa Baladre i el Seminari d'Economia Crítica *Taifa*, i una última àrea sobre el deute ecològic que la porta gent d' Ecologistes en Acció a Catalunya. Amb aquestes àrees de treball obertes es possibilita la coordinació amb altres col·lectius i grups que treballin aquests temes. També es proposa de treballar la coordinació amb les altres MRGs estatals, amb altres xarxes com la RCADE, el Moviment AntiMaastrich, ATTAC i a nivell internacional amb l'AGP. Sobre la

⁴² Veure entrevistes Jordi i Elisabet.

⁴³ Veure acta Assemblea MRG a Girona 4-11-2000, a la seu del Punt diari..

⁴⁴ Veure Manifest MRG

⁴⁵ Veure acta assemblea MRG Girona 4-11-2000.

relació amb altres MRGs estatals és significatiu destacar que l'MRG, a diferència de xarxes com la RCADE o el MAM, mai no fa cap assemblea a nivell estatal que aglutini els diferents MRGs, tot i que existeix una relació informal entre l'MRG de Catalunya i el de Madrid, i coneixement sobre les activitats que es fan a Euskal Herria des de Hemen eta Munduan.

Pel que fa a futures mobilitzacions s'aposta per promoure-les i incentivar-les però donant sobretot prioritat a les locals. Intentant promoure sempre les accions directes no-violentes imaginatives amb les que es pugui arribar aquells que normalment no es mobilitzen. L'objectiu es tornar a fer treball local en espais que en alguns casos s'han perdut com el barri. Es vol visibilitzar a nivell local i quotidià les conseqüències de la globalització neoliberal. Els col·lectius han de mantenir la seva autonomia a nivell local però el nom de MRG sembla que pot ajudar a aglutinar, doncs s'és conscient del ressò mediàtic després de la Campanya de Praga, al que els mitjans han contribuït. En l'assemblea de Girona alguna gent d'Esquerra Revolucionaria, ATTAC i CGT, planteja dins de les properes mobilitzacions del MRG anar a Niça, però la resposta de l'assemblea és que encara s'està paint lo de Praga i no es veu viable, i també perquè es percep com una mobilització dels sindicats i de forces de l'antiga esquerra. De Girona també surt la proposta de fer un seminari de formació sobre l'anàlisi i reflexió del procés de Globalització a través del llibre 'La Explosión del Desorden' de Ramón Fernandez Duran⁴⁶. Durant els dies 1, 2 i 3 de desembre i organitzat per gent de la PGR, la Plataforma Unitària Contra l'Autopista Elèctrica i gent de Terrassa, es fa a Sort (Lleida) un seminari que serveix de punt de trobada per gent del Seminari d'Economia crítica, del col·lectiu zapatista, la XCADE, l'MRG, Baladre, la Plataforma AntiMaastrich i Ecologistes en Acció.

Les propostes sobre funcionament i coordinació amb altres col·lectius aprovades a Girona es continuen treballant i son concretades i aprovades a la següent assemblea a Terrassa el 16 de Desembre del 2000⁴⁷. A on hi participen pràcticament els mateixos col·lectius que han participat a Girona amb l'assistència d'unes 70 persones. Els principals acords que es prenen fan referència a la continuïtat del treball de les comissions i de les àrees de treball. La comissió Legal proposa coordinar-se amb 'suport antirepressiu'⁴⁸. El Lokal i ATTAC ofereixen la seva infraestructura si es necessita fer treball de difusió. En resposta a la proposta, la Plataforma AntiMaastrich i el col·lectiu 'Memòria, lluita i resistència' (MRG de Girona) assumeix el disseny del seminari de formació anual.

Les assemblees del MRG durant els mesos d'octubre fins gener/febrer contribueixen a la consolidació de la xarxa degut en part a la metodologia de treball en petits grups dins les assemblees i per la implicació dels col·lectius locals que dinamitzen i s'encarreguen de la part logística i lúdica.

Abans d'entrar en la descripció de les següents mobilitzacions a nivell internacional, volem destacar les Jornades 'De l'acció directa com una de les Belles Arts' del 23 al 27 d'octubre. Encara que per a molta gent poguessin passar una mica desapercebudes i per altres quedessin oblidades per la gran quantitat d'esdeveniments que van haver-hi aquells mesos⁴⁹, aquestes jornades-taller van ser un moment en el que per primera vegada molta gent va conèixer i van sentir anomenar per primer cop els mètodes i estratègies de 'guerrilla de la comunicació' i d'acció directa no-violenta de grups d'arreu del món.

⁴⁶ Ramón Fernandez Duran és un destacat membre de *Ecologistas en acción* i del MAM

⁴⁷ Veure acta assemblea MRG Terrassa, a la seu del Consell de la Joventut de Terrassa.

⁴⁸ Grup de suport als detinguts/es que prové de l'àmbit més autònom i de sectors okupes de Sants.

⁴⁹ Com la Plataforma per un 12 d'Octubre en Llibertat; i les tancades a les esglésies en suport als immigrants i contra la llei d'estrangeria. Veure següent apartat.

Grups com Reclaim the Streets (Londres), RTMark (Alemanys), i altres d'Estat Units com el (Front d'Alliberament de les Barbies) van estar explicant durant cinc dies les seves experiències sobre desobediència civil i les seves estratègies de Guerrilla de la Comunicació entorn l'especulació, les lluites contra les lleis d'estrangeria i les situacions a les fronteres, l'atur i els mitjans de Contrainformació. Però les Jornades també aixequen polèmica pels actors que impulsen la iniciativa i entorn l'espai on s'havien de celebrar. La proposta inicial de les Jornades sorgeix d'algunes persones del col·lectiu la 'Fiambrella Obrera'⁵⁰ i de l'aposta del director⁵¹ del MACBA (Museu d'Art Contemporani de Barcelona) per promocionar l'art polític. Així, en un primer moment aquestes s'havien programat a les instal·lacions del MACBA; però alguns sectors del moviment okupa de Barcelona i de mitjans de contrainformació que també estan convidats a explicar les seves experiències troben contradictori que una trobada d'aquest tipus es celebri en un espai com el MACBA per diverses raons, entre elles que el MACBA està finançat per la Diputació de Barcelona i que el president d'aquesta (Manel Royes) està desallotjant cases okupades a poblacions com Terrassa de la que és alcalde. Això provoca relacions molt tenses entre aquests sectors més autònoms i la gent que està organitzant les Jornades, ja que els primers amenacen que si es fa al MACBA boicotejaran aquell espai (on de fet ells són els principals protagonistes). La proposta que ofereixen és fer-ho a un espai del moviment socials com és l'Espai Obert, i allí es fan finalment. Les Jornades serveixen per a intercanviar informació també amb altres col·lectius de Barcelona que fa temps que estant treballant en la Guerrilla de la Comunicació com la gent de la 'Oficina 2004'. Però el més important és que d'aquests contactes i dels resultats d'aquestes Jornades sorgirà el projecte de crear un espai permanent de treball que es concretarà més endavant amb el projecte de 'Las Agencias'. Tot un projecte d'Art polític que el MACBA finançarà amb 12 milions de pessetes i que tindrà el seu màxim desenvolupament durant la Campanya contra el Banc Mundial al juny de 2001 a Barcelona.

2.2.2 Les mobilitzacions a Niça contra l'Europa del Capital.

L'últim trimestre de 2000 també va ser actiu en mobilitzacions internacionals. S'ha de destacar la participació de gent de l'Estat Espanyol i també de Catalunya a Niça els dies 6, 7 i 8 de Desembre. A diferència de Praga, a l'hora d'anar a Niça hi ha força controvèrsia en entorns com el de l'MRG que no veu clar el seu paper⁵², donat que a Niça la convocatòria prové dels sindicats de la CES (Confederació Europea de Sindicats) formada pels sindicats majoritaris europeus, (entre ells CCOO i UGT). L'objectiu de la mobilització sindical és manifestar-se en contra de la Carta de Drets Socials que suposa un greu retrocés dels drets dels treballadors i les treballadores, mobilització que alguns interpretaven com "*anar de la mà dels sindicats reformistes i pactistes*". "*Així, la primera gran escenificació dels bloquejos i la resistència contra una cimera de la UE, no compta amb la presència majoritària d'un nombrós sector del MRG. Tot i així la creació de la Plataforma Niça 2000, que aglutinava a l'esquerra sindical (CGT), petits col·lectius de l'esquerra radical (Batzac, Espacio Alternativo), el comitè de les Euromarches de Madrid, moviments ciutadans pels drets socials (Mesa Cívica pels Drets Socials) i un sector de IU o de EUiA a Catalunya, va garantir el viatge i va atreure alguns joves de l'entorn del MRG que també havien estat a Praga*" (Barranco, O i González, R., 2001)..

Encara que l'MRG com a tal no assumeix l'organització de la campanya, sí que trobem una àmplia mobilització i presència d'estudiants principalment de la Universitat Autònoma de

⁵⁰ La 'Fiambrella obrera' és un col·lectiu de Madrid (que treballa en accions directes, i art polític

⁵¹ Entrevista amb el director del MACBA, Manuel Borja-Villel, a El Triangle (18 juny 2001)

⁵² Veure la decisió que es pren a l'assemblea de Girona del 4-11-2000.

Barcelona (UAB), que gràcies a la tasca que fan l'MRG-UAB i el col·lectiu Batzac, organitzen fins a 5 autocars. A nivell de Catalunya l'organització del viatge a Niça permet - segons alguns participants⁵³- conèixer una mica més altres col·lectius que treballen les alternatives i la crítica a la globalització, alhora que es fan contactes amb gent d'ATTAC o d'associacions com RAI (Recursos d'Animació Intercultural). També serveix per introduir el discurs contra la globalització en l'àmbit universitari a través de les activitats de grups com l'MRG-UAB.

A Niça hi haurà dos gran manifestacions: el dia 6 està prevista la mobilització del sindicats que formen la CES i que alguns acusen de donar suport a la Carta Drets proposada pels governs. El dia 7, la Campanya coordinada principalment per gent de les Euromarxes, ATTAC, l'esquerra sindical i altres col·lectius de l'extrema esquerra política (bàsicament la LCR francesa) que no estan d'acord amb la Carta "oficial" i que han confeccionat una Carta de Drets Socials 'Alternativa', han proposat bloquejos. Aquests bloquejos, on participaven unes 4.000 persones, van ser durament reprimits amb càrregues i gasos lacrimògens. Algunes de la gent del MRG de col·lectius com Batzac o ATTAC, veu la necessitat de '*vincular l'esquerra sindical amb altres sectors juvenils més radicalitzats representats per l'MRG*' (Barranco, O i González, R., 2001) i per això van participar en ambdós mobilitzacions, la sindical i els bloquejos. La importància de Niça radica en que és la confluència al carrer de diferents sectors del moviment fins aleshores allunyats. Sense negar la desconfiança o la timidesa d'aquest primer apropament, s'ha de constatar que a Niça es van reunir des de la Confederació Europea de Sindicats (CES), les Marches Europees contra l'Atur, iniciatives ciutadanes contra la globalització neoliberal (bàsicament ATTAC), partits polítics d'esquerra i algun partit nacionalista.

2.2.3. Davos i Porto Alegre, cara i creu de la globalització capitalista.

Pel que fa a l'àmbit internacional cal destacar que els dies 16 i 17 del mes de desembre a Ginebra hi ha una reunió de treball per preparar i coordinar la protesta de la propera gran cimera que s'espera a Europa, la celebració del Fòrum Econòmic Mundial a Davos el gener del 2001. En aquesta trobada de coordinació que permet intercanviar informació sobre mobilitzacions en diferents països, hi participa gent del MRG.

Durant l'últim més de l'any, el 14 de desembre es crea la Plataforma contra el Pla Colòmbia a la Casa de la Solidaritat, contra la política intervencionista dels Estats Units a Amèrica Llatina.

A Davos, la Coordinació anti-OMC⁵⁴ de Suïssa, nascuda dels moviments autònoms (al voltant de centres socials okupats), zapatistes i sectors feministes, han organitzat una gran manifestació de rebuig contra la reunió anual del Fòrum Econòmic Mundial (FEM) el 27 de gener. S'organitza una gran plataforma d'acció que reuneix a l'esquerra radical, llibertaris, feministes, ONGs crítiques, partits i sindicats d'esquerres (encara que participen poc activament a les mobilitzacions) i organitzacions camperoles progressistes. És la primera mobilització contra el FEM que es fa en un context d'auge del moviment antiglobalització després de Seattle. Es coordina amb el Fòrum Social Mundial (FSM), trobada de moviments socials a nivell mundial que s'està fent a Porto Alegre (Brasil) per contrarestar el discurs únic neoliberal de Davos.

La de Davos no és, però, una mobilització que sigui prioritària en l'agenda dels moviments antiglobalització, per la dificultat d'accés a Davos i pel gran dispositiu policial orientat a impedir

⁵³ Entrevista a Jana (MRG-UAB i Batzac).

⁵⁴ La Coordinació anti-OMC de Suïssa es va formar al 1998 per persones procedents del moviment autònom de diferents regions de Suïssa. (informació extreta de llistes de distribució per Internet).

físicament qualsevol manifestació a tota Suïssa. Per aquesta raó Davos es una mobilització on els protagonistes son bàsicament els moviments suïssos i alguns francesos, italians i alemanys.

De l'Estat Espanyol només hi participa un petit grup de gent de Catalunya. Davos és una mobilització internacional que tampoc s'assumeix des del MRG com a mobilització principal tot i que hi ha persones que hi van. A les mobilitzacions van tenir força presència els sectors autònoms més juvenils. Paral·lelament ATTAC també organitza un fòrum alternatiu a Zurich ('L'altre Davos') amb un miler de participants, però els problemes d'entesa entre ATTAC i la Coordinació Anti-OMC fa que no sigui possible un marc unitari per a totes les mobilitzacions. Finalment la manifestació a Davos no es va poder fer degut a la repressió i perquè la policia va bloquejar l'arribada dels manifestants. Aquesta es trasllada a Zurich, però allí també és il·legalitzada i es reprimeix brutalment amb ferits per bales de goma i més de 120 detinguts (entre ells sis catalans) que van ser arrestats durant tres dies sense poder veure un advocat ni fer cap trucada. Tant bon punt es va tenir notícia de les detencions, des de Barcelona es comencen les trucades a l'ambaixada espanyola a Ginebra, però sense obtenir informació.

Tot i això, el balanç polític de Davos és positiu, donat que la forta repressió que han utilitzat per protegir-se, juntament amb el desafiament del FSM que s'ha fet des de Porto Alegre, han aconseguit erosionar la imatge i credibilitat del FEM. 'S'ha aconseguit que el FEM es mostrés com un reducte bunkeritzat' (Antentas, JM.: 2001), imatge que a partir d'aleshores s'anirà repetint de manera encara més evident en les diferents manifestacions i mobilitzacions arreu del món. I que significa un èxit pel moviment perquè permet prosseguir amb la dinàmica de deslegitimació de les principals institucions del capitalisme mundial.

Com s'ha assenyalat, l'èxit de les mobilitzacions de Davos no es pot entendre sense l'existència del Fòrum Social Mundial de Porto Alegre a l'altra punta del món, sobretot perquè Porto Alegre serà un referent per al moviment antiglobalització, en ser un espai on a més d'accions, també es parla de la consolidació i posada en pràctica d'alternatives.

Del 25 al 30 de gener de 2001, prop de 3000 activistes d'arreu del món es van trobar a Porto Alegre (Brasil). La proposta de realitzar el Fòrum no s'entén sense el precedent de trobades com el 'Otro Davos' al gener del 1999, ni tampoc sense iniciatives com la Marxa Mundial de les Dones i el Jubileu 2000. El comitè organitzador brasiler del FSM està compost per una representació dels sindicats, ONGs i moviments socials⁵⁵. També donen suport en l'organització logística del Fòrum els governs de l'Estat de Rio Grande do Sul i l'ajuntament de Porto Alegre, tots dos governats pel PT (Partit dels Treballadors). El FSM es proposa aglutinar en un mateix espai polític a ONGs, centrals sindicals, sindicats autònoms, moviments populars urbans, moviments camperols, moviments de dones, organitzacions de joves, organitzacions de petits empresaris i grups comunitaris. Durant cinc dies a la ciutat es van realitzar conferències, seminaris, tallers sobre la producció de riqueses i la reproducció social, l'accés a la riquesa i la sostenibilitat, l'afirmació de la societat civil i dels espais públics i el poder polític i ètic en la nova societat⁵⁶. També es van fer accions com les de l'MST i José Bové (de la Confederation Paysanne)⁵⁷ amb crema simbòlica d'un camp de transgènics de la multinacional Monsanto. Accions dirigides a

⁵⁵ El comitè organitzador brasiler està format per la CUT (Central Unica de Treballadors), l'MST (Moviment dels Sense Terra), ABONG (Associació Brasileira de ONG), ATTAC-Brasil, Comisión Brasileira de Justicia i Pau de la Conferencia de Bisbes de Brasil, las ONGs Justicia Global i Ibase i la organització de petits empresaris 'Cives junament'.

⁵⁶ Veure programa FSM 2001.

⁵⁷ José Bové és conegut pel desmantellament d'un Mc Donald's a França i s'ha convertit en una de les cares més conegudes de l'antiglobalització.

donar conèixer alternatives que permetin lluitar contra l'agressió de les polítiques neoliberals de la globalització, que estant sumint en la misèria a milions de persones a tot el planeta.

Porto Alegre suposa per al moviment antiglobalització de Catalunya un espai on es poden veure alternatives i propostes de possibles campanyes conjuntes. També és l'espai on els diferents moviments fixen l'agenda de les següents mobilitzacions contra el BM, l'OMC o el G-7. Així doncs, serveix per a saber quines seran considerades les principals mobilitzacions d'aquell any: Gotteborg i Gènova. La participació de gent de Catalunya a Porto Alegre en el I FSM no és tant de moviments de base, sinó d'alguns partits polítics d'esquerra, alguns sindicats i algunes persones d'ATTAC. S'han de destacar les diferents xerrades que es fan arreu de Catalunya per explicar el què ha passat a Porto Alegre. La gent d'ATTAC trasllada la seva visió de Porto Alegre a una de les assemblees de la Trobada de Girona a l'abril, però des d'aquell espai sembla que hi ha més interès en saber que és l'AGP que no el FSM. És com si Porto Alegre es percebés com un espai massa llunyà i amb massa protagonisme de les ONGs i organitzacions més polítiques allunyades dels plantejaments més rupturistes del nous moviments socials (tot i la presència de moviments populars de base com l'MST). Potser només és una qüestió de temps, ja que l'any següent el 2002, hi haurà una presència destacada de catalans en la delegació de gent de la XCADE i l'MRG.

2.3. Altres mobilitzacions d'aquest cicle (hivern 2000- primavera 2001)

La Campanya de Praga i la participació en les mobilitzacions del moviment antiglobalització a nivell internacional no són l'únic espai unitari i de coordinació dels moviments socials a Catalunya. Durant l'últim trimestre de 2000 també trobem coordinacions de moviments en l'àmbit de l'antifeixisme (Plataforma Cívica per un 12 d'octubre en Llibertat), en l'àmbit antirracista (les tancades dels immigrants a les esglésies en rebuig a la Llei d'estrangeria) i en la Trobada de Moviments Socials a La Garrotxa, que ja entroncarà amb la preparació de la Campanya contra el Banc Mundial.

2.3.1. La Plataforma Cívica per un 12 d'octubre en llibertat

És important la tasca de coordinació que es crea entorn la Plataforma Cívica per un 12 d'Octubre en Llibertat a partir de la iniciativa de les associacions de veïns de Sants, La Bordeta i Hostafrancs i l'Associació de Mares i Pares Alarmats pels Fets de Sants (MAPAFS). Iniciativa a la que s'hi afegeix la Plataforma Antifeixista (on participen la majoria de Centres Socials i cases okupades del barri) i també sindicats (CGT), partits d'esquerra (EUIA i ERC), així com col·lectius de solidaritat i antirracistes, organitzacions d'esquerra radical (Batzac), anarquistes, de l'entorn independentista (Maulets i Endavant), casals populars (La Torna), la XCADE i també gent que ha participat en l'MRG i altres entitats socials del barri de Sants i de la resta de Barcelona.

L'objectiu de La Plataforma Cívica és mostrar el rebuig cap als actes feixistes que cada 12 octubre l'organització d'ultradreta Alianza por la Unidad Nacional (AUN) liderada per Ynestrillas, celebra a la Plaça del Països Catalans. Arrel de la brutal repressió policial que l'any anterior (1999) van patir els que es van manifestar en contra els actes feixistes, l'objectiu al 2000 és mostrar el rebuig de manera que aglutini el major nombre de gent, tornant a mostrar el dret de la societat civil a manifestar-se. Els actes que es van convocar a l'entorn de la 'Trobada per la Justícia Social i el Respecte de les Cultures' van ser: un concert, actuacions de diables i altres espectacles durant la nit del 11 d'octubre i una manifestació el 12 d'Octubre amb una assistència de més de 6.000 persones. Es va aconseguir que la manifestació feixista s'hagués de desplaçar

a Montjuïc amb una participació molt minoritària, i s'aconsegueix ampliar la xarxa ciutadana que mostra el rebuig a celebracions feixistes.

La Plataforma va intentar donar-se continuïtat i durant un any va seguir fent activitats. Els actes més destacats han estat les jornades contra el 20-N (aniversari de la mort del general Franco), les jornades contra l'exèrcit del 23-F (aniversari del cop d'Estat de 1981) i la solidaritat amb els immigrants sense papers, tant en l'acampada dels immigrants de l'Europa de l'Est al Parc de l'Espanya Industrial, com en la posterior tancada a l'Església de Sant Medir, durant les tancades a les esglésies el gener de 2001. Després del trencament amb la Plataforma Antifeixista a l'octubre de 2001, la Plataforma Ciutadana es va anar desinflant.

2.3.2. Les mobilitzacions contra la Llei d'Estrangeria

L'altre gran espai unitari que s'ha anat construint paral·lelament a les mobilitzacions antiglobalització durant l'any 2000, són les plataformes ciutadanes que es creen contra la reforma de la Llei d'Estrangeria (4/2000) que el govern del PP vol aprovar després d'obtenir majoria absoluta a les eleccions generals. A Catalunya es crea a l'abril del 2000 la Plataforma per la Ciutadania i la Convivència (que s'oposa a la reforma i vol la Llei 4/2000) i a l'estiu del 2000 *Papers per Tothom*, que rebutja no només la reforma sinó també la llei.

Els grups i col·lectius que integren la Plataforma per la Ciutadania i la Convivència són SOS Racisme, CCOO i UGT, AI, Metges sense Fronteres, la FAVB (Federació d'associacions de veïns/es de Barcelona), associacions d'immigrants com l'ASOPXI⁵⁸ o Ibn Batuta i organitzacions d'estudiants i d'esquerres. El pes el duen SOS Racisme i els sindicats. Entre les accions que realitza la Plataforma, la més destacada és la manifestació del 26 de novembre de 2000 a Barcelona sota el lema "*Ara no a la reforma, sempre igualtat de drets*", que reuneix prop de 4000 persones. Algunes Universitats i els partits polítics (parlamentaris i extraparlamentaris) s'adhereixen al manifest. *Papers per a Tothom*⁵⁹ també participa a la manifestació encara que no s'adhereix al manifest (Donaldson, M., Montardit, A i Pelàez, L., 2002) .

Papers per tothom pren la iniciativa en la creació de la Plataforma de Suport als/les Immigrants en Lluita, integrada per *Papers per a Tothom*, CGT, USOC, CNT, ATTAC, la Comissió de Defensa dels Drets Humans del Col·legi d'Advocats, organitzacions socials i polítiques d'esquerres i d'extrema esquerra i actors que també se situen a l'altra Plataforma com la FAVB, ERC, EUiA. Aquesta Plataforma està liderada per la CGT i *Papers per a Tothom* i centra el seu discurs en la defensa dels 'sense papers'. També hi participen altres persones i grups vinculats a Centres Socials Okupats com La Lokeria de l'Hospitalet, gent de Torreblanca, persones vinculades al MRG i a la XCADE. Aquesta Plataforma inicia les seves accions a finals d'estiu del 2000 amb una acampada a la Plaça Catalunya per denunciar les condicions infrahumanes en les que viuen els immigrants subsaharians que estan a la Plaça Catalunya i els búlgars al Parc de l'Espanya Industrial. L'acampada reuneix en total unes 50 tendes de campanya i unes 200 persones. Tot i que la Plataforma mantindrà contactes amb totes les administracions (es tenen contactes amb Regidoria Drets Civils, amb Serveis Socials de L'Ajuntament i amb Creu Roja (que diu que només pot oferir menjar), només s'obtenen resultats parcials com un acord institucional per la regularització de la situació d'alguns dels subsaharians i dels búlgars.

L'inici del hivern i les baixes temperatures fan que es comenci a buscar un espai a on continuar fent pressió. Es busquen varis llocs, des dels locals d'algunes associacions i ONGs fins a la

⁵⁸ (ASOPXI) Associació Solidaritat amb el Poble Xilè.

⁵⁹ *Papers per Tothom* està formada majoritàriament per persones vinculades a la CGT, col·lectius de l'esquerra radical, de l'àmbit autònom i persones a títol individual.

Universitat. Finalment el rector de la Universitat de Barcelona, Caparrós accedeix a que els immigrants es quedin durant uns dies a la capella de la Universitat a Plaça Universitat. Es fan càrrec de la logística algunes persones de l'assemblea d'Estudiants de Lletres i d'altres de la XCADE i l'MRG que han estat a Praga. Però la situació a la capella de la universitat és insostenible, més de 100 persones dormint en un espai molt reduït. Es continuen buscant llocs i la resposta de les administracions és nul·la. També comencen a haver discrepàncies dintre de la Plataforma, doncs hi ha un sector més crític que no veu que la solució passi només per obtenir papers, hi ha una crítica més de fons a l'existència mateixa de la Llei d'estrangeria, de les fronteres, el racisme....

Mentrestant el govern endureix la seva posició i malgrat les propostes llençades des de les diferents Plataformes, aprova la seva reforma amb els vots de CiU i CC ; el 23 de gener la Llei 8/2000 (reforma de la 4/2000) entrarà en vigor. Les protestes es multipliquen i finalment es convoca una manifestació en la que més de 700 immigrants 'sense papers' acaben tancant-se l'església de Santa Maria del Pi a Barcelona. A mesura que passen els dies es produirà una reacció en cadena i s'aniran fent tancades en altres esglésies (des de Poble Nou, Sants, Gràcia...). Inicien una vaga de fam per mostrar el seu rebuig a Llei d'Estrangeria i exigir la regularització de la seva situació. La Plataforma de Suport als/les immigrants en Lluita s'encarrega del suport logístic i moral a la tancada (la Creu Roja, encara que en un inici no dona suport, després farà assistència mèdica), mentre la Plataforma per la Ciutadana i la Convivència, tot i que manifesta el seu suport, no es suma a la protesta. Arriben mostres de solidaritat de gent, veïns i veïnes que porten menjar, mantes i roba a les esglésies. I també les més de 60.000 signatures recollides durant els tancaments. A les Universitats Autònoma de Barcelona, la Pompeu Fabra i la Central es fan tancades en solidaritat amb els immigrants i pressió als rectorats i a les administracions. Això fa que es creï una xarxa estudiantil en suport als immigrants (Xarxa Universitària en Suport als Immigrants, la XUSI), que es coordina amb la Plataforma de Suport als/les immigrants en Lluita.

Davant de la situació, la Subdelegació del Govern s'avé a negociar, i s'atura la vaga de fam però no el tancament a les esglésies. S'arribarà a un acord que estableix la revisió dels expedients de tots els/les immigrants 'sense papers' de Catalunya. El col·lectiu d'advocats Ronda s'encarregarà de les negociacions sobre la regularització amb la Subdelegació del Govern i una comissió, formada per CCOO, UGT, Càrites i ACSAR, CGT i algunes persones que han estat tancades a les esglésies supervisaran el procés. Per altra banda, malgrat les divergències entre les dues Plataformes, i després de moltes hores de negociació, ambdues convocaran una manifestació el dia 4 de febrer de 2001 a Barcelona mitjançant un comunicat de premsa conjunt (tot i que el manifest continua essent diferent). A la manifestació, hi assistiran més de 50.000 persones, reclamant papers per tothom i mostrant el seu rebuig a la Llei aprovada recentment. Arrel de les mobilitzacions les dues Plataformes, l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat, el Síndic de Greuges, els partits d'esquerres, l'església, el Col·legi d'Advocats de Barcelona i nombrosos personatges públics reclamaran a la Subdelegació del Govern la regularització dels immigrants 'sense papers'. Però aquesta reclamació continuarà topant amb la intransigència de la Subdelegació del Govern, que qualifica la protesta dels/les immigrants de 'xantatge social' i prediu que Barcelona es convertirà en un centre d'immigració il·legal. A més, condiona la posada en pràctica dels acords presos a l'acabament de les tancades (Donaldson, M., Montardit, A i Pelàez, Ll., 2002).

Al març, quaranta dies després, les tancades acaben i s'obre el procés de revisió dels expedients. No serà fins el mes de juny de 2001 que seran regularitzats gairebé tots els immigrants que havien estat rebutjats a la província de Barcelona en la regularització de gener.

Malgrat tot, la situació dels immigrants no millora gens a nivell legal, molts d'ells continuen dormint al carrer i a la Plaça Catalunya. Donat que ens trobem en ple més d'hivern, es proposa continuar buscant llocs per allotjar-se, unes 100 persones acaben en el local de 80m² del (SCI) Servei Civil Internacional al barri del Raval, d'altres s'allotjaran als locals de RAI (Recursos d'Animació Intercultural) al carrer Carders, de la CGT, CCOO i SOS Racisme. Cap dels locals reuneix les condicions per allotjar persones durant tants dies.

A partir d'aleshores i durant tot l'any 2001, els immigrants aniran en peregrinació d'un lloc a l'altre mentre l'Administració no dona cap solució per regularitzar la seva situació. Davant d'aquesta situació, les protestes es radicalitzen i des de nombrosos sectors s'inicia una campanya de desobediència civil contra la Llei d'Estrangeria que consisteix en una recollida de DNIs i en fer tots els tràmits sense cap identificació per solidaritzar-se amb la situació que viuen quotidianament els immigrants 'sense papers'. Aquesta campanya, impulsada des d'alguns sectors de l'MRG, la XCADE, CTD, Batzac, estudiants de la UAB i insubmisos, acaba recollint més de 200 DNIs i centenars d'autoinculpacions. La situació dels immigrants que dormen a Plaça Catalunya empitjorarà altre cop a l'estiu del 2001, i sobretot amb el brutal desallotjament que autoritza l'Ajuntament de Barcelona a l'agost del 2001 de més de 100 immigrants de la Plaça Andre Malraux; amb el que la situació sembla tornar al punt inicial de l'estiu del 2000.

2.4. Trobades de les xarxes de moviments els inicis de 2001.

Aquest primers mesos del 2001 també es succeeixen les assemblees tant de l'MRG com de la XCADE, es consoliden projectes de formació, recerca i divulgació com l'Observatori dels Moviments Socials, l'Observatori del Deute en la Globalització o la Revista Emergències.

Encara que ho explicarem amb més deteniment en el següent apartat, és importat fer referència ara a un dels primers espais de trobada del que després constituirà l'espai unitari de la campanya contra el BM. Això és, la reunió que es fa a finals de gener al CTD convocada des de la comissió de coordinació de l'MRG i a on es convida a tots aquells col·lectius interessats en preparar una campanya. És significatiu destacar que l'espai de l'MRG ja no és percebut per la resta de col·lectius i grups com un 'espai de coordinació' on tothom se senti a gust. L'MRG es percep més aviat com un col·lectiu més. A partir d'aquesta reunió es decideix crear un espai de trobada estable per a la preparació d'una Campanya contra la vinguda del Banc Mundial a Barcelona al juny del 2001. I cada col·lectiu anirà fent les seves aportacions de com es vol construir aquesta coordinació.

2.4.1. Assemblees i projectes de l'MRG

En preparar i definir aquesta participació en la Campanya se centraran principalment les assemblees de l'MRG i de la XCADE. L'MRG més que un '*espai paraigües*' funcionarà com una coordinació de persones i grups que participarà a la Campanya com un "col·lectiu de col·lectius" més. El context en el que es desenvoluparan aquestes assemblees i properes mobilitzacions estarà marcat per un clima de repressió i criminalització dels moviments socials que s'anirà intensificant a mida que s'apropa la vinguda del BM. Exemple d'això serà la identificació dels mossos d'esquadra a l'assemblea de l'MRG a Lleida o la càrrega de la policia nacional contra una concentració de la RCADE a Madrid.

Pel que fa a la relació amb altres xarxes internacionals, una delegació de persones de l'MRG assisteixen a la trobada de col·lectius i moviments europeus afins a l'AGP, convocada per *Reclaim the Streets* i *Ya Basta* del 3 i 4 de març a Milà (Itàlia). En aquesta reunió es parla de la

preparació de les següents mobilitzacions del moviment antiglobalització a nivell internacional. Destaquen, principalment, els preparatius de la cimera del G-8 a Gènova al Juliol del 2001. Es convida a l'MRG-Catalunya si vol ser convocant de la propera trobada de l'AGP d'àmbit europeu a l'any següent juntament amb els grup holandès Eurodusnei⁶⁰.

Després de l'assemblea de Lleida, l'MRG se centra sobretot en la campanya del BM i no torna a fer una assemblea multitudinària fins Castelldefels al setembre de 2001. El que es va fer és un treball més micro com la creació d'ateneus i de grups de treball de consum responsable i de participació. Aquesta feina fa que es consolidi el treball de formació i cohesió interna dins l'MRG, però que s'oblidi la tasca de treball cap enfora. Hi ha la percepció que la feina de definició del MRG en les assemblees no s'ha explicat i portat a fora i sembla que s'ha caigut en una tendència massa endogàmica de definició interna. Però com deïem, durant aquests mesos també s'han impulsat iniciatives que han ajudat a enfortir la xarxa com la creació de l'Ateneu Candela a Terrassa impulsat per gent del MRG que ha format el col·lectiu CRITS (Col·lectiu de Resistència i Transformació Social) on es fan xerrades, activitats culturals, concerts, i que té un bar, una llibreria i una biblioteca popular.

Pel que fa als projectes de formació i divulgació, durant els primers mesos de l'any s'acaben de consolidar l'Observatori dels Moviments Socials i la Revista Emergències. El projecte del l'Observatori del Moviments Socials començarà al març i es desenvoluparà un dissabte al mes fins desembre de 2001. El projecte es fa en coordinació amb EcoConcern⁶¹ i pretén crear un espai per a la reflexió i la trobada de diferents persones que treballa sobre els moviments socials, tant des de la investigació com des de la pràctica. El curs intenta oferir una retrospectiva històrica i interdisciplinària del moviments socials, i efectivament serveix de punt de trobada de persones de diferents entorns i àmbits que es troben fora de les assemblees i de les campanyes. En el seminari es tracta des de l'evolució dels moviments socials des dels anys 70, passant per les col·lectivitzacions dels 30 a Barcelona, la situació del moviments socials a Amèrica Llatina, fins a experiències alternatives de vida com l'okupació tant rural com urbana. Hi participen sobretot persones vinculades a moviments socials, des de professors d'universitat, fins a okupes.

L'altre projecte que es comença a consolidar és la Revista Emergències que sortirà a la venda al juny de 2001. En la redacció de la revista hi participen des de persones de l' MRG, fins professors del Economia Crítica de la UAB entre d'altres. L'Emergències vol ser una eina de formació i de discurs pel moviment. Com ho mostra el contingut del seu primer número on es denuncia la UE com agent actiu de la Globalització, i on hi apareixen articles que denuncien l'impacte negatiu que ha tingut la integració europea en les seves polítiques agroalimentàries, d'immigració, de seguretat.

2.4.2. Evolució de l'XCADE

La XCADE, des de la tornada de Praga fins els primers mesos del 2001 també funciona com l'espai unitari de tota la xarxa que es va crear entorn la Consulta del Deute Extern del 12 de març de 2000. Està formada principalment per grups locals de poblacions (200 nodes)⁶² que treballen en temes de cooperació i solidaritat internacional, així com persones d'ONGs més reivindicatives, grups escoltes, esplais, grups cristians de base i altres persones a títol individual. Des de la

⁶⁰ Eurodusnei, que en holandès és un joc de paraules que significa 'no al euro', és un col·lectiu vinculat a centres socials i que fa treball local.

⁶¹ EcoConcern és un espai d'anàlisi i debat sobre alternatives a la societat capitalista. Veure mapa actors

⁶² Node, és el nom que s'utilitza per a referir-se a la població que està ficada a la xarxa.

tornada de Praga s'han anat celebrant les diferents assemblees de Catalunya així com trobades a nivell estatal, que és on es decideixen les principals línies d'actuació.

Com dèiem anteriorment, sense la presència de persones de la XCADE no s'entén l'èxit de la Campanya de Praga. Com a XCADE, després de la Consulta del 12 de març el que es continua sobretot és una tasca de pressió política des de la Comissió de Pressió Política i Institucional⁶³. Es continua fent pressió per intentar que l'administració es comprometi a recollir la demanda de més d'1 milió de persones demanant l'abolició del deute extern. Però excepte els resultats que ja vam veure de creació d'algun Consell Assessor (el cas de Sant Cugat del Vallés) i de les mocions de censura presentades als ajuntaments⁶⁴, el resultat de la pressió ciutadana és la repressió (recordem els judicis que es fan a membres de la xarxa durant els mesos d'octubre i novembre per haver participat en les taules de la Consulta, els casos de Corbera i Mataró).

El grup de pressió política institucional de la XCADE intensifica els contactes amb els tècnics de la Campanya DEDE (Deute Extern, Deute Etern) i Intermón; *"les negociacions polítiques que realitzava la Campanya DEDE, que integrava els tècnics d'Intermón, es van veure reforçades per les accions al carrer de la XCADE"* (Esther Vivas: 2002). Un exemple d'aquesta col·laboració és la campanya de denúncia de les condicions amb les que s'ha fet la 'reconstrucció' de Centreamèrica després del huracà Mitch. Plec de denúncies que un grup de persones de la XCADE fa arribar als assistents del 'Fòrum Mitch per a la Reconstrucció de Centreamèrica que es celebra a Madrid els dies 18 i 19 de gener. A l'abril, la XCADE criticarà la Proposició No de Llei impulsada pel Partit Popular al Congrés dels Diputats.

Un dels resultats del treball intern i de coordinació de la XCADE és la creació de l'Observatori del Deute en la Globalització. Un espai per a la recerca i la formació sobre el deute extern, que durant l'any 2000 i 2001 es consolida com un centre d'investigació. Creat amb la col·laboració de la Càtedra Unesco de la UPC de Terrassa i ubicada a les seves instal·lacions, fa tasques de recerca i divulgació sobre el deute extern, i té un centre de recursos basat en una web⁶⁵. La XCADE també mantindrà contacte amb xarxes internacionals com Jubileu 2000, Jubileu Sud, i moviments com l'MST, i participarà en les cimeres internacionals sobre temes relacionats amb el Deute i els països del Sud.

Durant l'últim trimestre de 2000, també des de la XCADE s'organitzen accions per recordar al govern del PP el més d'un milió de vots per demanar l'abolició del Deute Extern. El 26 de novembre es fa una manifestació a Madrid i en una concentració davant les escales del Congrés dels Diputats més de 400 persones són brutalment apallissades per la policia nacional mentre llegien un manifest. Hi ha més 40 ferits de consideració i són detingudes 7 persones, entre ells dos catalans. A la comissaria els hi mostren fotos de persones de l'MRG i d'altres participants a la Campanya de Praga, i els pregunten per la seva vinculació amb el moviment antiglobalització. Un cop es torna a Barcelona s'inicien les accions de denúncia per la repressió policial i es crea una caixa de resistència. La repressió patida fa que s'enforteixin els llaços de solidaritat i cooperació amb altres col·lectius i moviments de Catalunya.

⁶³ Donat que no correspon a aquest estudi fer una descripció detallada dels rendiments de la XCADE, veure l'estudi detallat en capítol XCADE, dins el treball de Recerca del Moviment del Deute Extern a l'Estat Espanyol, (títol provisional) per a la Fundació Jaume Bofill de Esther Vivas, 2002 (pendent de publicar)

⁶⁴ Durant el mes de març, 203 ajuntaments a tot l'Estat, 70 a Catalunya, van aprovar mocions a favor de la total cancel·lació del deute extern

⁶⁵ Observatori del Deute en la Globalització: www.debttwatch.org

La relació entre la XCADE i l'MRG s'ha fet d'una manera bastant informal durant tot l'any 2000. No serà fins la campanya del BM que es treballarà conjuntament, tot i que des de la tornada de Praga hi ha hagut intents no només de coordinació sinó fins i tot d'unificació. L'afinitat d'algunes persones que es troben a les dues xarxes es reflecteix en el procés paral·lel de reflexió que es dona tant en la XCADE com en l'MRG sobre la necessitat d'estructurar-se internament, 'd'arribar a fora', de coordinar-se amb altres xarxes i d'altres inquietuds. Encara que es veuen afinitats entre ambdues xarxes, no serà fins al setembre del 2001 a Castelldefels que es farà la primera assemblea conjunta.

A finals de febrer del 2001 hi ha la quarta Trobada de la RCADE a Granada. En la trobada es va discutir entorn els objectius, la raó de ser del moviment, la seva estructura i el model de presa de decisions. Durant el mes de març es fan accions de denúncia a tot l'Estat per recordar el més de 1 milió de vots que es van recollir en la Consulta Ciutadana. La proposta a nivell estatal és coordinar marxes que surtin des de diferents ciutats de l'Estat i que acabin en una gran marxa a Madrid. Des de Catalunya no s'assumeix fer la marxa perquè la majoria de la gent ja està treballant en la preparació de la Campanya contra el BM. Però per a recordar la Consulta Social del 12 de març del 2000 i exigir una resposta per part del govern, es fan actes descentralitzats per l'aniversari de la consulta. Un dels que té més èxit és la recollida de més de 14.000 mil postals que s'envien al president del govern per demanar la cancel·lació del deute. El 6 de març, la XCADE va rebre el Premi a la 'Iniciativa Solidaria' de El Periòdico de Catalunya, dotat amb un milió de pessetes.

2.4.3. Altres espais de mobilització

D'altres espais que serveixen durant aquests mesos de punt de trobada, formació i intercanvi d'experiències entre moviments socials i també la xarxa més institucional són les Jornades sobre Democràcia Participativa (DEMOS) que s'organitzen durant dos caps de setmana de febrer i març a Barcelona. Aquestes han estat organitzades per la comissió de democràcia participativa de la XCADE, el Servei Civil Internacional (SCI), la Xarxa de Voluntaris pel Canvi, i hi col·laboren la Regidoria de Participació de l'Ajuntament de Barcelona, el Patronat Flor de Maig i la Fundació Jaume Bofill. Hi assisteixen unes 300 persones. Les Jornades serveixen per a donar a conèixer experiències de participació, des dels Plans Comunitaris de Trinitat Nova, fins els pressupostos participatius de Rubí, passant per les de campanyes d'acció directa i desobediència civil com la Consulta de la XCADE, i la Campanya 'Cap a l'Assemblea dels Països Catalans', impulsada per l'ex-senador Lluís Maria Xirinachs. Es tracta el tema de la participació en l'educació, en l'art i en els mitjans de comunicació. I en grups de treball es treballa sobre la proposta d'organització d'assemblees municipals com a proposta d'organització territorial de presa de decisions col·lectiva descentralitzada i vinculant. Part d'aquest treball va servir per plantejar l'Eix de 'Democràcia, participació i repressió' de la Contraconferència del BM al juny.

Per una altra banda, cal recordar que el moviment okupa ha estat durament reprimit durant el període de 1999 a 2000 (450 detinguts i 50 desallotjaments entre 1998 i 2000). És interessant en aquest punt recordar la publicació del dossier '*Que ens deixin en pau: Prou Criminalització dels Moviments Socials*', confeccionat per gent de La Torna, Contrainfos, i de *Suport antirepressiu*. El dossier relata els muntatges político-mediàtico-policials contra els moviments socials per part de la V Brigada d'informació de la policia nacional i la Subdelegació del govern a Catalunya durant els últims cinc anys (1995-2000).

És important destacar per la seva incidència, per ser espai de trobada de gent de diferents àmbits i per la seva relació amb l'administració, el cas del C.S.O. Torreblanca a Sant Cugat del

Vallès. Okupat el 1999, va ser un centre molt actiu en la dinamització de la Consulta del Deute Extern a Sant Cugat. Després de patir un intent de desallotjament a l'estiu del 2000, que va enfortir encara més el teixit de suport a la gent de la casa, durant els últims mesos del 2000 i els primers del 2001 Torreblanca es converteix en un espai on es realitzen moltes activitats i on hi viuen o estan vinculades moltes persones actives dins l'MRG. Recordem fins i tot la proposta després de tornar de Praga, d'oferir Torreblanca per tenir un espai fix de reunió per als moviments socials. Durant aquests mesos la casa pateix reiterades agressions feixistes, i l'ajuntament segueix pressionant amb el desallotjament, fins que finalment es comencen les negociacions per fer de la casa un casal juvenil autogestionat. Aquesta decisió engegarà un important debat en la resta de cases del moviment okupa a Barcelona, sobre la conveniència o no de 'pactar' amb l'administració.

2.4.4 Trobada de moviments socials a La Garrotxa (Girona)

Un altre dels espais unitaris pròpiament 'antiglobalització' d'aquest cicle és la Trobada de moviments socials de Catalunya i arreu de l'Estat, a prop de Banyoles (Girona) durant la Setmana Santa de 2001 (del 12 al 15 d'abril). Aquesta trobada, amb el títol '*El paper de la Unió Europea en la Globalització econòmica*', es planteja com un seminari de formació i punt de trobada dels moviments antiglobalització de l'Estat Espanyol.

La logística es assumida per l'MRG de Girona amb la col·laboració d' Attac, Caes (Madrid), el Casal Popular La Proa (Girona), el col·lectiu Crits (Terrassa), Ecologistas en Acción, la Mesa Cívica pels Drets Socials (Barcelona), el Movimiento Anti-Maastricht de Málaga, l'MRG de Catalunya, MRG-Madrid, la RCADE, i el Seminari d'Economia Crítica (Barcelona). A més, hi participa gent d'arreu de Cantàbria, d'Astúries, d'Andalusia, de la XCADE de Barcelona, de Castelldefels, de l'MRG de Granollers, de Torreblanca, i d'altres centres socials i cases okupades. Hi participen als llarg dels quatre dies unes 200 persones en els diferents tallers, seminaris, i espais lúdics que ofereix la possibilitat de trobar-se en una casa de colònies en plena muntanya.

Aquesta trobada ha estat valorada per molts com un dels moments –necessaris– on es comença a identificar amb més precisió el paper de la UE com agent responsable de la globalització. En part, un dels objectius de la trobada és donar el coneixement necessari per a iniciar una '*possible futura campanya de sensibilització i denúncia de cara al 2002, en el que s'introduirà l'euro sota la presidència espanyola de la UE*'⁶⁶.

En els seminaris i tallers es parla sobre el paper de la UE en les polítiques monetària, d'immigració, agroalimentària, medi ambient, de seguretat interior (Europol) i exterior (OTAN i Euroexèrcit). En els diferents tallers (consum, antimilitarisme, experiències de participació, renda bàsica) el grups locals entren en contacte amb d'altres que treballen sobre aquestes temàtiques. Les assemblees i els moments de trobada serveixen per intercanviar coneixements i propostes d'acció conjuntes. Col·lectius com 'Els invisibles' de Madrid, inspirats en la filosofia dels *tute bianche* italians, traslladen les seves propostes a gent de l'MRG de Barcelona per organitzar un grup d'acció directa no-violenta durant la contracicma del BM al juny. Les assemblees serveixen per a que es doni a conèixer el calendari d'accions proposades per l'AGP per la següent trobada internacional al maig a Cochabamba (Bolivia).

La valoració de la trobada, però, és diferent per aquelles persones que ja porten temps en la lluita contra la globalització (com els de la Plataforma Anti-Maastricht) i aquells que s'acaben de

⁶⁶ Veure dossier de la convocatòria.

conèixer' com aquell qui diu i només tenen l'experiència de Praga. Pels primers hi ha la sensació de que es té una "amnèsia col·lectiva" i s'han oblidat que des de 1992, però sobretot a partir de l'octubre de 1994, moltes persones i grups venen concretant lluites puntuals contra la Europa del Capital i la Globalització Econòmica (Saez, M: 2001).

Pel contrari, per a la gent del MRG, que venia de la Campanya de Praga, d'ATTAC o que havia estat a Porto Alegre, Banyoles va ser una injecció d'energia, l'inici d'una coordinació per engegar les posteriors campanyes. Un moment on la xarxa crítica s'estava formant, sensibilitzant, intercanviant experiències, construint projectes, ampliant vincles i interconnectant tant a nivell local com global. Aquestes diferents interpretacions van ser potser el resultat de la manca de espais on explicar el que havia estat la lluita antiglobalització fins aquell moment, donat que es va donar més importància a la formació i preparació del que vindrà que a la reflexió. La percepció de que el moviment s'ha deixat portar massa pels esdeveniments i ha dedicat poc temps a la reflexió, s'ha anat repetint en altres ocasions. Probablement un dels factors que ho expliquen és que el 'moment' tant a nivell internacional des de Seattle, com local, des la Consulta del 12 de març, l'acampada contra la Desfilada Militar, Praga, etc. no ha deixat cap altre possibilitat que l'acció.

A partir d'aquí a Barcelona ja s'han iniciat des de finals de gener les reunions preparatòries de la Campanya contra el Banc Mundial, que és el que passarem a explicar a continuació.

3. "BARCELONA 2001": "UN ALTRE MÓN ÉS POSSIBLE"

En paraules dels propis organitzadors de la Campanya⁶⁷:

"En motiu de la Conferència Anual sobre el Desenvolupament Econòmic que celebrarà el Banc mundial a Barcelona, del 25 al 27 de juny, s'està muntant la Campanya Contra el Banc Mundial, Barcelona 2001; un espai unitari iniciat amb la participació de moltes persones a títol individual i molts col·lectius i molt diversos (moviments socials, sindicats, ongs, estudiants, grups de solidaritat, grups de joves, partits polítics, col·lectius okupas, associacions de veïns, etc.).

L'anomenat "moviment antiglobalització" no és sinó una suma de tots els sectors i moviments socials afectats per les conseqüències de la globalització del capital e indignats amb els seus principals agents (OMC, Multinacionals, Banc Mundial, FMI, Unió Europea...); van ser molts i diversos els que vam convergir a Seattle i els que volem coincidir també a Barcelona, per això, treballadora, jubilat, estudiant... ciutadanes i consumidors totes... jestedu cridats a participar! "

La Campanya contra la reunió del Banc Mundial a Barcelona el juny del 2001 i totes les mobilitzacions que es van fer sota el lema 'Un altre món és possible' no es poden entendre sense el treball previ de la xarxa d'infinat de col·lectius que treballen a Catalunya des de fa anys. Un treball previ que, com hem vist descrit en el cicles anteriors, es construeix al voltant de plataformes unitàries des de la tornada de Praga (setembre 2000) fins al abril-maig 2001, passant per la Trobada de La Garrotxa, entorn xarxes com l'MRG o la XCADE i altres mobilitzacions com les tancades a les esglésies en suport als immigrants. També s'ha de tenir present el context internacional en el que es prepara la Campanya del BM, després del Fòrum Social Mundial de Porto Alegre i de la mobilització a Davos en contra del Fòrum Econòmic Mundial al gener d'aquest mateix any.

En aquest cicle voldriem recollir totes les activitats que es fan per a la preparació de la Campanya Contra el Banc Mundial 'Barcelona 2001'. Des de les primeres reunions preparatòries, passant pel desenvolupament de cadascuna de les activitats que es van fer durant la Campanya (Contraconferència, Concert...) i les conseqüències de la brutal repressió de la manifestació. Dediquem un cicle gairebé específic a la Campanya contra el BM, perquè considerem -com també ho consideren molts dels actors tant del moviment com del àmbit més institucionals que hem entrevistat- que aquesta Campanya constitueix a Catalunya un dels espais unitaris de trobada i participació de persones i col·lectius més plural dels últims anys, tant de relació entre moviments socials com amb les institucions que hi participen. També perquè és un dels moments, des de la Campanya de Praga (setembre del 2000), on es torna a formar un espai unitari que utilitza lemes i discursos pròpiament 'antiglobalització'; és a dir, identificant les institucions com el Banc Mundial que apliquen polítiques neoliberals com les responsables de la pobresa i la desigualtat al món. I finalment perquè aquesta Campanya serà un espai de protesta i mobilització on també es posarà en pràctica un repertori d'acció col·lectiva innovador seguint el d'altres mobilitzacions antiglobalització arreu del món.

Tot i que el cicle es centri principalment en les mobilitzacions de la campanya, també volem recollir altres esdeveniments que es donen immediatament després d'aquesta, com per exemple

⁶⁷ Tal i com sortien a la web de la Campanya: www.rosadefoc.org

les mobilitzacions contra el G-8 a Gènova al juliol del 2001, que marquen fortament el moviment antiglobalització a nivell internacional i també a la gent de Catalunya i l'Estat Espanyol que hi participa.

3.1. La Campanya Contra el Banc Mundial 'Barcelona 2001- Un altre món és possible' (del gener 2001 al juny 2001)

En aquest apartat en agradaria distingir entre dues grans etapes: per una part la preparació de la Campanya i de l'altra, el relat dels esdeveniments durant els dies de juny en els que es desenvolupen les diferents activitats (Concert, Contraconferència, Manifestació). Pensem que les característiques d'organització de la Campanya constitueixen des dels seus inicis un exemple de creació de xarxa i treball conjunt entre els col·lectius que es mobilitzen.

3.1.1. Les primeres reunions

La primera reunió per organitzar la mobilització unitària contra la reunió del Banc Mundial a Barcelona és fa al CTD el 23 de gener del 2001⁶⁸, convocada per la comissió de coordinació del MRG. Allí s'informa que del 25 al 27 de Juny es celebrarà a Barcelona la Conferència Anual sobre Desenvolupament Econòmic del Banc Mundial. Aquesta no és una de les reunions més importants del BM i el FMI (com la que es va celebrar a Praga), però tampoc sembla un simple seminari doncs s'espera l'assistència d'uns 500 delegats.

La comissió de coordinació del MRG convoca a diferents col·lectius i persones que pugin estar interessats en participar en l'organització d'una campanya unitària, i la finalitat de la reunió és fer propostes com a grups de treball de cara a aportar-les a l'assemblea general del MRG al febrer. Recordem que des de la tornada de Praga, l'MRG és percebut per la gent que ha estat participant a les seves assemblees com l'espai de trobada i reunió dels diferents col·lectius que lluiten contra el capitalisme i la globalització a Catalunya. Però com diem, aquesta és la percepció a nivell intern, perquè fora del MRG, tots aquells col·lectius i persones que han anat marxant d'aquest espai des d'entorns més autònoms com els okupes, o d'altres que mai han participat gaire activament encara que hi hagin donat suport logístic o puntual (com Consells de la Joventut, algunes ONGs, esplais...); tenen la percepció de l'MRG com un col·lectiu més. Alguns el perceben com massa 'radical i violent' i altres com massa 'reformista'. Aquestes percepcions fan que la proposta de la comissió de coordinació del MRG d'utilitzar aquest com l'espai de trobada de la mobilització contra la vinguda del Banc Mundial no sigui compartida per la resta de col·lectius. Una de les raons per la que la proposta no sigui compartida és probablement, com dèiem en l'anterior cicle, perquè tota la tasca d'estructuració interna que ha fet l'MRG no s'ha explicat ni ha donat temps de difondre's cap enfora. La percepció que ha quedat és que MRG és un col·lectiu que en tot cas, es podrà incorporar com un més en la campanya que s'iniciï a partir d'aquell moment.

Així doncs es comença per una presentació dels diferents col·lectius presents i cadascun va fent aportacions sobre com pensa que es podria organitzar aquest espai unitari. En aquesta reunió hi participen col·lectius i persones que aglutinen a tot un ampli sector de la gent que també s'ha mobilitzat entorn altres temes a Catalunya en els últims anys; des de organitzacions polítiques d'extrema esquerra i independentista, CJC (Col·lectiu de Joves Comunistes), Batzac, la PUA (Plataforma per la Unitat d'Acció), també d'associacions de veïns (Nou Barris), sindicats, CGT i del MRG de València, i altres com la Marxa Mundial de les Dones, gent del CTD (Centre de

⁶⁸ Veure acta assemblea 23-1-2001 al CTD.

Treball i Documentació), de la XCADE, de l'Assemblea per l'Objecció Fiscal, de la Mesa Cívica, del moviment Antimilitarista, del CJB, del CNJC, i fins i tot a partits polítics (EUiA, Els Verds)⁶⁹.

Sembla que hi acord en fer una campanya de sensibilització prèvia amb un manifest, fer un cicle de conferències i xerrades alternatives a la Conferència durant aquells dies i també accions al carrer per a mostrar el rebuig al BM. Es proposen crear diferents comissions de treball per cada àmbit i també una comissió de logística. S'acorda que cadascú porti aquestes propostes al seu col·lectiu per a discutir-les a la propera assemblea, s'insisteix en pensar en com ha de ser aquest espai unitari, i altres qüestions com el calendari de mobilitzacions, si es tracta d'una Campanya o d'una Plataforma amb totes les sigles, i com fer-ho perquè no pugui ser monopolitzada per cap organització. És indicatiu en aquest sentit el debat que s'inicia al final de l'assemblea per decidir quin serà l'espai físic per a la propera, i s'intenta buscar un espai que no es pugui associar a cap partit polític, sindicat o institució, que provoqués que la Campanya es pogués identificar amb una tendència massa lligada algun àmbit polític ja sigui aquest anarquista, comunista, socialista o massa institucional. Finalment es decideix que els espais per a reunir-se siguin rotatoris i la convocatòria per a la propera reunió o assemblea ja amb caràcter més formal, es farà a l'Espai Obert.

L'MRG per la seva banda, es reuneix a Lleida el 10 de febrer per a tractar tots aquests temes. Recordem que aquesta assemblea es fa sota una forta pressió policial per part dels mossos d'esquadra. L'assemblea s'ha hagut de fer en un espai diferent al que s'havia previst per les identificacions que fan els mossos a persones del MRG durant els dies abans. A més, al final de l'assemblea, més de 30 persones són identificades pels mossos d'esquadra en un control antiterrorista muntat específicament per l'ocasió en el que s'interpreta com un clar intent de criminalitzar al moviments socials de cara a la Campanya contra la vinguda del BM.

En aquella assemblea, des de l'MRG s'arriben als següents acords, que s'intentaran traslladar a l'assemblea unitària. Es proposa que es formi una Campanya i no una Plataforma perquè així s'evitarà el tema de les sigles. Que un possible nom per la Campanya sigui 'Barcelona 2001' i que a la Campanya s'integrin tots els col·lectius que hi vulguin participar. Una campanya que es plantejarà en dues etapes: una de sensibilització per difondre la realitat de la globalització i les actuacions de institucions com la OMC, BM i de les alternatives que es plantegen; i una altra etapa d'actuacions per fer a Barcelona i altres localitats durant l'estada del delegats a la ciutat. També es planteja fer una Contraconferència com una trobada de col·lectius que no pas un espai amb grans figures i discursos. Que tota la Campanya es plantegi de la manera més descentralitzada possible, evitant l'ús de sigles i l'ús partidista de les accions, intentant que s'impliqui el màxim de gent 'del carrer'. Finalment un grup de treball presentarà aquests acords a la següent assemblea unitària, des del MRG s'intentarà aportar els col·lectius i contactes que es troben recopilats dins el Banc de Recursos, i també es col·laborarà editant materials.

De la mateixa manera que l'MRG, hi ha altres xarxes i col·lectius que també parlen de la seva postura davant la Campanya del BM en les seves assemblees generals. Destaquem el posicionament del MRG, perquè des d'allí sorgí la proposta de crear un espai unitari d'acció, però també xarxes com la XCADE i els diferents col·lectius i organitzacions que van participar a la primera reunió, fan les seves aportacions. Des de xarxes com la XCADE en la seva assemblea general a Mollerussa el febrer es decideixi participar en la Campanya contra el BM *'mitjançant la comissió d'internacional es compromet a anar a totes aquestes reunions i informar de totes les decisions preses'*. Com trobem recollit a l'acta *'Tot i així cal que entre totes i tots es discuteixi fins a quin punt la Xarxa s'hi ha d'implicar; sobretot reafirmar el missatge pacífic de la Xarxa davant*

⁶⁹ Veure apartat mapa actors.

aquests tipus d'aconteixements. Es decideix que la implicació vindrà condicionada pel tipus de política que s'intenti portar i a partir d'aquí haurem de decidir si correspon a la filosofia de la Xarxa o no. Hi ha la possibilitat d'adherir-se a coses puntuals, però en tot cas serà una decisió que caldrà prendre més endavant quan ja estigui una mica perfilat el camí a seguir.⁷⁰ D'altra banda, la comissió d'Educació i Formació intentarà elaborar material pedagògic referent a es actuacions del BM i dels efectes de la Globalització, seguint les directrius emprades del material de la Reconstrucció de l'Huracà Mitch.

La següent reunió que es fa a l'Espai Obert el 13 de febrer és pròpiament la primera assemblea del que serà la Campanya. L'assistència és molt més nombrosa que a la reunió anterior, a més dels col·lectius que ja hi van assistir⁷¹, s'hi ha afegit el Sindicat d'Estudiants, Sodepau, 'Papers per Tothom'. Es confirma la necessitat de construir un espai unitari i de funcionament democràtic. Sobre els objectius de la Campanya s'acorda *'combinar la crítica a les conseqüències concretes de la polítiques neoliberals del Banc Mundial com polítiques d'ajust... (...) amb aquells temes relacionats amb les polítiques de 'desenvolupament' impulsades pel Banc Mundial com el deute extern...'*⁷². S'acorda treballar en grups de treball o comissions encarregades del manifest, de la Contraconferència, del calendari, de logística i una altre per treballar el tema de comunicació. S'insisteix en la importància de fer una campanya prèvia de sensibilització, de fer accions de base i descentralitzades i moltes intervencions defensen el caràcter pacífic de les accions. També s'informa de la reunió que hi ha hagut a Madrid fa uns dies amb la participació de l'MRG de Madrid, Espacio Alternativo, IU, EUiA, Sindicato d'Estudiantes per impulsar una Campanya a nivell estatal coordinada amb la de Catalunya, es considera necessari fer una trobada a nivell estatal i també fer-ne difusió a nivell europeu.

Degut en part a que no s'acaba de seguir la línia dels acords que l'MRG va proposar en la seva assemblea i per la presència de representants de partits polítics, hi ha força gent del MRG i també d'altres àmbits afins, que no senten com a seu aquest espai i no participaran activament fins que s'apropin les dates de juny. Altres participaran creant el seu propi grup d'acció directa o puntualment en alguns dels eixos temàtics de la Contraconferència. Aquesta reacció també la tenen altres xarxes com la XCADE que veuen que la Campanya representa un trencament de la feina tant de construcció de identitat interna com de línies de treball que ja s'havien engegat. Com destaquen alguns dels entrevistats⁷³, s'ha de tenir present que ja s'havien fet moltes crítiques a la Campanya de Praga pel perill de deixar-se emportar per 'dinàmiques externes' com les que generen les contracimeres del Banc Mundial. Perquè la feina que representa una 'Campanya macro' encara que permet aglutinar gent nova, a vegades impossibilita o 'crema' iniciatives de treball local o campanyes pròpies que ja estaven engegades. És important destacar la diferència que representa en canvi per altres organitzacions com alguns sindicats o partits polítics que tenen persones alliberades que poden dedicar-hi més temps i que sembla que una campanya d'aquest tipus, més que donar feina 'extra' els pot servir per regenerar discursos. Tot i els perills de caure en dinàmiques de 'macro-campanyes', xarxes com l'MRG, la XCADE i altres col·lectius consideren important participar en campanyes d'aquest tipus per tal de vincular el treball local amb el global.

Però també per alguns sindicats i altres entitats amb maneres de treballar més institucionalitzades, el treball en assemblees porta problemes en un inici. De fet, no oblidem que per aquelles dates els sindicats UGT i CC.OO. conviden a altres entitats, partits polítics i fins i tot

⁷⁰ Veure acta assemblea XCADE Catalunya, Mollerussa 3 i 4 febrer 2001.

⁷¹ Veure acta assemblea de 'Plataforma Unitària' a l'Espai Obert 13 febrer 2001.

⁷² Veure acta assemblea de 'Plataforma Unitària' a l'Espai Obert 13 febrer 2001.

⁷³ Entrevistes Josep Maria (XCADE), Ignasi (mov. Okupa Sants), Daniel (MRG)

alguns moviments socials com ATTAC, a una reunió a la Casa Elizalde i una posterior al Pati Llimona, en la que es proposa de participar en l'espai de la Campanya contra el Banc Mundial, però al mateix temps treballar en la constitució d'un espai més estable. Aquest espai plantejat com a *'marc unitari, obert i amb caràcter estable, en qual estiguin presents organitzacions i entitats representatives en sentit ampli'*⁷⁴, s'anomenarà Fòrum Social Barcelona (FSB). L'objectiu de Fòrum era tenir un marc de treball estable des del que fer propostes per reforçar les alternatives a l'actual model de globalització i fer la presentació del FSB al juny en el marc de la Campanya. Una de les raons per les que es constitueix el FSB és perquè no s'acabaven de trobar a gust en el marc de l'MRG ni en el de la Campanya, i que *'el MRG no s'ha expandit prou i la seva actitud és poc oberta'*⁷⁵. Per la seva banda la Campanya i l'MRG qualifiquen el FSB de *'maniobra política'* per treure rendiment polític del discurs *'antiglobalització'*, però sense cap interès real en canviar l'actual model capitalista. De totes maneres les entitats del FSB, degut a les pressions d'algunes entitats com el CJB i el CNJC per a sumar esforços i no dividir, van estar treballant dins de la Campanya. El FSB no és conegut com a tal fins al març de 2002 a la Campanya *'Contra l'Europa del Capital i de la Guerra'*.

3.1.2. El treball de les comissions: forma d'organització descentralitzada

De l'assemblea del 13 de febrer surten quatre grups de treball: un per organitzar la Contracimera, un altre sobre el manifest i els continguts de la Campanya, un sobre el calendari i organització, sobre informació i preparació de noves assemblees, i un sobre comunicació i difusió (web). És molt important la funció que té el treball per comissions en aquesta Campanya pel que significa de treball conjunt d'una manera quotidiana i continuada de persones i col·lectius de orientacions polítiques molt diferents. Tenir present que encara que en un primer moment hi ha quatre o cinc comissions que ho engloben tot (manifest, accions, logística i coordinació) a mida que avança la Campanya i es van veient les necessitats, aquestes comissions se subdivideixen i s'arriba a treballar paral·lelament en fins a 15 comissions; que es troben en assemblea cada dues setmanes per informar de la feina que es fa i aprovar els acords. De la mateixa manera que la pluralitat de col·lectius que es troben en les comissions contribueix a crear xarxa també ho és la utilització de multitud d'espais per a fer les reunions. Les reunions de les comissions es fan en locals de sindicats com USTEC, CATAC-IAC, CGT, UGT, ONGs com l'SCI, i també a l'Espai Obert, i al CTD. I, finalment, és important destacar que tant el treball en petits grups descentralitzats com el dels espais unitaris es fa sempre de manera assembleària, on la moderació de les assemblees és rotativa i la informació que es pren es difon àmpliament per Internet.

Una de les primeres comissions que es creen és la de manifest que després es subdividirà en la pròpia de Manifest formada per gent de EUiA i ATTAC, la de Sensibilització amb persones de la XCADE i altres, la de web (XCADÉ i Pangea) i la de Mitjans de Comunicació i Premsa (amb persones sobretot de l'MRG). La feina de materials de divulgació i eslògans s'assumeix pràcticament des de Las Agencias. A Las Agencias hi treballen des de dissenyadors gràfics, fins persones que a títol individual es van engrescant en el projecte. Las Agencias constitueix per la seva organització i característiques un grup força autònom dins la Campanya, com veurem més endavant.

⁷⁴ Extret de l'acta de la reunió sobre la constitució del Fòrum Social Barcelona (9 març 2001). En parlarem més extensament en l'apartat següent dedicat a la Campanya contra la Europa del Capital i de la Guerra.

⁷⁵ Entrevista Jordi Solé (president en aquells moments del CJB, Consell de la Joventut de Barcelona), que formava part del FSB i va treballar per intentar que no es constituís una Campanya paral·lela sinó que és treballés en la mateixa.

Pel que fa a sensibilització, més endavant es crea un diari alternatiu de Contrainformació, 'Està Tot Fatal', amb la participació de nombroses persones del sector okupa i autònom de Sants, Sant Andreu, Gràcia i Cornellà.

Per la seva banda, la comissió d'accions es subdivideix ràpidament en la de Manifestació, Concert-Revetlla i Accions. La de manifestació està coordinada per gent de l'XCADE, CGT, EUiA, Esquerra Revolucionaria i Batzac. En la comissió de Concert-Revetlla la coordinació s'assumeix des del CJB, CNJC, persones de la XCADE, i també altres col·lectius. I en la comissió pròpiament d'Accions al carrer hi participen gairebé tots les col·lectius, però hi ha força presència de persones de l'MRG que han participat a Praga i tenen experiència en accions al carrer. També hi participa gent de l'XCADE sobretot en les accions de sensibilització als barris prèvies a la cimera. Dins de l'apartat d'accions encara que formant un grup apart, un grup de persones de l'MRG coordinats amb alguns okupes de Sant Andreu, i col·lectius que treballen en l'acció directa no-violenta munten el grup dels 'Invisibles'.

Una altra comissió molt important serà la de Contraconferència (on hi participen activament persones de molts àmbits des de MRG, XCADE, ATTAC, EUiA, sindicats, ONGs com Justícia i Pau, etc) serà de les més plurals, i que posteriorment se subdividirà en set comissions que corresponen a cadascun dels eixos temàtics. Aquesta comissió treballarà coordinadament amb Logística i Finances, que s'encarregaran de buscar els espais, locals, allotjaments, i finançament per les diferents activitats. Aquesta última comissió serà la que tindrà més contacte amb l'administració durant aquest mesos previs, i està formada per persones del MRG i la XCADE principalment a més de gent de sindicats (CGT, i sector crític de CC.OO.).

Però no serà fins a la propera assemblea del 27 de febrer a l'Espai Obert⁷⁶, a on es comença a veure tot més encaminat. Les comissions informen a l'assemblea de les decisions preses durant la setmana (reunions a les que han assistit una mitjana de entre 30 i 40 persones). Entre els principals acords trobem el de treballar en Campanya i no en Plataforma; així s'evita la sopa de lletres i per a visibilitzar els col·lectius que hi participen es farà una llista d'adhesions al Manifest. També s'acorda –després d'una llarga discussió– que el lema de la Campanya sigui '*Un altre món es possible. Globalitzem la Solidaritat, Globalitzem les Resistències*'. Un altre dels acords és '*concentrar les accions (contraconferència, revetlla i manifestació) tot en un sol cap de setmana (Contraconferència 22, 23 i fins i tot 24 per la tarda; Revetlla el 23 per la nit coincidint amb la de Sant Joan i Manifestació el 24 al migdia). Els dies de reunió del Banc Mundial accions de resistència passiva i bloqueigs combinant les accions de lluita amb les de tipus lúdic*'⁷⁷. De totes maneres la data definitiva de la Manifestació unitària queda pendent de confirmar en funció de la reunió de coordinació amb altres col·lectius i organitzacions de l'Estat que participen a la Campanya. Es continua treballant en les comissions de Manifest, Accions, Contraconferència i Logística i Finances i la Comissió de coordinació que estarà formada per una o dues persones de cadascuna de les comissions citades. Les Agències diuen que col·laboraran fent el disseny de la campanya.

La propera assemblea general es farà el 13 de març a l'Espai Obert. En aquesta assemblea s'acabaran de concretar els acords esmentats. S'informa que es disposa d'un fons de 700.000 pessetes (500.000 donades per Las Agencias i 200.000 pel SIOF (Servei d'Informació a l'Objecció Fiscal). Recordem que tota l'activitat de Las Agencias es sufraga amb els diners que el MACBA ha donat en concepte d'exposició d'Art Polític (12 milions). En aquesta assemblea també es comencen a veure els 'punts calents' de la Campanya, com el calendari i sobretot el

⁷⁶ Acta assemblea Campanya BM, 27-febrer-2001, Espai Obert.

⁷⁷ Acta assemblea (27-febrer-2001).

lloc on es faran les accions de bloqueig durant els dies de la cimera. Aquest és un punt que crea força expectativa, sobretot de cara a l'assemblea estatal que s'ha programat per al 17 de març. En aquesta assemblea estatal hi ha força polèmica entorn els llocs on s'han de fer les accions descentralitzades i bloquejo i sobretot per la utilització de la violència.

En el manifest d'adhesions a la Campanya hi apareixen a 30 d'abril més de 350 organitzacions, més les que s'aniran afegint a mida que avanci la Campanya. Entre els col·lectius i entitats tant de l'àmbit dels Països Catalans com d'àmbit estatal, hi trobem col·lectius de solidaritat, associacions culturals, centres socials okupats, ONGs, sindicats, partits polítics, consells de joventut, etc.

En les assemblees generals hi ha a vegades algun conflicte, queda patent el 'xoc' entre les antigues i les noves maneres de funcionar. Per exemple, entre persones que quan intervenen fan exposicions molt llargues o utilitzen un vocabulari que no es acceptat per les generacions més joves. També hi ha crítiques per la manera com es prenen les decisions, doncs a vegades s'acusa de 'manipular' i de no deixar arribar al consens. La moderació de les assemblees es complica per ser assemblees en les que s'ha d'arribar a prendre decisions amb més de cent persones, duració més de tres hores i amb cultures polítiques i ideologies molt diferents. Tot i així, les persones que s'han entrevistat valoren molt positivament el treball d'aprenentatge de presa de decisions col·lectiva que s'ha fet en aquest tipus de campanyes.

Des de la Comissió de Sensibilització es fa una tasca molt important amb xerrades, i altres accions de sensibilització i denúncia. S'ha de destacar especialment la creació d'un dossier explicatiu⁷⁸ del que és el BM i de les alternatives que es proposen des dels moviments socials. Aquest dossier inclou un guió per a fer xerrades, jocs i dinàmiques per a formar a gent en aquests temes. D'aquesta manera es trenca amb la dinàmica de que siguin 'els de sempre' els que parlin i d'altra banda en la seva elaboració hi ha participat totes les comissions de treball dels eixos de la contraconferència. Juntament amb aquest dossier també es crea una 'borsa de xerraires', una llista de persones que s'ofereixen per a fer xerrades sobre temes vinculats a la globalització⁷⁹. Aquest fet significa una major descentralització de les tasques de sensibilització social i formació interna dins el propi moviment. Part d'aquest treball, com la 'borsa de xerraires', s'aprofitarà per posteriors campanyes.

3.1.3. Las Agencias: exemple d'innovació en el repertori d'acció col·lectiva

Paral·lelament al procés de reunions de les comissions i assemblees no podem oblidar la participació d'un col·lectiu que realment va contribuir a innovar tant el repertori d'acció col·lectiva com el discurs i la forma d'organització; el grup conegut amb el nom de 'Las Agencias'. Segurament un dels punts més polèmics de la Campanya per ser un dels espais de trobada entre diferents maneres de fer dins els moviments socials i també entre els moviments i la xarxa més institucional.

Com recordarem del cicle anterior, el projecte de Las Agencias i la formació d'aquest grup de gent es remunta a unes Jornades que es van celebrar al Novembre de 2000 organitzades des de col·lectius que utilitzen la expressió artística com a forma d'acció directa, com la 'Fiambra Obrera'. Les Jornades-Taller es van fer dintre d'un cicle d'exposicions sobre art polític del

⁷⁸ Veure 'Dossier sobre el Banc Mundial' Guia per Formadors/es, Comissió Sensibilització, Campanya Contra el Banc Mundial, BCN-2001.

⁷⁹ La 'borsa de xerraires' funciona mitjançant un tríptic on apareixen les adreces electròniques de les persones que s'ofereixen per a fer xerrades.

MACBA (Museu d'Art Contemporani de Barcelona) sota el títol '*De l'acció directa com una de les Belles Arts*'. Aquestes Jornades van comptar amb la participació de col·lectius d'arreu del món que han utilitzat l'expressió artística, tàctiques pròpies de la guerrilla de la comunicació. Molts dels col·lectius que van participar com *Reclaim the Streets* de Londres, o RTMark d'Alemanya, són pioners en acció directa no violenta. La seva presència a Barcelona durant aquells dies de novembre va possibilitar que es comencessin a fer contactes i la seva influència es va fer evident en el posterior treball de Las Agencias.

Arrel de les Jornades i dels contactes que allí es produeixen sorgeix el projecte de Las Agencias. Tant la realització d'aquelles Jornades com el posterior projecte de Las Agencias no es pot entendre sense la col·laboració del MACBA i l'aposta del seu director per l'art polític com una de les seves prioritats⁸⁰. Amb la qual cosa les Jornades i el posterior projecte de Las Agencias reben un finançament de 12 milions de pessetes. Donat que el plantejament de Las Agencias va ser treballar per confeccionar el material necessari tant per divulgació com a per a realitzar accions al carrer, per a la Campanya contra el Banc Mundial; el pressupost 12 milions que s'havia aconseguit en un primer moment per finançar l'exposició sobre art polític es va invertir posteriorment en les diferents activitats relacionades en la preparació de les mobilitzacions del juny. Des de pagar els sous per a que els diferents dissenyadors i activistes pugessin estar alliberats, fins a comprar tot el material necessari per fer l'*'Està tot fatal'*, els cartells, vestits per a les manifestacions, disseny gràfic de la Campanya, i el lloguer, la llum, aigua i telèfon del local on treballaven els 'artistes'. S'ha de destacar la important funció que va tenir aquest local, també anomenat "*cuartelillo*", situat en ple centre de Barcelona, al barri del Raval, al carrer Joaquim Costa, i que va funcionar com 'centre d'operacions', punt de trobada i 'centre neuràlgic' durant tota la Campanya. Val a dir que també va ser un punt constantment vigilat per la policia durant aquells dies.

El finançament de les activitats que es feien a Las Agencias va ser durant i després de la Campanya un tema que ha generat força debat i tensions tant entre els col·lectius que han participat, com entre les administracions implicades.

Algunes de les raons i dels arguments que es van sentir en aquell moment i que també hem trobat en les entrevistes als diferents protagonistes, venen per part dels sectors més autònoms dels moviments socials de Barcelona com els okupes. Una de les crítiques d'aquest i d'altres sectors era, en primer lloc, la contradicció interna que suposava rebre diners de l'administració que és responsable de la situació que precisament denunciaven els moviments. Acceptar aquests diners o treballar amb institucions com el MACBA –que tanmateix rep el seu finançament de l'Ajuntament de Barcelona– suposava per alguns, renunciar als principis del moviment. Tot i així hi va haver persones del món okupa que encara que no participaven activament dins la Campanya sí que van col·laborar en projectes com el del diari '*Està tot fatal*', finançat en part pels diners del MACBA.

Un altra de les crítiques que va tenir el projecte de Las Agencias va ser que algunes de les persones que feien el disseny gràfic i altres amb funció més de coordinació i dinamització d'activitats, cobressin un sou per estar organitzant les diferents activitats. També es criticava que les decisions sobre com gestionar els diners les prenia una o dues persones, en *petit comitè*, i no en assemblea, que és la manera com es deia que s'havien de prendre les decisions en moviments d'aquest tipus.

⁸⁰ Veure entrevista al director del MACBA, Manuel Borja-Villel, publicada al Triangle, 18 de Juny 2001.

Las Agencias també va portar mals de caps als polítics de l'Ajuntament. Sobretot per la contradicció que representava que l'administració estigués finançant un projecte que destinat a criticar l'actuació d'aquesta. No era gaire habitual que els moviments socials rebessin tal quantitat de diners (12 milions de pessetes) per finançar les mobilitzacions, que encara que en un primer moment no semblava que seria un finançament 'directe' a la pràctica va ser així. I a més per fer accions i campanyes de denúncia que mostraven als responsables de les polítiques especulatives de l'Ajuntament⁸¹.

Un dels principals espais i objectius de Las Agencias va ser el disseny gràfic de la Campanya. Per això el 'cuartelillo' tenia diversos ordinadors i dissenyadors gràfics. D'allí van sortir, webs com la de 'Las Agencias', tot el material gràfic de la Campanya, des de cartells, fins enganxines, i també el disseny i material per Campanyes com la de 'Dinero Gratis' sorgides del treball conjunt amb altres grups com els de l'Oficina 2004⁸². Aquesta última Campanya també va porta força polèmica doncs es considerava que el missatge no acabava de 'lligar' amb l'objectiu d'una Campanya contra el BM que precisament es basava en la crítica contra el capitalisme i les polítiques neoliberals. Però es cert que l'objectiu de 'Dinero Gratis' era crear un discurs per polemitzar i provocar, i així ho va aconseguir. Per la seva banda el material gràfic de la Campanya estava basat en una 'contra-campanya' a la publicitat de l'Ajuntament de Barcelona sobre la imatge de la ciutat. Així, donant-li la volta al missatge '*Fem-ho bé*' de l'Ajuntament; la Campanya va basar el seu missatge contra el Banc Mundial (i de retruc contra la política de l'Ajuntament), en un '*Des-Fem el BM*'.

Un altre dels projectes va ser el que s'encarregava de la confecció de vestits per portar a les manifestacions. La col·lecció '*Pret a Revolter*' va contribuir a donar la nota de color i l'aspecte lúdic a les manifestacions; al mateix temps que subministrava als manifestants una indumentària resistent a les càrregues de la policia i útil per si s'havien de portar cameres de vídeo camuflades. Alguns d'aquests s'inspiraven en els vestits utilitzats en les manifestacions de *Reclaim the Streets* a Londres. Aquest va ser un espai de col·laboració important de diversos grups; un d'ells els dels Invisibles que també van aprofitar part del material (roba, fils i màquines de cosir) per a confeccionar els seus vestits amb proteccions.

També va ser molt important la funció de l'espai de Contrainformació, que va permetre tant la consolidació del projecte de centre d'informació independent, Indymedia a Barcelona, amb la creació d'una pàgina web⁸³, com el de la revista, que seria precursora d'altres projecte editorials en posteriors Campanyes. Tant el projecte d'Indymedia com el de la Revista va servir per a que treballés conjuntament gent de diferents àmbits. Indymedia va facilitar l'entrada de gent que potser no tenia gaire experiència en moviments socials però que es va engrescar amb el fet d'utilitzar una eina nova com Internet per facilitar l'accés a la informació⁸⁴. Per la seva banda la revista '*Esta TOT FATAL*' va ser un espai on es va possibilitat la participació de persones de l'entorn més autònom i alguns okupes que com dèiem havien estat molt crítics amb la Campanya. De fet molta de la gent que va fer la revista ja participava en revistes de

⁸¹ Com el cas de la presidenta del Districte de Ciutat Vella, Cati Carrerras a la que se li va empaperar el cotxe que tenia aparcad davant la seu del districte i que quan va demanar responsabilitats davant el districte va descobrir que era la pròpia administració que havai finançat als autors de 'l'acció'.

⁸² El projecte de 'l'Oficina 2004' sorgeix arrel de l'okupació de unes antigues oficines al carrer Avinyó (al 1999), per denunciar el projecte d'especulació urbanística de l'Ajuntament de Barcelona amb el Fòrum 2004.

⁸³ Veure www.indymedia.org/bcn

⁸⁴ Recordem que Indymedia neix a Londres, però que és a la cimera de Seattle al 1999 quan es dona a conèixer mundialment com una eina de comunicació que a partir d'aleshores serà imprescindible en qualsevol cimera

contrainformació que okupes i associacions de veïns venen fent des de fa uns anys en alguns barris de Barcelona com 'La Burxa' a Sants, 'El Borinot' a Gràcia. Aquest periòdic tenia el seu precedent en el "Trenquem Files", editat durant la campanya contra la Desfilada Militar el maig de 2000. La revista va servir com a eina de sensibilització, per donar a conèixer des de el discurs crític contra el BM, les diferents activitats que es feien durant els dies de la cimera. També destacar en aquest apartat la creació de un grup estable de comunicació, que passarien a fer una feina cabdal amb els mitjans d'informació com a comissió de Comunicació i Premsa de la Campanya.

Un altre dels projectes que es van impulsar des de Las Agencias va ser la gestió d'un bar-restaurant. La gestió del Bar entrava dins l'oferiment del MACBA de cedir part dels espais del museu per a realitzar les activitats que fossin necessàries (el bar estava situat dins l'espai del Museu tocant a la Plaça Joan Coromines). Tot i que es va oferir la gestió del Bar a diferents col·lectius (des de algun C.S.O., fins l'MRG) finalment aquest va ser gestionat per un grup de persones que no pertanyien a cap col·lectiu tot i que eren afins al moviment. L'objectiu del Bar de 'Las Agencias', era que fos un espai de trobada no només per a la gent que estava treballant a la Campanya, sinó que també fos com una mena de menjador popular per al barri del Raval. La intenció és que el Bar fos autogestionat, i que els beneficis fossin pel grup de gent que el gestionava, però després de la Campanya el Bar va haver de tancar.

Finalment un dels altres projectes que van sortir de 'Las Agencias' va ser el Showbus. El projecte va ser comprar un antic autobús, pintar-lo, i equipar-lo amb ordinadors, projectors de vídeo i un equip de só per a poder utilitzar-ho en les diferents accions al carrer que es poguessin fer durant la Campanya. El Showbus també va aixecar força polèmica per si la inversió havia estat prou encertada degut als nombrosos problemes tècnics que va tenir i reparacions que es van haver de fer. Però és cert que es va utilitzar en diverses accions (Recuperem els carrers, manifestació) i que ve representat un aspecte força innovador en el repertori d'acció col·lectiva.

Com dèiem anteriorment, tots aquests projectes no s'haguessin pogut desenvolupar amb tant èxit sense un local (cèntric com el del carrer Joaquim Costa) on poder reunir-se i deixar tots els materials. També s'ha destacar dins el projecte de 'Las Agencias' el fet que moltes de les persones que hi van participar fossin d'àmbits normalment no gaire polititzats com dissenyadors gràfics, de periodisme o ciències audiovisuals, que s'incorporaran a partir d'aquell moment als moviments socials, formen en alguns casos grups de treball estable.

Dins també del material que es va preparar sobre difusió i sensibilització, trobem tot el material que es fa des de les comissions d'accions, legal i salut. A més d'editar-se fulletons, és important la divulgació que es fa d'aquestes informacions per Internet, a través de les llistes de distribució que es creen específicament i de la web 'rosa de foc'. Nom inspirat en les revoltes anarquistes que va viure la ciutat durant els anys trenta. Tant la web com les llistes de distribució també seran eines importants per a transmetre la informació sobre accions, acords presos a les assemblees i per difondre material gràfic durant tota la Campanya⁸⁵.

Durant aquest mesos de març fins a maig també hi ha altres espais unitaris com les assemblees de l'MRG i de la XCADE, on es troben col·lectius i organitzacions (com veiem amb més detall al cicle anterior)⁸⁶. Al mes de març trobem les assemblees del MRG a Terrassa insistint en que es vol continuar aportant a la Campanya la manera de treballar amb el màxim descentralització possible i fent aportacions per accions i Contraconferència. En aquesta assemblea s'insisteix en

⁸⁵ www.rosadefoc.org i llistes de distribució: www.egroups.com/bcn2001

⁸⁶ Veure cicle anterior Campanya Praga

que les accions estiguin basades en l'acció directa no-violenta i s'aposta per fer accions a diferents llocs de Catalunya per arribar al màxim de gent. També s'informa de la presència del MRG a la trobada de la AGP a Milà a finals de març. Pel que fa a la XCADE, a les seves assemblees també es parla del posicionament respecte la Campanya del BM. És important destacar que molts dels antics 'nodes' de la XCADE, així com de grups locals que s'havien batejat com a MRG durant la Campanya de Praga, en aquesta Campanya treballaran com a grups locals de la Campanya contra el BM- BCN2001. Es creen multitud de petits grups a diferents poblacions de Catalunya i també a la resta de l'Estat espanyol, que fan des de xerrades a accions de sensibilització. Recordem, com veiem en l'anterior cicle, que en aquest context durant el mes d'abril se celebra la 'Trobada del moviments socials a Girona, dins l'Encuentro Estatal del Moviment Anti-Maastricht. I no oblidem que aquesta trobada també serveix per donar a conèixer a nivell estatal com s'està organitzant la Campanya contra el BM.

D'altra banda durant el mes de març a nivell de context internacional a Mèxic, la marxa zapatista està recurrent tot el país en suport a les comunitats indígenes, i a Barcelona el 11de març hi haurà una manifestació en motiu de l'arribada de la Marxa Zapatista al Districte Federal.

3.1.4. Cancel·lació de la conferència. Resposta del moviment.

Entorn les assemblees i comissions i també pel que fa a Logística, cada cop estan treballant plegats més col·lectius i organitzacions polítiques d'àmbits molt diferents: des de moviments socials a partits i sindicats i també ONGs. Concretament la Federació Catalana de ONGDs s'ha negat a participar coma representant de la Societat Civil en la reunió de treball del Banc Mundial. Ha dit que no a la invitació, tot i que hi va haver un debat intern molt fort dins la Federació de si s'havia d'incloure a la Campanya⁸⁷. Per altra banda, el BM també va contactar amb el CJB, que declinà la invitació dient que el seu espai estava a la Campanya contra el Banc Mundial. Possiblement aquests i altres factors fan que el dia 19 de maig, ja ven entrada la Campanya i a un mes de les mobilitzacions, es tingui la notícia de que el Banc Mundial decideix cancel·lar la conferència de treball a Barcelona per –segons els motius que declaren a la premsa- l'oposició i protesta social que s'està preparant i el rebuig present a la societat. Les raons i arguments son varis, i des de sector més autònoms hi ha fins i tot qui diu que la reunió de treball del BM a Barcelona era una mena de prova, un test, per a veure la capacitat de mobilització que tenia la Societat Civil, per a preveure quina resposta hi hauria quan Barcelona hagués d'acollir la reunió del Consell d'Europa a l'any següent⁸⁸.

La notícia de la cancel·lació provoca també varies reaccions en la xarxa crítica. En primer lloc l'anunci de la suspensió provoca un cert estat de desconcert, i posteriorment d'eufòria, perquè mentre es barallen les possibles hipòtesis dels motius que apuntàvem abans, hi ha el sentiment més o menys generalitzat de que en certa manera s'ha guanyat una batalla; encara que fos petita. La resposta immediata es recull en el comunicat de premsa en reacció a la cancel·lació, en el qual s'afirma que "*donat que el Banc Mundial es continua reunint tot i que virtualment, els motius per mostrar el rebuig a les seves polítiques segueixen sent vàlids i per tant també les raons per a mantenir les activitats de les Campanya*"⁸⁹. Efectivament la reunió de treball no s'ha suspès i aquesta se celebrarà mitjançant Internet, l'únic que s'ha cancel·lat és la seva celebració presencial a la ciutat de Barcelona.

⁸⁷ Federació Catalana de ONGDs (Federació Catalana de ONGs pel Desenvolupament) amb Gabriela Serra com a presidenta. Veure entrevista Gabriela Serra, i també dossier premsa.

⁸⁸ Veure entrevista Joaquim.

⁸⁹ Comunicat de reacció a la Cancel·lació de la Conferència del Banc Mundial a Barcelona (www.rosadefoc.org)

Així doncs, totes les comissions continuen el seu treball. Però la notícia de la cancel·lació sí que representa en certa part un factor de desmobilització, tant per a la resta de l'estat espanyol com d'altres països europeus. Si la reunió de Barcelona ja no era un esdeveniment clau en l'agenda dels moviments socials a nivell internacional, amb l'anunci de la suspensió vindrà encara menys gent. També pel que fa a la participació de col·lectius de la pròpia ciutat de Barcelona i de Catalunya sembla que en un primer moment hi ha cert desencís i desorientació. Això es tradueix en el fet que - encara que es continua el treball de totes les comissions- no s'han de dedicar tantes energies a l'organització de manifestacions que s'esperaven multitudinàries i d'accions directes d'assalt al lloc on es reunissin o d'allotjament i tema logístic. Això fa que alguna gent es pugui concentrar amb més calma en altres tasques de logística o en les comissions dels diferents eixos de la Contraconferència. I aquesta serà precisament una de les comissions que adquireix més rellevància.

També es cert que el fet que de seguida es digui que es continuarà amb la Campanya i donat que aquesta ja estava força avançada -s'està treballant des de finals de gener- fa que molta de la gent que en un primer moment no semblava molt motivada, finalment es posi a treballar en alguna de les comissions. Potser les que veuen més modificat el seu treball són les comissions d'accions, manifestació i logística. La comissió de Manifestació comença a demanar permisos pels carrers per on s'ha de passar, i a proposar diferents recorreguts, lo qual comporta importants discussions a les assemblees. Com també les propostes que es fan des de la comissió d'accions, que tot i ser una comissió que funciona bastant autònomament ha de consensuar certes accions amb l'assemblea. Pel que fa a les accions, es mantenen els actes centrals a la Borsa, i també la del grup dels Invisibles. Recordem que des de Las Agencias s'està treballant intensament en la preparació d'una 'visita guiada' a la Borsa de Barcelona, com a una de les accions centrals de la Campanya. Amb l'objectiu de mostrar aquesta com un dels principals agents de la Globalització a la ciutat.

La Comissió de Contraconferència es veu també més necessària que mai, i també s'hi poden destinar més energies, es creen tants grups de treball com eixos s'han establert. La comissió de coordinació de la Contraconferència es coordina amb logística pels espais on es faran els diferents tallers i un dels temes que generen més discussions són el portar a gran figures com Galeano o Samir Naïr o apostar per deixar el màxim de temps pels tallers on pugui participar el màxim possible de gent. Finalment s'arriba a una solució intermitja, doncs no oblidem que un del objectius era aprofitar la Campanya per a crear 'complicitat local'. Dins d'aquesta comissió de coordinació hi ha varis representants de cadascun dels eixos en que s'ha dividit la contraconferència. Eixos que al seu torn tenen cadascú una comissió. A l'Eix Democràcia, Participació i Repressió, coordinat per persones que treballen o estan interessades en aquests temes i on es van trobar des de regidors d'Ajuntaments fins membres de la Coordinadora de suport a les Presons. L'Eix Drets Socials i Laborals estava coordinat majoritàriament per persones d'EUJA, i sindicats com CGT i del sector crític de CC.OO. L'Eix de Migracions, estava coordinat per gent de CGT i de Papers per Tothom. L'eix de drets ecològics, drets ambientals i model agroalimentari, el coordinaven persones de grups ecologistes, des d'Ecologistes en Acció fins Els Verds. L'Eix de Globalització i Militarisme està coordinat per persones dels moviments Antimilitarista. L'Eix de Dona i Globalització coordinat per grups de dones com Ca la Dona o la Marxa Mundial de Dones. I l'Eix de Globalització i Desenvolupament, coordinat majoritàriament per gent d'ATTAC i de la XCADE que tractaran dels agents promotors de l'economia actual i del paper del moviments socials en la resistència enfront la Globalització. Més endavant en la descripció de la Contraconferència explicarem amb més detall els temes que es tractaren a cada eix durant el desenvolupament de la contraconferència. Només destacar que les reunions de

totes aquestes comissions van constituir un dels exemples més clars del treball en xarxa, com afirmen gairebé tots els entrevistats/des que hi van participar.

Durant les últimes setmanes les comissions que treballen més intensament, són la comissió de Manifestació, en la preparació dels detalls durant el recorregut d'aquesta, la de Concert en la preparació de la Revetlla i la de Logística en la recerca d'allotjaments. Les comissions de Legal i Salut estan en formades en gran part per les mateixes persones que van participar a la Campanya de Praga. Es tracta d'un grup que després de Praga s'ha anat trobant de manera informal i s'han constituït en grup d'afinitat. Realitzen autoformació i formació de formadors en acció directa no-violenta, per tal de treballar el tema de manera permanent i no només durant les campanyes. De fet, el material que s'utilitza per a fer una petita guia amb les informacions bàsiques de temes legals i de salut és la que es va utilitzar en l'anterior Campanya.

La comissió de premsa també tindrà un paper important durant aquells dies per la seva relació amb els periodistes i en la manera com s'intenta transmetre el missatge del moviment, que intenta deixar clar a l'Ajuntament i a Delegació de Govern, que les accions que es faran seran pacífiques. És molt important la feina que es fa amb les rodes de premsa. El tracte amb els periodistes es va personalitzar de manera que es va generar un clima de confiança entre els periodistes i els contactes de la comissió de premsa. Es va fer un treball pedagògic per tal que els periodistes entenguessin la manera de funcionar dels moviments socials. Algun exemple d'aquesta manera de fer era la inexistència de portaveus oficials, la necessitat d'entendre que els discursos dels moviments eren diferents i heterogenis, la necessitat de denunciar la censura subtil que pateixen ells mateixos a la seva feina o la importància de contextualitzar els temes tractats i no criminalitzar els moviments en les notícies.

A l'inici de la campanya es va remetre un text a tots els mitjans que parlava d'aquests temes. Per tal d'aprofundir en això, l'Observatori sobre la cobertura informativa dels conflictes de la UAB va fer unes jornades en les quals es va estar parlant d'aquests temes. Per altra banda les rodes de premsa es van provar de fer amb imaginació i creativitat, provocant que parlessin diferents persones i cap grup o col·lectiu es pogués apropiat de la mobilització.

Durant aquells dies també acaben de concretar les seves activitats i accions al carrer els grups que estant organitzant accions directes no-violentes, com 'els invisibles'. La proposta d'organitzar un grup d'acció directa no-violenta per la cimera de juny va néixer inspirada en el grup dels 'Invisibles' que ja funcionava a Madrid des de feia uns mesos. Al seu torn, aquests estaven inspirats en el grup dels tute bianche italians. La proposta d'organitzar un grup per fer accions al carrer al juny, es va concretar a la trobada de moviments socials a Girona, entre algunes persones del MRG de Madrid i del MRG de Catalunya. El projecte de 'Els Invisibles' va permetre també la participació de gent d'altres col·lectius de l'estat i també de grups que provenien d'àmbits i ideologies diferents. Estava format a Catalunya, per algunes persones de l'entorn okupa de Sant Andreu, del MRG de Granollers, de Barcelona, de Terrassa, de Sant Cugat. S'acaba formant un grup d'unes 30 persones que van des de l'entorn de centres socials okupats, fins estudiants universitaris, passant per persones que venen de l'entorn del moviment per la Pau. Durant els dies de juny s'hi van afegir l'MRG de Madrid, el de Saragossa i algunes persones de Salamanca.

L'objectiu d'aquest grup és en certa manera "traslladar" al "nostre" context l'experiència dels 'tute bianche' italians que utilitzen el cos com a escut humà per a mostrar la contradicció que representa que la policia impedeixi l'entrada en certs edificis i el pas en el carrer. Per a defensar-se dels possibles cops es protegeixen els cos amb proteccions d'escuma, genolleres i colzeres.

També utilitzen escuts per a aturar el cops de la policia. A Barcelona, en aquests escuts es van col·locar fotografies de dones indígenes zapatistes o d'altres col·lectius que viuen la repressió del sistema que s'estava denunciant amb les polítiques del Banc Mundial.

Durant aquells dies també s'acaben d'ultimar els preparatius d'un altra de les accions al carrer 'estrella' per aquells dies: la 'visita guiada' a la Borsa de Barcelona. Tot el material necessari per a realitzar la visita: una bosseta de paper, una guia que explica quines són les activitats que realitza la Borsa i lo "beneficiosa" que és per l'economia mundial; i sobretot una campanya mediàtica força efectiva que aconsegueix realment el seu objectiu de visibilitzar la funció de la Borsa com un agent més de la Globalització. De fet la Borsa, va ser un dels edificis més protegits durant els dies centrals de la Campanya, i fins i tot va haver-hi posicionaments per part del seu president Joan Hortalà.

Dins de les activitats de les últimes setmanes trobem els tallers de Desobediència civil que es van fer a un dels patis exteriors del MACBA. Els tallers van ser coordinats per un grup de persones que després de Praga van consolidar una mena de col·lectiu per a formar-se i treballar en temes de desobediència civil, de l'àmbit de la insubmissió, alguns centres socials okupats, entre d'altres. En els tallers hi van participar unes 100 persones i l'objectiu era donar els coneixements bàsics per a saber protegir-se en cas de càrrega policial. En el cas de Barcelona no hi havia gasos lacrimògens però en canvi sí que s'esperava que la policia carregués durant la manifestació.

Així com durant la Campanya Contra l'Europa del Capital i la Guerra' al març 2002, es tindran força contactes amb les institucions, ajuntament i forces de seguretat, durant la Campanya Contra el Banc Mundial la relació amb l'Ajuntament és més aviat per aconseguir espais per a fer la contraconferència i per la infraestructura del concert. De fet serà el CJB el que s'encarregarà en gran part de la Revetlla. La relació amb la Subdelegació del Govern a Barcelona és per a que doni autorització a la manifestació del dia 24 per baixar per Passeig de Gracia, al que s'hi nega inicialment, però que finalment dona l'autorització.

L'activitat al carrer Joaquim Costa és frenètica, un local en ebullició del que no para de sortir i entrar gent. Des de persones que han arribat uns dies abans a Barcelona per a donar un cop de mà, fins a d'altres que passen per allí per tenir informació i que s'ofereixen per ajudar en qualsevol activitat o feina que s'hagi de fer.

Des de el 16 de juny s'estan realitzant activitats descentralitzades a tota Catalunya, sobretot activitats de sensibilització per explicar les conseqüències de les polítiques del Banc Mundial i del que es vol fer durant els dies de la cimera. Una bona mostra d'això ho trobem al calendari que apareix a la web durant aquella setmana, on surten els actes programats a més de 50 poblacions. A Barcelona el dissabte abans de començar la cimera (16 de juny) es fa una festa per 'reclamar el carrers' utilitzant les maneres de grups com 'Reclaim the Streets'. La marxa recorre alguns carrers cèntrics de la ciutat amb un camió de só, mànegues d'aigua, gent disfressada amb vestuari de colors i pancartes. És un èxit d'assistència i molta gent ho va considerar com un anar escalfant motors per la setmana de mobilitzacions.

3.1.5. Gotteborg: incrementa el llindar de la violència "legítima".

També és important tenir present el context internacional del moment. Recordem que durant els dies 14, 15 i 16 de juny es va celebrar a Gotteborg (Suècia) la Cimera de la Unió Europea. Les

càrregues de la policia contra els manifestants la nit del 15 de juny, es van acabar amb tres ferits de bala, un d'ells en estat molt greu. Durant els dies previs es van fer diversos actes i una Contraconferència, amb la participació important d'ATTAC⁹⁰, i d'altres moviments i organitzacions. Però a partir del dijous 14 a la nit la policia va començar a registrar algunes escoles que el govern suec havia cedit per a l'allotjament del activistes. Al divendres següent la policia va estar carregant durant tot el dia als milers de manifestants que es concentraren davant el recinte on es celebrava la cimera i en les places i avingudes properes⁹¹. Però va ser a la nit, quan se celebrava una 'Reclaim the City' (Reclamem la ciutat) davant de la Universitat quan els antidisturbis van començar a carregar indiscriminadament i alguns manifestants van començar a llençar llombardes contra la policia. Aleshores la policia va carregar amb cavalls, gossos i va disparar foc real contra els manifestants.

Els fets de Gotteborg, van tenir conseqüències pel 'moviment antiglobalització' a nivell internacional. Després de Seattle (1999), Quebec i Praga (2000) era una de les cimeres importants i els nivells de repressió policial havien estat molt elevats i més en un país aparentment pacífic i a on hi havia hagut contacte prèviament per part d'ATTAC amb les forces de seguretat⁹². Això va causar gran commoció i la sensació de que s'estava perdent terreny si en les manifestacions la policia començava a disparar foc real. Però d'altra banda va reobrir a dins del moviment el debat sobre la conveniència de l'utilització de la violència per part dels manifestants i si era 'efectiu' trencar aparadors, fer barricades o llençar llombardes. Hi ha va haver crítiques molt dures per part de personatges com Susan George i d'altres membres d'ATTAC sobre l'ús de la violència, doncs aquest faria perdre les aliances i complicitats que s'haguessin pogut crear amb altres sectors de la societat.

I aquest va ser el debat que va arribar a Barcelona just a l'inici de la Contraconferència on precisament Susan George estava convidada per encapçalar la inauguració. Les paraules de George sobre l'ús de la violència a les manifestacions van ser força criticades per part d'alguns sectors de la Campanya; doncs aquest era un debat que precisament a mida que s'apropaven els dies de la cimera s'anava accentuant, sobretot amb els discursos de sectors que havien decidit muntar un espai autònom a la Campanya, 'Barcelona Tremola'.

3.1.6. 'Barcelona Tremola', l'espai de l'autonomia i de l'esquerra independentista.

Els col·lectius autònoms agrupats sota 'Resistència Anticapitalista', així com diversos Centres Socials Okupats i organitzacions de l'esquerra independentista, formen la campanya 'Barcelona Tremola'. Van decidir formar aquesta coordinadora entre d'altres raons perquè no s'acabaven de sentir a gust dins la Campanya pel que fa a temes de contingut, formes d'organització i d'acció. Pel que fa a temes com la definició d'anticapitalistes, i la crítica del concepte i l'ús de la violència.

D'altra banda, de la mateixa manera que ja va passar durant la Campanya de Praga, segons alguns entrevistats⁹³ algunes persones dels col·lectius i grups que formaven aquest espai tampoc estaven gaire informats del que passava dins la campanya. Tot i que hi havia gent del moviment okupa que anava a les assemblees de la campanya, i participava en alguna activitat puntual, ells mateixos afirmen 'que tampoc no es van coordinar gaire'. L'actitud d'algunes persones d'aquest espai era de certa hostilitat respecte la Campanya, per trobar-la massa

⁹⁰ ATTAC (que a Suècia té entre 4000 i 5000 socis). Informació extreta de l'article de Susan George sobre Goteborg, a Viento Sur, núm.57, Junio 2001.

⁹¹ Informació extreta de la 'Crònica de la sucedido en Gotemburgo' publicat a Indymedia per SERPAL (Servicio de Prensa Alternativa) el 18 de juny 2001.

⁹² Veure article Susan George publicat a Viento Sur, núm.57, juny 2001.

⁹³ Veure entrevista Ignasi (centre social okupat Can Vies, Sants)

'reformista'. Encara que es van fer intents per part de la Campanya i des de la comissió d'accions de trobar un espai per treballar coordinadament, finalment van convocar els actes en un espai diferent del de la Campanya i també van decidir participar en un bloc diferenciat dins la manifestació. Durant la setmana abans que comences la cimera (del 16 al 22 de juny) els diferents grups que formaven aquest espai van fer un cicle de xerrades i tallers per mostrar el treball que han estat fent durant tot l'any, sobre anticapitalisme, anarquisme, i propostes d'alternatives a la globalització, en centres socials okupats i ateneus llibertaris. El títol que apareix en els cartells que anuncien aquestes Jornades i també el de la pancarta que encapçalà la manifestació és: *'Al Capitalisme no se'l reforma, se'l destrueix'*.

3.2. "La Rosa de Foc": Barcelona en ebullició.

Des del dijous han anat arribant activistes d'arreu de l'Estat i d'altres països als dos càmings habilitats. Tant el punt d'informació de Plaça Universitat com el 'cuartelillo' (de Las Agencias), El Lokal o l'Espai Obert han estat espais d'activitat frenètica i també força vigilats per la policia.

A través de diferents contactes, entre ells els de les organitzacions d'estudiants, la Universitat de Barcelona va cedir el recinte per instal·lar el centre de confluència on es centralitzava la informació sobre allotjaments, activitats, grups... Poc a poc les necessitats de l'organització van anar provocant que s'ocupés tot el pati exterior per fer assemblees i preparar material, així com algunes oficines per fer tasques de premsa. La UB, tot i que a través de negociacions constants, va anar cedint tot allò que era necessari per tal que la Campanya sortís bé

3.2.1. La contraconferència

El tret de sortida de la Campanya és l'inici de la contraconferència a la Rambla del Raval. Amb l'assistència de més de 3.000 persones i la participació de Susan George (d'ATTAC) i Arcadi Oliveres⁹⁴ en la conferència inaugural el divendres 22 de juny a les sis de la tarda. En les seves intervencions tots dos exposen les raons per les que s'està en contra del Banc Mundial i la Globalització Econòmica, i també es llegeix des de la tarima el calendari d'activitats per als propers dies⁹⁵. D'altra banda també hi són presents en forma de salutacions breus, altres lluites socials importants en aquell moment: la Plataforma en defensa de l'Ebre, l'alcalde de Marinaleda, la gent de Sintel, Via Campesina, l'MST, les mobilitzacions de suport al poble palestí i la solidaritat amb el poble afgà.

En el discurs inaugural es dona per primer cop un conflicte intern del moviment que es reproduirà durant la contraconferència: el tema de la llengua. En començar el seu parlament en català, l'Arcadi Oliveres és xiulat per alguns assistents que li demanen que parli el castellà. Visiblement enutjat canvia de llengua, no sense destacar que el català és la llengua del poble català i no pas el castellà. Finalment, i com encara són recents els fets que han passat a Gotteborg, aquella nit a la Rambla del Raval es reparteixen espelmes per denunciar la repressió policial viscuda a Gotteborg a causa de la qual hi ha un manifestant en perill de mort.

El dissabte 23 durant tot el matí se succeeixen els més de trenta tallers simultanis, corresponents als set eixos temàtics. Aquests es ven desenvolupar a diferents llocs de la ciutat tots situats a l'entorn del Casc Antic. Alguns dels espais que s'havien habilitat per als tallers van quedar petits degut a la massiva afluència. Tant els tallers com els plenaris (on es posà en comú la feina), que es feren durant tot el dissabte al matí van ser un bon exemple de trobada de gent que va poder

⁹⁴ President de Justicia i Pau, catedràtic del Departament d'Economia Aplicada de la UAB.

⁹⁵ Text apertura Contra-Conferència (www.rosadefoc.org)

intercanviar experiències i també conèixer la feina d'altres col·lectius. Tant pel que fa l'organització com al desenvolupament dels tallers, ens trobem davant d'un exemple d'autogestió i participació.

Els tallers de l'Eix de Democràcia, Participació i Repressió es van fer a l'Institut Miquel Taradell, entre el carrer del Carme i la Plaça del MACBA, i hi van assistir unes dues-centes persones. Les conclusions i alguns dels temes principals que es van tractar, van anar des de la democratització de l'economia i el cooperativisme, fins a experiències de participació ciutadana com el Plans Comunitaris. També es va tractar de la repressió a les presons i del comitès d'ajuda als presos, passant també pel tema nacional i el de com arribar a la sobirania dels pobles des de l'autogestió i l'assemblearisme. En els tallers hi van participar tota mena de públic, des de persones interessades en experiències de participació en els àmbits d'educació, mitjans de comunicació o economia, fins les que treballen per denunciar el sistema repressiu de les democràcies actuals.

L'Eix de Drets Socials i Laborals, que també es va desenvolupar a l'Institut Miquel Taradell, va comptar amb la participació de 300 persones. Els principals temes que van tractar van ser referents al paper que juga la Unió Europea com agent globalitzador i entorn la política de desregulacions i precarització laboral. Hi van participar principalment persones pertanyents a sindicats (CGT, UGT, CC.OO.) i partits polítics d'esquerra (EuiA, IC). Més que en la dinàmica de tallers, van funcionar més en plenari, potser per les dinàmiques de funcionament dels seus participants que responien a formes d'organització més clàssiques. En paraules d'un dels entrevistats⁹⁶, aquest constituiria un espai de trobada important per a la gent del món sindical que no tenia un espai unitari de trobada des de l'època de les 'assemblees de les 35 hores' durant els 90.

A l'Eix de Migracions amb la participació de la Plataforma Papers per Tothom i la CGT, es va parlar dels orígens i conseqüències de la immigració. A l'Eix de Drets Ecològics, Drets Ambientals i models agroalimentaris es va tractar sobre el deute ecològic, la gestió de l'aigua i el model energètic entre d'altres. Es va parlar de les alternatives i la resistència enfront les polítiques impulsades des de organismes com el BM que són insostenibles i porten a la pobresa a milions de persones. L'Eix de Globalització i militarisme, es va fer al MACBA i al CCCB, i es va parlar des de desobediència civil i acció directa no violenta, fins a les despesa militar mundial i el comerç d'armes, passant pels projectes de construcció de nous cossos policials com l'Europol. En l'Eix de Dona i Globalització que es va fer també als espais del MACBA i el CCCB, es van tractar els temes que afecten a la feminització de la pobresa i la violència sobre les dones. En aquest eix encara que la participació va ser més minsa, es va poder aprofundir més en les conseqüències que les polítiques del BM i el FMI tenen a nivell mundial sobre les dones.

L'Eix de Globalització i Desenvolupament, va tractar dels agents promotors de la globalització econòmica i dels moviments de resistència que s'oposen a la globalització; en un intent de tenir un espai on s'oferís una visió conjunta del procés actual del sistema d'intervenció econòmica a nivell mundial. De fet va ser un dels eixos on va participar més gent (500 persones), i hi ha havia fins a 5 tallers simultanis. Es va arribar a conclusions molt elaborades pel que fa al diagnòstic, per la participació d'acadèmics i intel·lectuals universitaris. També es va parlar d'alternatives des de la Taxa Tobin fins al comerç just, passant per l'explicació de les experiències de moviments com l'MST (Moviment dels Sem Terra, Brasil) el MOCASE (Argentina) o els zapatistes.⁹⁷

⁹⁶ Veure entrevista Manel, (membre del sector crític de CC.OO. i de EuiA)

⁹⁷ Per més informació sobre els temes i les conclusions que es van tractar a la Contraconferència consultar web www.rosadefoc.org: Conclusions Contraconferència)

El dissabte a la tarda es fa el Plenari de les Conclusions de cada eix. En el Plenari a més de llegir-se les conclusions de cada eix, van participar representants de moviments socials d'arreu del món, des del MST, fins el sindicat de camperols del camp de Marinaleda, passant per Papers per Tothom, i els zapatistes. També es va fer una crida a la participació en les campanyes i lluites que s'estaven preparant per als propers mesos⁹⁸ com la Campanya contra la OMC (Organització Mundial del Comerç), la Presidència Espanyola de la UE al març, i la realització d'una Consulta Social Europea al 2004. També es fa una crida per una trobada estatal dels moviments socials al setembre i s'insisteix en continuar traslladant totes les propostes i alternatives que s'han parlat als diferents eixos a l'àmbit local.

Però el plenari es va fer sense la infraestructura del dia anterior. L'Ajuntament, que havia promès que proporcionaria l'estructura necessària per poder fer el Plenari, va dir que 'li era impossible'⁹⁹ i no va proporcionar ni les cadires ni la tarima de l'escenari. Les persones de la comissió de logística van haver d'improvisar aquell mateix dia i llogar un tarima a una empresa privada. Aquesta reacció del Ajuntament es podia interpretar de diferents maneres. Si l'Ajuntament estava incomplint un compromís que havia adquirit això només s'entén - segons persones de la comissió de logística¹⁰⁰- perquè les persones que havien adquirit el compromís havien rebut ordres d'última hora des de més amunt de no facilitar el normal desenvolupament de les activitats de la Contraconferència. Amb més raó després de l'èxit de la tarda anterior (amb l'assistència de 3000 persones). Una altra explicació és que l'ajuntament no tenia intenció -ja des d'un primer moment- de complir el tracte, i simplement va dir que facilitaria la infraestructura el dia 23 per impedir el normal desenvolupament de la Campanya i fer quedar malament a l'organització. El fet que les més de 2000 persones van assistir al Plenari aguantant el sol de les quatre de la tarda i assegudes al terra de la Rambla del Raval.

3.2.2. La Revetlla-concert de Sant Joan. Temps per la distensió.

Després del Plenari, la propera convocatòria era la Revetlla-Concert programat a la nit a la platja de la de la Mar Bella. L'encarregada de la logística era la comissió de concert, que s'encarregava de les actuacions del concert i de la barra. Durant tot el dia de dissabte ja va haver-hi gent preparant el Concert a la platja. A la barra hi van treballar tant el president i secretari del Consell de la Joventut de Barcelona, i també del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, com gent de la XCADE, i altres col·lectius. A l'escenari hi van participar grups com *Hechos Contra el Decoro*, un grup de Madrid que es caracteritza pel contingut reivindicatiu de les seves lletres (alguns dels seus membres també participarien al dia següent en el grup dels Invisibles'). Dins el concert també va haver-hi accions com les del 'passeig de models' de la gent de Las Agencias que presentava la seva col·lecció '*Pret a Revolter*' sobre el ShowBus, amb vestits de colors i 'psicodèlics' preparats per a resistir els cops de la policia a les manifestacions.

El Concert va ser un èxit, amb l'assistència de persones més de 5000 persones. El fet de celebrar-se un esdeveniment lúdic el dia de la Revetlla de Sant Joan i a la platja, va fer que s'apropés molta gent que normalment no participa en moviments o col·lectius. Es va acabar a primera hora del matí després de desmuntar-ho tot.

Aquella nit, el grup dels Invisibles s'havia reunit per preparar la seva aparició a la Manifestació el dia següent. Durant tota la tarda i fins a la una de la matinada van estar reunits a la Casa de la Solidaritat, a on es van posar en practica - amb la gent de la resta de l'estat que acabava

⁹⁸ Declaració de la Campanya contra el Banc Mundial BCN2001.

⁹⁹ Entrevista Gisela (comissió de logística Campanya contra BM)

¹⁰⁰ Entrevistes a Gisela i Elisabet de la comissió de logística.

d'arribar a Barcelona- les últimes demostracions de com es podria fer una resistència pacífica a una càrrega policial. Com afirmen alguns dels participants, es notava que no havia donat prou temps per consolidar un grup d'aquelles característiques i que hi havia molt poca pràctica en acció directa no-violenta per part d'algunes persones.

3.2.3. La Manifestació del 24 de juny .

Tornant del concert la matinada del dia anterior es podia veure el Passeig de Gràcia absolutament "net de mobiliari urbà" i tots els aparadors de les grans botigues i Bancs protegits amb planxes de ferro i de fusta.

A les dotze hores del matí del Diumenge comença des dels Jardinetes de) la Manifestació Unitària convocada per la Campanya. La capçalera de la manifestació l'obre una pancarta amb el lema '*Un altre món es possible*'. La porten persones que recullen les lluites i reivindicacions de diferents col·lectius: immigrants, col·lectius indígenes en lluita, associacions de veïns, ecologistes, feministes. Tota la Manifestació és un gran bloc amb gent que baixa per Passeig de Gràcia fins a Plaça Catalunya. Hi ha famílies amb nens i nenes petites, grups amb instruments musicals que amenitzen la manifestació, alguns col·lectius que s'han disfressat per fer accions i donar color a la manifestació. També es van fer *performances* i balls en un ambient festiu. Cap a la mig de la manifestació s'hi van col·locar algunes organitzacions polítiques, partits i sindicats –que també van animar la mani cantant consignes -. La raó que es col·loquessin a la meitat va ser per l'acord de l'assemblea que no es podrien posar al davant de la manifestació, així s'evitava que la monopolitzessin. Pel que fa a les banderes, es va respectar bastant el que s'havia acordat a l'assemblea: no portar banderes de partits ni organitzacions polítiques i sindicats, però tot i així se'n veuen bastants. En paraules d'un dels participants a la Campanya en un correu enviat una dies després a les llistes: '*Estaria bien hablar de tantas banderas el otro día en Paseo de Gracia (...)* ' *Si en la mani por lo de Praga se habló de eso largo y tendido, ahora hemos vuelto a ver el enjambre de CCOO's y CNT'S con la tela al aire, que promueve la cultura de la endogamia identitaria y el autobombo.*' Sobre el tema de les banderes no sembla que s'hagi avançat gaire, a diferència d'altres temes (*portaveus, capçaleres, protagonismes, radicalització del missatge, cultura política, etc...*) "*...esta campaña (la del BM) ha sido un paso para adelante, por ejemplo respecto a la que hubo contra el Desfile Militar (maig 2000). Pero en lo de las banderas vamos patrás*"; segons un dels participants.¹⁰¹

Tancant la gran manifestació hi ha el grup dels 'invisibles' vestits amb les seves granotes blanques i amb mocadors de colors. També duen unes grans fotografies amb imatges de dones zapatistes amb el puny alçat i de nens i nenes que podrien ser de qualsevol barriada marginal d'una gran ciutat. Amb aquestes fotografies es vol mostrar els motius de fer visible el que queda invisible per al capital, aquells 'danys col·laterals' i les víctimes de les polítiques neoliberals dels governs. Aquest grup format per unes 60 persones es col·loca en fileres de set, vuit persones formant una mena de 'tortuga romana' i així avança durant tota la manifestació.

Darrera del grup dels invisibles i en un altre bloc diferenciat de la gran manifestació, és el bloc convocat per 'Barcelona Tremola'. Aquest bloc, d'un es 1000 persones, també surt de Jardinetes de Gràcia i va acompanyant a la marxa gran. Tot i formar un bloc apart, ha acceptat els acords que es varen prendre en assemblea de respectar el caràcter pacífic i no-violent de la manifestació.

¹⁰¹ Pere en un correu electrònic enviat arrel de la polèmica dels 'vidres trencats durant la manifestació del 24 de juny. (correu enviat el 28 de juny del 2001).

Hi ha però algunes persones que estant situades entre la Manifestació de la Campanya i el bloc de 'Barcelona Tremola' que ja des de Jardinetes de Gràcia comencen a trencar els vidres d'aparadors d'alguns bancs i comerços, incomplint els acords de l'assemblea. Aquestes persones van trencant vidres de cabines telefòniques i d'alguns bancs que no han posat planxes de ferro. La policia, situada al llarg del recorregut de Passeig de Gràcia i que protegeix altres bancs, no intervé durant la manifestació i deixa fer. Com després es va poder veure en fotografies i vídeos, alguns d'aquest que trencaven vidres eren policies disfressats de manifestants. Davant la trencadissa de vidres d'uns aparadors, algunes persones de l'organització de la campanya i altres espontanis, creen improvisats cordons de seguretat davant una entitat bancària. Es generen moments de molta tensió on uns i altres s'increpen mútuament. En aquells moments es fan paleses les distàncies entre la gent de la Campanya i la d'altres grups pel que fa a l'ús de la violència i l'ús de l'acció directa més o menys contundent. Des de "Barcelona Tremola" també s'afirma que els que han trencat vidres han incomplert els acords que es van prendre en assemblea.

Tot i que la manifestació, on segons la premsa hi ha unes 20.000 persones, succeeix amb total tranquil·litat i en un ambient de reivindicació festiva, la tensió en l'últim bloc de la manifestació es manté durant tot el recorregut i s'intensificarà sobretot al passar per davant de l'edifici de la Borsa de Barcelona; que està protegit per centenars de policies antidisturbis amb porres de fusta (no reglamentaries), una tanqueta d'aigua, més de 100 tanques protectores, i amb actitud de carrega per part de la policia en tot moment. Amb aquesta tensió s'arriba a Plaça Catalunya on es llegeix el manifest i es fa la representació d'una performance. La manifestació s'ha acabat i comencen a quedar poques persones a la Plaça. En aquell moment uns quants grups de deu o dotze policies de paisà comencen des de les quatre cantonades de la Plaça a increpar a la gent, i a trencar aparadors. Els policies antidisturbis que estaven dins les furgonetes esperant a les cantonades de la plaça tenen l'excusa perfecte per colpejar i carregar de manera indiscriminada, obrint caps a cops de porra sobre la gent que estava asseguda prenent el sol, fent un cafè als bars o passejant per les Rambles. Es produiran fins a 22 detinguts, 59 ferits i 1324 identificacions, segons dades de la pròpia organització de la Campanya. La gent comença a córrer per amagar-se en algun lloc segur, bars com el *Zurich* es veuen obligats a tancar per protegir la gent que hi havia dins, doncs la policia carrega fins i tot dins els locals. Molta gent corre a amagar-se a la Plaça interior del MACBA, que es veu un dels llocs més segurs de la zona, doncs tot el barri del Raval i de les Rambles estan 'ocupades' per furgonetes de la policia amunt i a baix. Les furgonetes d'antidisturbis i els policies de paisà estant coordinats amb l'helicòpter que sobrevola constantment els carrers de Ciutat Vella informant on hi ha grups de gent dispersos.

Molta gent s'ha dispersat i es fa un intent de coordinar-se i cap a les quatre de la tarda s'inicia una assemblea improvisada en la Plaça del MACBA amb l'intent de coordinar la resposta a la repressió que s'està patint. S'intenten formar grups que facin el seguiment de les persones ferides que estan als hospitals per a que no siguin detingudes per la policia quan surtin. Es forma un grup entre algunes persones de la comissió de coordinació per fer una roda de premsa improvisada a la Casa de la Solidaritat, en la que la Campanya denuncia la injusta i desproporcionada actuació policial. Aquesta roda de premsa serà cabdal tal i com afirmen alguns dels entrevistats¹⁰² que hi van participar, per donar a conèixer la situació de setge policial, d'abús de poder i repressió, que es va viure en el centre de Barcelona durant més de sis hores.

Però mentre s'està fent aquesta roda de premsa els antidisturbis intenten entrar en la Plaça del Macba i carreguen contra la gent que estava reunida en assemblea. Son les sis de la tarda i

¹⁰² Veure entrevista Gabriela Serra

encara estant havent-hi càrregues per tot el Raval i a Plaça Universitat, una assemblea anarquista ha estat durament reprimida abans de poder començar. Cap a les vuit del vespre la gent s'ha anat congregant un altre cop a la Plaça Catalunya, després que la policia ha marxat del centre de la plaça i ha deixat circular per les Rambles (doncs aquestes van estar tallades durant tota la tarda). A les vuit estava programat fer un 'Tribunal Popular' escenificant que es jutjava públicament al BM i al FMI, però és impossible realitzar-lo. Enlloc de l'acció prevista i en vista de que la gent es comença a reunir espontàniament a la Plaça, es fa una assemblea per a decidir si es continuen amb els actes que hi havia programats pel dia següent. Mentre es fa l'assemblea va arribant gent, entre ells els que estaven concentrats a la Plaça del MACBA, amb el ShowBus i l'equip de só. S'aprofita l'equip de só per a poder fer l'assemblea en millor condicions i es pren la decisió de desconvocar tots els actes de la Campanya que estaven previstos aquell mateix dia (Tribunal Popular) i a l'endemà (Visita guiada a la Borsa de Barcelona) i es convoca una concentració a la Verneda per donar suport als detinguts. El fet que aquesta decisió es prengués de manera unilateral per part d'algunes persones de la improvisada comissió de coordinació, i sense haver estat prou debatuda en assemblea, provoca la indignació de moltes de les persones concentrades a Plaça Catalunya. Però també era difícil fer una assemblea de més de 1000 persones sense equip de só i envoltats de furgonetes d'antidisturbis, en un context en que el potser es podia produir un altre càrrega policial¹⁰³.

El que sembla clar és que des de Delegació del Govern s'ha aconseguit que la Campanya en una decisió forçada pel context, desconvocqués tots els actes dels propers dies.

Tot i desconvocar-se els actes, s'anuncia una assemblea per al matí següent al Centre de Convergència al pati de la Universitat a Plaça Universitat. Aquella nit unes 50 persones es concentren davant de la Comissaria de la Verneda on estant els detinguts. Amb el ShowBus se'ls hi porta part del sopar que el col·lectiu de gent de Torreblanca ha fet per la campanya. I es veuen mostres de solidaritat. També la comissió legal que ja s'ha posat a treballar des de la tarda, fa les gestions per presentar les denúncies i treure el més aviat possible els i les detingudes.

3.2.4. Dilluns 25 de juny: 'la Borsa o la Vida'

El dilluns 25 al matí unes 500 persones es concentren en assemblea al pati de la Universitat de Barcelona a Plaça Universitat sota l'assetjament constant de l'helicòpter de la Policia Nacional. En l'assemblea s'informa de la situació dels detinguts i de que es tenen proves de que hi ha hagut policies infiltrats entre els que han causat els aldarulls. Es demana que tothom que tingui informació la faci arribar a El Lokal. Allí des de la comissió legal s'està recollint tot el material gràfic on hi hagin proves de les càrregues policials. També es demana que la gent que ha estat colpejada per la policia faci la denuncia perquè es vol fer una denuncia col·lectiva, que posteriorment acabarà en forma de querella a la subdelegada del Govern a Catalunya. Un altre dels punts de l'assemblea es decidir que és fa aquell matí amb la visita guiada a la Borsa, tot i que a la tarda anterior es van desconvocar tots els actes. El grup dels Invisibles fa la proposta d'arribar fins a la Borsa vestits amb els 'monos blancs' i així no renunciar a mostrar el rebuig de la Campanya al BM i les seves institucions financeres. La proposta és anar en manifestació amb el grup dels 'monos blancs' o 'invisibles' al capdavant fins a la Borsa i allí en tot cas valorar la situació de si es pot fer o no 'la visita guiada'. Altres grups com un grup de Samba que ha vingut de Londres també se suma a la proposta dient que ells aporten la música i el ball. Finalment un grup d'unies 1000 persones surt de Plaça Universitat en direcció Passeig de Gràcia per la Gran Via, escoltats en tot moment per la Policia.

¹⁰³ Entrevista Pere

Un cop arribada a la Borsa, la Manifestació improvisada i il·legal, s'atura davant l'enorme dispositiu policial desplegat: policies antiavalots, tanqueta amb espessors d'aigua i policies de paisà. Algunes persones del grup dels invisibles informen a la policia i anuncien que aquella és una acció directa no violenta, que té per objectiu mostrar el desacord amb les institucions financeres com la Borsa. Després d'una estona davant la Borsa es desconvoca la concentració i tot plegat acaba amb una remullada festiva a la font de Gran Via amb Passeig de Gràcia. El grup del 'monos blancs' és escoltat per la policia fins arribar al pati de la Universitat a on deixa els vestits. Algunes persones van a la Comissaria de la Verneda. La següent convocatòria serà dimarts següent en una assemblea de valoració a l'Espai obert.

Aquella mateixa tarda surten en llibertat amb càrrecs alguns dels detinguts, on les estan esperant unes 300 persones concentrades als Jutjats de Lluís Companys. Alguns dels detinguts i detingudes mostren signes d'haver estat maltractats. Els càrrecs de que se'ls acusa son en alguns casos sense fonaments (com per exemple l'acusació que es fa una dona de més de 50 anys i amb espadenyes d'haver provocat greus lesions a una antdisturbis) el que fa que agafi més pes l'argument de que l'operació respon a un muntatge policial.

El context polític-mediàtic és de versions i acusacions creuades dels polítics i governants contra els organitzadors de la Campanya i altres entitats i associacions civils. Des del mateix diumenge al migdia quan han sortit les imatges de les càrregues de la policia sobre els manifestants de Plaça Catalunya s'han anat succeint les declaracions d'entitats i associacions de veïns; d'algunes polítiques com la regidora de Drets Civils, i altres com la Comissió de Defensa dels Drets de la Persones del Col·legi d'Advocats. Tots ells condemnant l'actuació policial i en concret des de la Campanya acusant que la policia s'ha infiltrat dins la manifestació per desprestigiar i criminalitzar el moviment antiglobalització. Declaracions com les de Roser Veciana d'Els Verds i Regidora de Drets Civils de l'Ajuntament que diu que *'L'actuació (de la policia) va ser desproporcionada i pròpia de la dictadura, és lamentable que Barcelona estigui presa per la Policia com no s'ha vist en els últims 30 anys'*, contrasten amb les declaracions de Santiago Fisas membre del PP que : *'La Policia ha fet una bona feina contra els grups que practiquen el terrorisme turístic antiglobalitzador. Per les seves declaracions sense fonament, Clos faria be de destituir la regidora de Drets Civils, Roser Veciana'*¹⁰⁴. Des de Júlia Garcia Valdecasas dient que era una *'falta de sentit comú'* dir que hi havien policies infiltrats a les manifestacions, com el Ministre Mariano Rajoy o el President de la Generalitat Jordi Pujol afirmant que no s'havia de desqualificar a la policia perquè *'la policia no havia anat a provocar'*. Les declaracions d'aquests últims polítics arriben fins al punt de negar l'evident, ja que les mateixes cameres de TV3 al migdia del diumenge traïren les imatges de policies infiltrats i carregant indiscriminadament sobre els manifestants. 'Curiosament' aquestes imatges ja no sortiran al telenotícies de la nit¹⁰⁵.

3.2.5. Resposta a la repressió: querella contra Julia Garcia Valdecasas

En aquest context, dimarts 26 de juny es fa una assemblea per fer avaluació del que han estat aquest dies, i decidir unitàriament quina resposta conjunta es dona des de la Campanya a la repressió policial. Hi assisteixen unes 300 persones i els ànims estan molt crispats arrel de les declaracions d'alguns representants o portaveus de partits polítics que han estat a la Campanya i que tot i que han condemnat la violència de la policia, també condemnen la violència dels que han trencat aparadors. Aquest fet és interpretat per algunes persones de l'assemblea com una

¹⁰⁴ Extret de 'El Triangle', pág. 8 declaracions de polítics. (2 de Juliol, 2001)

¹⁰⁵ Veure dossier de Premsa i material audiovisual de l'Observatori sobre la cobertura informativa dels conflictes de la UAB.

incoherència i per aquesta raó quan parla el portaveu d'ICV (Iniciativa per Catalunya Verds) és xiulat per alguns assistents.

L'assemblea aprova la decisió de recopilar el màxim d'informació per presentar una querella contra la brutal actuació policial dirigida des de la Subdelegació del Govern, per Júlia Garcia Valdecasas. Per això es continua recopilant el màxim de material gràfic. Així la comissió legal de la Campanya es coordina amb altres grups antirepressió, com Rescat o Suport Antirepressiu, que també estant fent els seguiments de les persones que encara estan detingudes. També es coordinen amb la Comissió de Defensa dels Drets de la Persones del Col·legi d'Advocats¹⁰⁶. En l'elaboració de la querella, que la encapçalarà la presidenta de la FCONGD¹⁰⁷ (Gabriela Serra) també hi participen persones del col·lectiu zapatista, de la XCADE, de la comissió de premsa, del MRG¹⁰⁸. El treball de la querella serà molt important per denunciar l'abús policial. Fins i tot Amnistia Internacional ho inclou en el seu Informe anual. La comissió de premsa també fa una funció molt important amb els periodistes de donar a conèixer els fets que han succeït. A més es compta amb el suport de periodistes de la Agència EFE, El País, TV3 i RTVE que han estat agredits per la policia quan cobrien la notícia.

El treball conjunt per a presentar la querella de la comissió legal i la de premsa juntament amb periodistes i altres entitats i organitzacions que han participat a la Campanya fa que s'engegui una campanya contra la subdelegada del govern, Júlia Garcia Valdecasas com a principal responsable de l'actuació policial, i demanant la seva dimissió. Les 350 organitzacions de la Campanya, se sumen per a demanar la seva dimissió. La campanya '*Valdecasas dimissió*' es farà pública en una roda de premsa a la Casa de la Solidaritat durant aquells dies i s'escenificarà al carrer amb una gran manifestació el dia 1 de juliol. Per ser plena època estival, cal destacar que 10.000 persones es manifesten des de Plaça Catalunya fins a Delegació del Govern sota el lema "Valdecasas, dimissió!". En arribar a Delegació del Govern es llegeixen tres comunicats: el de la Campanya demanant la dimissió de la Delegada del Govern, una carta d'un detingut portuguès que encara està a la presó i la crida a participar en les mobilitzacions de Gènova contra el G-8, que s'esdevindran la propera setmana.

En l'assemblea de valoració i perspectives de la Campanya del 7 de juliol, es valora molt positivament totes les accions i l'èxit de convocatòria i participació que hi ha hagut. El que es va criticar va ser la falta de capacitat de reacció de la comissió de coordinació en moments clau com després de la manifestació de diumenge a la tarda. Finalment, el mateix dia 7 de juliol es celebra el Tribunal Popular contra el Banc Mundial aplaçat a causa de les càrregues policials del 24 de juny. L'acte es fa al parc de les tres Ximeneies del Poble Sec (Barcelona) i hi assisteixen unes 500 persones. D'altra banda, un grup de gent assumeix la coordinació de la preparació del viatge a Gènova a la cimera del G-8 del 18 a 21 de juliol.

3.3. La "batalla" de Gènova ...i la de Gràcia (juliol 2001)

El context durant els primers dies del mes de juliol és de cansament acumulat. Es fan assemblees de valoració, es continuen els tràmits i la recollida de dades per fer la querella i es comencen a fer les primeres reunions per preparar el viatge a la cimera contra el G-8 a Gènova, que s'ha assumit des de l'assemblea de la Campanya com una cimera a on participar.

¹⁰⁶ Entrevista Robert Sabata.

¹⁰⁷ FCONGDs, Federació Catalana de ONGs pel Desenvolupament.

¹⁰⁸ Veure entrevistes Gabriela Serra i Xavier.

Durant aquest dies varies de les persones que han estat participant activament a la Campanya, com la gent Las Agencias, del C.S.O Torreblanca, i persones que han estat molt ficades en les campanyes de suport als immigrants com 'Sin Papeles, Sin Fronteras' participen a Tarifa (Cadis) en uns campaments de frontera (borders camp) (del 1 al 9 de juliol). Encara que més endavant explicarem amb detall el desenvolupament de les Jornades en si, és important destacar que gran part de l'organització d'aquestes es fa des de aquests col·lectius i que per tant algunes persones que han estat molt actives durant la Campanya no es torben presents ni per fer les feines com la querella, ni per preparar el viatge a Gènova. Hi ha la sensació que des de que s'ha acabat la Campanya, no paren de succeir-se els esdeveniments, sobretot durant els primers dies de juliol, aquest serà un mes molt intens per les moviments socials, sobretot per la repressió viscuda.

Dos dies abans de marxar cap a Gènova, el 16 de juliol els antidisturbis intenten entrar i desallotjar la Kasa de la Muntanya. El desallotjament es produeix quan es dirigien a desallotjar un casa ocupada propera. L'argument per entrar sense cap ordre judicial és que s'estaven llançant objectes. Entren a la Kasa de la Muntanya destrossant tot el que troben requisant ordinadors, material fotogràfic i audiovisual, detenint algunes de les persones que es trobaven a dins entre elles una nena de 9 anys. Aquest desallotjament de una de les cases okupades i centre social històrics del moviment okupa a Barcelona (feia 10 anys que estava okupa) representa en el context en que es realitza (dos dies abans de marxar cap a Gènova) una provocació i un intent de debilitar els moviments socials a Barcelona. Un motiu per a la frustració i per a minar les poques energies que queden. Afortunadament la comissió de treball que s'ha format per arrel de la querella contra Valdecasas i la comissió legal de la Campanya fan que hi hagi un grup estable de suport per donar una ràpida resposta legal al desallotjament. Aquella mateix matí però hi ha disturbis als carrers del Barri de la Salut i de Gràcia en resposta al desallotjament. La policia carrega brutalment i causa varis ferits entre ells un noi que perd un ull per impacte d'una bala de goma. S'aconsegueix mostrar que la policia va entrar sense ordre judicial a la casa i que no tenia cap causa per a fer el desallotjament. Algunes persones tornen a la casa, però la policia es queda tot el material que havia requisat.

3.3.1. Cimera del G-8 a Gènova.

Encara que el context post-campanya afegit al desallotjament no és de moltes forces per fer una organització gaire masiva, finalment s'organitzen quatre autocars i de Catalunya i aniran unes dues-centes persones. Un grup de gent ha marxat abans per assabentar-se de la situació i preparar la coordinació logística.

A Gènova s'hi reuneixen el G-8, els principals caps d'estat i ministres dels considerats les vuit potencies mundials o països més importants del món. La cimera ha estat fixada des de Porto Alegre com una de les dates importants de mobilitzacions dels moviments socials internacionals. Per això des de fa mesos a Gènova diferents entitats, ONGs, pacifistes, organitzacions i partits polítics (PCI) Partit Comunista Italià, sindicats (Cobas), i moviments socials (Ya Basta, ATTAC, anarquistes) moviments estudiantils, ecologistes, organitzacions de dones, que sumen fins a 800 moviments socials a nivell mundial entre organitzacions italianes i internacionals han constituït el GSF, Gènoa Social Fòrum (Egirun, J, 2001).

El context, Gènova és una ciutat assetjada per la policia, s'ha blindat tota la par antiga de la ciutat que és on es reuniran els mandatariis. Aquesta part on és impossible accedir-hi, serà la coneguda 'zona vermella'. Durant el dies previs a la cimera es produeixen varis atemptats (d'autoria desconeguda), i més de 20.000 agents armats a més de policies de paisà es passegen per la ciutat. Des del dia 16 s'han realitzat Fòrums de debat sobre les conseqüències de la

Globalització i trobades de moviments i tallers. El 17 per la nit hi ha un concert multitudinari de Manu Chao amb l'assistència de més de 5.000 persones. L'activitat a la Plaça Kenedy, un ampli espai vora el mar que s'ha habilitat com a centre de Convergència (punt de trobada) és frenètica. Aquest serà un dels espais importants durant aquells dies com a punt de reunió, i informació (on hi ha menjador per a milers de persones, la carpa de l'organització del GSF, i a on es faran assemblees multitudinàries). La majoria de persones s'han allotjat entre l'estadi Carlini (on estan allotjats els tute bianche' (capacitat per 5.000 persones), i alguns parcs públics que s'han habilitat com a Càmpings (on s'allotgen la resta de la gent i també els sectors més autònoms). També hi ha un edifici escolar, l'Escola Díaz, que l'ajuntament de la ciutat (on governa el PCI en coalició) ha cedit per a centre de premsa internacional (Indymedia), centre legal, i ambulatori per primers auxilis. El dia 19 es fa una manifestació en suport als immigrants i contra les lleis d'estrangeria i les polítiques d'immigració. El recorregut voreja els centenars de contenidors que la policia ha posat per 'protegir' la 'zona vermella'. Gènova és una ciutat fantasma, en la que com anteriors ocasions de grans cimeres s'ha 'convidat' als seus habitants a abandonar la ciutat o agafar-se vacances.

El divendres 20 és el dia d'accions descentralitzades que s'ha decidit intentar entrar en la 'zona vermella'. Des de primera hora del matí diferents marxos surten de diversos punts de la ciutat per arribar a la 'zona fortificada'. Si la zona vermella és una mena de semicercle mirant al mar que envolta el centre de la ciutat, les diferents marxos s'han repartit la ciutat per envoltar les tanques de la policia i intentar entrar. A la zona sud estant els sindicats de base (Cobas) amb altres grups, que mantindran un fort enfrontament amb la policia. Després (al sud-oest) es situaran ATTAC amb altres ONGs i col·lectius, que començaran a llençar globus de colors i a llegir manifestos un cop arriben a les tanques, però que de seguida començaran a ser gasejats per la policia. El grup de Ya Basta, formarà una gran columna humana de més de 10.000 persones que sortirà de l'Estadi Carlini on han estat acabant de fer les proteccions i es dirigirà des de l'est de la ciutat per una de les principals avingudes de la ciutat cap a un dels punts més protegits pel cordó de seguretat. Els 'tute bianche', que en un primer moment havien d'anar amb els 'monos blancs' finalment només van amb les proteccions per així formar un gran bloc humà sense distincions i permetre que s'afegeixi tothom. Aquesta decisió també es fruit de les discussions que van haver-hi dies anteriors entre els 'tute bianche' d'orientació més comunista, amb altres col·lectius anarquistes i llibertaris, que acusaven als 'tute' de utilitzar estratègies d'acció directa massa jeràrquiques i 'stalinistes'. Una carrers per sobre dels 'tute bianche' anaven marxos de milers de persones de la xarxa *Lilliput* que aglutinava des de ONGs, comitès de solidaritat i comerç just. I també marxos dels 'pacifisti' (col·lectius de pacifistes) vestits amb samarretes blanques. Per la zona est se situava la 'marxa rosa-platejada', inspirada en la marxa rosa que ja s'havia fet a Praga i formada per Reclaim the Streets, el grups de samba de Londres, gent que havia participat a Seattle, i també gent del MRG de Catalunya i Saragossa, (gent del MRG de Madrid, la gent d'Hemen Eta Munduan del País Basc i altra gent de l'estat espanyol va anar amb els tute bianche'). La marxa rosa va començar a ser gasejada de seguida que va arribar a les reixes de protecció de la 'zona vermella', tot i que en tot moment l'estratègia va ser d'acció directa no violenta. Per últim, per la zona nord-est de la ciutat el grup anomenat 'black bloc' (format majoritàriament per grups autònoms i anarquistes, anglesos, alemanys i italians) s'apropava a les tanques de seguretat. La diferencia amb les altres marxos, és que aquest bloc van utilitzaven com estratègia l'acció directa violenta, trencant vidres i mobiliari urbà, cremant cotxes i contenidors.

És important destacar les discussions que van haver-hi en l'àmbit dels moviments socials a Itàlia aquells dies entorn dels centres socials okupats, a on tant anarquistes com comunistes discuteixen constantment sobre la millor manera de coordinar una acció de resposta. Finalment

com hem vist es va arribar a una mena de pacte de que cadascú aniria per distints llocs de la ciutat, sense impedir les accions al carrer. I així es va intentar fer en un principi fins que van començar les càrregues policials. Tot i que la policia va impedir durant tot el matí l'apropament a totes les marxes a la zona vermella tirant gasos lacrimògens i llençant aigua amb productes químics. A partir del migdia va començar a carregar indiscriminadament sobre tots els manifestants. Mentre algunes persones del grup del 'black bloc' s'apropaven (amb actitud pacífica) a una assemblea improvisada de la 'marxa rosa' i els 'pacifisti' enmig d'una plaça, es va començar a tirar gasos des de helicòpters i furgonetes. Minuts després començarien també a fer detencions indiscriminades (com les de dos membres del MRG de Saragossa). En aquells moments també la columna de 'tute bianche' amb més de 100000 persones estava sent gasejada des dels teulats, helicòpters i furgonetes. Les furgonetes anaven arraconant als manifestants, fins que un policia des de dins d'un cotxe va disparar amb foc real a un manifestant, Carlo Giuliani, que va morir a l'acte.

La noticia es va saber de seguida (gràcies a les cameres de mitjans independents com Indymedia) i es va retransmetre immediatament per tots els mitjans de comunicació de tot el món. La noticia va conmocionar al món, però a Gènova, sota les ordres del govern de Berlusconi i mentre aquest continuava la cimera amb els caps d'estat dins la seva zona blindada; la policia va continuar reprimint i carregant contra els manifestants durant tot el dia. La gent intentava tornar als allotjaments, centre de Convergència i Centre de Premsa, i es va començar a fer recompte de detinguts, ferits i desapareguts. Les persones de Catalunya fan una assemblea per fer recompte de la gent, i encara que no hi ha cap detingut, hi ha persones desaparegudes i també ferits.

Al dia següent 21 de juliol, Davant l'assassinat de Carlo Giuliani, per mostrar el rebuig i la indignació i denunciar la brutal repressió policial es va convocar a tothom al matí següent a la gran manifestació que estava programada com acte final de la cimera. Va ser una manifestació multitudinària de més 200.000 persones: des de sindicats, partits polítics, moviments socials i gent d'arreu d'Itàlia que ve a Gènova per mostrar els seu rebuig a la violència policial (també de Catalunya arriben dos autocars el mateix dia). Però aquella manifestació també serà brutalment reprimida. Des del seu inici els carabinieri (policia italians) intenten 'trençar' la manifestació semblant el caos. La tàctica és, primer tirar gasos per provocar la dispersió de la gent i després carregar amb porres sobre els manifestants. Gènova es converteix en un gran núvol de fum tòxic dels gasos lacrimògens i durant tot el dia la gent està dispersa per la ciutat rebent càrregues de la policia. Les forces de seguretat tenen ordres de 'buidar' la ciutat d'activistes i per això estan utilitzant aquesta tècnica. Milers de persones pul-lulen per la ciutat durant hores, doncs és impossible l'entrada al Centre de Convergència o allotjaments, no hi ha cap lloc segur. En aquells moments de caos on no se sap cap a on avançar, el grup de gent de Catalunya, aconsegueix protegir-se de la policia, seguint les recomanacions que des de Barcelona, va donant un improvisat grup de suport que s'ha muntat des de que s'ha conegut la mort de Carlo Giuliani. Encara que El Lokal segueix fent les funcions de suport, aquesta vegada també es munta un grup de gent de la Campanya, que s'instal·la a la oficina de la XCADE al carrer Princesa. Aquest espai també serveix de punt de contacte pels periodistes a Barcelona.

Entrada la nit, Gènova comença a buidar-se, les estacions de tren (que havien estat tancades des de dies abans de la cimera) s'obren per facilitar la sortida dels milers de manifestants. Els quatre autocars que havien sortit de Barcelona estant a punt de sortir de l'estadi Carlini, doncs des de l'organització del Genoa Social Fòrum es diu que no es pot garantir la seguretat de ningú a la ciutat, la ciutat està presa per la policia i s'estan realitzant detencions indiscriminades massives per tenir acusats dels disturbis. Els autocars estan esperant alguna gent de Catalunya

que està en el Centre de Premsa acabant d'informar-se de la situació dels dos companys de Saragossa que estan detinguts.

És en aquell moment, al voltant de les dotze de la nit que es rep la notícia que els 'carabinieri' han entrat a un dels edificis de l'Escuela Díaz i ha reprimit brutalment fins a deixar inconscients a centenars de persones que estaven allí allotjades. Des de el Centre de Premsa (edifici situat al davant), veuen com la policia treu en lliteres els cossos inconscients dels que estaven a l'interior de l'escola (en alguns casos semblen cadàvers per estar completament tapats amb mantes)¹⁰⁹. En aquell mateix moment la policia comença també l'assalt al Centre de Premsa. Mentre a la part de sota, on hi ha lla premsa internacional tira gasos i fa col·locar a la gent mans a dalt, en els edificis superiors, al centre de legal on estant els advocats, comença a destrossar els ordinadors i a colpejar a la gent. També trenca ordinadors, cameres del Centre d'Indymedia. Elimina i confisca tot el material gràfic que s'havia recollit i que eren proves que podien incriminar la policia com a causant dels disturbis dins el anomenat 'black bloc'. Segons els testimonis d'algunes de les persones entrevistades, es va evitar que al edifici de premsa es produís una 'noche chilena' i que hi haguessin més detencions gràcies a la presència d'alguns parlamentaris del PCI (Partit Comunista Itàlia) i de representants del Gènova Social Fòrum.

El balanç, de Gènova, és un mort (confirmat, doncs hi ha persones que afirmen que van veure a més gent ferida greu), i més de tres-centes persones detingudes que van ser torturades sistemàticament a les comissaries, presons i centres de detencions especialment preparats per l'ocasió (com el centre de Bolzanetto a les afores de la ciutat) Recordem que el que es va viure a les comissaries de Gènova durant aquells dies és només comparable al que es va viure a Argentina i Xile durant les detencions massives de la dictadura. Una de les frases que segons els testimonis deien els carabinieri era: '*aquí dins (referint-se als centres de detenció) la democràcia s'ha suspès, fora existeix i la respectem*'¹¹⁰. Sense comptar els centenars de ferits (500 i 3 d'ells en coma profund), la por i terror que han causat els mètodes utilitzats per la policia italiana. Amb lo qual sembla que els caps d'Estat han aconseguit deixar clar com respondran al moviment antiglobalització en les properes cimeres.

3.3.2. El 'black bloc' i el debat sobre l'ús de la violència

Però també és molt important el gran debat que s'ha obert entorn l'ús de la violència en les contracimeres arrel de l'actuació del anomenat 'black bloc', tant dins com fora del moviment. Tal i com es reflexa durant els dies i mesos posteriors tant en el tractament als mitjans de masses com publicacions, revistes i Internet, l'actuació del 'black bloc' tindrà els seus defensors i els seus detractors. Des de fora, i sobretot per a la policia, sembla l'excusa perfecta per criminalitzar el moviment. Per a l'opinió pública passa formar part de l'ideari mític que envolta tot moviment revolucionari violent, però al mitificar-lo i passar a ocupar el primer pla provoca que s'oblidi el missatge del moviment. Aquest és precisament el perill que hi veu una gran part del moviment, que tot i que respecta que cadascú tingui les seves formes d'acció directa (no està d'acord amb l'ús de la violència), i no acaba de veure clar que el seu ús a la llarga pugui afavorir al conjunt, sinó més aviat debilitar al moviment perquè aquest s'allunya 'de la gent' (aquesta seria la posició d'ATTAC que ja vam veure a Gotteborg)¹¹¹.

També hi ha una part del moviment més contundent ataca i carrega directament el 'black bloc' perquè l'acusa de que només persegueix el seu interès i no respecta els espais (algunes

¹⁰⁹ Veure entrevista Joaquim que va ser testimoni de la represi6.

¹¹⁰ Extret dels testimonis que van ser torturats a les comisaries.

¹¹¹ Veure article Susan George publicat a Viento Sur, (mirar referencia anterior)

organitzacions sindicals i partits polítics). Hi hauria un altre sector que respecta que hi hagi grups usin la violència com a forma d'acció directa (encara que ells no l'utilitzin) i a més creu que dins del 'black bloc' hi ha molt de policia infiltrada que són els que realment han provocat els incidents. N'ha d'altres que diuen que no s'ha de criminalitzar el 'black bloc' perquè molts dels seus membres són membres del moviment que persegueixen els mateixos fins que la resta però amb altres estratègies d'acció directa, encara que no defensen l'ús de la violència (alguns membres del MRG). I altres que defensen la seva actuació perquè creuen en l'ús de la violència com a manera de lluitar contra el sistema (grups d'autònoms). El cert és que el debat ha creat escissions dins del moviment a nivell internacional i el debat sobre la violència es reproduirà a nivell intern en les següents cimeres com la de la UE a Barcelona al març. Es tractarà al 'black bloc' com una mena de bèstia negra que ningú sap ben bé d'on surt. Tot i que es diu que està format per grups d'autònoms i anarquistes alemanys, anglesos, turcs, i d'altres països europeus, que utilitzen les llistes de distribució per Internet per a comunicar-se i preparar les seves convocatòries. Això tampoc explica gaire, doncs utilitzen les mateixes formes d'organització i acció que gran part dels grups dins del moviment antiglobalització. El que els diferenciaria dels altres seria el tipus de repertori d'acció: l'ús de la violència enlloc de l'acció directa no-violenta, i la indumentària: que quan actuen ho fan majoritàriament amb la cara tapada i vestits de negre.

3.3.3. El moviment respon a la repressió

A Barcelona tomen tots els autocars menys algunes persones que es queden a fer suport legal i moral a la gent que ha estat detinguda per l'assalt de la Escuela Díaz. Dotze d'aquestes persones formen part del MRG de Saragossa i del MOC (Moviment d'objecció de consciència) que per falta de lloc on allotjar-se s'havien quedat a passar la nit a la Escuela Díaz i van ser brutalment apallissats, detinguts i torturats posteriorment a les comissaries (Sesma, A., 2002); acusats sense cap mena de prova, de pertànyer al Black Block. (quan en realitat havien format part d'un grup d'afinitat amb gent del MRG Catalunya en la marxa rosa).

L'arribada a Barcelona, amb el context de repressió que ja s'havia viscut abans de marxar a Gènova fa que s'activin tots els mecanismes de denúncia del que ha passat i de suport legal. La comissió legal de la Campanya contra el BM, des de on s'està fent la querrela i des de El Lokal, establiran contacte amb els advocats dels detinguts de Saragossa. La comissió de salut oferirà atenció tant física com psicològica. El mateix dia d'arribada dels autocars a Sants, es fa una roda de premsa explicant el que ha succeït; i es fa una ofrena de flors davant el consolat d'Itàlia a Barcelona per l'assassinat de Carlo Giuliani. El dia 24 de juliol, (mentre a Gènova 350.000 assisteixen als funerals) es fa una acció-concentració davant del consolat italià, a on es reproduïxen els fets de l'assalt a la Escuela Díaz i al Centre de Premsa. I també per denunciar que hi ha dotze companys de Saragossa que encara resten detinguts a Gènova. En aquesta concentració hi participen unes 500 persones. Després aquella mateixa tarda hi haurà la última assemblea de la Campanya contra el BM.

La repressió viscuda a Gènova, més els esdeveniments arrel de la manifestació de la Campanya contra el BM i el desallotjament de la Casa de la Muntanya, fan que a Barcelona a finals de juliol es visqui una intensa activitat per donar resposta a la repressió tant a nivell legal com fent accions de denúncia. Mostra d'això és el ritme de reunions i treball conjunt que es fa al Lokal recopilant des de les imatges de policia infiltrada a la manifestació contra el BM, recollint testimonis de Gènova i preparant la manifestació unitària contra la repressió. També les assemblees simultànies que es l'Espai Obert, mentre en una es prepara una gran manifestació unitària contra la repressió, en l'altre l'MRG fa valoració del context. En l'espai gran, més de 70

persones es reuneixen per a preparar el que és vol que sigui una manifestació de denúncia però pacífica, que no pugui donar cap excusa per a ser reprimida. És important destacar el treball conjunt que realitzen sectors que durant la Campanya del BM han estat més aviat enfrontats, com són Resistència Anticapitalista, amb persones de la comissió de coordinació de la Campanya per exemple¹¹². Aquella mateixa tarda també a l'Espai Obert hi ha l'assemblea del MRG, on les persones que han estat a Gènova fan balanç del que ha estat aquesta mobilització (que ja es va dir que no es podia assumir com MRG) i també s'intenta fixar el calendari per l'any següent. L'assistència és de unes 30 persones dels Col·lectius de Terrassa, alguna gent de Barcelona, s'incorpora un nombrós col·lectiu d'Abrera. Les persones assistents fan una subscripció popular per a que pugui sortir la Revista Emergències i es parla de finançar el viatge per que dues persones del MRG assisteixin a la reunió mundial de l'AGP a Cochabamba (Bolívia) al mes d'agost d'enguany. Es considera important assistir a aquesta reunió de l'AGP per a coordinar-se amb altres col·lectius a nivell internacional i perquè recordem que l'MRG es co-convocant de la trobada europea de l'AGP. Es troba necessari fer una gran assemblea de reflexió conjunta amb altres xarxes com la XCADE de cara al mes de Setembre.

Pel que fa a la manifestació unitària contra la repressió del 28 de juliol és tot un èxit de participació i s'aconsegueix denunciar mitjançant pancartes que es penjen al llarg de la Mani la repressió i criminalització que estant patint els moviments socials. Hi participen unes 3.000 persones, essent finals de juliol i havent estat convocada amb molt poc temps i amb el cansament acumulat de mesos. Durant el mes d'agost se seguirà treballant en la recopilació d'informació per a la querella contra la subdelegada del govern a Catalunya, i també en la recollida de testimonis del que ha passat a Gènova i el suport als companys de Saragossa detinguts a Itàlia.

El 24 de juliol, com dèiem també es fa la última assemblea de valoració de la Campanya del Banc Mundial en la que s'informa del que ha succeït a Gènova i de la situació dels detinguts. També es diu que la querella ha arribat al TSJC (Tribunal Superior de Justícia de Catalunya) i que sembla que pot haver-hi problemes de forma per impossibilitat del TSJC de processar a la subdelegada del govern. També es parla d'impulsar la Campanya *COM és possible?* Que es va impulsar des de la XCADE i s'ha recollit des de la comissió de comunicació de la Campanya contra el BM. Aquesta Campanya compta amb el suport dels partits polítics ERC (Esquerra Republicana de Catalunya) i IC (Iniciativa per Catalunya) i s'han enviat cartes a tots els grups municipals per a que debatin la demanda de la Campanya: tenir la possibilitat de que els moviments socials gestionin una franja horària d'una radio pública (dret que recullen els estatuts de les ràdios públiques).

En l'assemblea també s'inicia el debat sobre la conveniència de disposar d'un espai físic per a la Campanya BCN 2001, per a poder reunir-se i tenir material per a fer accions així com un espai de referència per a la Campanya. Però aquesta proposta s'interpreta per part d'alguns sectors (MRG, XCADE i àmbits més autònoms) com un intent de dotar d'estructura a un moviment que per definició no pot tenir estructura. El debat deriva en la conveniència de continuar una campanya sota aquest nom o no. Hi ha persones que defensen la necessitat de que el moviment antiglobalització a l'estat espanyol continuï amb el nom de 'Campanya BCN 2001' perquè argumenten que la Campanya contra el BM 's'ha convertit en un referent de feina ben feta, de coordinació i de com s'han de fer les coses'¹¹³. I que per tant qualsevol altre Plataforma o Campanya que es creï a partir d'ara per afrontar per exemple la Presidència Espanyola de la UE

¹¹² Veure entrevistes Joaquim, i també extret de converses amb persones com Josep.

¹¹³ En paraules de Nines Maestro (corrent de Rojos i Roges de IU, Izquierda Unida), veure acta assemblea Campanya BCN2001, del 24 de juliol del 2001.

hauria de tenir el mateix nom. La gran majoria de l'assemblea en canvi, defensa que si la Campanya s'ha acabat, ja no té cap sentit continuar amb aquest nom i que si s'inicia un altre ja es tornarà a pensar una altre nom, i així s'evita que cap col·lectiu en pugui treure rendiments. Doncs es percep és que hi ha un intent d'apropiació del nom de la Campanya i de la legitimitat d'aquest nom per a continuar altres mobilitzacions arreu de l'Estat Espanyol en concret per part de algunes persones de Izquierda Unida com Nines Maestro, amb el suport d'algunes persones de Catalunya de EUiA, i del sector crític de CC.OO. que ha participat activament a la Campanya.

Es decideix que el debat sobre la conveniència de donar continuïtat a la Campanya, es continuarà a la trobada estatal dels grups que han participat en la Campanya contra el BM, al setembre a Madrid. També es fixa el calendari per preparar la Campanya contra la OMC al novembre , i la Campanya contra la Presidència espanyola de la UE, al primer semestre del 2002.

4. LA CAMPANYA CONTRA L'EUROPA DEL CAPITAL I DE LA GUERRA

En aquest cicle volem recollir el relat de la preparació de la Campanya 'Contra l'Europa del Capital i la Guerra' i dels altres esdeveniments destacats que es produeixen durant l'any 2002. Recordem que un dels grans esdeveniments importants per al moviment antiglobalització va ser tot just a inicis d'any, el segon Fòrum Social Mundial celebrat a Porto Alegre. Però recordem que tant la preparació de la campanya als mesos de novembre, desembre del 2001 com el que vindrà després es donen en un context de criminalització i repressió cap als moviments socials i altres organitzacions crítiques amb el capitalisme. Context que recordem ja s'inicia amb la repressió policial a la cimera del G-8 al juliol a Gènova, com pel clima bel·licista i de rearmament mundial arrel dels atemptats del 11 de setembre.

En aquest context de repressió i enduriment contra les postures dissidents i diferents al pensament únic dominant, la cimera de caps d'Estat de la Unió Europea, que s'ha de celebrar al mes de març a Barcelona, es planteja com un repte per als moviments socials. Encara que les protestes contra la presidència espanyola de la Unió Europea es desenvolupen durant el primer semestre del 2002 i en diferents ciutats de l'estat Espanyol, en aquest apartat recollirem principalment la preparació i els actes de la campanya que se celebren a Barcelona. En el següent cicle parlarem de la resta de mobilitzacions contra la presidència espanyola de la UE que es fan a altres ciutat de l'estat.

4. 1. La preparació de la Campanya

4.1.1. Les primeres reunions de la Campanya

Les primeres reunions preparatòries de la Campanya 'Contra la Europa del Capital i la Guerra' es comencen a fer durant els mesos de novembre i desembre del 2001. Tot i que a les últimes assemblees de la campanya Contra el Banc Mundial (juliol i setembre)¹¹⁴ ja es parla de la necessitat de trobar un espai per pensar sobre com organitzar una resposta a la reunió del Consell Europeu a Barcelona al març del 2002 durant la presidència espanyola de la Unió Europea.

Per entendre el context en el que es fan les primeres reunions preparatòries de la Campanya creiem que s'han de tenir en compte tres factors: per una banda, les diferents postures entorn la continuïtat del moviment i entorn la necessitat d'estructurar-lo, que ja s'entreveuen als debats de les últimes assemblees de la Campanya Barcelona2001-contra el BM. Aquestes diferències pel que fa a l'organització, faran que els sectors més institucionals (partits parlamentaris i sindicats majoritaris) que fins ara havien participat a les diferents Campanyes decideixen muntar una estructura pròpia paral·lela a les campanyes, el Fòrum Social Barcelona. D'altra banda el clima i context de criminalització els moviments socials des del 11 de setembre del 2001 i de la repressió viscuda a la cimera del G-8 a Gènova al juliol. El desgast produït per la criminalització juntament amb l'intens ritme amb el que s'han donat les diferents campanyes (des de la Campanya contra el BM al juny, la cimera a Gènova al juliol, i la Campanya contra la OMC al octubre i novembre)

¹¹⁴ Veure actes assemblees Campanya Barcelona 2001 (27 de juliol 2001) i (22 setembre 2001)

fan que hi hagi un gran cansament acumulat durant els últims mesos, que considerem un tercer factor important a tenir en compte.

Destaquem la criminalització no només nivell mundial, sinó que a Catalunya és concreta amb els intents de criminalització del moviment okupa vinculant-lo amb ETA, arrel de les detencions de persones de moviments socials de Terrassa que són acusades de col·laborar amb el Comando Barcelona d'ETA al (setembre-octubre del 2001). Hi ha tres detinguts als quals s'aplica la llei antiterrorista: Laura Riera, Zigor Larredonda i Diego Sánchez.. En el cas de la Laura Riera, que participa activament en el teixit associatiu de Terrassa, des de diferents moviments socials s'inicia una campanya de suport per denunciar que la seva detenció sota l'aplicació de la llei antiterrorista s'ha fet sense suficients proves, i en el que sembla un intent de criminalitzar a qualsevol participant en moviments socials. Aquest no és el primer cas d'intent de criminalització de moviments socials com l'okupa a Catalunya, recordem també altres intents en desallotjaments de cases okupades o en la mobilització contra la desfilada militar al mig del 2000.

Pel que fa a l'intens ritme de Campanyes recordem també que durant aquests últims mesos de l'any s'impulsa la Plataforma 'Aturem la Guerra' per denunciar l'atac dels Estats Units a Afganistan i es fan manifestacions arreu de Catalunya i sobretot a Barcelona durant aquells mesos. En l'àmbit de mobilitzacions més estrictament 'antiglobalització' durant el mesos d'octubre i novembre es important destacar la Campanya contra la OMC. Campanya contra la Organització Mundial del Comerç que està coordinada a nivell mundial, però que es fa de manera descentralitzada en diferents països degut a la impossibilitat de reunir-se a Qatar, que és on se celebra la cimera al novembre. Aquesta última no aconsegueix tenir gaire incidència en la opinió pública, ni mobilitzar gaire gent dins el propi moviment. En part, degut al cansament acumulat de l'anterior Campanya i a la multitud d'actes i mobilitzacions dels darrers mesos. I també perquè el missatge de la Campanya encara que d'abast i amb conseqüències molt directes sobre la vida quotidiana (els nous acords de la OMC i l'aprovació del Tractat de Lliure Comerç signifiquen la privatització de serveis públics bàsics com la sanitat i l'educació), no s'aconsegueix fer arribar, hi ha la percepció que és una cosa que queda molt llunyana.

D'altra banda com dèiem, el context del moviment antiglobalització a casa nostra es comença a percebre certa divisió entre els que defensen la necessitat d'estructurar-se i els que diuen de seguir coordinant-se únicament quan hi hagi Campanyes. Recordem que a l'assemblea de la Campanya contra el BM al juliol es diu de fer una reunió a Madrid al setembre per reflexionar sobre la situació en que es troba el moviment antiglobalització a nivell estatal. No hem d'oblidar que a nivell estatal també s'ha format nombrosos grups a diferents ciutats de l'Estat Espanyol per a mostrar el seu rebuig a la Campanya del Banc Mundial. I que en cada localitat han realitzat diferents activitats. Alguns persones de EUIA i sector crític de CC.OO proposen fer una reunió a Madrid amb l'objectiu de donar continuïtat a la feina de tots aquests grups per a que no es perdi el que ja s'ha creat. Donar una mica més d'estructura al que ja existeix i coordinar el moviment de cara als esdeveniments que vindran. Aquesta proposta s'interpreta per part d'altres sectors de la campanya com un intent de donar una estructura massa rígida, i diuen que enlloc de parlar de 'coordinacions estatals estables' és millor plantejar 'coordinacions flexibles per campanyes'. En el fons aquesta discussió deixa veure la por - per part d'algunes persones- de plantejar estructures massa rígides. I també es percep com un intent dels sector més institucionals de la campanya com EUIA de voler 'estructurar el moviment'. Aquest serà un dels debats presents en les següents assemblees estatals de la Campanya contra l'Europa del Capital.

En l'assemblea de la Campanya contra el BM del 22 de setembre a Barcelona es debat sobre la continuïtat o no de la Campanya BM com a espai per a continuar mobilitzacions i preparar la

Campanya contra l'Europa del Capital i altres mobilitzacions. Les posicions més contraposades son entre els que defensen estructurar una mena de 'Fòrum Social d'Entitats' i els que defensen coordinar-se exclusivament per a les campanyes¹¹⁵. Finalment es consensua que la Campanya BCN2001 s'ha acabat com a tal, encara que amb la voluntat de continuar coordinant-se i continuar el treball d'algunes comissions com la que fa el seguiment de la querella. També s'acorda que s'aprofitarà de l'anterior campanya la web 'rosa de foc' com a espai per a difondre materials i informar de posteriors mobilitzacions. Aquest és l'últim espai unitari com a Campanya contra el BM. La preparació de la següent Campanya, contra la OMC es fa sobretot a través de comissions de treball. El que és important destacar és que en aquesta assemblea s'informa dels acords presos a nivell estatal celebrada a Madrid el 8 i 9 de setembre sobre la Campanya Contra l'Europa del Capital. Destacar també que en aquesta assemblea del setembre també es comença a parlar de la proposta de la Consulta Social Europea, que es planteja com un procés de participació ampli entorn diferents temàtiques i amb l'objectiu de recollir les respostes d'aquest procés de 'Consulta' al 2004. I finalment també es parla de la Campanya *Com és possible?* Que recordem té com a objectiu aconseguir que els moviments socials gestionin una franja horària dels mitjans de comunicació, tal i com recullen els estatuts dels mitjans de comunicació públics i que ja s'ha sol·licitat a COM Ràdio¹¹⁶. I també es comença a parlar de la proposta de fer a finals del 2002 un Fòrum Regional Euromediterrani a Barcelona. Aquesta assemblea de setembre ens dona un bon exemple doncs, de la gran quantitat de Campanyes i grups que estan treballant entorn diferents temàtiques a Catalunya i que serà el context en el que s'anirà preparant la Campanya Contra l'Europa del Capital i la Guerra.

Hem de tenir present però, que la preparació de la Campanya Contra l'Europa del Capital i la Guerra a Catalunya, no es pot entendre sense les assemblees de preparació de la Campanya a nivell estatal. En part perquè durant el primer semestre de presidència espanyola el govern del PP té pensat realitzar cimeres a totes les ciutats de l'estat i es necessari que totes les assemblees de grups i entitats d'aquestes ciutats i territoris es coordinin. D'aquesta necessitat de coordinar-se de cara al que vindrà i també, no ho oblidem, de la demanda d'algunes sectors de fixar alguna mena d'estructura del 'moviment antiglobalització' a nivell estatal, va sorgir la proposta de fer una primera reunió a Madrid el 8 i 9 de setembre. Aquesta podríem dir que és la primera reunió a nivell estatal específicament per a preparar la Campanya.

A la reunió de Madrid que es celebra al centre social d'Orcasitas, hi participen unes 250 persones representatives dels moviments que hi ha als diferents territoris de la península. De Catalunya i va un ampli grup, des de persones del MRG, de la XCADE, fins el sector crític de CC.OO i EUiA. De la resta de l'Estat hi ha la presència de Ecologistes en Acció, gent de Baladre, de Izquierda Unida, i d'Espacio Alternativo de Madrid (col·lectiu que aglutina persones de 'l'antiga esquerra radical' i joves del moviment estudiantil assembleari) i del MRG de València. Val a dir que encara que a Catalunya també hi ha grups de l'antiga esquerra, les 'maneres de fer' no són les mateixes que a Madrid. A Catalunya els espais unitaris han servit per a que 'l'antiga esquerra i les noves maneres de mobilització es trobessin i llimessin les seves diferències. Però el que ha succeït a Catalunya no ha passat a altres llocs i això és notat en l'assemblea de Madrid.

A Orcasitas, la gent del sector "Rojos i Roges" de IU i d'Euia, torna a insistir en estructurar el moviment i 'ressuscitar' l'estructura de la Campanya Barcelona 2001. Posició que és fortament criticada no només des del MRG Catalunya sinó també des de els MRGs d'Andalusia (Sevilla i Cadis). La gent d'Andalusia es posiciona clarament a favor de una coordinació de grups, però fugint de calendaris i estructures fixes. Tant per a ells com per la gent de Catalunya, a Orcasitas

¹¹⁵ Veure acta assemblea Campanya contra el BM, del 22 de setembre del 2001, a l'Espai Obert.

¹¹⁶ Per a més informació veure cicle anterior campanya contra el BM.

no es va ser capaç de concretar unes mínimes relacions entre territoris i grups, potser perquè es trobaven maneres d'entendre la política mol diferents i no va haver-hi prou 'cintura política' per part dels sectors més 'institucionalistes' i no es van saber escoltar les demandes dels altres sectors.¹¹⁷

A partir del que s'ha parlat a Madrid, la següent assemblea a nivell estatal es fixa per al novembre a Saragossa. Per a fixar la posició de Catalunya en l'assemblea estatal de Saragossa es convoca una reunió oberta el 20 d'octubre a EcoConcern a Barcelona. En aquesta reunió es confirma en la postura de defensar el treball descentralitzat.

En l'assemblea de Saragossa del 24 i 25 de novembre es torna a reproduir pràcticament el mateix debat que es va donar a Madrid al setembre. Entre els que parlen d'un moviment 'antiglobalització' unitari a nivell estatal i els qui defensen que la Campaña Contra la Europa del Capital i la Guerra ha de funcionar de manera autònoma en cada ciutat, encara que hi hagi una coordinació entre tots els territoris per alguns temes puntuals. De fet, hi participen pràcticament les mateixes persones i col·lectius que han participat a Madrid. En paraules de un dels participants: durant l'assemblea: *'la meitat del temps de debat va estar centrat en discutir de que es parlava l'altra meitat; i un altre cop els acords van ser mínims: una nova data de reunió, no ben consensuada, lleugeres idees sobre les prioritzacions en les campanyes i un lema també mal consensuat que no va agradar a ningú per quilomètric'*.

Per alguna de la gent de Catalunya que hi participa la conclusió és clara: *'Separar-nos per poder treballar millor plegats'*. El que és percep és un cansament respecte la insistència des de IU i EUiA de la necessitat d'estructura. Hi ha la sensació per part dels sectors 'més joves' que no s'ha entès aquesta forma de treballar descentralitzadament, utilitzant noves tecnologies i que tan bons resultats han donat tant a la Campaña contra el BM. La gent de Catalunya que ha anat a la reunió estatal de Saragossa torna amb un sentiment una mica de frustració en l'intent de coordinació a nivell estatal, però amb les ganes d'anar construint la Campaña per a les cimeres de Barcelona i de Sevilla (al juny).

Entremig hi haurà contracimeres i per tant Campanyes a València (a l'abril, del Projecte Euromediterrani), Madrid ("Fòrum Social Transatlàntic"), a Oviedo (Cimera d'EcoFin), a Iruña, a Saragossa (cimera sobre Seguretat). De tota manera, a nivell estatal, s'acorda prioritzar la cimera del Consell Europeu a Barcelona al març i la cimera de Sevilla com a cloenda de la Presidència espanyola de la UE, al juny. Perquè seran les que més gent aglutinaran i també les que tracten temes d'agenda més importants. A partir d'aquí doncs, la coordinació es donarà de manera informal i puntual i en cada territori la Campaña es durà a terme de manera descentralitzada.

4.1.2. L'aparició pública del Fòrum Social de Barcelona (FSB)

Paral·lelament al procés d'assemblees estatals de la Campaña Contra l'Europa del Capital i la Guerra, a Catalunya es produeix l'aparició pública del Fòrum Social Barcelona, el FSB. Fruit del procés de distanciament d'alguns sectors més institucionals que han participat a les diferents campanyes com CJB, CNJC, la direcció d'ATTAC i alguns partits (direcció d'EUiA, IC i ERC), i sindicats majoritaris (CCOO i UGT). Insistim en 'aparició pública' perquè l'intent de crear un espai

¹¹⁷ Veure article *'Diez meses que han parecido dos años'* publicat com a Epíleg a *'Globalización Capitalista: luchas y resistencias, 3era edició, Manolo Sáez, (i altres autors), 2002.*

més institucional diferenciat de les campanyes ja es va donar durant la preparació de la Campanya Contra el Banc Mundial.

Recordem que aquest intent de crear un espai propi es dona just a l'inici de la Campanya Contra el BM. La iniciativa, que sorgeix més aviat des de els sectors més institucionalistes de CC.OO. i UGT, amb el suport d'algunes persones de IC, és aturada per la gent del CJB i del CNJC¹¹⁸ que consideren que no és el moment per anar cadascú pel seu compte, sinó que val la pena anar tots plegats malgrat les diferències, perquè així és tindrà més força i capacitat de mobilització. Els arguments que al juny durant la Campanya contra el BM van aconseguir aturar la iniciativa de crear el FSB, ja no funcionen un cop s'acaba aquesta i més després de les diferències arrel de les accions durant la manifestació. Per aquesta raó ja des de finals de la Campanya alguns sectors de CC.OO., UGT, el sector majoritari d'EuiA, ICV i el PSC, a més d'algunes persones dins d'ATTAC, i altres col·lectius, decideixen crear el FSB.

En les últimes assemblees de la Campanya Barcelona 2001 al juny, es constata que les relacions entre aquests sectors més institucionals i altres sectors més movimentistes de la Campanya s'han refredat i en alguns casos s'han evidenciat massa les contradiccions. Un exemple d'això és que encara que molts d'ells donessin suport a la querrela contra la delegada del govern, Júlia Garcia Valdecasas, les declaracions del portaveu de ICV (Joan Herrera) condemnant la violència i separant entre 'bons i dolents', 'violents i no violents' dins del moviment, no van caure bé en alguns sectors de la Campanya i això va fer que s'arribés a ridiculitzar les intervencions del portaveu de ICV en alguna assemblea. Aquestes crítiques, més les diferències en la manera d'actuar, van fer que des d'aquests sectors més 'institucionals' es tinguessin més motius per a separar-se de la Campanya i formar un espai propi.

De totes maneres, les diferències entre sectors no són la única hipòtesi, també hi ha qui creu des de la campanya, que la creació del FSB és simplement una maniobra política del PSC-Ciutadans pel Canvi, i de sectors de CC.OO. i UGT, que ja feia temps que volien crear aquest espai amb l'objectiu de tenir una plataforma estable creada amb temps per a poder actuar com interlocutors en el cas que se celebri a Barcelona un Fòrum Social com el de Porto Alegre. De fet, la proliferació de plataformes sota el nom de Fòrum Social amb l'adjectiu 'autòcton' de la regió, ciutat o país, ha estat una pràctica força estesa.

S'entén que aquesta pràctica ha estat en part promoguda per la invitació des de el consell organitzador del Fòrum Social de Porto Alegre de la celebració de Fòrums Socials regionals arreu de món, com a pràctica del treball descentralitzat. Però tanmateix cal recordar que la Carta de Principis de Porto Alegre diu explícitament que els partits polítics no podran com a partits, participar en la organització dels Fòrums, que aquests espais de trobada han de ser promoguts des de i per a els moviments socials, precisament per a evitar les operacions de cooptació i apropiació. Sembla que els partits, però, han aprofitat la confusió i la falta d'informació de l'opinió pública per a utilitzar el nom de 'Fòrum' per a crear nous espais.

A Barcelona, des de finals d'estiu de 2001, el FSB farà varies reunions i convocatòries obertes convidant en un primer moment a molts dels sectors que han estat participant activament dins la Campanya (ATTAC, XCADE, Ecologistas en Acció). Algunes d'aquestes xarxes com XCADE i Ecologistas en Acció denunciaran aquesta estratègia com d'intent de cooptació per part dels partits polítics i d'altres sectors i no participaran en l'espai. ATTAC, es dividirà i el seu president i el sector més institucionalista seguirà dins el Fòrum. Durant els mesos d'octubre i novembre es

¹¹⁸ Veure entrevista ex-president (Jordi Solé) i president (Jofre) del CJB (Consell de la Joventut de Barcelona).

fan reunions al Pati Llimona de Barcelona a on es parla de l'estructura de funcionament i també de la possibilitat de fer unes Jornades o trobada com a Fòrum Social de Barcelona al desembre.

Per part de gent que ha estat participant a la campanya més afí al MRG o la XACDE, el FSB es veu com un intent de cooptació d'algunes persones del moviment i també del discurs més innovador que ve dels moviments i de la legitimitat que ha donat davant l'opinió pública les mobilitzacions de juny. El FSB és percebut doncs com una maniobra política per part sobretot del PSC, CC.OO. i UGT, però també d'ICV i ERC, per aprofitar la legitimitat del moviment. Especialment en el cas del PSC, la creació del FSB és percep com una bona possibilitat de poder defensar el discurs 'antiglobalitzador' i d'aquesta manera arribar a part del seu electorat d'esquerres, però sense pagar 'el preu' que comporta estar en una Campanya més ampla i tenir que trobar-se amb conseqüències 'no volgudes' com les de la manifestació del juny a Barcelona. A més durant aquests mesos, des d'aquests sectors més institucionals es fan algues reunions informals amb els sectors crítics cap al FSB per intentar apropar postures. Però l'intent és pitjor, perquè és percep com una maniobra de 'cooptació directa' i es transmet la sensació que s'estan parlant coses d'amagat.

Com podem veure l'aparició del FSB crea bastant recel en la Campanya. Per algunes persones (com es detecta en algunes entrevistes), l'aparició del FSB, és rebuda com un 'cop baix', que el que farà es restar forces, i més quan actors com el CJB, o el CNJC que havien participat i donat tant suport com va passar a la Campanya Contra el Banc Mundial, ara estant participant activament dins el FSB. De tota manera, finalment alguns actors com el CJB, o la FAVB o la FCONGD, tindran 'un peu a cada lloc', dins del FSB i dins de la Campanya, en part per la divisió de sensibilitat dins d'aquestes organitzacions. Hem de pensar que per exemple, dins del Consell de la Joventut de Barcelona, CJB, es troben representades entitats i associacions de joves que van des de els Escoltes Catalans, fins les joventuts dels partits polítics. Algunes d'aquestes últimes es trobaven més 'a gust' en un espai com el FSB que en la Campanya; però en canvi altres entitats juvenil van participar activament a la Campanya¹¹⁹. El mateix va succeir amb la FCONGD, en la que algunes ONGs van quedar-se al FSB i altres a la Campanya. S'ha de ressaltar per exemple que el Fons Català de Cooperació, que de fet és un òrgan creat per gestionar el 0'7% dels ajuntaments i està format pels consells de cooperació d'aquests, no va participar mai en el FSB. Doncs com a una de les entitats que està en el consell organitzador del Fòrum de Porto Alegre, defensa activament que els partits no poden constituir cap Fòrum com recull la Carta de Principis del Fòrum Social Mundial.

Com es pot percebre, la preparació de la Campanya està envoltada constantment de polèmica i una de les diferències de la preparació d'aquesta Campanya respecte la del BM serà precisament la clara separació d'aquests dos àmbits. A diferència de la de juny en que es va treballar molt més conjuntament i a més des d'una perspectiva de procés, al març les diferències entre el sector més institucional i el més movimentista són evidents.

També és cert que una de les raons per les que el sector més institucionalista no s'implica tant en aquesta Campanya o s'implica de manera diferenciada, és perquè el discurs 'contra l'Europa del Capital i la Guerra' no és tant fàcil de 'subscriure com un discurs 'contra el Banc Mundial'. El Banc Mundial és una institució molt més 'llunyana' i les propostes que es van fer durant aquella campanya, com la 'condonació del deute extern', la 'taxa tobin' o promoure la 'democràcia participativa', generen més consens. El discurs 'contra la Europa del Capital i la Guerra', en canvi, és clarament 'anticapitalista' i 'antibelicista' i aquestes són premisses que, d'entrada, partits com el PSC, ICV o ERC tenen dificultats per assumir. De totes maneres, encara que no

¹¹⁹ Entrevista (Jofre i Jordi Solé) president i ex-president respectivament del CJB.

subscriguin el discurs de la Campanya, a mida que s'apropa la data de la cimera i el govern del PP 'militaritza' la ciutat, també es posicionaran contra el blindatge policial

A Catalunya el 20 de desembre es va fer un assemblea de la Campanya a EcoConcern amb l'assistència d'unes 30 persones. En aquesta assemblea ja estan perfilades les diferents comissions, que comencen a treballar poc a poc. La comissió de legal, la de manifest, la sensibilització... Es planteja no fer una contraconferència com a la Campanya del BM però si fer un fòrum amb debats. Des de la comissió de comunicació es diu que falten els materials per a poder començar a fer difusió. Finalment s'acorda que el lema per a la campanya serà: '*Contra l'Europa del Capital i la Guerra, Globalitzem les resistències, Un altre món és possible*'. També s'obre un compte per a la Campanya, una llista de distribució i un web¹²⁰. Es fixa que la propera trobada estatal serà a Sevilla el 21 3 de febrer. Pel que fa al calendari dels dies de la cimera del març sembla que hi ha consens en fer una jornada d'acció directa no-violenta descentralitzada el dia 15 i el dia 16 fer la manifestació i el Fòrum. Finalment s'acorda que la propera assemblea de la Campanya a Catalunya serà el dimarts 15 de gener al SCI.

D'altra banda cal destacar que, així com en la preparació de la Campanya del juny van participar i es va trobar persones i col·lectius d'àmbits molt diferents, en aquesta la diversitat és molt menor. De fet les que impulsen la Campanya seran les persones que han estat més actives al juny (de la comissió de logística, algunes persones de la comissió de legal, de premsa) però amb un treball molt més de petits grups. Moltes de les persones que havien estat participant activament en la campanya del juny se'n van a Porto Alegre a participar en Fòrum Social Mundial i això farà que altres persones de col·lectius com el col·lectiu de Solidaritat amb la rebel·lió zapatista de Barcelona, de l'entorn okupa i de l'àmbit de solidaritat, es facin càrrec de les comissions .

4.2. La participació al Fòrum Social Mundial de Porto Alegre

La participació en el Fòrum Social Mundial de Porto Alegre d'algunes de les persones més actives en la preparació de la Campanya Contra l'Europa del Capital i la Guerra, va fer que una part de la feina que s'havia començat durant els mesos d'octubre i novembre, quedés 'aturada' momentàniament. Però al mateix temps això fa que s'incorporin altres persones d'àmbits 'més històrics' dels moviments socials a Barcelona, que fins ara no havien participat tant activament a la Campanyes.

La participació al FSM doncs obre un 'parèntesi, però al mateix temps també és una nova porta d'entrada de discursos, maneres de fer i sensibilitats i tindrà influència sobretot en el context de preparació de la Campanya. És per aquesta raó que nosaltres també obrim un parèntesi en el relat, per explicar el que succeeix a Porto Alegre i les conseqüències que té no només per als moviments socials 'antiglobalització' sinó per al discurs d'esquerres arreu del món. Recordem, com explicàvem a l'anterior cicle¹²¹, que el Fòrum Social Mundial que es celebra a Porto Alegre és planteja principalment com un espai de trobada intercanvi d'experiències dels moviments socials, ONGs, entitats, col·lectius, i persones que arreu del món lluiten en la construcció d'alternatives al sistema econòmic neoliberal. De fet el FSM es crea, al gener del 2001, contraposat a la trobada de mandataris i empresaris en el Fòrum Econòmic Mundial (FEM) que és fa anualment a Davos. I es celebra a la ciutat de Porto Alegre, a Brasil, per mostrar també la realitat dels països del Sud, contraposada a la opulència de Davos.

¹²⁰ www.pangea.org/campanyaUE

¹²¹ Veure cicle Campanya Praga.

El context en el que se celebrarà el segon FSM però, serà ben diferent de l'any anterior. Podem destacar tres raons:

En primer lloc, les expectatives generades per l'anterior edició del FSM doten a aquesta segona edició d'un gran interès tant per l'esquerra radical i els moviments socials, com per l'esquerra institucional i les organitzacions reformistes. Aquests darrers actors volen aprofitar l'impacte mediàtic del FSM i alimentar-se de les propostes que en sorgeixin en un context de crisi generalitzada de la socialdemocràcia a Occident (amb l'excepció potser d'Alemanya)

En segon lloc, els recents esdeveniments de revolta social arrel de la crisi financera a Argentina, provocaran una massiva aflluència d'argentins i un predomini dels debats sobre aquesta conjuntura.

Finalment, però no per això menys important, els atemptats del 11 de setembre i el bombardeig dels EUA contra Afganistan, així com el clima d'estat de setge internacional imposat pels EUA, també significaran un canvi substantiu respecte l'edició anterior. Davant la por d'atacs terroristes internacionals, el FEM es farà a la ciutat de Nova York i no a Davos. Com ja va passar amb la cimera de la OMC a Qatar al novembre, les mesures de seguretat a Nova York impedeixen qualsevol manifestació del moviment antiglobalització. Recordem que als Estats Units no s'ha celebrat cap gran 'contracimera antiglobalització' des de Seattle, doncs la reunió del BM i el FMI a Washington al setembre del 2001 es va suspendre per l'estat d'excepció que es va imposar després dels atemptats. Davant la impossibilitat de realitzar una contracimera a Nova York, molts dels grups que en anteriors ocasions van participar en les contracimeres a Davos, en aquesta ocasió es reuneixin a Porto Alegre en un context de debat i de reflexió sobre la situació del moviment.

D'altra banda l'ofensiva llençada pel govern dels EUA amb el consentiment dels països de la OTAN de declarar 'la guerra infinita' a tots els països de 'l'eix del mal', provoca una resposta dels sectors més crítics dins partits, sindicats i organitzacions d'esqueres de tot el món. Això fa que des de alguns sectors de la 'social democràcia' es triï Porto Alegre com a púlpit des de el que manifestar la seva posició davant la prepotència i la política neoimperialista dels EUA. Per això en aquest edició se celebraran a Porto Alegre un Fòrum de Parlamentaris per la Pau, un Fòrum de les Autoritats Locals d'arreu del món, i altres Fòrums de caire institucional paral·lels al FSM. Encara que la participació dels partits polítics en l'organització del Fòrum no està permesa per la Carta de Principis; molts partits d'esqueres van aprofitar aquesta segona edició per a renovar el seu discurs (i la seva imatge, en alguns casos). Recordem la participació de l'alcalde de Barcelona, Joan Clos (del PSC), o de parlamentaris com Joan Saura de IC-V, o fins i tot el jutge Baltasar Garzón.

El que està clar és que aquesta segona edició del FSM genera moltes expectatives en moviments, organitzacions, col·lectius i partits d'arreu del món. Aquest any hi van participar segons l'organització unes 80.000 persones. Expectació que contribueixen a generar els mitjans de comunicació. De tota manera aquests també generen confusió sobre el que significa Porto Alegre. Com el que succeïa al nostre país quan arribaven les notícies de que Clos i Garzón estaven a Porto Alegre. Si a la notícia no s'explicava que els Fòrums on ells van participar es van realitzar abans o en espais diferents al del FSM, hom podia arribar a pensar que Clos, Garzón, i els 'antiglobalització' estaven tots assentats a la mateix taula, la qual cosa no era certa.

4.2.1. Com s'organitza Porto Alegre?

La veritat és que a la segona edició del FSM a Porto Alegre es van celebrar molts Fòrums paral·lels, tant a dins com a fora de l'espai oficial. Recordem que l'oficial, el FSM, està organitzat principalment per ONGs, moviments socials de base com el moviment camperol MST, alguns sindicats i altres entitats que treballen en temes de solidaritat¹²², i amb el suport logístic del PT (Partit del Treballadors que governa a la ciutat i a l'Estat de Rio Grande do Sul)¹²³. I recordem que es realitza a la ciutat de Porto Alegre, al Sud de Brasil, perquè és una de les ciutats pioneres en l'experiència dels Pressupostos Participatius. Durant els cinc dies que va durar el FSM, del 30 de gener al 5 de febrer, es va realitzar conferències i seminaris al matí (on van parlar des de Chomsky, Vandana Shiva o Naomi Klein), i multitud de tallers a les tardes (fins a 700 tallers simultanis) on van parlar i es va parlar des d' ONG's, experiències de democràcia participativa, noves tecnologies aplicades al desenvolupament... Els seminaris i tallers estaven estructurats al voltant de quatre eixos temàtics: producció de riqueses; accés a la riquesa i a la sostenibilitat; afirmació de la societat civil i poder polític i ètica de la nova societat¹²⁴. Aquests es realitzaven principalment a la Universitat Pontifícia. Però a més d'aquests espais, a la ciutat hi havia altres Fòrums i espais de trobada. Cal destacar per exemple els espais de formació del MST sobre política agroalimentària, socialisme, impuls d'una Campanya contra l'ALCA o el tribunal contra el deute extern.

Una altre espai de trobada important va ser l'anomenat *Laboratorio de Resistència – Projeto Intergaláctica*. Aquest espai situat al Campament de la *Juventude* (on hi havia acampats més de 3000 joves), estava coordinat sobretot per col·lectius i grups europeus i nord-americans, que havien participat en la preparació de contracimeres. Des de la *Direct Action Network* (Xarxa d'acció directa que va col·laborar en l'organització de Seattle), fins a gent de *Ya Basta* i d'Indymedia Itàlia, passant per *Reclaim the Streets* de Londres, i persones de l'AGP (d'Argentina, i Europa). L'objectiu d'aquest espai era, per una banda, intercanviar experiències i reflexionar sobre les formes d'acció directa i de lluita que s'havien utilitzat fins ara a les contracimeres; i per l'altra, compartir, donar a conèixer aquestes formes de lluita a d'altres col·lectius i intercanviar experiències. Hi havia molta presència d'estudiants argentins i d'altres països llatinoamericans. El problema d'aquest espai es que quedava molt aïllat d'on se celebraven la resta de tallers i seminaris i això va fer que s'arribés a poca gent.

4.2.2. Com es participa des de els moviments socials de Catalunya a Porto Alegre?

També des de dels moviments socials de Catalunya es van mobilitzar en aquesta segona edició del FSM força més persones que a l'any anterior. En total potser podem comptar que hi van més de 50 persones de diferents organitzacions i col·lectius, que sumades a les que venen del País Basc, Madrid o Andalusia potser arriben a uns vuitanta. S'ha de diferenciar però entre dos tipus de perfil; els que pertanyen a sindicats i partits de l'esquerra tradicional i els que pertanyen a xarxes de moviments com l'MRG o la XCADE.

Des de Barcelona, es forma un grup de unes 30 persones que formen la Delegació XCADE/MRG, i alguna gent d'ATTAC. La gent de la XCADE aprofitarà els tallers a Porto Alegre per donar a conèixer la proposta de Consulta Social Europea, participar en el *Laboratorio de las Resistencias*, i també en alguns seminaris. Aquest grup de 30 persones també aprofitarà el

¹²² El consell organitzador brasiler està format per la CUT (Central Única de Treballadors), l'MST (Moviment dels Sense Terra), ABONG (Associació Brasileira de ONG), ATTAC-Brasil, Comissió Brasileira de Justícia i Pau de la Conferència de Bisbes de Brasil, las ONGs Justícia Global i Ibase i la organització de petits empresaris 'Cives junament'.

¹²³ Encara que hem dit que els partits polític no estan a l'organització del Fòrum, el PT juga un paper especial en el context a Brasil. Però només dona suport logístic.

¹²⁴ Veure programa oficial del Fòrum.

viatge a Brasil per a conèixer la realitat que es viu als campaments del MST. Com a delegació de una part dels moviments socials de Catalunya, es participa en l'Assemblea de moviments socials. Un espai de trobada de moviments socials de tot el món, pensat per a coordinar-se i fixar el calendari de les mobilitzacions 'antiglobalització' (contracimeres....) que hi haurà durant l'any. Des de la delegació de la XCADE/MRG, s'informarà del calendari de mobilitzacions contra la presidència espanyola de la Unió Europea, destacant com a mobilitzacions importants la de Barcelona i Sevilla; i també de la proposta d'engegar el procés de Consulta Social Europea. Altres mobilitzacions que es destaquen en aquest calendari internacional de mobilitzacions per al 2002, són el dia Internacional de Lluita Camperola (17 abril), la Conferència De les Nacions Unides sobre Finançament al Desenvolupament a Monterrey (al març), la cimera Rio+10' a Johannesburg (al setembre), la Conferència Ministerial de la OMC a Mèxic al novembre i la Cimera de caps d'estat europeus al desembre a Copenhaguen.¹²⁵

L'altra part de gent de Catalunya dels sectors més institucional, CJB, FSB, el portaveu d' IC-V, el Fons Català de Cooperació, i un sector d'ATTAC, participaran més en els espais institucionals del Fòrum.

Si les relacions entre les dues delegacions ja no eren molt fluides abans d'arribar a Brasil degut a les diferències que s'ha vist durant la preparació de la Campanya Contra l'Europa del Capital i la creació del FSB; ara a Porto Alegre sorgeix un altre tema de divisió: la preparació del Fòrum Social Europeu. Recordarem que des de la primera edició del FSM s'ha parlat de fer Fòrums Socials descentralitzats als diferents continents per així facilitar els espais de trobada entre els col·lectius que treballen als diferents països. Però la decisió de com i on s'ha de celebrar el proper Fòrum Social a Europa porta molt debat. Per començar hi ha una divisió entre les delegacions d'ATAC França i ATTAC Itàlia per si el Fòrum s'ha de fer a París o a Florència. I diem ATTAC, perquè són les delegacions que estan presents en el debat representant el gruix del moviment antiglobalització en ambdós països. Encara en el cas d'Itàlia, per nombre de gent i importància haurien d'estar els desobedienti (organització impulsada per *Ya Basta*).

A banda del debat entre italians i francesos, la delegació de l'estat espanyol, però sobretot la gent de Barcelona, que era una de les altres ciutats proposades per a fer el Fòrum, ha de prendre una decisió. La divisió entre les delegacions de Barcelona ve d'una banda, per la manera com es vol fer (massa oficialista segons els sectors més movimentistes) i per l'altra perquè el sector més institucional planteja fer la reunió a Barcelona al novembre del 2002, opció que els altres veuen inviable degut al cansament i esgotament d'energies que representarà la Campanya de la presidència Europea. Finalment s'acorda que la millor decisió es fer-la a Florència i que en tot cas Barcelona pot ser el lloc on es faci el Fòrum Social Euromediterrani en el 2004.

Com hem vist Porto Alegre, encara que eminentment és un espai de trobada, també és un espai on es debaten i es prenen algunes decisions. Això ha fet que la valoració final del Fòrum Social Mundial sigui per uns un èxit rotund, però per d'altres la sensació de que la 'socialdemocràcia ha desembarcat' definitivament en aquesta nova corrent de moviments socials. Desembarcament que ha portat conseqüències negatives per alguns¹²⁶. Per exemple, la pressió exercida utilitzant organitzacions com ATTAC, i la capacitat d'influir en algunes de les decisions més polèmiques del Fòrum. Com la negativa a que participessin en el Fòrum organitzacions o grups que estaven considerats com a organitzacions terroristes per la llista feta pels EUA després del 11 de

¹²⁵ Veure Manifest dels Moviments Socials aprovat a Porto Alegre

¹²⁶ Veure article, 'Porto Alegre cara i creu' publicat a Illacrua, núm. 97, març 2002, per Fresnillo, Yolanda, Verger, Toni i Vargas Guiomar.

setembre. Alguns dels que es van haver de quedar fora van ser las Madres de la Plaza de Mayo, l'EZLN, les FARC de Colòmbia, i Batasuna. Aquesta decisió va aixecar molta polèmica sobretot en el cas del EZLN, doncs resultava paradoxal que se li negués la participació .

4.2.3 Quins són els resultats de Porto Alegre pels moviments socials a Catalunya?

Porto Alegre té moltes cares i moltes lectures diferents i aquest és el missatge que mostren les diferents delegacions que hi han participat quan arriben a Barcelona. Uns faran rodes de premsa i l'explicació de la seva participació en el FSM de manera més triomfalista, destacant només els aspectes positius del Fòrum, alguns partits polítics com IC-V, i el PSC parlaran de '*l'esperit de Porto Alegre*' com d'una nova manera de fer política relacionada amb la democràcia participativa i la sostenibilitat... i els sectors movimentistes faran xerrades destacant els aspecte positius (com l'intercanvi d'experiències amb altres col·lectius) però també els negatius entre ells, el perill de l'apoderament del discurs dels nous moviments socials per part dels partits, pel risc que això comporta de cooptació i anul·lació de les reivindicacions dels moviments, a més d'*operació estètica* per a les properes eleccions. Tal i com diuen alguns representats de partits polítics a les entrevistes, de fet ells incorporen el discurs i els exemples de Porto Alegre a les seves escoles de formació¹²⁷ o de IC-V en la proposta de fer una mena de consulta participativa que inclogui les demandes dels ciutadans a l'hora de confeccionar el seu futur programa electoral. De la mateixa manera que altres grups i col·lectius que no han estat a Porto Alegre fan xerrades fent-se seu també el discurs de Porto Alegre. En part per la cobertura mediàtica, es publiquen articles informatius i d'opinió, que ha tingut (molt major que l'any anterior) i per les expectatives que ha generat, el cert és que es fan nombroses xerrades a centres cívics, ateneus, grups i col·lectius d'arreu de Catalunya i tot l'estat.

En el que tothom està d'acord es que Porto Alegre també a representat a nivell mundial la demostració de que els moviments socials encara tenen molt a dir, i que en el context de criminalització després del 11 de setembre s'ha vist que s'ha pogut reunir més de 100.000 persones durant cinc dies participant no només en tallers i seminaris sinó en manifestacions multitudinàries contra l'ALCA (el Tractat de Lliura Comerç de les Amèriques), contra la Guerra i la política imperialista dels EUA amb l'atac a Afganistan, contra les multinacionals i caps d'Estat reunits al FEM a Nova York, i mostrant el rebuig contra les polítiques del FMI sobre Amèrica Llatina i especialment Argentina. Però sobretot demostrant que hi ha moltes alternatives al sistema neoliberal i que ja s'estan posant en pràctica des de comunitats camperoles arreu del món, fins el canvi en les hàbits alimentaris i de consum a les ciutats, fins a experiències de participació ciutadana, i cooperatives d'economia social. S'ha vist un altre cop que totes aquestes alternatives existeixen i que cal difondre-les i continuar posant-les en practica.

¹²⁷ Com és el cas d'ERC (Esquerra Republicana de Catalunya) a la seva escola de tardor (novembre de 2001).

4.3. Desenvolupament de la Campanya 'Contra l'Europa del Capital i la Guerra'.

Es pot dir que l'inici de la Campanya 'contra l'Europa del Capital i la Guerra' comença amb l'entrada de l'any 2002. Si bé és cert que des de l'última assemblea al desembre s'ha començat el treball en comissions, aquesta feina s'ha fet més a l'ombra'. En part com dèiem perquè l'anada a Porto Alegre d'algunes de les persones que s'hi va implicar més activament a l'inici ha representant un 'parèntesi'. El relleu l'han agafat una mica improvisadament, com veurem, persones d'altres sectors 'històrics' del teixit associatiu de Barcelona. També hem de tenir en compte el paper que juguen els partits polítics, sindicats i altres organitzacions a través del FSB, intentant ocupar part de l'espai polític del moviment. S'ha de tenir en compte el clima de tensió davant la criminalització i mesures de seguretat tant 'internes' de la pròpia ciutat com a nivell internacional. Finalment tampoc es pot oblidar les expectatives que hi ha posades a Barcelona per a que no es torni a repetir la repressió que es va viure a Gènova. Tots aquests factors expliquen el perquè l'organització es fa amb una coordinació 'molt directa amb la xarxa institucional i amb la participació dins la xarxa crítica de persones del moviments socials amb molta més experiència.

Les comissions on estava la gent que marxa a Porto Alegre (concretament les persones de la comissió del logística, altres de la XCADE i del MRG), es queden aturades, i qui continua la feina és com dèiem persones del teixit associatiu de Barcelona de 'tota la vida'. Persones que pertanyen a col·lectius com el Col·lectiu de solidaritat amb la rebel·lió zapatista de Barcelona (Xavier), de la xarxa de solidaritat (Gabriela Serra), del moviment okupa (Albert Martínez), de la FAVB (Manel Andreu), o de casal La Torna de Gràcia (Damià). Aquestes persones, juntament amb d'altres de la XCADE, del MRG, que ja participaven a la comissió de legal i de comunicació, s'encarregaran de la comissió de concert, de manifestació i dels aspectes logístics més bàsics. I assumiran aquesta feina perquè –segons es pot veure a les entrevistes- 'cada cop queda menys temps pel març i encara queden moltes coses per a fer'.

El que és important destacar és que moltes d'aquestes persones no havien participat activament en la organització d'anteriors campanyes (encara que sí en la organització d'actes paral·lels)¹²⁸ per considerar que eren espais massa 'institucionalistes', i resulta destacable que s'impliquin tant activament en aquesta. Una de les hipòtesis i raons que es donen en les entrevistes és el context de la repressió viscuda els últims mesos. Això ha fet que es percebi la necessitat de treballar 'tots plegats' per a què les coses surtin bé i estar ben preparats en cas de que hi hagi una forta repressió que és el que es tem que succeeixi a Barcelona després del que es va viure a Gènova al juliol¹²⁹. I efectivament des d'inicis d'any les primeres notícies sobre la cimera del Consell Europeu a Barcelona fan referència a les grans mesures de seguretat que s'implantaran a la ciutat per evitar les manifestacions del que ells anomenen 'grups antiglobalització'. Finalment, l'absència dels sectors reformistes, que es desmarquen de la Campanya mitjançant el FSB, facilita la unitat d'acció i la confiança entre els moviments populars de Barcelona.

Encara que hi ha coordinació amb l'assemblea, una de les principals diferències respecte l'organització de la Campanya contra el BM, és que al març, la feina és fa molt en petit comitè i de manera accelerada apresurats per la falta de temps. En canvi al juny es va poder treballar amb molt més temps, donant molta importància al *com*, al procés, amb la participació d'una gran varietat de grups i persones i amb la possibilitat de afegir a gent 'nova', que no havia participat en

¹²⁸ Com per exemple gent del moviment okupa i independentista en la organització de les activitats de Barcelona Tremola, Resistència Anticapitalista, durant la Campanya contra el BM al juny del 2002

¹²⁹ Veure entrevista Joaquim.

cap mobilització. Al març no hi ha tanta participació de gent nova i es treballa amb molta més tensió. El sí que serveix és per a fer un altre treball: el de apropar dins de la xarxa crítica al sector que s'havia mobilitzat més durant els anys 90 (moviment okupa, antifeixista, independentista i els sectors més autònoms i anarquistes)¹³⁰ al sector que s'ha mobilitzat des de el 2002 (la XCADE i l'MRG). I aquest apropament es fa gràcies a la participació com deïem de persones 'històriques' dins les principals comissions. Com per exemple en la comissió legal la participació conjunta de persones del MRG, la comissió antirepresiva del moviment okupa de Sants i gent de Kasa de la Muntanya. També és molt important la feina que és fa en la comissió de concert i la coordinació de barres, i l'ajuda de gent de la FAVB i de Gabriela Serra en les reunions que es tenen amb l'administració per temes logístics i mesures de seguretat.

4.3.1. Intens treball en comissions i preparació: manifestació, concert i 'contracimera'.

Tot i les diferències respecte la campanya anterior, en aquesta Campanya es continua sempre el treball en comissions i de manera molt descentralitzada, que posen el seu treball en comú en les assemblees quinzenals. En l'assemblea unitària del 29 de gener a l'Espai Obert, es continua treballant sobre els acords presos de desembre sobre com organitzar els espais i activitats per als dies de la cimera. Es considera concentrar bàsicament els esforços en els dies 15 i 16 de març. El 15 per a fer accions descentralitzades i el 16 quan ja s'hagi acabat la reunió de caps d'estat europeus, organitzar una gran manifestació unitària per a mostrar el rebuig. Recordem que la cimera de caps d'Estat del Consell Europeu comença el dia 14 de març i s'acaba el 16 al matí. I que per al dia 14 la Confederació Europea de sindicats CES, ha convocat una manifestació per una Europa més social.

Les comissions de treball es creen en funció de les diferents activitats d'aquells dies, i en tot el tema logístic i de suport. S'impulsa definitivament la creació de una web per a la Campanya, que es farà amb el suport de Pangea, i es coordinarà amb els altres mitjans de contrainformació que cobreixin les mobilitzacions a la resta de ciutats de l'estat (Indymedia, nodo50). Pel que fa a la comissió legal tot i que ja es tenen espais on ubicar-se els dies de la cimera el que hi ha és una demanda urgent d'advocats. Com hem dit en aquesta comissió hi participen sobretot la gent que esta més organitzada i té més experiència en la tasca antirepressiva com son les persones de col·lectius com *Rescat-Suport Antirepressiu* de l'entorn independentista, gent de Kasa de la Muntanya, i gent del col·lectiu de solidaritat amb la rebel·lió zapatista de Barcelona.

Pel que fa a l'espai de 'contraconferència' es decideix organitzar com a Trobada d'Alternatives, amb la participació de diferents tallers al voltant d'eixos temàtics (immigració, ecologia..). A diferència de la Campanya contra el Banc Mundial, en aquest cas no hi haurà diversitat de tallers, sinó que es plantegen debats entorn grans temes, amb un plenari final. El que si es planteja és fer un cine-Fòrum amb passi de pel·lícules sobre temàtiques socials durant tota la setmana prèvia. En aquesta comissió, com ja va passar en la de 'contraconferència' a la Campanya contra el BM, trobem una gran pluralitat de col·lectius i persones, tant de sectors més institucionals (EUiA, Els Verds), com d'ATTAC, Ecologistas en Acción, i també de la XCADE i del MRG. Aquesta comissió però no començarà a treballar fortament fins que tornen a incorporar-se precisament les persones més actives d'aquests grups que han estat participant a Porto Alegre. Recordem que el viatge al FSM també ha servit per enfortir les relacions i la xarxa entre gent del MRG i de la XCADE. Però aquesta incorporació també genera algunes crítiques per la diferència de ritmes i maneres de fer amb la gent que ja estava treballant sobretot en la comissió de logística.

¹³⁰ (veure apartat cicles previs)

També es manifesta la necessitat de coordinar-se amb les altres mobilitzacions que s'esperen per aquells dies com la mobilització contra el Pla Hidrològic Nacional o la estudiantil contra la LOU. Ambdós lluites aprofitaran també les dates properes a la cimera per a fer mobilitzacions importants. A més, en els cas de les manifestacions d'universitaris, molts d'ells estan relacionats amb el moviment antiglobalització, com és el cas dels estudiants de la UAB i la UPC.

Un altra comissió és la d'accions descentralitzades per al dia 15 en tota la ciutat. Estarà formada per una ampla coordinació de grups d'afinitat entre els que hi ha des de gent del MRG (que havien participat com a Invisibles al juny del 2001), fins a gent de cases okupades com Can Masdeu, i sobretot s'hi afegiran molts universitaris. Aquest treball es farà més quan s'apropin els dies de la cimera. Una altra comissió que treballa activament i que fa una feina molt important per a la difusió de les demandes de la Campanya i del moviment és la comissió de comunicació, que des de que es va formar el grup *Comunicació* i amb l'experiència de l'anterior Campanya té contacte directe amb molts mitjans i amb el OCC (Observatori de Comunicació de Conflictes, de la UAB).

Com a mitjà alternatiu de difusió i contrainformació també es crea el diari ALTAVEU; (com al juny es va crear el Està Tot Fatal). Aquest serà el periòdic per informar de les activitats que es faran a la ciutat. El finançament d'aquest diari es comença amb una part de finançament de la Fundació Jaume Bofill i s'acabaran de pagar les despeses mitjançant concerts i festes. En la seva elaboració també hi participen diversitat de persones i col·lectius, des de gent que havia participat al projecte de Las Agencias, persones de centres socials okupats, de Can Masdeu, del Contrainfos... Com en el cas del juny, en l'elaboració del Està Tot Fatal, la confecció de l'Altaveu, també és un espai de treball conjunt. El primer Altaveu surt al carrer a mitjans de febrer i es distribueixen 30.000 exemplars per centres cívics, ateneus, seus d'entitats i associacions centres socials okupats i també a les sortida del metros. En un mes sortiran al carrer un total de quatre números. A l'encapçalament de l'Altaveu es practica la guerrilla de la comunicació, jugant amb els títols i els formats dels diaris més populars a Catalunya (El Metro, el Periódico, el País i La Vanguardia).

4.3.2. Relació amb la xarxa institucional

El treball de les comissions de logística, manifestació i concert, va molt lligat als contactes que es mantenen amb l'administració. Aquest és un altre aspecte important que diferencia aquesta Campanya de la de juny, el contacte directe amb els actors de la xarxa institucional. Al juny la relació va ser molt escàs i per aspectes molt puntuals com qüestions logístiques, durant la Campanya el març els contactes són molt freqüents, sobretot per qüestions de seguretat i logístiques.

Des de la comissió de logística es comencen a fer els contactes per aconseguir els locals que s'utilitzaran principalment per fer la 'trobada d'alternatives', l'espai per Centre de Convergència i l'allotjament de les més de 10.000 persones que s'espera que arribin a la ciutat durant aquells dies. En aquesta comissió hi treballa la gent que va estar a la Campanya del Banc Mundial i gent de la XCADE. Es tenen contactes amb Alex Montes Director Territorial de la Direcció de Participació Ciutadana del Ajuntament de Barcelona, i amb els regidors dels diferents districtes de la ciutat on es realitzaran les activitats. La predisposició de l'Administració és de col·laboració¹³¹, però des de la Campanya hi ha una mica de recel d'entrada, doncs a al juny l'administració no va complir tots els acords. Per als espais de la Universitat també es té autorització del rector de la

¹³¹ Tal i com van manifestar a les entrevistes, veure entrevista Alex Montes.

UB, amb una relació de col·laboració en tot moment amb Vicerektorat d'estudiants com ja es va donar al juny.

Des d'aquesta comissió, juntament amb la de concert i manifestació es tindrà contacte amb tots els nivells d'administració a través de les reunions que es coordinen des de la Direcció de Serveis i Protecció Civil de l'Ajuntament de Barcelona. El seu director Carlos Amieiro, rep la directriu des de l'Alcaldia de l'Ajuntament d'organitzar aquestes reunions entre administració i els moviments que formen la Campanya, per coordinar la utilització dels espais i també els temes de seguretat durant la manifestació i el concert, els actes que s'esperen més multitudinaris. La directriu arriba a Protecció Civil a través de la Regidora de Seguretat Ciutadana, Carme Sanmiguel, que també coordina la Guardia Urbana. La iniciativa sembla que sorgeix en un primer moment des d'Alcaldia de l'Ajuntament, però també des de la Delegació del Govern a Catalunya, es veu la necessitat de coordinar-se¹³². En aquestes reunions que es fan a la seu de la Direcció de Protecció Civil a Portal de l'Àngel, s'hi troben aquells serveis que depenen de Protecció Civil (el servei d'Urgències mèdic 061, la Creu Roja, Manteniment i Serveis), els gerents dels Districtes a on es realitzaran les activitats (Ciutat Vella, Sant Martí, i Sants-Montjuïc), el cap de la Guardia Urbana (José Vidal), l'inspector de la Guardia Urbana (Sr. Vilaró), l'inspector de la Policia Nacional (José López), i el portaveu de Delegació del Govern (Eladio Jareño) i també hi haurà coordinació amb els mossos d'esquadra.

Es van fer més de deu reunions durant aquelles setmanes per tractar diferents temes. Pel que fa a temes logístics, des de la Campanya es van arribar a demanar en un primer moment allotjament per unes 10.000 persones (encara que al final no van arribar més de 4.000); transport públic gratuït per a desplaçar-se per al ciutat durant aquells dies i també menjar (però no es va arribar cap acord en aquest cas). Per al concert l'Ajuntament deixava agafar la llum de l'enllumenat públic, però a més es necessitaven grups electrògens que l'Ajuntament va llogar, però que després s'havien de pagar. Sobre el que va haver més problema va ser en posar-se d'acord a on es feia el concert. La demanda inicial la Campanya era fer el concert en la recta de l'estadi a Montjuïc, però quan es va anar a veure les instal·lacions amb un dels cantants del concert, Manu Chao, el director de Protecció Civil i el de Participació Ciutadana, es va veure que el lloc més adient seria el Sot del Migdia, doncs a la recta de l'estadi no hi hauria prou capacitat per a tant gent.

Des de la comissió de concert es va treballar molt intensament sobretot en la coordinació de les barres, on va participar 25 col·lectius i grups, des dels 'zapatistes', fins la XCADE, així com ateneus i casals del moviment independentista, com La Torna. La coordinació la porten sobretot persones de La Torna, però a les barres i al servei d'ordre (es va prohibir l'entrada a qualsevol cos de seguretat), hi treballen més de 200 persones.

El clima de col·laboració en aquestes reunions coordinades des de Protecció Civil era força fluït, però quan es van haver de tractar temes més polèmics com les qüestions de seguretat i el recorregut a les manifestacions, es van fer reunions més reduïdes amb Gabriela Serra, el president de la FAVB Manel Andreu, Carme Sanmiguel i amb el Regidor de Presidència i Hisenda de l'Ajuntament, Ernest Maragall, que en alguns casos va fer paper de mediador entre alguns sectors de l'Ajuntament que eren més recelosos a col·laborar amb la Campanya. Entremig d'aquestes reunions més tècniques també hi ha haver reunions de caire més polític, amb la presència de Pascual Maragall, que segons alguns també va actuar de mediador, en aquest cas més en l'àmbit del partit i amb les relacions amb el Fòrum Social Barcelona. En

¹³² Veure entrevista del Director de Comunicació i portaveu de la Delegació del Govern a Catalunya, Eladio Jareño.

aquestes reunions més polítiques es va tractar sobretot de la distribució dels blocs a la manifestació i per llimar les desconfiances que tenia el FSB respecte a la manifestació¹³³.

La manifestació és un dels temes més polèmics i que generen més discussió, tant entre la gent de la Campanya, com entre els polítics i la policia. La comissió de manifestació és una de les comissions que més intensament va treballar durant les últimes setmanes. Està coordinada per unes poques persones de la XCADE, i més endavant es formarà un servei d'ordre amb la participació de més de dues centes persones. Hi ha varis temes polèmics, en primer lloc el recorregut. En un primer moment es demana baixar per Passeig de Gràcia, però aquest recorregut no és autoritzat per Delegació del Govern, que proposa com alternativa baixar per Passeig de Sant Joan. Proposta que no és acceptada des de la Campanya. Finalment s'aprova el recorregut que anirà des de Plaça Catalunya fins al Portal de la Pau. Un recorregut massa llarg per alguns i que passa per alguns llocs que poden ser conflictius com les comissaries de Via Laietana.

Després del recorregut, el tema que més preocupa és el servei d'ordre de la manifestació. Donat que la Campanya demana que no hi hagi presència policial envoltant la manifestació, la Delegació de Govern i la Policia Nacional demanen a la Campanya que pugui garantir unes mínimes garanties de seguretat. Això significa que ha de ser la Campanya la que s'encarregui del servei d'ordre dins la manifestació. La Policia, de totes maneres situarà efectius al llarg de tot el recorregut en els carrers adjacents. El problema per a la Campanya és que no es disposa de prou gent per a fer un servei d'ordre que pugui cobrir les més de 100.000 persones que s'esperen (finalment es desbordarien les previsions amb més de 300.000 segons la Guardia Urbana i 500.000 segons els organitzadors). Per aquestes raons, la Policia s'ofereix a col·laborar en el servei d'ordre amb policies de paísà i mantenir una coordinació permanent per telèfon durant la manifestació. Aquesta coordinació, i fins i tot les reunions que es mantenen amb la policia, seran durament criticades per alguns sectors de la pròpia Campanya.

El que és cert és que durant les setmanes prèvies dels dies de la cimera es mantenen varies reunions entre la Campanya, el FSB i diferents àrees de l'administració amb l'objectiu de solucionar tant problemes logístics com de seguretat. Encara que les reunions se celebren a Protecció Civil, alcaldia de l'Ajuntament rep informació detallada de tot el que es parla i les decisions sobre logística i infraestructures han de tenir l'autorització de l'alcalde. Com que el procés d'aconseguir el vist-i-plau tarda un temps, el que va succeir en alguna ocasió és que es van dir que es podrien cedir locals sense tenir la confirmació política i després a última hora, la Campanya es va trobar que faltaven llocs on allotjar a alguna gent. Va ser en aquest cas que es va recórrer directament aquells que podien tenir un paper mediador com Ernest Maragall, que va aconseguir alguns espais a última hora. Però tal i com hem vist a les entrevistes, la decisió de no cedir els espais que s'havien promès en un primer moment (per allotjament i per a realitzar la 'Trobada de les Alternatives'), va ser una decisió política, que va fer tirar enrera el que s'havia promès a la Campanya.

Tot i així de les entrevistes fetes als actors institucionals, es desprèn que hi havia un interès explícit per que *'tot surti bé'* o *'suri el millor possible'*, per a demostrar que Barcelona és una ciutat en la que *'se saben organitzar grans esdeveniments'*. Segons Delegació del Govern es tracta de donar una bona imatge de la ciutat. Com també reflexen les declaracions d'aquells dies de l'alcalde de la ciutat. Dintre d'aquesta lògica del que *'tot surti bé'* al març, es pot entendre, per exemple, que s'aturés el desallotjament de un dels Centre Socials Okupats històrics, de Barcelona, El Palomar. Situat a Sant Andreu, okupat des de el 1997, era un centre social molt

¹³³ Veure entrevista Gabriela Serra.

actiu i arrelat al barri. L'administració sabia, com havia passat en anteriors ocasions, que el seu desallotjament i més en dates en les que s'apropava la cimera del març, podia encendre molts els ànims i no facilitava el clima 'd'enteniment' que es volia aconseguir amb les reunions de treball previ que s'estaven fent. El desallotjament s'atura momentàniament.

Però també des d'altres sectors de l'administració, tot i que es coincideix en que es vol que 'tot surti bé', no s'acaba d'entendre perquè una celebració de les característiques del Consell Europeu a Barcelona enlloc de Madrid (com sembla que lògicament hauria de correspondre per ser la Capital del país amfitrió de la Presidència). És important recordar que l'Ajuntament de la ciutat és gasta en l'organització de la cimera aproximadament 500 milions de pessetes, dels quals 100 milions es dediquen a l'organització i despeses per les diverses manifestacions i infraestructura.

Tot i les relacions de col·laboració, cal recordar que justament durant aquells dies el jutge arxiva la querella presentada per diverses entitats de la Campanya Contra el Banc Mundial contra l'actuació de la policia i la Delegació del Govern durant la manifestació del 24 de juny del 2001. L'arxiu de la querella es decideix després que declarassin els dos responsables de l'operació policial (el cap d'antiavalots Silverio Blanco i el cap superior de policia de Catalunya, Miguel Àngel Rancaño). La querella es va arxivar després que el cap superior de policia de Catalunya assegurés que ell era el màxim responsable de l'operació policial del dia 24 de juny i que la delegada del govern a Catalunya, Júlia Garcia-Valdecasas, va estar informada en tot moment dels esdeveniments. El fet que l'arxiu de la querella es fes en aquestes dates podia semblar una demostració de força per part de la Delegació.

4.3.3. La relació amb el FSB durant la Campanya

A més de les reunions amb l'administració, es podria dir que també hi ha relació amb actors institucionals a través de les 'relacions' amb el FSB. Les tenses relacions amb el FSB seran també un de les característiques d'aquesta Campanya, a diferència de la de juny. Com explicàvem a l'apartat inicial, el FSB s'impulsa en un primer moment al juny del 2001 des de els partits polítics (PSC, IC-V, ERC) i sindicats (CC.OO. i UGT) per tenir un espai on coordinar-se diferenciat dels moviments socials degut a la dificultat de relacionar-se en un espai unitari com el de la Campanya. Es consolidaran a l'octubre del 2001 amb la participació del CJB, el CNJC; alguns sector de la FAVB i d'ATTAC. I faran la seva aparició pública durant la Campanya Contra 'Europa del Capital i la Guerra. Aquesta aparició serà interpretada pels moviments que formen la Campanya com una maniobra electoralista i oportunista que intenta aprofitar-se dels discurs del moviment 'antiglobalització. Però els integrants del Fòrum defensaran que el FSB vol ser un espai de debat i formació interna pels seus militants i socis de les entitats sobre els temes antiglobalització. Un espai en el que es troben molt més còmodes perquè funcionen a un ritme que els permet adequar-se a les dinàmiques de funcionament pròpies de les entitats, associacions, i partits, i no estan forçats pel ritme que imposen les campanyes i els moviments socials més assemblearis¹³⁴.

L'aparició pública del FSB i les seves declaracions als mitjans de comunicació provocaran molta confusió i crearan una relació tensa entre la Campanya Contra l'Europa del Capital i el FSB. Per alguns portaveus¹³⁵ del FSB les tensions venen perquè alguna gent de la Campanya ha donat una importància i transcendència al FSB que en realitat no té; veient-lo com un enemic enlloc

¹³⁴ Veure entrevistes a Joan Herrera, portaveu ICV, i a Jordi Solé, ex president CJB.

¹³⁵ Veure entrevista Jaume Llansó, (Responsable Relacions Internacionals d'UGT i portaveu del FSB)

d'un possible aliat. Aquestes percepcions negatives han estat utilitzades pels mitjans per a crear una confrontació i fer al FSB 'més gran' del que en realitat és. Però des de la Campanya alguns recel estan justificats per les declaracions d'un dels portaveus Antoni Salamanca. Concretament un correu electrònic que va enviar als mitjans de comunicació per que consideressin únic interlocutor de les mobilitzacions 'antiglobalització' al FSB. Aquest correu va aixecar molta polèmica i dures crítiques cap al FSB.

Les tensions augmenten a mida que avança la Campanya i s'apropen els dies de la cimera, i s'han de començar a decidir els espais públics on apareixerà el FSB. Com hem vist, s'han fet reunions entre Campanya, institucions i FSB, i aquestes han servit pe a calmar una mica els ànims en alguns casos o per a encendre'ls en altres.

Mentre es fa el treball en comissions i les reunions amb les institucions, també es fan les assemblees plenàries de la Campanya al febrer i al març just abans dels dies de la cimera. En assemblea del 5 de març s'acaben d'ultimar alguns detalls com qui llegirà el manifest al final de la manifestació i s'acorda també llegir un poema de José Agustín Goytisolo. Destacar sobre aquest punt la polèmica que s'aixeca quan es proposa que el manifest el llegeixi l'escriptor Vázquez Montalbán, doncs hi ha gent que no està d'acord en que Montalbán pugui 'representar' el discurs que es vol llençar des de la Campanya, ja que està recolzant també el FSB. En l'assemblea també es confirma que l'espai de confluència que servirà com a punt de trobada de col·lectius serà el vestibul de la Universitat de Barcelona a Plaça Universitat. L'assistència a les assemblees oscil·la entre les 70 i 150 persones. En aquesta última es començà amb 50 i s'acaba amb 120. De tota manera l'assistència no es fix i va variant a mida que passen les hores, aquestes solen començar a partir de les 19h de la tarda, i es poden allargar fins a les 23.00 hores.

En aquesta última assemblea es tractaran els 'temes calents' que s'han estat treballant a les diferents comissions. L'assemblea ha de donar el vist i plau a la proposta de distribuir la manifestació en tres blocs, a on la Campanya aniria a l'inici, la *Plataforma Catalana* formada per grups independentistes al mig, i el FSB tancant. El FSB ha decidit finalment participar dins la manifestació convocada per la Campanya, però 'donat que la manifestació està convocada des de la Campanya el FSB 'sol·licita' poder participar-hi. Des de l'assemblea de la Campanya es veu amb sorpresa, i en alguns sectors rebuig, aquesta 'sol·licitud'. Per a molts (sobretot aquelles que porten anys participant en moviments socials), que els partits polítics 'demanin permís' per a participar en una manifestació i que siguin els moviments socials els que diguin com i qui participa, és un signe de que les coses estant canviant molt!

Les postures de la Campanya respecte el FSB són controvertides. El debat és intens perquè alguns sectors dins la Campanya consideren que el FSB ha confós l'opinió pública erigint-se com a moviment antiglobalització en algunes declaracions als mitjans de comunicació, que han dificultat una relació fluida entre la Campanya i el FSB. A més, molts veuen en el FSB els partits polítics socialdemòcrates i sindicats reformistes que han aplicat o han permès que s'apliquessin moltes de les polítiques que denuncia el discurs 'antiglobalització', i per tant troben una incoherència que aquests partits puguin participar en la manifestació. Després d'un intens debat es decideix que el 'bloc' del FSB pot participar a la manifestació i se situarà al final. La *Plataforma Catalana* anirà a la meitat i la Campanya encapçalarà la manifestació.

Un altres dels enfrontaments amb el FSB es produirà arrel de la celebració d'unes Jornades de debat i anàlisi sobre Globalització que se celebraran a la Universitat de Barcelona durant els dies 14 i 15, simultàniament a la celebració de la 'Trobada de les Alternatives'. A més en les Jornades

organitzades pel FSB hi participaran intel·lectuals i acadèmics que en la Campanya del juny van participar en la Contraconferència com Arcadi Oliveres. Aquestes Jornades del FSB, s'interpreten com un 'boicot' als espai de debat de la Campanya, encara que en definitiva molta de la gent que participa en les del FSB, participarà a la Trobada d'Alternatives. Potser la única diferència és que en les Jornades del FSB trobem més representació d'opcions més possibilistes o/i reformistes.

Els dies previs a la cimera és fa una feina molt important des de la comissió de comunicació en la preparació de rodes de premsa per explicar bé els actes i el missatge de la Campanya. Per denunciar 'el blindatge' de la ciutat assetjada es fa una roda de premsa davant d'una de les tanques de la Diagonal. (recordem que la Diagonal està tallada en varis trams i està envoltat de tanques l'accés als edificis on se celebrarà la cimera i s'allotjaran els caps d'Estat). En una altre roda de premsa es fa una 'acció' ridiculitzant al FSB. Acció que serà molt criticada pels portaveus del FSB, acusant a la Campanya de demagogs. El clima és de tensió tant per les relacions entre els FSB i la Campanya com per les grans mesures de seguretat que envolten i estan presents a la ciutat.

4.3.4. Barcelona, Ciutat assetjada

A Barcelona hi ha durant aquells dies un enorme desplegament policial. Des de setmanes abans en les portades dels diaris hi ha notícies referents a la cimera: *'un contingent de 15.000 policies vigilaran el normal desenvolupament de la cimera'*. (Recull de Premsa) La presència policial és visible no només en la zona nord de la ciutat al voltant de la Avinguda de la Diagonal, on se celebrarà la cimera, sinó també en la resta de la ciutat, repartida en llocs estratègics. En la zona on se celebra la cimera, es tallen els carrers d'accés i això dificultarà el normal funcionament de la vida dels veïns. Nombroses queixes dels veïns del Districte de Les Corts arriben a la FAVB.

S'afegeix el fet que, des de l'ajuntament, es recomana la utilització del transport públic durant aquests dies i abstenir-se de fer servir el transport privat per accedir a la ciutat. Al mateix temps, des del propi Ajuntament es crea un cert estat d'alarma de manera premeditada per a que la gent s'abstingui de fer servir el transport públic i així facilitar el 'normal funcionament de la ciutat' durant aquells dies. A això se li sumen els missatges que apareixen als diaris sobre l'arribada dels manifestants antiglobalització de tota Europa. Es repeteix a Barcelona l'estat d'alarma previ que també es va donar a Praga i Gènova. Des de els mitjans de comunicació s'envia un missatge i des de la comissió de premsa de la Campanya s'intenta donar el missatge de que les manifestacions seran pacífiques i les accions directes no violentes.

A les universitats els estudiants també s'estan mobilitzant, sobretot a les Facultats de la Universitat de Barcelona i de la Universitat Politècnica de Catalunya situades a la Diagonal. El rector de la UB s'ha negat a tancar les Facultats que es troben en el perímetre que el Ministeri d'Interior ha ordenat cercar amb tanques durant els dies 15 i 16 de març. En un comunicat del gener el rector de la UB es nega a tancar les Facultats, però sí que se suspèn l'activitat acadèmica per diferents activitat d'anàlisi i debat sobre la Globalització que queden emmarcades dins les Jornades que s'han organitzat en col·laboració amb el FSB. El rector decideix suspendre l'activitat acadèmica *'per garantir la seguretat d'estudiants, professors i PAS davant la possibilitat de que la policia pugui entrar dins la Universitat'*¹³⁶. Només podran accedir-hi aquelles persones que tinguin autorització per realitzar estudis al laboratori. En realitat doncs, les facultats de la Diagonal estaran tancades i a on es faran activitats durant els dies 15 i 16 serà a l'Edifici Central de la UB, a Plaça Universitat. Els estudiants per la seva banda volen mostrar la seva

¹³⁶ Veure entrevista rector UB, Joan Tugores.

disconformitat davant la celebració de la cimera i denunciar les mesures de seguretat imposades pel Ministeri i decideixen tancar-se del 13 al 15 de març a la Facultat d'Econòmiques situada a pocs metres del Palau de Congressos i d'un dels hotels on s'han d'allotjar els caps d'estat. Es crea una Assemblea Interuniversitària que coordina diferents associacions i col·lectius d'estudiants,

El clima els dies previs és doncs de tensió, però això no atura les mobilitzacions i la preparació de diferents accions i activitats. Durant la setmana prèvia als dies de la cimera se succeiran diferents manifestacions multitudinàries organitzades per les Plataformes i coordinadores. Els carrers de Barcelona s'aprofiten per a donar més transcendència i presència a les lluites contra el Pla Hidrològic Nacional (PHN) o la LOU (Llei Orgànica d'Universitari).

Mentrestant es ven fent les últimes assemblees generals de la Campanya a on es posa en comú la feina de les diferents comissions. Recordem que les últimes setmanes, com ja va passar al juny, s'ha treballat molt descentralitzadament en comissions.

4.3.5. Mobilitzacions entre el 2 i el 14 de març.

El ritme de treball els dies previs a la Campanya és frenètic, com ja va passar a la Campanya contra el BM al juny. Hi ha fins a 15 reunions simultànies setmanals (s'utilitzen pràcticament tots els locals de la ciutat des l'Espai Obert, el CTD, SCI, la Casa de la Solidaritat, el Lokal, i altres ateneus i espais de centres socials okupats). En aquest cas també des de l'administració tant local com central hi ha un gran desplegament de mitjans. El que més es veu és la presència policial al carrer.

La ciutat de Barcelona serà l'escenari d'altres lluites. Des de començaments de març ja hi ha mobilitzacions. El 2 de març, es fa una manifestació d'immigrants contra la Llei d'Estrangeria amb la participació de 2000 persones¹³⁷. Es recorren els carrers de Barcelona amb el crit de '*we want papers*' (volem papers). Es dona el cas que durant aquestes setmanes algunes de les entitats (Càritas, Creu Roja) que havien acollit els immigrants de la Plaça André Malraux durant l'estiu del 2001, ara els estant fent fora dels centres d'acollida. L'acord d'acolliment al que havien arribat CC.OO i SOS Racisme amb aquestes entitats ha finalitzat i molts immigrants estan altre cop al carrer amb el risc de ser identificats per la policia i portats als centre d'internament¹³⁸. Durant aquells dies degut a la nombrosa presència de policies a la ciutat, es fan moltes identificacions i es detenen persones sense papers que van a parar als centre d'internament de la Verneda. Els estudiants són constantment identificats a les entrades de la Universitat a les Facultats de la Diagonal.

Les identificacions i retencions es fan en altres parts de la ciutat que la policia considera 'conflictives' com els barris de Sants i Gràcia. En aquests barris moltes persones de la Campanya són identificades mentre enganxen cartells o simplement passegen pel carrer. Altres persones que treballen en l'organització de les activitats de la Campanya són identificades i seguides fins a casa seva quan surten de reunions i en d'altres casos la policia s'arriba fins als seus domicilis per a fer preguntes als veïns. Els dies immediatament previs a la cimera la policia aturà i registrarà enmig del carrer a qualsevol persona 'sospitosa', com es va poder veure per les nits en Via Laietana, els carrers de Gràcia o Sants.

¹³⁷ Segons els manifestants, font: Altaveu, núm2.

¹³⁸ Veure apartat corresponent del Cicle de mobilitzacions a l'estiu del 2001, i el que vindrà després de la cimera del març

Des de la Campanya s'ha llençat la crida de 'Març als carrers', de fer accions descentralitzades. I realment es compleix tan a Barcelona com a la resta de Catalunya.

El calendari de manifestacions és molt dens: el dijous 7 de març, manifestació d'estudiants de secundària contra la Llei de Qualitat; el dia 8 març, manifestació de la Vaga Mundial de les Dones; el dissabte 9, el '*Reclaim the Streets*' organitzat per gent que està participant a la Campanya i que convocarà 5.000 persones al carrer envoltats d'una gran presència policial. El diumenge 10 de març la manifestació contra el PHN aplega més de 200.000 persones. El dijous 14 al migdia, quan comença la cimera de caps d'Estat, la CES ha convocat la manifestació dels sindicats, (100.000 persones). I sense oblidar que des de el dia 13, més de cent estudiants de l'Assemblea Interuniversitària s'han tancat a la Facultat d'Econòmiques. Aquest és l'ambient que hi ha aquells dies als carrers de Barcelona.

La manifestació dels estudiants va estar convocada per les principals organitzacions i sindicats d'Estudiants de Secundària per protestar contra la Llei de Qualitat de l'Ensenyament que col·loca al poder el PP. La manifestació de milers d'estudiants recorre els carrers del centre de la ciutat i es durament reprimida amb gasos i porres pels Mossos d'Esquadra quan arriba a la Plaça San Jaume. El mateix tracte reben els assistents a la manifestació de Lleida.

La presència policial també es va fer notar a la manifestació del 8 de març per celebrar el Dia de la Dona Treballadora, (15 furgonetes d'antiavalots seguint la manifestació a més del cordó policial). La manifestació, en la que van participar 4000 persones, era un més dels actes convocats per la celebració del Dia de la Dona i que coincidia amb la 3era Vaga Mundial de Dones. Aquest any la comissió que organitzava els actes es va obrir a grups autònoms feministes, a més de les organitzacions habituals de partits i sindicats. Molts d'aquests grups van participar activament en la manifestació del dia 16.

El dissabte 9 de març es va fer una manifestació amb el lema 'Recuperem els carrers' utilitzant el repertori d'acció col·lectiva que fa servir el col·lectiu de Londres '*Reclaim the Streets*'. Amb un equip de só potent i amb música *tecno* durant tota la manifestació es va fer el recorregut de Plaça Universitat fins a Barceloneta. La presència policial va ser espectacular, no es recorda cap manifestació en els últims anys en la que hi hagués pràcticament més policies que manifestants. Un cordó de seguretat a banda i banda de la manifestació va acompanyar aquesta durant tot el recorregut impedint que les persones que passejaven pel carrer poguessin entrar dins la manifestació. També aquella tarda al barri de Sants hi ha una manifestació de tres-centes persones contra l'Europa del Capital i la presència del capitalisme neoliberal al barri.

La manifestació que serveix per donar una imatge de la capacitat de mobilització popular serà sens dubte la que organitza la Plataforma en Defensa de l'Ebre contra el Pla Hidrològic Nacional, contra el transvasament de l'Ebre i contra les polítiques del PP, CIU i PSC sobre transvasament i pantans. Amb el lema '*Per una nova cultura de l'aigua*', surten al carrer més de 200.000 persones. La pluralitat i diversitat de manifestants que es veu un diumenge assolit al matí va ser com un peti assaig del que es veuria el dia 16. Es va trigar més de dues hores en sortir de Plaça Catalunya per iniciar la manifestació. S'hi va poder veure gent de totes els territoris de l'estat Espanyol afectats per les polítiques del PHN, aragonesos, tarragonins, fins els bascos de '*Solidarios con Itoiz*', que van ser identificats i retinguts durant una estona abans de començar la manifestació. S'ha de destacar també el gran colorit visual de la manifestació, des de el gran vaixell 'aturat en un riu sec' que portaven els de les terres de l'Ebre, fins la participació de gent de Can Masdeu així com de multituds de grups i col·lectius fent *performances* i utilitzant figures al·lusives al riu. I les famílies de l'Horta cridant '*lo riu és vida!, no nos lo prendran!*'...

Una altra gran manifestació serà la dels sindicats amb la participació d'unes 100.000 persones. Aquesta manifestació organitzada per la CES, Confederació Europea de Sindicats, és la manifestació que els grans sindicats fan a l'inici de les cimeres Europees de Caps d'Estat. La fan pel seu compte, sense coordinar-se amb altres manifestacions o actes. Això és el que ja va passar a Niça al novembre del 2001, que els sindicats es van manifestar un dia abans de les mobilitzacions del moviment antiglobalització. A Catalunya els sindicats majoritaris CC.OO. i UGT, que formen part de la CES, tampoc fan cap intent de coordinar-se amb la Campanya, recordem que a més en aquest cas els dos sindicats estan dintre del FSB. El que es pensa des de la Campanya és que potser es podia haver fet més força si tots els sindicats que van venir de la resta d'Europa per a la manifestació del dia 14 s'haguessin quedat per a la manifestació del dia 16. La manifestació dels sindicats és tot un èxit de participació i també contribueix a caldejar l'ambient.

Durant aquells dies també se celebren a Barcelona paral·lelament les reunions dels partits a nivell europeu, concretament el Partit Popular Europeu es reuneix poques hores abans de l'inici de la cimera al World Trade Center del port de Barcelona.

4.3.6. Barcelona surt al carrer: mobilitzacions dels dies 15 i 16 de març.

Durant els dies 15 i 16 de març a Barcelona se celebra la cimera de Caps d'Estat de la UE que tindrà lloc al Palau de Congressos situat a la Diagonal. Les mesures de seguretat vulneren com en altres ocasions els drets elemental de lliure circulació de les persones. Segons el Fiscal en Cap del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, José Mena, 'l'estat d'excepció pràctica a Barcelona està justificada per garantir la seguretat dels assistents a la cimera. Mena va anunciar la identificació i retenció a la frontera dels possibles provocadors de disturbis (suspensió per tant dels acords de Shenguen de lliure circulació de ciutadans europeus) i l'aplicació de judicis ràpids als 'manifestants' que provoquin aldarulls. Les declaracions del President del Govern, José Maria Aznar, del ministre de l'Interior Mariano Rajoy, i fins i tot de l'Alcalde de Barcelona, Joan Clos van en el mateix sentit. Criminalitzant d'entrada les mobilitzacions al tractar els manifestants com provocadors d'aldarulls i disturbis.

Donat el clima que es respira a tota la ciutat, la Campanya ha deixat molt clar que no es vol entrar ni arribar a la zona 'protegida' de la ciutat on se celebrarà la cimera. Es vol evitar que es repeteixin situacions com les viscudes a Gènova, o Praga. L'estratègia a Barcelona vol ser un altra. No cal arribar a la 'zona vermella', ni 'als murs de la vergonya' que s'han aixecat en tota la Diagonal per a denunciar el paper de la UE com a agent del capitalisme. Segons la Campanya les seves mesures de seguretat i el fet que estiguin tancats a la Diagonal ja evidencia el seu aïllament respecte a la societat. I per a fer arribar les crítiques a les polítiques de liberalització i el que es vol aprovar sobre polítiques de telecomunicacions, energia i transport (que són les temàtiques que es tracten a Barcelona) n'hi ha prou amb sortir a qualsevol carrer de la ciutat i fer accions davant les multinacionals o entitats on es concreten aquestes polítiques. Aquesta serà la filosofia que portarà a fer les diferents accions descentralitzades de grups més autònoms durant tot el divendres 15. I per això es concentraran totes les energies en preparar la manifestació del dia 16 i el concert, amb l'objectiu de que siguin espais on hi pugui participar el màxim de gent de tots els sectors i que les activitats no es quedin només per aquells que normalment ja es mobilitzen. És per aquesta raó que al concert hi ha noms com el de Manu Chao.

Des de començaments de setmana es van preparant totes les activitats del dia 15, principalment al vestíbul de la UB de la Plaça Universitat que s'ha habilitat com a Centre de Convergència. El Centre de Convergència de la Universitat és com a la Campanya del juny contra el Banc Mundial

un dels centres neuràlgics de la Campanya. I més tenint present que en aquest cas no hi ha un espai com 'el cuartelillo de Las Agencias'. Per això gairebé tot el material per les diferents accions s'haurà de preparar improvisadament en les jardins i vestíbul de la Universitat. Allí a més de materials, ninots i pancartes també trobem el punt d'informació per allotjament dels que arriben de fora. Els allotjaments seran el Centre Cívic de 'La Bàscula' a prop del Parc de Montjuïc, algun càmping de l'Hospitalet, i el mateix dia 16 s'hauran d'acondiconar les instal·lacions d'un centre cívic d'Horta.

Els altres espais importants per l'organització de la Campanya i on treballaran coordinadament les diferents comissions són l'Espai Obert on s'ha habilitat el Centre de Premsa i d'Indymedia, la Casa de la Solidaritat on la comissió de Salut ha habilitat una mena dispensari per atendre si hi ha ferits en les manifestacions. I entre ambdós espais i coordinats amb el Centre de Premsa i la comissió de salut està la Comissió legal, comissió en la que finalment participen des de persones de l'àmbit okupa i de les comissions de suport a detinguts del moviment independentista, fins advocats de la comissió dels Drets de la persona del Col·legi d'advocats. Aquests advocats estan coordinats al mateix temps amb els equips d'advocats que s'han preparat a la frontera amb França per si se suspenen els acords de Shenguen i no es deixa entrar als manifestants que s'espera que arribin per carretera des de la resta d'Europa, sobretot francesos, belgues i holandesos.

Des de les comissions de salut, legal, i d'Indymedia s'ha editat un tríptic on figuren recomanacions bàsiques sobre què fer en cas ser detingut o veure una detenció, o en cas de ser ferit. La informació es dona en anglès doncs s'espera l'arribada de força gent d'altres països. Durant aquells dies hi haurà al carrer 'observadors' de l'equip legal per supervisar que no hi hagi vulneració dels drets fonamentals ni abusos per part de la policia. A més des d'Indymedia es recomana que tothom porti cameres per fer fotos i que truqui per informar de qualsevol detenció o càrrega policial, de manera que immediatament es pugui penjar a la web. Aquest sistema que ja va funcionar a Seattle, Praga, o Gènova, es posa en pràctica també a Barcelona.

També es forma una comissió de coordinació per intentar evitar el que va passar al juny durant les càrregues després de la manifestació. Aquesta comissió està formada per una persona de cada comissió i es mantenen en contacte permanent per mòbil.

Abans d'entrar a explicar les activitats del dia 15 s'ha de recordar que durant la setmana del 11 al 15 de març s'ha estat fent un Cinema-Fòrum a les sales del CCCB, el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, amb la participació diària de més de mil persones, cosa que ha desbordat totes les previsions. S'han passat pel·lícules d'actualitat i amb temàtiques socials presentades en alguns casos pels seus propis directors com el film '*En Construcción*' (de José Luis Sanchez Guerin) i '*Caminantes*' (documental sobre la Marcha zapatista) amb la participació de Fernando León. També es passen els vídeos de Gènova i de la Campanya del Banc Mundial 'Rosa de Foc'.

Per al dia 15 hi ha programades més de una dotzena d'accions descentralitzades en tota la ciutat a més de les que es fan altres localitats de Catalunya (com Sabadell, Terrassa, Santa Coloma, etc). La preparació de les accions s'ha estat fent de manera descentralitzada en grups d'afinitat entorn diferents temàtiques però coordinada a través de les llistes de distribució d'Internet i amb la coordinació en reunions per grups d'afinitat. El matí del dia 15 comença amb una bicicletada popular '*Pedalada intergalàctica: a piñón contra el Eurotimo*'. Se surt des de diferents llocs de la ciutat i es coordinaran amb els estudiants tancats a les Universitats i amb els *caça-lobbies*, una de les accions centrals del dia

El caça-lobbies és una de les accions més innovadores pel que fa al repertori d'acció col·lectiva que s'utilitza. L'objectiu de l'acció és visibilitzar els diferents lobbies (grups de pressió) que formen part de la European Round Table (ERT). La crítica que es fa és que a Brussel·les les decisions sobre polítiques econòmiques, ja no les prenen ni tant sols els Estat sinó els més de 500 grups de pressió de la indústria. La ERT està integrada per uns 47 presidents i consellers d'aquestes multinacionals i transnacionals, entre elles Aigües de Barcelona, Gas Natural, Endesa, Telefònica o La Caixa. L'objectiu d'aquesta acció és denunciar el paper que tenen aquestes empreses en la desregulació i precarització del mercat laboral, per això es faran performances i accions davant les seus i oficines d'aquestes empreses.

S'utilitza la imatge del 'caça-lobbies' en referència al 'caça-fantasmes' aquell que visibilitza i caça als fantasmes o lobbies en aquest cas. Per això la indumentària que s'utilitzarà seran els "monos" blancs (granotes de treball de color blanc) amb el logotip dels caça-lobbies i simulant una aspiradora amb una motxilla i un tub. Aprofitant els vestits de color blanc que es van utilitzar pel grup del invisibles en la Campanya del juny. El fet que s'aprofitin aquells vestits no és casual, doncs la gent que impulsa la iniciativa dels caça-lobbies és molta de la gent que va participar al juny en els 'invisibles'. La preparació de l'acció consistirà en la confecció dels vestits i del material de sensibilització per explicar l'actuació de les diferents empreses: Aigües de Barcelona en la crisi d'Argentina, Endesa amb l'expropiació de terres als Maputxes, La Caixa especulant amb el camp de Golf de Torrebonica a Terrassa.

Per a fer el material de sensibilització hi ha coordinació amb la gent del Observatori de les Transnacionals¹³⁹, un projecte que s'ha impulsat des de l'observatori del Deute Extern de la XCADE. És una acció en la que hi participen fins a set grups d'afinitat diferents, això la fa una de les accions preparades amb més participació de col·lectius, i que a més contribueix a crear xarxa entre la gent que porta més temps en el moviment antiglobalització amb gent que s'hi acaba de ficar i que ve de les Universitats. A més serveix per oferir una espai d'acció directa per a gent que vindrà de fora de la ciutat i que no té temps de preparar una acció pels seu compte. En la preparació hi participa gent de les assemblees de Facultats de Belles Arts, Psicologia, i de les Facultats de la Diagonal de UB. També hi ha el grup d'afinitat de gent del Kasumay¹⁴⁰ (amb gent de la XCADE i del MRG), un grup autònom alemany i altra gent que s'afegeix de manera individual.

El punt de sortida dels caça-lobbies serà des de Sagrada Família a les 9:30h del matí i juntament amb la 'bicicletada intergalàctica' i amb un equip de só recorreran la ciutat fent accions i performances davant de les seus i oficines de les empreses que hem dit. S'avisava en tot moment que és una acció lúdica i pacífica però les unitats d'antiavalots que hi ha envoltant la Plaça provoquen una càrrega abans de poder començar la 'rua'. Finalment se surt de Plaça Sagrada Família envoltats en tot moment per un doble cordó de seguretat policial. Hi ha més de 3000 persones, lo qual també ha fet difícil la coordinació per al petit grup de persones que ho organitzava, unes 50. Sense 'servei d'ordre' i malgrat les provocacions, el desenvolupament de la manifesta-acció transcorre sense disturbis fins a Arc de Triomf. Allí es dissol i es convoca a la manifestació del dia següent, però un nombrós grup de gent que ha participat en el caça-lobbies es seguit per efectius i furgonetes antidisturbis i obligats a arribar a Plaça Universitat, impedit

¹³⁹ L'Observatori de les Transnacionals és un projecte que coordina, gent de la XCADE; MRG, Ecologistas En Accción, i de diferents llocs Catalunya, les Illes Balears, de Madrid. Més endavant s'explica el seminari que es va organitzar a Can Masdeu, a l'abril.

¹⁴⁰ Kasumay, com més endavant s'explica es un ateneu que es crea al gener del 2002 situat a Casc Antic, a iniciativa de persones del MRG, la XCADE, i de les tancades en solidaritat amb els immigrants.

que puguin caminar lliurement pel carrer. Les raons de la Policia és impedir que la gent vagi cap a les Rambles, on hi ha una de les altres convocatòries del dia.

L'acció de les Rambles ha estat convocada al metro de Liceu a les 13h per 'Març-Attack' un col·lectiu que ningú sap del tot d'on ha sortit perquè tampoc fan cap reunió oberta, però que pel tipus d'acció que convoquen es pot pensar que són grups autònoms i de l'entorn del moviment okupa. Aquesta acció convocada amb el lema '*Los ricos tambien lloran*', (metro Liceu) '*Al capitalismo no se'l reforma se'l destruyeix*', és una de les convocatòries que més expectació ha aixecat. De fet els mitjans de comunicació van bojos per intentar esbrinar 'qui hi ha darrera' de la convocatòria, molts parlen del Black Bloc¹⁴¹ que es va fer conegut a Gènova, altres van tant despistats que fins i tot els confonen amb ATTAC. El que és cert és que els que han fet la convocatòria no han respectat els consensos que s'han pres des de l'assemblea de la Campanya de que no hi hauria accions directes violentes. A la convocatòria s'hi presenten unes 1000 persones, moltes d'elles estrangeres, que acaben d'arribar a la ciutat i que desconeixen aquests consensos de no buscar l'enfrontament directe amb la policia.

De totes maneres la concentració no pot ni començar doncs la policia carrega sobre els manifestants, alguns comencen a creuar contenidors enmig del carrer i a llançar cadires a la policia. Les Rambles queden tallades durant una estona, les sortides del metro de Liceu estan tancades i les notícies que arriben a la gent que està a Plaça Universitat és que hi ha una batalla campal a les Rambles.

Per uns moments sembla que la situació es pot descontrolar, la policia es presenta amb intenció de carregar a la Plaça de davant del MACBA on s'està preparant una sardinada popular i l'escenari pel Circ de la tarda. La policia sembla que se n'adona del context i no carrega, però el ambient als voltants de Plaça Universitat i pel centre de la ciutat es tens. Finalment es continuen les altres convocatòries previstes per la tarda: com la concentració per protestar contra els transgènics al Port de Barcelona, on assisteixen unes 2000 persones. L'objectiu és denunciar la comercialització de productes amb llavors transgèniques d'empreses com Novartis, i repartir crispetes transgèniques als corresponents estrangers. Aquesta acció va estar preparada per gent de grups ecologistes

L'altre gran esdeveniment de la tarda serà el '*Gran Circ vs. l'Imperi Global*'. Un espectacle d'activitats lúdiques, on hi haurà malabars, teatre i altres actuacions que es fa a la Plaça dels Àngels davant del MACBA. És un espectacle pensat per a que hi assisteixen petits i grans, i serà una de les activitats on hi participarà més gent, durant tota la tarda fins a la nit s'hi passen unes 7000 persones. En la preparació de l'escenari i altres ninots que després es faran servir a la manifestació i participen gent de Can Masdeu, de la Facultat de Belles Arts i en els actuacions de trapezi i circ, gent de l'Institut del teatre i de l'Escola de Circ de nou Barris.

És molta la gent que ha participat en la preparació dels actes i després ha assistit a les accions. Durant tot el dia també es fan moltes més activitats a tota la ciutat. Una pintada d'un mural zapatista (el mural de Taniperla), el desplegament de un contra-eruo gegant a la muntanya de Collserola, el desplegament de pancartes a la Sagrada Família, un enterrament de l'euro i també enterrament simbòlic de les llibertats als Jardinetes de Gràcia, una rua-cercavila Contra l'Europa del Capital al Districte de Nou Barris. Davant de l'edifici de Telefónica s'aplegarà per la tarda una concentració convocada principalment per treballadors i treballadores del sector crític de CC.OO.

¹⁴¹ Veure reportatge emès al setembre per la cadena Tele5, al programa, *Infiltrados*. Aquest programa com d'altres notícies, confirmem la falta d'informació dels periodistes, o la voluntat de desinformació en altres casos.

i a la que s'afegirà més gent. Després es continuarà amb una protesta itinerant per tots els consolats i ambaixades d'Amèrica Llatina, en contra del Pla Colòmbia i de l'ALCA, el Tractat de Lliure Comerç de les Amèriques.

Al barri de Gràcia per la tarda hi ha una manifestació de cinc-centes persones que acaba amb enfrontaments amb la policia i amb 28 detinguts. A la nit hi haurà una concentració davant de la comissaria de la Verneda. També detenen a les cinc persones que han desplegat les pancartes de la Sagrada Família, i als bascos que fan una simulació d'un accident de trànsit a la Diagonal com a protesta per demanar l'apropament dels presos bascos. A les fronteres s'han quedat bloquejades més de 4000 persones d'autobusos belgues i francesos per impedir que arribin a la manifestació del dia següent. Els equips de legal i salut ja s'han posat a treballar però el balanç del dia és que ha estat un èxit de participació i s'ha mostrat la capacitat de mobilització tot i la gran presència policial.

El dissabte 16 de març començarà amb la 'Trobada de les Alternatives', amb sis taules rodones paral·leles durant tot el matí que es realitzaran entre el CCCB i algunes escoles i centres cívics que s'han hagut d'aconseguir a última hora, perquè l'Ajuntament no va donar els locals que s'havien demanat en un primer moment.

A la 'Trobada de les Alternatives' hi participen 6000 persones. En una taula es parla d'Educació. Hi participen des de membres dels sindicats USTEC-STEs (IAC), d'associacions de pares i mares d'alumnes, i també d'associacions d'estudiants.

En una altra taula membres dels sindicats CC.OO., CGT, IAC, el SOC (d'Andalusia), CSI (d'Astúries) es defensa l'elaboració d'una Carta dels Drets Socials. En una tercera taula es parlarà dels poder financers i de les alternatives que hi ha al sistema capitalista, amb Miren Etxezarreta, Arcadi Oliveres (catedràtics d'Economia Aplicada de la UAB), Eric Toussaint d'ATTAC i altres acadèmics.

En la taula de la privatització del transport i l'energia a la UE, parlaran membres dels sindicats CC.OO. i CGT, i també membres de les Plataformes contra el TAV (Tren d'Alta Velocitat). En un altre espai es donarà una visió global d'Amèrica Llatina i les resistències a la recolonització de les multinacionals europees a Amèrica Llatina. Finalment, hi haurà una taula dedicada a explicar el context de Guerra Global post-11 de setembre i a les alternatives a la Guerra, a càrrec de Jaume Botey, un membre del Comitè de Solidaritat amb la Causa Àrab i gent de *Globalise Resistance* de Gran Bretanya. D'algunes d'aquestes taules de debat es crearan grups de treballs més estables que es segueixen trobant per a coordinar-se, com el d'educació i el de Drets Socials i Laborals

Després del debat a les taules es farà una plenària on es posaran en comú els debats de les taules, on a més hi haurà parlaments de membres de la Plataforma contra el Pla Hidrològic Nacional, d'assemblees d'estudiants, del moviment de dones, del moviment d'immigrants i també es presentarà la Consulta Social Europea. Un cop acabada la plenària es fa paella popular al mateix recinte del CCCB, que està abarrotat de gent. Mentrestant s'estan ultimant els preparatius per a la manifestació de la tarda i l'escenari i les barres del concert de la nit que es van començar a muntar des de la nit de divendres. Des de l'organització de la Campanya es valora molt positivament la participació a la 'Trobada de les Alternatives' i tothom està d'acord en que l'espai del CCCB s'ha quedat petit perles més de 6000 persones que han assistit durant tot el matí.

Des de les tres de la tarda hi ha gent preparant la manifestació que començarà des de Passeig de Gràcia amb Gran Via. Hi ha molta tensió pel tema del servei d'ordre i de com s'organitzaran els diferents blocs. Recordem que la manifestació s'ha fet un cop acabada la cimera de caps d'estat per fer-la en un context de 'no enfrontament'. És la primera gran manifestació que es fa després del 11 de setembre i Gènova, i hi ha molta tensió pels aldarulls, càrregues policials i detencions que pugui haver-hi. Molta gent s'està quedant a la frontera aturada per la policia i no s'acaba de confiar en l'actuació policial, ni en que tothom compleixi els acords de no enfrontament. La nit de divendres es va fer una reunió al SCI, amb unes 50 persones per decidir que fer en el cas que hi haguessin aldarulls i manifestants que des de dins la manifestació comencessin a llençar coses a la policia. La discussió és molt dura, doncs es veu la contradicció que representa en cas d'aquest moviment haver assumit el que significa tenir un servei d'ordre.

Es permetrà que entri la policia dins la manifestació per aturar als 'provocadors' si hi ha aldarulls? Per a protegir a qui? Tot i que hi ha un consens generalitzat des de l'inici de la Campanya en aconseguir que tots els actes es desenvolupin sense confrontació amb la policia, des de la Campanya se sap que no es pot controlar que hi hagi gent que no compleixi els acords. Però tanmateix recordem que com es va veure a les reunions de Protecció Civil, la policia demana a la Campanya tenir un servei d'ordre sinó vol presència policial com hi ha hagut al llarg de tota la setmana a les altres manifestacions. És per aquesta raó que des de la Campanya s'accedeix a organitzar un servei d'ordre i a donar els telèfons als responsables de l'operació policial, la Guardia Urbana i altres persones de Protecció Civil i de l'Ajuntament, de la mateixa manera que algunes persones de la Campanya també tindran els telèfons de la policia per si consideren que han de trucar durant la manifestació.

Des dels sectors més radicals de la Campanya i d'altres grups i col·lectius autònoms es va criticar molt aquesta decisió. La gent de la Campanya es va defensar dient que potser era la única manera d'assegurar que es pogués fer la manifestació. De tota manera el tema de la seguretat ha portat cua i la pròpia gent de la Campanya que va participar en el servei d'ordre es penedeix d'haver agafat aquella responsabilitat. Finalment la manifestació començarà des de Plaça Catalunya i anirà baixant per Via Laietana fins arribar al Portal de la Pau on es faran els parlaments. La manifestació estarà dividida entres grans blocs: en el primer anirà la Campanya i dintre d'aquest hi ha diferents blocs davant de cadascun hi ha un coordinador de servei d'ordre. Encapçalant el primer bloc de la Campanya no hi haurà banderes, i després s'aniran situant des de col·lectius feministes, els immigrants, grups ecologistes, i la gran massa de gent, darrera de tot d'aquest bloc aniran els col·lectius que vulguin portar les seves banderes. En el segon gran bloc aniran els grups i moviment independentistes que formen el bloc de la Plataforma Catalana (Maulets, Endavant, Alternativa Estel), que han estat venint, encara que minoritàriament a les assemblees de la Campanya i s'han coordinat per formar el seu propi bloc. Dins d'aquest bloc hi participarà Batasuna, una altra tema polèmic durant aquells dies. I finalment el tercer gran bloc estarà format pel FSB que tancarà la manifestació. El FSB ja va fer explícita la seva disconformitat en anar al final, entre d'altres raons per possibles aldarulls, i per això demana que qui tanqui la manifestació sigui algun grup de servei d'ordre de la Campanya. Hi ha un moment en que des de la Campanya es proposa que siguin els caça-lobbies amb la seva indumentària més lúdica i festiva que tanquin la manifestació però aquests no hi estan d'acord. Al final el FSB ha d'acceptar tancar la manifestació.

El que va passar és que degut a la multitud de persones que van venir a la manifestació moltes de les decisions es van haver d'improvisar. Es van desbordar les previsions, i enlloc de les entre 50.000 i 100.000 persones que s'esperaven, en van aparèixer gairebé 500.000. Això va provocar en primer lloc que el servei d'ordre quedés desbordat, que es trigués més dues hores en sortir i

més de quatre hores en fer tot el recorregut. El retard per una banda i l'inici dels aldarulls a Via Laietana, van ser dos de les raons per que els responsables del FSB decidissin no sortir. Molta de la gent que estava convocada pel FSB, estava marxant cap endavant cansada d'esperar. Davant d'aquesta situació el FSB decideix fer un parlament a Plaça Catalunya mateix i desconvocar el seu bloc.

Mentrestant, a Via Laietana ja han començat els aldarulls a l'alçada de l'últim tram del primer bloc. Segons els entrevistats de la gent que va formar el servei d'ordre, els que van provocar els aldarulls pot ser alguna gent de fora i altra gent jove que no estava d'acord en respectar els acords de l'assemblea. Es van arribar a llençar coets, pedres i altres objectes a la policia, i es van trencar vidres de Via Laietana. La policia va començar trencant la manifestació en dos blocs. A Via Laietana a l'alçada del Port Vell es va enviar a la gent cap al metro de Barceloneta, per evitar que es produís una aglomeració de gent en el Passeig de Colon on també començava a haver disturbis. Mentrestant en aquell moment a la capçalera de la manifestació a l'alçada de Portal de la Pau s'estaven acabant de llegint els manifestos i desconvocant la manifestació. Recomanant a la gent que desallotgés la Plaça de Colon dirigint-se cap al concert pel carrer Paral·lel.

El concert va servir, tal i com s'havia previst, per poder donar un punt de trobada a la gent i que no hi hagués persones disperses pel centre de la ciutat, amb el risc de ser detingudes. Doncs des del moment en que ven començar els aldarulls, la policia va començar a carregar indiscriminadament i a fer detencions arbitràries, com els més de 20 detinguts en un caixer automàtic. En el centre de la ciutat va haver-hi durant alguns moments molta tensió i a no ser del concert, la situació es podia haver desbordat i convertir-se en una batalla campal.

Des de la Campanya es va fer un balanç de la manifestació molt positiu, la gran afluència de gent havia desbordat totes les previsions. El fet que hi hagués gent de totes les edats, de tots les colors polítics, de infinitat de col·lectius i com deien alguns 'persones que feia temps que no es veien en una manifestació', va significar que s'havien aconseguit els objectius de mobilització i d'arribar a tot tipus de gent.

Mentre es feia el recompte de detinguts varies gent es concentrava davant la comissaria de la Verneda, la gran majoria de la gent anava al concert. A on es va començar dient que la mobilització havia sigut històrica i que des de feia molts anys (i fent referència als anys 30) no es vivia a Barcelona una mobilització popular de protesta tant important. El concert sota el lema '*Som milions i el Planeta no és vostre*' va aplegar 45.000 persones. Molts dels col·lectius que havien estat participant a la Jornada descentralitzada de divendres, també es van encarregar del tema logístic de les barres. El cansament era evident, però l'alegria també.

4.3.7 Balanç: Èxit: 'per a qui? Per a què?

Al dia següent es fa una roda de premsa improvisada per comunicar que la mobilització popular ha estat un èxit, i també per denunciar que hi ha més de 90 detinguts. Totes les portades dels diaris parlen de gran èxit del moviment antiglobalització que ha aconseguit el que no s'havia aconseguit ni a Seattle, treure al carrer a mig milió de persones, i gairebé sense incidents, en el que constitueix una gran demostració de força per part del moviment. I s'ha de tenir present que la majoria de la gent que hi havia a la manifestació eren de Barcelona, doncs molts autobusos amb gent que venia de fora de l'estat però també d'altres comunitats autònomes com València es van quedar sense poder entrar a Barcelona. Ara però la pregunta és què vindrà? Que

demostra aquest èxit? On està tota aquesta gent que ha anat a la manifestació? Servirà aquesta manifestació per a consolidar el moviment i donar-li una base sòlida, es concretarà en grups de treball local?

Mentre des de la Campanya les preocupacions se centren en com donar-li continuïtat i aprofitar la força de la mobilització, des de les institucions i administració també s'intenta treure rendiment. Des de Delegació del Govern Alcaldia, i la Policia es felicita a la Campanya i a tots els ciutadana i ciutadanes de Barcelona per la seva gran mostra de civisme. Per a ells el que les coses 'hagin sortit tan bé' és un punt més a favor de cara a la preparació del Fòrum 2004 i altres cop es mostra que la ciutat de Barcelona té una gran capacitat organitzativa com ja es va mostrar durant les Jocs Olímpics del 92 (no és casualitat que per exemple que tant el Director de Protecció Civil com el Portaveu de Delegació del Govern que van estar presents o van coordinar les reunions amb la Campanya ara al març, fossin els que dirigissin qüestions relacionades amb temes de seguretat durant els Jocs Olímpics al 92)

El fet és que a nivell mediàtic s'aconsegueix transmetre la imatge de que la manifestació ha estat tot un èxit '*gràcies al civisme dels barcelonins*'. Des de la Campanya es denuncia el doble comportament de l'administració i les forces de seguretat. El que fa la sensació és que com que tot ha anat bé', es vulgui oblidar els retall de llibertats i de drets que ha suposat el desplegament policial a tota la ciutat durant mesos. Per això des de la Campanya s'inicia un procés de recollida de vulneració de drets (que es coordinarà des de la comissió legal), i també es fa una 'Carta a la Ciutadania', com una mena de manifest explicatiu del que ha passat i recordant els motius pels que s'ha sortit al carrer, contra les polítiques neoliberals impulsades des de la Unió Europea.

Des de la Campanya hi ha preocupació de que el bombardeig mediàtic de que 'tot ha estat un èxit' i ha sortit tant bé' sigui aprofitat pels partits i l'administració com a demostració simplement de mobilització cívica, traient-li tot el contingut de reivindicacions i demandes que es feien al sortir al carrer. Sembla que se li vulgui treure rendiment com es va fer amb 'l'esperit de Porto Alegre', però mentrestant a la cimera de caps d'Estat s'han aprovat mesures liberalitzadores pel que fa a transport i energia.

Molta de la gent que dins de la Campanya ha estat més implicada tant en les servei d'ordre de la manifestació com en temes logístics i de seguretat, se sent (com hem vist a les entrevistes) una mica utilitzada i manipulada pels partits i la policia. '*Tot ha sortit bé*', si, però: *a costa de què?* es pregunten.

De totes maneres des de la Campanya tothom està d'acord en que l'èxit de la manifestació ha servit per a reforçar al moviment encara que hagi plantejat molt crítiques internes, (sobretot pel que fa les relacions amb les institucions). Però també és cert que aquesta també la primera Campanya des de fa molt de temps en que treballaven plegats persones de sectors tant diferents. A la Campanya del juny hi va haver molta varietat, però molts grups van treballar pel seu compte (per exemple el bloc independentista, moviment okupa i autònoms van muntar les seves pròpies Jornades i un bloc diferenciat dins la manifestació, Barcelona Tremola). Ara al març s'ha treballat plegats en comissions i s'ha anat en la mateixa manifestació. En canvi s'ha separat, part del sector més institucional creant-se el FSB. Vol dir això un gir més a l'esquerra? Quines seran a partir d'ara les relacions amb les institucions? Des d'alguns sectors dins la Campanya es continua demanant algun tipus d'estructura que permeti tenir més estabilitat...

Durant la preparació de la Campanya del març alguns dels grups que havien participat en la Campanya contra el BM ara s'han constituït en grups locals, a Ciutat Vella i a Gràcia per

exemple. Hi ha qui parla de fer una Plataforma de grups locals antiglobalització a Barcelona. Però es tornen a obrir els debats entre la necessitat de continuïtat i donar estabilitat al moviment i els que parlen de que es continuï treballant com fins ara, coordinant-se per Campanyes puntuals i continuar el treball de cada dia cadascú en els seu col·lectiu. De totes maneres des de Catalunya es continuarà treballant com a 'Campanya Contra l'Europa del Capital i la Guerra', fins que s'acabi el semestre de Presidència Europea. Com a objectiu prioritari de mobilització des de la Campanya es fixa la cimera de Sevilla al juny. La participació a les altres cimeres no s'assumiria com a Campanya des de Catalunya, sinó que l'assumiran alguns sectors concrets. En les que es participarà més activament serà en el Fòrum Social Transatlàntic a Madrid, que estarà coordinat per l'Assemblea de treballadors contra la Globalització. I en la cimera de ministres de Medi Ambient al maig a Mallorca, en la que participaran activament grups ecologistes i la Plataforma en Defensa de l'Ebre.

5. L'EVOLUCIÓ DEL MOVIMENT DESPRÈS DEL 16 DE MARÇ.

En aquest apartat ens agradaria recollir les mobilitzacions que es produeixen a partir de la Campanya Contra l'Europa del Capital i la Guerra a Barcelona al març 2002. Encara que en aquest treball estem estudiant grans punts d'inflexió com les grans campanyes contra el Banc Mundial o la Unió Europea, pensem que és important pel nostre estudi recollir les mobilitzacions que s'han succeït a Barcelona i a la resta de l'Estat en els últims mesos després de la última gran mobilització del març a Barcelona.

La Campanya Contra l'Europa del Capital i la Guerra segueix a nivell estatal, amb mobilitzacions a diferents ciutats de la resta de l'Estat Espanyol seguint el calendari de les cimeres i reunions de ministres de la Unió Europea.

La participació de col·lectius i persones catalanes en les mobilitzacions contra la presidència espanyola altres ciutats de l'Estat no és gaire activa, excepte en les accions i manifestacions de la contracimera de Sevilla al juny. Davant de l'intent de desallotjament de Can Masdeu sobretot, es veurà l'impacte positiu que ha tingut la mobilització 'antiglobalització' del març, tant en l'opinió pública com en alguns mitjans de comunicació. Amb les mobilitzacions de suport a Can Masdeu, es comença a notar que ja no "qualla" tant l'intent de criminalització dels moviments socials. També s'ha de destacar en aquest cicle la mobilització per la vaga general del 20 de juny convocada pels sindicats contra la reforma laboral aprovada pel PP. Els mesos de juliol i agost serviran per fer contactes a nivell europeu amb altres xarxes crítiques com l'AGP, i per donar a conèixer arreu projectes com la Consulta Social Europea. Al novembre, la celebració del Fòrum Social Europeu (FSE) a Florència, serà la trobada europea de moviments socials i organitzacions polítiques i sindicats. I suposarà obrir altre cop el debat que ja es va obrir arrel del FSM a Porto Alegre sobre discurs, formes d'acció i alternatives que es proposen des de la xarxa de moviments contra la globalització. El FSE, però, girarà molt més cap a les postures rupturistes o revolucionàries que no pas el FSM, encara que les diferències entre els diversos sectors del moviment en quant a les formes organitzatives si es faran paleses.

5. 1. El context local : desallotjament del CSO el Palomar i resistència a Can Masdeu.

Hem apuntat en el cicle anterior alguns dels efectes que va tenir la mobilització ciutadana al març a Barcelona, sobretot arrel de la manifestació del dia 16. Per la gran quantitat de persones que van sortir al carrer i pel tractament dels mitjans de comunicació havia de semblar que el context de cara als moviments socials seria més favorable ens els següents mesos. Recordem que les declaracions dels polítics en els mitjans de comunicació i les editorials de diaris van passar d'un context de criminalització dels moviments socials, persones i col·lectius que estaven organitzant la cimera, a tractar-los com a exemple de civisme i 'bons ciutadans'.

Aquesta és també la percepció que es recull en les entrevistes realitzades a alguns càrrecs de l'Ajuntament de Barcelona, i de Delegació del Govern que van participar en les reunions preparatòries d'alguns aspectes de la cimera. La percepció que tenen és que la cimera ha 'estat un èxit' i per alguns 'que els moviments socials s'han sabut comportar i la situació no s'ha descontrolat'. Aquests són els indicadors que fan creure que a partir d'ara també hi haurà un 'esperit' diferent alhora de tractar desallotjaments o manifestacions. Però el desallotjament del C.S.O El Palomar, al març, i l'intent de desallotjament de Can Masdeu a finals d'abril, apunten la

hipòtesi contrària, que res no sembla haver canviat, i que tant Delegació de Govern, com l'Ajuntament de Barcelona segueixen amb actitud poc dialogant i de repressió.

5.1.1. El Palomar

Un exemple d'això el trobem en el desallotjament del C.S.O El Palomar del barri de Sant Andreu a Barcelona, a finals de març. Recordem que El Palomar havia de ser desallotjat a finals de febrer però finalment, el suport popular va aconseguir aturar el desallotjament. Les raons semblaven ser que s'estava a pocs dies de la cimera de març i que seria contraproductiu desallotjar un centre social tan carismàtic, referent no només pel moviment okupa sinó per la resta de moviments socials de la ciutat. Si es feia el desallotjament es podia arribar trencar 'el clima d'entesa' entre els organitzadors de la Campanya Contra l'Europa del Capital i les administracions. Per això, al final des de l'administració es va dir que el desallotjament es retardaria. Sembla que aquesta decisió va ser fruit de trobades informals entre persones dels moviments i de l'administració.

El desallotjament va quedar 'aturat' durant les setmanes de la cimera, però un cop va passar aquesta, El Palomar va ser desallotjat sense avis previ, i no es van poder fer les concentracions de suport. Aquest desallotjament va suposar un cop fort per la xarxa de moviments socials de la ciutat, doncs aquest era un centre social força actiu i referent per a nombrosos col·lectius i persones (González, R; Pelaez, L; Brunet, D, et alt: 2003) El centre social era dels pocs edificis que quedava en peu després de que la zona (barri de Sant Andreu) quedés afectada per un pla de reordenació urbanística. De la mateixa manera que altres zones de l'àrea Metropolitana de Barcelona, aquesta zona està afectada pel recorregut que ha de fer el Tren d'Alta Velocitat (TAV). En aquesta zona, com en d'altres com Esplugues de Llobregat, trobem mobilitzacions veïnals contra l'expropiació de terrenys.

La rapidesa del desallotjament i enderrocament del centre social, va fer que no hi hagués temps d'organitzar la resistència, com si s'havia fet al gener. L'estratègia de resistència pacífica utilitzada mesos abans al mateix CSO El Palomar i a la Mala Herba de Sants, trobarà el seu punt culminant a nivell d'efectivitat a Can Masdeu.

5.1.2. Can Masdeu, intent de desallotjament frustrat gràcies a la mobilització popular

Can Masdeu és una masia okupada, d'okupació més recent que el Palomar, que es trobava sota avis de desallotjament des de feia mesos. Can Masdeu es va ocupar el 22 de desembre del 2001. És una antiga masia abandonada des de fa més de 47 anys, situada a la Vall de Sant Genís, per sota de la Serra de Collserola i sobre el barri de Canyelles a Barcelona. La masia està al costat de una antiga leproseria, també abandonada. Tot el complex d'edificis pertany a la Fundació de l'Hospital de Sant Pau. Aquesta Fundació està gestionada per la MIA (Molt Il·lustre Administració), institució de la que formen part l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i l'Arquebisbat de Barcelona.

Des de l'inici de l'okupació per una trentena de persones, a la masia s'hi desenvolupen activitats culturals i socials per als diferents moviments socials de la ciutat i es fan activitats coordinades amb entitats i associacions del barri, com l'Ateneu de Nou Barris, l'Associació de veïns del districte de Nou Barris, l'associació de veïns de Canyelles, el Casal de joves de Prosperitat i de Roquetes. A Can Masdeu també s'han organitzat trobades d'activistes europeus com la Jornada de més de 150 persones per tractar sobre canvi climàtic. Arrel d'aquestes activitats, persones de la casa participen activament en la preparació de la Campanya Contra l'Europa del Capital i la

Guerra. Com vam veure al cicle anterior, des de Can Masdeu es participa sobretot en la preparació d'accions descentralitzades del dia 15 de març com el caçalobbies, i algunes persones ajuden a fer de pont amb altres col·lectius que realitzen accions descentralitzades durant aquell dia (com ja va passar a la Campanya del Banc Mundial). Des de Can Masdeu també surt la proposta per fer una de les activitats centrals de la Campanya Contra l'Europa del Capital 'Circ Global vs. l'Imperi del Capital'. A la masia de Collserola es començaran a confeccionar els ninots per al Circ i altres materials per a la manifestació. Altres persones de Can Masdeu - que ja van participar en la confecció de la revista 'Esta Tot Fatal' durant la Campanya del Banc Mundial -, també participaran en la confecció de revista l'Altaveu (que funcionarà com el periòdic de la Campanya durant quatre setmanes).

La participació dels habitants de Can Masdeu i de la gent que els ha donat suport en l'okupació, en la Campanya contra l'Europa del Capital i la Guerra, és molt activa. Per això, quan després de la Campanya arriba a finals de març l'ordre de desallotjament, es planteja la hipòtesi que es tracta d'un intent de represàlia dels moviments socials. La denúncia que s'havia presentat contra els okupes en un primer moment, estava arxivada al Jutjat d'instrucció número 33, però resulta que un procés paral·lel s'havia engegat des del Jutjat d'instrucció número 4 i és d'allí que arriba la segona denúncia que desencadenarà tota la mobilització.

En els menys de 6 mesos que porta actiu, Can Masdeu s'ha constituït en un exemple d'autogestió rururbana. Els seus habitants, cultiven els horts que envolten la casa, han recuperat els antic pous i mines d'aigua, han posat en pràctica energies renovables, reciclen i reutilitzen tot tipus de materials que es troben als contenidors, han recuperat la masia abandonada realitzant obres que estan avalades amb el segell del col·legi d'Arquitectes a través del vist-i-plau que hi ha realitzat Arquitectes Sense Fronteres. En suma, Can Masdeu s'ha convertit amb la seva activitat quotidiana d'autogestió i activitats fetes per i des de moviments socials, en un espai de referència.

Per això quan a finals de març arriba l'ordre de desallotjament, es mobilitzarà a gran part del teixit associatiu que s'ha anat formant en els darrers dos anys, des de gent de la XCADE, l'MRG, de centres socials okupats, associacions del barri i del districte, a més del teixit associatiu que s'ha anat consolidant arrel de la última Campanya Contra l'Europa del Capital i la Guerra. La bona predisposició dels mitjans de comunicació després de la Campanya, gràcies al treball de sensibilització que s'ha fet des de la comissió de premsa i des del grup Comunicació, farà que fins i tot a la televisió autonòmica TV3 faci un mini-reportatge sobre 'la vida dels okupes a una masia de Collserola'.

Des de els moviments socials també seran continues les mostres de suport. Una de les assemblees finals de valoració de la Campanya Contra l'Europa del Capital es farà a Can Masdeu a finals del mes de març i també altres trobades i activitats com la Trobada de moviments de l'abril. El fet que la trobada se celebri pocs dies abans i que també durant aquells dies se celebri a Barcelona la reunió del consell internacional del FSM, ajudarà a que la xarxa de suport al desallotjament sigui molt més forta i amb la participació de més persones.

El dimarts 30 d'abril a les 9h del matí els antidisturbis de la Policia Nacional entraran a la masia amb l'ordre de desallotjar els okupes i es quedaran allí, en un setge que durarà gairebé tres dies amb els habitants de la casa penjant de la façana, sense menjar i sense rebre atenció mèdica.

Can Masdeu es convertirà en un èxit per la lluita contra l'especulació i en una mostra exemplar de desobediència civil. Ha estat una resistència preparada en tots els sentits: la utilització de

tàctiques de desobediència pacífica, la xarxa de suport veïnal i social, la relació amb els mitjans de comunicació... I aquest treball previ té els seus resultats quan arriba el desallotjament. Amb l'arribada dels antidisturbis, quinze dels gairebé trenta habitants de la casa es penjaran a la façana i al terrat de la masia amb cordes, taulons i altres materials, improvisant unes mínimes estructures de suport que els permetin resistir el màxim d'hores possible i impedir a la policia ser desallotjats amb facilitat. La resta dels okupes hauran de fugir per la muntanya de Collserola fins arribar a un lloc segur.

Des del primer moment en que arriba l'avis de desallotjament, s'aconsegueix avisar amb molta rapidesa a la premsa, i la majoria dels mitjans de comunicació es presenten a la masia pocs minuts després que arribi la policia. També arriben la regidora de Drets Civils de l'Ajuntament de Barcelona, Roser Veciana, l'ex-presidenta de la Federació Catalana de ONGD's, Gabriela Serra i el president de la Federació d'Associacions de veïns de Barcelona, Manel Andreu. Durant els tres dies que durarà el setge arribaran a la masia nombrosos representants d'entitats que faran pressió per solidaritzar-se amb la gent de la casa.

Des de del teixit de moviments socials de Barcelona també hi ha mostres de suport durant els tres dies que dura el setge, des d'accions a diferents llocs de la ciutat, fins a una acampada al costat de la masia. Diferents diaris, televisions i ràdios van tenir corresponsals durant els tres dies. Un tractament informatiu força favorable als okupes que contrastava a la manera com se solen tractar els desallotjaments de cases okupades. Fins i tot al diari La Vanguardia sortia un article comparant el setge policial que vivien els okupes amb el setge que aquells dies també estaven vivint els palestins a la ciutat de Ramallah a palestina per part de l'exercit israelià¹⁴². El cas del desallotjament també serà recollit en el llibre del periodista Antoni Batista sobre els okupes (Batista, A.: 2002).

Des del jutjat s'ha obligat als bombers a col·laborar amb la policia per despenjar els okupes, però aquests s'han negat a intervenir al·legant que les persones que estan penjades de la façana estan realitzant una acció directa no-violenta i que despenjar-les a la força seria acabar amb l'acte de protesta que duen a terme. Amb la negativa dels bombers, el jutge no pot més que mantenir a les unitats antidisturbis de guàrdia. A mida que les hores van passant, les mostres de cansament es fan evidents i algunes i alguns han de ser despenjats per deshidratació i desmai, donat que el jutge no ha permès que se'ls hi doni menjar ni atenció mèdica. L'atenció mèdica no arriba fins el tercer dia quan ja han passat més de 48 hores. Encara que l'estratègia del jutge i l'administració es aconseguir el desgast físic i psíquic del okupes, aquests es mantenen fermes en les seves posició de que no se n'aniran mentre que l'administració no garanteixi un ús social per una masia que ha estat més de 50 anys abandonada.

No és fins el dijous 2 de maig que es comencen a sentir les primeres declaracions de l'administració, Xavier Casas, tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona i també president de la Fundació de l'Hospital de Sant Pau (propietària de la masia), anuncia que la masia es vendrà a un operador privat per que faci un equipament sociosanitari i una residència d'estudiants que gestionarà el Col·legi de Metges i que la massa forestal s'aprofitarà per crear un nou accés al Parc de Collserola. Des del jutjat no es cedeix en la postura i l'alcalde Joan Clos s'ofereix com a mediador entre el jutjat i els okupes. L'Ajuntament és, juntament amb la Generalitat i l'Arquebisbat, un dels tres organismes de la MIA (Molt Il·lustre Administració), institució que gestiona la Fundació Hospital de Sant Pau, i per tant és part implicada en el conflicte. Finalment la pressió popular, juntament amb l'actitud del fiscal Mena que insta al jutge d'instrucció per a

¹⁴² Veure l'article de Manuel Trallero, "Ramallah en Collserola", publicat a La Vanguardia el 2 de maig de 2002, a la secció *Vivir en Barcelona*.

que arxivi el cas, fan que el jutge declari el dret a la vida per sobre del dret a la propietat i ordena que s'aturi el desallotjament.

Aquella mateixa nit es fa una festa a Can Masdeu i el dissabte següent es fa la manifestació al districte de Nou Barris que ja estava programada per evitar el desallotjament.

La resposta popular ha estat molt important per evitar el desallotjament i les mobilitzacions durant aquests tres dies han servit per a enfortir una mica més el teixit associatiu de la ciutat. Tot i que també s'han tornat a veure les diferències dins del món okupa a l'hora d'enfrontar un desallotjament. Els dies següents al desallotjament s'obre un debat entre els que aposten per mitjans de resistència activa pacífica i els que defensen altres postures de resistència activa. És important recordar que molta de la gent de Can Masdeu provenia de la masia okupada a Sant Cugat, Torreblanca, i que allí ja van posar en pràctica estratègies per resistir desallotjaments, com pujar a la teulada. També hi ha precedents recents de resistència activa no-violenta utilitzant recursos imaginatius, amb la Mala Herba de Sants, i en els intents de desallotjament del Palomar a Sant Andreu. Es podria dir que també influeix la participació d'algunes d'aquestes persones en les accions directes no-violentes que es van desenvolupar a les diferents cimeres 'antiglobalització, tant la del Banc Mundial al juny, com la última del març.

La consolidació de xarxes i creació de nou teixit associatiu també s'ha pogut veure en la formació de la Plataforma Ciutadana en defensa de la Vall de Sant Genis, formada per entitats veïnals de Nou Barris i Horta-Guinardó, col·lectius ecologistes i la gent de Can Masdeu mateix. Aquesta Plataforma s'intentarà reunir amb la MIA per parlar sobre els futurs projectes per a la masia i aquesta zona del Parc i continuarà les mobilitzacions en els següents mesos.

Els projectes de construcció sobre la masia i el parc de Collserola, han servit per obtenir informació sobre els interessos de les administracions, alguns polítics i empreses privades, al voltant de la masia. Un espai que havia de ser destinat a ús públic, s'ha convertit, mitjançant diverses operacions especulatives on han estat implicades empreses i polítics de la Generalitat i de l'Ajuntament; en un espai per a construir una residència privada gestionada pel Col·legi de Metges. S'ha restringit doncs l'ús social d'un equipament.

L'intent de desallotjament de Can Masdeu, ha obert debats i ha generat noves sinèrgies en els espais de mobilització social. Però també s'observa, que el clima d'entesa que semblaven mostrar les administracions i els polítics després de la cimera del Consell Europeu al març cap als moviments socials, era bastant fals o, en tot cas, conjuntural.

5.1.3. Trobada de moviments socials a Can Masdeu

L'activitat de la masia durant tots aquests mesos és molt elevada. Un exemple d'això són les 'Jornades de reflexió i treball conjunt dels moviments socials', que es realitzen entre el 26 i 28 d'abril del 2002. Aquesta trobada es planteja com un moment d'avaluació de la xarxa crítica a Catalunya i de repàs dels recursos que hi ha després de l'èxit de la mobilització del març. Surt a iniciativa d'algunes persones de la XCADE de Barcelona i de l'MRG per la necessitat de trobar un espai de reflexió i treball a l'entorn del context que envolta els moviments socials després de Gènova i dels atemptats de l'11 de setembre. També per parlar sobre el treball local, la coordinació entre col·lectius, el traspàs d'informació i d'eines i recursos. A les Jornades, es troben grups que treballen la Contrainformació (nodo50, Comunicació, Altaveu, Indymedia), experiències de participació, grups que fan investigació sobre moviments socials i temes relacionats amb globalització (gent de l'UAB, i de l'Observatori de les Transnacionals), grups

com Las Agencias o la campanya YO MANGO (que experimenten formes de guerrilla de la comunicació), grups que donen suport informàtic (Pangea, Sindominio), ràdios lliures, grups de coordinació internacional (*glocal, mrginternacional, xarxa AGP*), grups d'acció directa (caça-lobbies, desobedients). Precisament per a facilitar aquest traspàs de coneixement surt la proposta de confeccionar una 'guia de recursos', per intentar fer un recull dels diferents grups i col·lectius que treballen des de fa temps o s'han format fa poc arrel de les Campanyes.

Tot i que l'objectiu de les Jornades era reunir el màxim de grups de diferents àmbits per intercanviar informació, experiències, potser no és va fer la difusió necessària, i l'assistència no va ser tan nombrosa com s'havia previst. Malgrat tot, les jornades van servir per donar a conèixer i difondre nous projectes i iniciatives com la Consulta Social Europea o la iniciativa de 'YO MANGO' impulsada per la gent de *Las Agencias*. Destacar que la campanya 'YO MANGO' és una experiència de guerrilla de la comunicació que, seguint la filosofia de '*Dinero Gratis*' de la Campanya contra el BM, fa una crítica directa i mediàtica, mitjançant accions en alguns centres comercials per denunciar la societat de consum.

En la trobada també es proposa crear un espai de coordinació de diferents grups locals del territori català. Alguns d'aquests són grups locals d'ATTAC, o d'ateneus o d'altres que ja es van formar durant la campanya del Banc Mundial a Barcelona. Exemples d'aquests tipus de grups són la Plataforma Antiglobalització de Ciutat Vella, el grup local de Gràcia, l'ateneu Candela de Terrassa, o el grup local del MRG-Abrera. La trobada de Can Masdeu serveix, finalment, per a parlar del paper d'alguns col·lectius i xarxes com l'MRG davant la celebració del consell internacional del FSM a Barcelona.

5.2 La reunió a Barcelona del consell internacional del Fòrum Social Mundial

Coincideix que durant aquells últims dies de març es reunirà a Barcelona el Consell Internacional (CI) del FSM. Si recordem com funciona el FSM, hi ha un comitè promotor/organitzador a Brasil que està format per organitzacions polítiques, sindicats, moviments de base de Brasil com l'MST, i federacions de entitats i ONG's de defensa dels Drets Humans i per la Pau i altres col·lectius i organitzacions com ATTAC-Brasil. A més del comitè promotor existeix el consell internacional. Mentre el comitè organitzador/promotor s'encarregaria més d'impulsar el FSM a Brasil, el consell internacional funciona com una mena de coordinadora a nivell internacional dels diferents col·lectius, i moviments.

Aquesta reunió és especialment important perquè s'està debatent la funció de control que ha de tenir el consell Internacional sobre la multitud de fòrums que estan sortint a nivell mundial. Se suposa que la creació de fòrums ha de servir per internacionalitzar i donar a conèixer el discurs del FSM, però es tem que els Fòrums que es creïn imitant al FSM intentant aprofitar el prestigi d'aquest però sense respectar la Carta de Principis del FSM. Recordem que la Carta de Principis diu explícitament que no poden participar en el Fòrum representacions partidàries, ni militars.

Fins ara, els criteris sobre com s'havia de fer el FSM i els altres fòrums els prenien el comitè organitzador de Brasil i el CI tenia un paper més tècnic, però davant dels esdeveniments com els atacs d'EEUU a Afganistan o l'ocupació de Palestina, alguns membres del CI (ATTAC, moviments italians) es plantegen sinó valdria la pena que el FSM tingués una mena d'òrgan que pogués 'representar' la veu dels moviments socials a nivell internacional i proposen que sigui el CI. Ara bé, el problema és que el CI no està plantejat per ser un òrgan representatiu, com defensen el sector més clàssic d'ATTAC (Cassen) i alguns membre de la CES. Les crítiques a aquesta postura venen d'una banda dels brasilers del comitè organitzador, que veuen que

d'aquesta manera estan perdent poder de decisió, i per l'altra dels nous moviments socials (apareguts després de Seattle) que veuen en aquest CI 'representatiu' una mena de comitès centrals, a on no hi apareixen prou representats els moviments populars del sud, ni joves, ni la nova cultura política més "posmoderna"¹⁴³.

S'obre un debat doncs sobre la composició del propi CI. Si fins ara el CI, ha estat una mena d'espai de trobada i coordinació, en aquesta reunió es planteja si s'ha d'obrir encara més el CI. Tot i que ja hi participen membres de Via Campesina, de la Marxa Mundial de les Dones, col·lectius i coordinadores de moviments indígenes. En el procés de preparació del FSM i trobem a més altres col·lectius, moviments i organitzacions (de tradició socialista majoritàriament) i altres pròpiament 'antiglobalització' com *Focus on the Global South*, *ATTAC*, *Friends of the Earth*, *CONAIE* (confederació de moviments indígenes d'Equador). De Catalunya, participen en el procés de construcció del FSM, el Fons Català de Cooperació, la Federació de Cooperatives de Catalunya/Xarxa Europea de Socioeconomia Solidària, i Desenvolupament Comunitari.

La reunió del consell internacional del FSM serveix per a concretar les línies de treball de la tercera edició del FSM (que es tornarà a celebrar a Porto Alegre al gener del 2003) i per avançar en la concreció dels dos importants propers fòrums: el Fòrum Social Europeu, un fòrum regional a nivell europeu al novembre a Florència, i la confirmació de la celebració a Barcelona del Fòrum Social Mediterrani, com un espai de trobada entre els moviments socials de les dues bandes del mediterrani, i que s'impulsa des de Catalunya. Sobre el Fòrum Social Barcelona no hi ha debat perquè d'entrada ja no compleix un dels principis bàsics de la carta del FSM (que no pot estar format per partits polítics).

La raó per la que aquesta reunió s'ha celebrat a Barcelona és que hi ha organitzacions de Catalunya que tenen relació amb alguns dels grups promotors del FSM, com el Fons Català de Cooperació. El fet que la reunió es celebri concretament al districte de Nou Barris prop de la masia de Can Masdeu ajudarà a ampliar la xarxa de suport per aturar el desallotjament. Representants de moviments com ATTAC o de la Marxa Mundial de les dones i de moviments indígenes, van donar suport als okupes durant els dies que dura el setge.

La reunió del CI del FSM també és important per als moviments socials a Catalunya perquè obre un debat sobre la conveniència de la participació en espais com el del Fòrum Social Mundial. Des de alguns sectors es considera que el FSM és un espai massa 'copat' per propostes 'reformistes'. I el fet que el CI convidi a xarxes i moviments de Catalunya com l'MRG, la XCADE, ONG's i altres col·lectius a participar en la reunió obre importants debats en algunes. En l'MRG aquesta invitació sorprèn perquè no s'entén que se'l convidi en qualitat de membre del consell internacional. L'argument és que lo 'lògic', seria que s'hagués convidat a l'AGP que és la xarxa de col·lectius a nivell internacional i no al MRG, que només és una 'xarxa'. La conveniència de que l'MRG participi o no en el consell internacional del FSM, i sobretot qui participa, genera tensions internes. Finalment es decideix que s'hi vagi com a convidat, però no com a membre i que es manifesti l'opinió crítica.

¹⁴³ La reproducció dels debats que hi va haver durant la reunió del Consell Internacional, ha estat possible gràcies a les notes preses per Jeff Juris.

5.3. Les mobilitzacions contra les cimeres de la presidència de la Unió Europea a l'Estat Espanyol i la Vaga General.

L'activitat del moviment antiglobalització de l'estat espanyol durant els mesos que dura la presidència espanyola de la Unió Europea, de gener a juny del 2002, es força activa. Les diferents cimeres que es duen a terme de febrer al juny serviran per mobilitzar i fer arribar el discurs a més gent, i a nivell local, donaran a conèixer col·lectius entre si, o consolidar algunes xarxes que ja existien. De totes maneres, no s'amplia molt més el moviment ni tampoc es crea un gran moviment a nivell estatal.

En cada ciutat es constituirà una coordinadora o plataforma local que agruparà els col·lectius locals a més dels que hi vagin a realitzar alguna acció o activitat durant els dies de la cimera. La logística serà assumida pels col·lectius locals, en algunes ciutats amb més col·laboració de la xarxa institucionals, en d'altres no, però sempre envoltades de grans mesures de seguretat. Aquest desplegament i control de les fronteres es veurà sobretot al juny a Sevilla. En totes es repetirà bastant l'esquema "clàssic" de contracimera, de fer unes jornades informatives i divulgatives on s'explicaran les alternatives que plantegen els moviments i mobilitzacions carrer.

Les contracimeres on hi haurà més participació de gent, tant de l'estat com de l'estranger i que tindran més ressò mediàtic seran la de Barcelona al març, i la clausura de la presidència al juny a Sevilla, precedida de la vaga general. De fet ambdues havien estat incloses en el calendari dels moviments socials a nivell internacional que es va confeccionar al gener del 2001 a la segona edició del Fòrum Social Mundial a Porto Alegre. Això vol dir que la seva celebració tindrà més transcendència i expectació exterior. L'experiència de l'organització d'accions descentralitzades de Barcelona, enlloc d'entrar a la 'zona vermella' (o zona restringida' com a Gènova) ha mostrat altres maneres de plantejar una contracimera i marcarà una mica la línia de la resta de cimeres de l'estat.

Seria interessant poder descriure en detall l'organització de les diferents cimeres, però com que en aquest estudi estem analitzant el paper del moviment antiglobalització a Catalunya, ens centrarem especialment en les cimeres on la participació de gent de Catalunya ha estat més activa, que és principalment Sevilla, i en menor grau, a Mallorca, València i Madrid.

Recordem que des de que comença la Campanya Contra l'Europa del Capital i la Guerra a finals del 2001, es van fer assemblees a nivell estatal per coordinar algunes línies d'acció. La primera se celebra a Madrid el 8 i 9 de setembre de 2001; la següent a Saragossa el 24 i 25 de novembre 2001, i que obrirà un debat en els col·lectius i grups que han participat sobre la necessitat o no de les estructures. En aquesta assemblea també es comencen a veure les primeres diferències respecte a l'organització de la cimera de València. I finalment l'assemblea de Marinaleda a Sevilla el 2 i 3 de febrer, que serveix sobretot per definir les línies d'acció de cara a la cimera de Sevilla al juny i a on es fa una crida per sumar-se a les mobilitzacions. Des de l'assemblea estatal a Marinaleda s'assumeix la constitució del Fòrum Social Transatlàntic com l'espai unitari des del que es prepararà la contracimera anomenada "La Cumbre de los Pueblos", a Madrid, el mes de maig. La Campanya de Barcelona es coordina amb l'assemblea estatal, però la de Mallorca s'organitza sense participar en aquest espai.

5.3.1. Saragossa, Cimera de ministres de defensa.

La següent contracimera després de Barcelona és la de Saragossa el 22 i 23 de març. L'objectiu de la contracimera és denunciar la política exterior i de defensa europea. Els diferents col·lectius i persones que s'han trobat per mostrar el rebuig contra la cimera, s'agrupen com a 'Fòrum

Saragossa 2002'. Es faran des de tallers fins a accions al carrer per mostrar el rebuig a la reunió de ministres i denunciar els acords que es volen prendre a la cimera, en concret sobre la PESC (Política europea de exterior i seguretat comú).

Des del 18 de març es fan tallers sobre desobediència civil, cultura de la pau, lluita contra la despesa militar, mitjans alternatius de comunicació. Els objectius son popularitzar el concepte de defensa no-violenta, denunciar la complicitat de la UE i l'Estat espanyol amb el militarisme: el comerç d'armes, la despesa militar i la criminalització dels moviments socials. També es volen proposar a la ciutadania alternatives d'acció al voltant de la desobediència civil (campanya d'Objecció Fiscal, promoure la deserció, boicots) i l'educació per a la pau. En definitiva, es vol incloure l'antimilitarisme dintre del moviment contra la globalització i promoure debats al voltant de la violència/ no-violència.

En la preparació de la contracimera han participat diversos grups i col·lectius de Saragossa entre ells: MOC (Moviment d'Objecció de Consciència), l'MRG-Saragossa, MRG-Huesca, ATTAC, Assemblea d'estudiants, comitès de solidaritat, Ecologistas en Acción, Espacio Alternativo, Plataforma de Solidaritat amb Chiapas i Payasos sin Fronteras. Els més destacats són gent que prové i encara participa del moviment antimilitarista de Saragossa, concretament del MOC, i del l'MRG-Saragossa (format en gran part per gent que provenia del MOC). L'MRG- Saragossa es va crear, com molts altres grups arreu de l'estat espanyol, arrel de la cimera de Praga. Algunes persones del MRG-Saragossa van participar activament en el grup d'acció directa no-violenta dels 'invisibles' en la Campanya contra el Banc Mundial a Barcelona, i també com a grup d'afinitat en la marxa rosa durant les accions descentralitzades de la cimera del G-8 a Gènova al juliol del 2001 on van ser detinguts. Per la part catalana, cal destacar la participació de l'Assemblea Antimilitarista de Catalunya i de la campanya contra la investigació militar.

A la contracimera de Saragossa, encara que la participació no va ser molt nombrosa, qualitat dels debats i les accions al carrer va ser molt elevada. També es va editar un diari d'igual format al que ja es va treure al carrer a la cimera de Barcelona al març, on s'anunciaven els debats, accions i hi havia articles de fons i divulgatius.

5.3.2. Mobilitzacions a Oviedo contra l'EcoFin

A Oviedo, Astúries, se celebrarà el 13 i 14 d'abril una contracimera per donar resposta a la reunió informal de ministres d'Economia i Finances, ECOFIN. Tot i les accions de protesta que s'organitzen per motiu d'aquesta reunió ministres, la contracimera no tindrà la transcendència d'una gran cimera. Es fa divulgació per les llistes de distribució, però no s'organitzen autocars des de Barcelona.

Per mostrar el seu rebuig, diferents col·lectius i grups d'Astúries, han organitzat una contracimera amb tallers i accions al carrer. El més destacat és la manifestació que es fa pels carrers d'Oviedo. En la organització de la contracimera han participat grups que treballen al voltant de temàtiques 'antiglobalització'. En la manifestació també hi participen diversitat de grups i col·lectius de base, a més de persones a títol individual que es mobilitzen per mostrar el seu rebuig a l'Europa del Capital. Es poden veure totes les tendències: anarquistes, comunistes, sindicalistes, ONG's, etc. Tot i no ser una cimera amb gran transcendència, la manifestació té cert ressò i l'assistència és important.

5.3.3. València contra el Projecte Euromediterrani

Del 22 al 23 d'abril se celebrarà a València la cimera sobre el Projecte Euromediterrani. Es tracta d'un projecte per desenvolupar possibles col·laboracions entre Europa i els països del nord d'Àfrica principalment sobre temes econòmics, però també per parlar de temes culturals i socials.

Per denunciar els interessos econòmics i de perpetuació de les polítiques de dependència econòmica del nord cap al Sud que es pretenen aplicar amb aquest projecte Euromediterrani, del 20 al 21 d'abril, des de la xarxa de moviments socials s'organitzaran jornades, conferències i una gran manifestació. Les activitats que més destacaran seran el seminari Internacional sobre el Projecte Euromediterrani i la manifestació.

La coordinadora de moviments que promovia la contracimera agrupava en un primer moment, des del MRG-València - un grup molt actiu i conegut entre d'altres per accions com la de fer 'pa amb tomàquet' davant del Mc Donald's- alguns sindicats, ONG's, Revolta (organització hereva del MC a València) i altra gent propera a Esquerra Unida del País Valencià (EU-PV), sindicats (CC.OO, UGT), a més d'altres grups i col·lectius de base del país Valencià. Sembla ser que, inicialment aquesta coordinadora de col·lectius que estava organitzant les mobilitzacions va rebre una invitació i subvencions per part dels organitzadors de la cimera ministres de la UE, per agrupar tot el sector associatiu i dels moviments en una mena de Fòrum Civil. Aquesta invitació va aixecar forta polèmica entre col·lectius, moviments, partits i sindicats.

Les primeres assemblees havien agrupat molts col·lectius de base a partir de la convocatòria del MRG, però quan es va veure que a les assemblees hi havia gent d'algunes ONG's i propera a partits polítics que acceptava crear aquest 'Fòrum Civil' finançat amb fons de la Unió Europea; molts d'aquests col·lectius de base i altres organitzacions van deixar d'anar a les assemblees. Es van allunyar de l'espai unitari acusant als partidaris del 'Fòrum Civil' d'haver perdut el sentit crític amb el que es feien les mobilitzacions.

Finalment aquest espai unitari es va trencar i es van crear dos espais diferenciats: el del 'Fòrum Civil' format per partits (EU-PV), sindicats (CC.OO, UGT) i gent del MRG-València i l'altre espai format per Revolta, alguna gent propera a EU-PV i el Comitè de Solidaritat amb la Causa Àrab (CSCA). Aquest segon espai va organitzar el Seminari Internacional sobre el Projecte Euromediterrani. El 'Fòrum Civil' es va celebrar durant la setmana anterior a la cimera i el Seminari el cap de setmana 20 i 21, però en espais separats. Per entendre perquè l'MRG-València va participar finalment en el 'Fòrum Civil', s'ha de tenir en compte que gent d'aquest col·lectiu és molt propera a EU-PV.

Amb el Seminari Internacional es volia fer un anàlisi crític del projecte Euromediterrani i portar a persones del grups antiglobalització dels països àrabs. Aquests grups 'antiglobalització' allí són coneguts com a grups 'antinormalització' per prendre postura contra les polítiques de 'normalització' que Israel pretén imposar a la resta de països (Jordània, Iraq, Líban, Algèria, Palestina). Els col·lectius antinormalització estan formats principalment per membres de col·legis professionals (metges, advocadeses), els pocs que tenen la informació, formació i recursos per poder mobilitzar-se. Un perfil ben diferent als dels grups antiglobalització a casa nostra, però que s'entén si es té present que en la majoria d'aquests països està prohibida l'associació política i els sindicats o no existeixen o tenen molt poca força. La participació de persones d'aquest col·lectius s'esperava com un intercanvi de visions molt important, degut a la falta d'informació que hi ha hagut sempre sobre la realitat dels països àrabs. I més encara a partir del context post

"11 de Setembre", la permanent guerra de baixa intensitat contra Iraq i dels reiterats atacs d'Israel a Palestina.

Alguns d'aquests contactes amb aquests grups antinormalització es fan durant el viatge del CSCA, més persones de diferents col·lectius, i de IU, durant el gener del 2002 a Jordània. El Comitè de Solidaritat amb la Causa Àrab (CSCA) és una coordinadora de l'estat espanyol que des de fa deu anys dona suport als països àrabs, sobretot Palestina i ara Iraq. Les Jornades van ser molt participatives, i un èxit d'assistència, especialment la sessió inaugural feta per l'ex-primer ministre d'Algèria. Durant tres dies es van estar fent tallers i xerrades d'intercanvi d'experiències entre grups antiglobalització de l'estat Espanyol i grups antinormalització de Jordània, Turquia, Marroc, Algèria, Egipte, Palestina.

La manifestació del dissabte 21 d'abril està emmarcada dins de la Campanya Contra l'Europa del Capital i la Guerra. Un dels èxits de la manifestació és que hi participaran multitud de grups i col·lectius locals de les zones de l'Horta i la Punta, i nombrosos camperols i grups i entitats ecologistes. La zona de la Punta al sud de València, és la zona on es troben la majoria d'hortes i tots aquests col·lectius protesten perquè el govern està desallotjant el terrenys de cultiu perquè és una de les zones per on ha de passar carreteres i les vies del TGV (tren de gran velocitat). Aquests grups, més altres col·lectius en defensa de la terra, la llengua i la cultura, van participar amb música durant tota la manifestació i van contribuir a relaxar l'ambient que s'havia anat creant els dies prèvies a la manifestació. Tot i el clima distés i sense cap incident en que es va celebrar la manifestació, durant tot el recorregut pels carrers de la ciutat va haver un cordó de seguretat d'antidisturbis envoltant a la gent. L'èxit de la manifestació va sorprendre als propis convocants, ni les mes bones prediccions esperaven la participació d'unes 50.000 persones. I un altre signe de l'èxit fou que hi hagués gent al carrer mirant com passava la manifestació. Pel que deien els convocants, un gest no gens habitual en la resta de manifestacions polítiques a València, signe de que aquesta generava expectació i que hi havia certa simpatia per part de la població.

Durant la manifestació també hi havia important presència de col·lectius de l'esquerra independentista. La presència de catalans va ser sobretot de col·lectius i grups independentistes, alguns ecologistes i altres petits col·lectius. La gent de Catalunya que va anar a València, va venir pel seu compte o amb alguns dels autocars organitzats per grups i organitzacions polítiques de l'esquerra independentistes com Endavant, Maulets, i CEPC (Coordinadora d'estudiants del Paísos Catalans) La presència de nombrosos grups independentistes catalans i nacionalistes d'esquerra valencians responia també a la coincidència en les dates amb la Diada Nacional que se celebra a València el 25 abril.

Durant les jornades i la manifestació també es va denunciar el projecte del Ministeri de Defensa Espanyol de crear una base de la OTAN a la localitat valenciana de Bétera. Hi ha una coordinadora formada per grups de veïns, antimilitaristes locals i de tot l'estat i altres grups, per intentar aturar la creació d'una nova base de l'OTAN. La mobilització contra la base de Bétera s'està duent a terme des de fa mesos. A finals de l'any 2002, però, el govern espanyol anunciarà que la OTAN havia aprovat la creació de la base a Bétera, encara que les mobilitzacions continuen...

El balanç de la contracimera és que s'han fet contactes amb moviments dels països àrabs. I s'han tornat a fer paleses les diferències entre alguns dels sectors més institucionals dins del moviment, algunes ONG's i part de sectors afins a EU-PV i l' MRG-València.

5.3.4. Pamplona, la cimera de l'energia

Tot just després de la cimera de València, se celebra a Pamplona el seminari ministerial d'energia, el 26, 27 i 28 d'abril. Des de fa alguns mesos s'estan preparant mobilitzacions des de col·lectius i moviments locals. Alguns dels organitzadors de les mobilitzacions i accions són l'equivalent del MRG al País Basc i Navarra, Hemen Eta Munduan, i l'organització Zutik. També hi participen col·lectius d'estudiants. Algunes de les activitats que estaven programades a la Universitat han de ser interrompudes per la presència policial dins algunes facultats, que impedirà que es puguin fer algunes activitats i que realitzarà detencions.

Malgrat aquests incidents, la resta d'activitats de la contracimera es poden celebrar i el balanç que es fa és positiu, tot i que aquesta cimera no és de les que té gran transcendència, i tampoc una presència massiva de persones de la resta de l'estat.

5.3.5. Madrid: Fòrum Social Transatlàntic (FST) contra la cimera de caps d'Estat d'Amèrica Llatina

El 18 i 19 de maig se celebrarà a Madrid la cimera de governs de la UE i caps d'estat d'Amèrica Llatina i el Carib, al mateix temps que la cimera paral·lela UE-Mercosur. És una de les cimeres importants dins el calendari de la presidència, però probablement degut a la acumulació de cimeres i contracimeres i que la Campanya Contra l'Europa del Capital i la Guerra ha decidit centrar el gruix dels esforços a Sevilla al juny; les mobilitzacions a Madrid no són tant multitudinàries com es pensava en un primer moment.

Per donar resposta a la cimera de caps d'estat d'Amèrica Llatina a Madrid, diversos moviments socials, però sobretot algunes corrents polítiques de l'esquerra d' IU (Espacio Alternativo i Rojos), s'agrupen sota el nom de Fòrum Social Transatlàntic i organitzen 'la Cumbre de los Pueblos'. La Cumbre de los Pueblos vol ser una trobada de moviments socials entorn les polítiques de la Unió Europea cap a Amèrica Llatina. Una trobada per parlar sobre les conseqüències nefastes de la privatització del sector públic, el paper del capital europeu i espanyol que s'apropia de les empreses i riqueses d'aquest continent, contra el Pla Colòmbia, les lluites contra el ALCA (Tractat de Lliure Comerç de les Amèriques).

També participen en el FST, la *CGT-Madrid*, *Ecologistas en Acción*, *Derechos para tod@s*, *la Red Universitaria de Apoyo (RUA)*, la *Plataforma 'Paremos la Guerra'* i nombrosos col·lectius de solidaritat amb pobles d'Amèrica Llatina i el Carib, gent de la RCADE, col·lectius de suport a immigrants, mitjans contrainformatius.... La participació d'altres sectors més autònoms del moviments com és el cas del MRG-Madrid o del col·lectius com els invisibles és escassa. Tot i que participen en alguna activitat i signen el manifest, la participació de centres socials okupats com El Laboratorio, o projectes com la Universidad Nómada o el Laboratorio de Desobediencia, no tenen un paper actiu dins el Fòrum Social Transatlàntic.

De Catalunya hi ha força implicació del sector de la corrent 'rojos-roges' (que pertany a EuiA), i de l'Assemblea de Treballadors contra la Globalització (on hi ha afiliats del sector crític de CCOO, de la IAC i de CGT). Des d'aquest sector es fan reunions preparatòries i informatives per al Fòrum Social Transatlàntic, també s'organitzen autocars per anar a Madrid, per participar principalment en la manifestació del dia 19. Però a Madrid hi ha poca gent organitzant les mobilitzacions, un indicador d'això és que fins pocs dies abans de la cimera no és coneix el programa del diferents actes i tallers, i per tant no es pot fer gaire difusió dels actes. Això fa que

la participació de gent de la resta de l'Estat no sigui gaire massiva. Tampoc no es fa gaire difusió des dels mitjans de comunicació fins pocs dies abans.

Els tallers i Jornades es realitzen en les espais que han cedit la universitats des de uns dies abans. En els tallers que es parla sobre privatitzacions d'empreses públiques nacionals d'Argentina o Xile per part d'empreses privades espanyoles com Telefónica o Endesa amb el perjudici que això ha tingut per la població d'aquests països. Sobre l'apropiació per part de bancs espanyols de xarxes financeres claus a Argentina, Brasil o Xile. De la situació de crisi que es viu a Argentina, i la responsabilitat que hi té el govern espanyol juntament amb l'FMI i EEUU, i la complicitat sobre les conseqüències que pugui tenir el Pla Colòmbia.

A més de les Jornades, es fan accions al carrer durant tot el dissabte 18 de maig i una marxa cap al lloc de la cimera de caps d'estat. Per la nit hi haurà concerts. Aquestes activitats estaran dinamitzades per col·lectius d'estudiants. Les activitats i la logística s'ha vingut preparant en comissions de treball descentralitzades, també des de alguns mesos abans, però sense gaire participació. Finalment la manifestació que se celebrarà el diumenge 19 pel centre de la ciutat serà força gran, amb unes 100.000 persones.

Després de la contracimera de Madrid amb la celebració del Fòrum Social Transatlàntic, la propera gran contracimera esperada serà per protestar contra la cimera de Ministres de Medi Ambient europeu a Mallorca a finals de maig.

5.3.6. Mallorca: 'Un altre medi ambient és possible'

Es tracta d'un seminari informal de ministres de Medi-Ambient durant els dies 24, 25, 26 de maig. Convidats pel seu homòleg espanyol, Jaume Matas, se celebrarà a Mallorca una reunió 'informal' i no es prendran decisions vinculants.

Tot i ser una reunió informal, la cimera serveix per a mobilitzar un fort teixit social contra l'arribada dels ministres i fer sentir totes les reivindicacions que hi ha sobre temes d'ecologia i sostenibilitat. L'organització de la contracimera es comença a preparar des de mesos abans pels principals col·lectius del teixit social de les illes, agrupats en la 'Plataforma per la Democràcia i la Globalització Social'. La Plataforma està formada principalment per persones del grup ecologista GOB (Grup Ornitològic Balear), CGT, ATTAC, partits polítics com EU-IB (Esquerra Unida de les Illes Balears), El Verds, PSM (Partit dels Socialistes de Mallorca), sindicats com la intersindical STEI, ONG's com PROSUD, Metges del Món, Metges Sense Fronteres, col·lectius nacionalistes, d'estudiants CEPC (Col·lectiu d'Estudiants del Paísos Catalans) i altres col·lectius, fins a 55.¹⁴⁴

Aquesta Plataforma aglutina pràcticament tot el teixit social que es mou a les illes. Es va crear a finals del 2001 recollint 'l'esperit' de Porto Alegre arrel del viatge de una delegació mallorquina al primer FSM. Aquest primer grup s'ajunta amb altres plataformes i coordinadores que havien treballat contra la guerra i que s'havien mobilitzat per temes d'immigració i així es forma la 'Plataforma per la Democràcia i la Globalització Social'. Aquest serà l'espai que aglutinarà als col·lectius que es mobilitzaran entom temàtiques 'antiglobalització' a Mallorca, i des de on es coordinaran des de accions contra la Guerra d'Afganistan fins les diferents accions contra la cimera.

¹⁴⁴ Relat confeccionat gràcies a les aportacions de Joan Amer, portaveu de la Plataforma per la Democràcia i la Globalització Social, organitzadora de la contracimera.

Sota el títol 'Un altre Medi Ambient és possible', la Plataforma s'organitzarà en tres comissions (sensibilització, logística i accions), i prepararà accions de sensibilització i denúncia des de un mes abans de la cimera. Aquestes accions de sensibilització faran que a Mallorca s'aconsegueixi una gran participació de la població. S'ha de tenir present que a les illes les manifestacions per temes relacionats amb el medi ambient sempre han tingut molt suport social.

També és important en la preparació i durant la cimera la participació de la Plataforma de les terres de l'Ebre de Catalunya, un dels moviments socials sobre temàtiques mediambientals i de reivindicació del territori, que seran protagonistes durant els següents mesos en les mobilitzacions contra el PHN. Des del primer moment la gent de l'Ebre participa activament en la preparació de la cimera, fins al punt que organitzen una 'marxa blava' per alguns municipis amb la col·laboració d'alguns ajuntaments, i 'desembarquen' literalment a Mallorca en un gran vaixell que han organitzat des de l'Ebre. Aquesta participació arriba en algun moment a centrar les reivindicacions sobre medi ambient, sobre el tema de l'aigua exclusivament, i això origina algun malentès amb l'organització de la Plataforma.

Els dies pròpiament de la contracimera es comença amb una bicicletada que s'acabarà amb una acampada de dos dies. A les Jornades participaran grups i entitats de la resta de l'Estat com Ecologistes en Acció. Es parlarà des del 'deute ecològic', fins a polítiques energètiques sostenibles. Per la tarda es farà una gran manifestació, l'acte central de la contracimera (amb la participació de 15.000 segons la Plataforma, i 7.000 segons la policia local), i s'acabarà amb un concert a la nit. Durant els dies previs com dèiem també es van fer nombroses accions descentralitzades i de sensibilització a més de rodes de premsa.

El seguiment per part de la premsa i el tractament de la contracimera és valorat molt positivament per la Plataforma. Surten pràcticament més notícies sobre la contracimera que sobre la cimera de ministres. També cal destacar la presència de càrrecs públics com el conseller de treball i la consellera de medi ambient del govern balear en algunes accions descentralitzades i en la manifestació. Aquesta actitud de la premsa i del polític contrasta amb les reaccions de criminalització i de repressió que hem vist i que es donaran a altres ciutats. Seria interessant en aquesta línia, realitzar un estudi comparat de les contracimeres a les diferents ciutats, perquè permet observar i analitzar les causes de les diferents reaccions de la premsa, les institucions i la població. Per entendre aquest impacte positiu sobre els mitjans, els polítics i la opinió pública a Mallorca, potser hem de tenir present que estem parlant d'un territori i nombre de població força reduït, a on encara existeixen xarxes de 'capital social' que fan que molta més gent es conegui. El fet per exemple que, com veïem a l'inici, partits polítics hagin participat activament en la preparació de la contracimera ha fet ja s'hagi comptat amb la 'col·laboració' de la xarxa més institucional des d'un inici i que aquesta formi part pràcticament de la xarxa crítica. Per part del mitjans de comunicació probablement el fet de conèixer-se més i que els propis periodistes que cobrien les notícies siguin periodistes amb contacte directe amb els col·lectius i que treballen més al carrer, ha fet que el tractament informatiu hagi estat molt complert. I pel que fa a la repressió, tampoc es va fer el desplegament policial que s'havia fet en altres cimeres.

Sobre el paper dels partits i sindicats dintre de la campanya, a Mallorca partits polítics i sindicats hagin treballat activament en la preparació de la contracimera. També es cert que aquesta entesa s'ha pogut realitzar perquè s'ha treballat en comissions separades on sí que es veia la diferència generacional i ideològica. Mentre que comissió de sensibilització i logística estava la gent de CGT, ATTAC, el GOB, EU, i Els Verds, en la comissió d'accions trobem la gent jove del GOB; col·lectius d'estudiants, i molts joves que a títol individual a través de xarxes d'amics s'hi

van anar afegint. En aquestes accions es va fer servir les "granotes blanques", inspirant-se en l'estratègia dels caçalobbies, tutte bianche i Greenpeace.

Com a Barcelona, a Mallorca el treball en comissions, sobretot en la d'accions descentralitzades, ha permès incorporar molta gent jove nova, i ha fet que s'ampliï la xarxa. I les assemblees estatals han ajudat a reduir algunes desconfiances cap a persones de partits i sindicats més clàssics. Tot i així continuen produint-se algunes separacions de grups anarquistes com la CNT, i d'alguns centres socials okupats (s'Eskola) que es van desmarcar de la Plataforma i van fer unes Jornades i accions pel seu compte.

EL balanç de la contracimera a Mallorca per a la pròpia organització és molt positiu, ha participat molta gent de les illes amés de lla Plataforma en defensa de l'Ebre i altres col·lectius i entitats ecologistes locals de Múrcia i València. Tot i la difusió que es fa per les llistes de distribució, la participació de persones i col·lectius de la resta de l'Estat no és gaire nombrosa, l'única xarxa que mobilitza més gent a nivell estatal és *Ecologistas en Acción*; de Catalunya, la poca gent que ve (excepte de l'Ebre), és a títol individual. Segons els entrevistats tampoc no hi ha hagut coordinació de la gent de Mallorca amb l'espai de coordinació de la Campanya contra l'Europa del Capital i la Guerra a nivell estatal. Tot i ser una contracimera de la no s'esperava que tingués gaire transcendència, perquè la reunió de ministres tampoc era molt decisiva, al final és potser una de les contracimeres amb més èxit si es té present el teixit social que s'ha creat i el tractament dels mitjans de comunicació.

5.3.7. La Vaga General del 20 de juny

Abans d'entrar a descriure com es desenvolupa la cimera de Sevilla, pensem que és important aturar-nos a explicar el context dels dies previs a la celebració d'aquesta, pel clima de mobilització i expectació que genera la vaga general.

Els sindicats CC.OO. i UGT anuncien que convoquen una vaga general pel dia 20 de juny, per mostrar el rebuig a la reforma laboral que el govern del PP vol aprovar. Els sindicats afirmen que amb aquesta de la llei sobre acomiadaments i atur, es perjudiquen greument els drets dels treballadors. Els sindicats diuen que la reforma del PP empitjorarà encara més la situació que han viscut en els darrers mesos els treballadors d'empreses com SINTEL (filial de Telefònica) amb més de mil vuit-cents treballadors acomiadats; Lear, Phillips o Miniwatt.

L'anunci de la vaga general aixeca certes reticències, per part d'altres sindicats, com CGT, perquè acusen als grans sindicats majoritaris CC.OO. i UGT, de tenir part de la responsabilitat d'haver fet certs pactes amb el govern i de s'hagi arribat a aquesta situació. A Catalunya sobretot, la intersindical CSC, la IAC i CGT, es mostren crítics. Però al mateix temps es veu la vaga general com una oportunitat per mostrar el rebuig al govern del PP. Per això a Catalunya, des de l'Assemblea de Treballadors contra la Globalització que es va formar després de la campanya del març (on trobem principalment gent de la IAC i del sector crític de CC.OO). Es parla de fer alguna acció coordinada entre el moviment antiglobalització i el moviment obrer.

A Catalunya, aquells dies (mitjans de juny), persones de la Campanya contra l'Europa del Capital (sobretot des de la comissió de logística formada entre d'altres per persones del sector crític de CC.OO i d'EuiA); estant fent els preparatius per organitzar autocars per anar a Sevilla. Es fan unes quantes assemblees per veure de quina manera es podria coordinar alguna acció conjunta aprofitant la crida mediàtica que pot tenir la Campanya 'com a moviment antiglobalització' amb alguna de les seves accions descentralitzades, juntament amb els piquets 'tradicionals' dels

sindicats la vigília de la vaga. Però membres de CGT, i joves de col·lectius de base plantegen dubtes a l'hora de participar conjuntament amb CC.OO i UGT per acusar-los de pactistes amb el govern i ser co-responsables de la precarietat laboral.

El fet que CC.OO i UGT hagin decidit convocar una vaga general el dia 20 de juny a Sevilla, just el dia abans que comenci la cimera de tancament de la presidència de la UE, és interpretat per gent del moviment 'antiglobalització' com de cert oportunisme. A Sevilla s'ha convocat la gran manifestació, i a la resta de ciutats de l'Estat hi haurà manifestacions paral·leles. A Catalunya, en una de les assemblees, finalment no s'ha arribat a un acord per a fer una gran acció conjunta amb els sindicats, i es decideix que no es vol anar en la mateixa manifestació que els sindicats majoritaris ni tampoc, en un principi, en la de la CGT. A l'únic consens que s'arriba és que es participarà donant suport als piquets. De l'assemblea surt un llistat de possibles punts de trobada a on hi hauran piquets durant tota la nit fins primera hora del matí, i es deixa a iniciativa de cadascú la tria del lloc. Això farà que en alguns piquets com els dels FFCC (Ferrocarriis Catalans) i de la Renfe, es trobin antigues generacions de sindicalistes, amb noves generacions de gent propera al moviment antiglobalització, amb joventuts de sindicats i partits polítics.

La vaga es secundada majoritàriament per tots els sectors, sobretot transports i indústria, i també mitjans de comunicació. A on no hi haurà tan seguiment serà en els petit comerç i alguns grans centres comercials. A Barcelona es produeixen alguns enfrontaments entre comerciants i manifestants i la policia. Finalment a Barcelona hi haurà dues manifestacions, la dels sindicats majoritaris que baixarà per Passeig de Gràcia, i 'l'alternativa' on acabaran confluint, la CGT, els grups autònoms de la Coordinadora Anticapitalista, la gent convocada per l'assemblea de la Campanya Contra l'Europa del Capital, la IAC i organitzacions i grups polítics de l'esquerra independentista. Aquesta altra manifestació baixarà fins al centre, 'paral·lela' a la de Passeig de Gràcia, pel carrer Pau Claris. La manifestació s'acabarà amb disturbis al final, a Plaça de la Catedral, on CGT ha organitzat un concert. Alguns joves cremaran una oficina bancària i els antidisturbis començaran a carregar i detenir. La Via Laietana quedarà tallada durant unes hores i amb presència de policia secreta pels carrers del centre.

El gran esdeveniment del dia es el tractament que fan els mitjans de comunicació controlats pel PP, tan les televisions privades com Antena 3, i especialment la cadena pública TV1. Tot i que hi ha dades de que la vaga ha esta seguida amb força èxit, des d'aquestes cadenes i ràdios es parla de un seguiment molt baix, i de molta normalitat en el funcionament del país. Aquesta manera d'amagar la informació indigna als sindicats i fa que es denunciï l'actitud del govern d'amagar i tergiversar les xifres, com si d'un govern en època de dictadura es tractés. Però també han funcionat els canals d'informació alternatius o contrainformació, des d'alguns grups que van impulsar el diari Altaveu durant la cimera de març, per la vaga general el 20 de juny es treu un número especial i es repartirà en varis punts de la ciutat.

El que està clar és que la vaga general ha servit per 'escalfar motors' de cara a les mobilitzacions contra la cimera de Sevilla.

5.3.8. La Campanya se'n va a Sevilla.

La cimera de Sevilla és, juntament amb la de Barcelona, la cimera que més s'ha preparat, tot i que no hi haurà la mateixa participació, ni tindrà la transcendència de Barcelona, és pot considerar un èxit.

Els dies 21 i 22 de juny es celebra a Sevilla la cimera del Consell Europeu amb la que finalitzarà la presidència espanyola de la Unió Europea. Un dels temes de la cimera de Sevilla són les polítiques d'immigració, un tema d'actualitat en l'època de l'any que s'incrementa l'arribada d'immigrants del nord d'Àfrica i que cada dia són notícia als diaris les pasteres que arriben a la costa andalusa. Precisament per denunciar la situació en que viuen els immigrants, d'indefensió legal, explotació laboral i no reconeixement dels drets bàsics, des del 10 de juny, un grup de 350 treballadors jornalers immigrants de la campanya de la maduixa- han iniciat una tancada a la Universitat Pablo Olavide de Sevilla amb el suport d'alguns grups locals i ONG's. Arribaran a ser uns 600 tancats.

La tancada d'immigrants a la Universitat Pablo de Olavide fa que des de el primer dia també els diaris treguin a la llum la situació que estant vivint els immigrants il·legals al nostre país. Des de la tancada es pensa que el fet que coincideixi amb la cimera de ministres podrà ser una mesura de pressió per aconseguir la regularització. Però tot i el suport de nombroses organitzacions, i partits polítics (visita de Gaspar Llamazares, de IU), les pressions no serviran de gaire. A més la rectora, que no ha permès que la policia entri a dins de la Universitat, està rebent fortes pressions.

La preparació de la contracimera es ve organitzant des de fa uns mesos sota la coordinació del Fòrum Socials de Sevilla. Aquest Fòrum, impulsat per gent del que queda del MRG-Sevilla (de quan es va participar en la campanya del Praga) i a on s'han afegit des de persones de partits polítics com IU, ERA (Espacio Revolucionario Andaluz) i En Lucha, sindicats com el SOC, CGT i CCOO; ONG's, col·lectius de dones, d'estudiants, i altres com Acció alternativa i Algarive. A Sevilla l'MRG aglutina la gent que seria més propera a la manera de fer del MRG Catalunya, però a l'hora d'organitzar la contracimera des de l'MRG-Sevilla s'aposta per la coordinació àmplia, entrant també a participar en el Fòrum.

Finalment, després de moltes discussions s'aconseguirà la coordinació per organitzar una gran manifestació, unes Jornades dividides en eixos de debats, i la preparació de l'espai logístic per l'acampada i rebre la gent que s'espera que arribi d'arreu de l'Estat i de l'estranger durant aquells dies. Com a Barcelona i altres contracimeres, després hi haurà grups que decidiran fer actes i organitzar el seu propi espai diferenciat de l'espai unitari de la Campanya, com és el cas d'algunes organitzacions i grups anarquistes. Concretament des de la CGT de Sevilla es llençarà una crida per fer una mobilització llibertària contra l'Europa del Capital, sota el lema 'Sevilla Roja y Negra 2002'.

De Catalunya, des de la Campanya contra l'Europa del capital s'han organitzat dos autocars a més de la gent que hi ha anat pel seu compte, potser en total unes 500 persones. A més de tots els grup locals i plataformes com les de les terres de l'Ebre, i grups ecologistes que van arribant durant aquells dies, podríem dir que almenys 1000 catalans hi participaran directament. És important destacar que hi ha gent de Catalunya que havia participat activament en el projecte d'Indymedia, Las Agencias i amb la xarxa de suport als immigrants 'Sin papeles , sin Fronteras' que arriba uns dies abans per donar suport logístic al centre de premsa que s'han creat al centre de la ciutat.

Paral·lelament a la preparació de la cimera de Sevilla, des d'alguns col·lectius i xarxes de l'Estat s'ha preparat la EUROMARCHA, '*Marcha de las Resistencias Sociales 2002, Bruselas-Sevilla*'. Aquesta 'marxa' es va iniciar a Brussel·les el 14 de desembre del 2001 i té com a objectiu realitzar activitats a les poblacions on es realitzin actes contra la presidència de España de la

UE. El 19 de juny la Marcha-Caravana de les Resistències Socials passarà per Andalusia i es tractaran les temàtiques de feminització de la pobresa i la precarietat.

A més del Fòrum Social de Sevilla i les Euromarchas, trobem a Sevilla un altre espai organitzat des de la Red del Bosque y Marchas Sociales (Andalusia), la Universitat Nómada (Madrid), Las Agencias, centres socials, Los Invisibles (Madrid), Indymedia (Madrid-Barna), Reclaim the Streets (Londres), Ya Basta (Itàlia), Movimiento de los Desobedientes (Itàlia) grups i persones de la xarxa europea *No Border*, de la xarxa *Ninguna Persona es Il·legal* de l'estat, i del Centre social "Casa de las Iniciativas de Màlaga. Des d'aquests grups i persones es vol crear un nou espai de desobediència i experimentació, des del que s'impulsaran algunes accions descentralitzades durant la contracimera. El dia 20 de juny s'afegiran a la vaga general i, seguiran amb les Marchas de las Resistències Socials cap a Sevilla. Al dia següent a Jerez tindrà lloc un fòrum sobre immigració, i es presentarà el nou Campament de fronteres a Estrasburg (al juliol 2002). Per la tarda arribaran a Sevilla i es farà una gran trobada de tots els 'desobedients' per intercanviar experiències e informació. Participaran en la gran manifestació i en accions descentralitzades, però la coordinació amb l'organització del Fòrum social no serà del tot fluida.

Des del centre de premsa, improvisat punt de trobada o 'de convergència', es preparen també algunes accions descentralitzades com les de suport als immigrants. És important destacar la participació de persones d'Indymedia que han estat en altres contracimeres. L'existència d'aquest tipus d'espai facilita la trobada de persones de col·lectius d'arreu del món, el treball en petites comissions per preparar accions. El centre de premsa i punt de trobada es situaran en un lloc cèntric de la ciutat, seguint el model d'altres contracimeres, servirà de centre de comunicacions, punts de trobada en el cas que sigui necessari. S'ha de tenir present que encara es pensa que es pot repetir l'escenari de Gènova i més tenint present que a Sevilla, el govern porta mesos anunciant una forta presència policial per protegir els caps d'estat. Recordem també el context de vaga general el dia 20 de juny, a més de que ETA fa explotar dos artefactes explosius els dies previs a la cimera. La presència policial es va fer evident els dies previs i durant tota la cimera. Hi havia desplegat uns 9.000 policies antidisturbis. I els espais on se celebra la cimera estan tancats com en altres ocasions Els controls a les carreteres per accedir a la ciutat van provocar cues de quilometres, dins la ciutat la forta presència policial va provocar crítiques dels propis ciutadans de Sevilla.

Les activitats que s'han preparat des de l'espai unitari del Fòrum Social de Sevilla pels dies previs, segueixen el mateix esquema que en les anteriors, jornades, accions descentralitzades, manifestació i concert. Les Jornades, tallers, conferències i seminaris es realitzen en diferents espais habilitats per tota la ciutat, des de aules de les universitats, albergs...Els principals eixos de debat són educació, medi ambient, ecologia, alternatives econòmiques al capitalisme, feminismes, exclusió social. Paral·lelament es realitzaran manifestacions amb alguna acció descentralitzada puntual, que recorreran diferents llocs de la ciutat. Destaquen una 'marxa feminista' organitzada per grups i col·lectius feministes locals i la marxa dels estudiants, organitzada per associacions d'estudiants. També es farà una acció a l'aeroport, preparada per gent Las Agencias, que, disfressats d'hostesses repartiran propaganda sobre la política de deportacions i expulsió d'immigrants del govern espanyol amb la col·laboració de la companyia Iberia. (utilitzaran el joc de paraules Iberia-Siberia 'companyia aèria especialitzada viatges de deportació 'gratuïts').

Però l'acció descentralitzada, que tindrà més ressò, serà la tancada de unes dues-centes persones que es fa a la cèntrica església del Salvador, que es farà en solidaritat amb els

immigrants tancats a la Universitat Pablo de Olavide. Des de que van arribar a Sevilla diferents col·lectius i grups d'activistes d'arreu d'Europa ja es va parlar de fer una acció directa no-violenta o accions conjuntes, però el context de forta presència policial a la ciutat ho feia difícil. Finalment gràcies a la coordinació, dins l'espai dels desobedients, dels grups que venen de fora amb grups i xarxes locals, sobretot de Màlaga, alguns de Granada, Sevilla i Almeria, es prepara l'acció. Recordem que alguna d'aquesta gent es van conèixer als campaments de frontera de Tarifa que es va fer al juliol del 2001 i això va facilitar alguns contactes i coneixences. En l'acció participaran també gent del projecte del Laboratorio de Desobedientes de Madrid, i de Barcelona que s'ha creat amb influències dels 'desobedient' italians, persones de la xarxa de suport a les tancades a les esglésies *Sin Papeles Sin Fronteras* de Barcelona, activistes que van participar i crear el Laboratorio Intergaláctica a Porto Alegre, més altres col·lectius francesos (Sans Tittre), i gent de grups, col·lectius i altres a títol individual de tota Andalusia, i sobretot de Sevilla. Es tracta sobretot d'una acció meditativa que intenta cridar l'atenció sobre la tancada de la Pablo Olavide que sembla haver passat a segon pla. La improvisació regna durant tota la tancada que tampoc ha estat gaire preparada, els antdisturbis intenten desallotjar des del primer moment l'església, però el fet que s'estigui celebrant un casament a dins l'església i que de seguida hi hagi presència dels mitjans de comunicació fa que la tancada duri unes quantes hores. El seguiment dels mitjans durant tot el dia i la espontània pressió popular a l'exterior fa que es pugui sortir de l'església sense la intervenció de la policia (que ha estat encerclant l'església durant tot el dia), i la notícia de la tancada ajuda a fer pressió sobre la situació dels immigrants.

També s'ha de dir que aquesta acció rep crítiques per part d l'organització del Fòrum Social de Sevilla per haver-se fet de manera molt autònoma i descentralitzada sens coordinar-se pràcticament amb la gent del Fòrum Social. El Fòrum acusa als tancats de voler cooptar tot el protagonisme, quan se suposa que allí tothom està per la mateixa causa. Tot i així el Fòrum dona suport logístic i mediàtic a la tancada. Però és cert, com dèiem a l'inici que hi ha distàncies entre la gent que ha estat preparant les accions dins el Fòrum, - amb una tendència molt més institucional- i la gent que ha arribat per als dies de la cimera, que ve de fora d'Andalusia o de xarxes i col·lectius locals que tenen una manera de fer molt més autònoma.

El gran esdeveniment del dia serà la manifestació. Des de l'organització -més de 300 persones pertanyent a sindicats i de més col·lectius del fòrum- s'han preparat 4 blocs: els bloque 'rojo', el bloque verde, Izquierda Unida i el bloque 'Rojo y Negro'). De totes maneres un cop al carrer sorprèn que aquesta està dividida en multitud de blocs, cadascun amb la seva bandera, pancartes, ninots o altres símbols per identificar-se. Està encapçalada col·lectius de suport als immigrants amb la pancarta 'contra l'Europa del capital i la Guerra', i entre els blocs que més destaquen trobem nombrosos grups ecologistes que són els que aporten més música i color, és important la participació d'Ecologistes en Acció que la setmana abans de la cimera de Sevilla ha fet una petita marxa-caravana per algunes ciutat de l'estat acabant a Andalusia. També és important destacar la presència del SOC (Sindicato Obrero del Campo) amb els tractors, i altres sindicats de camperols i treballadors (CC.OO. UGT), també partits polítics (IU). De col·lectius i xarxes a nivell estatal destacar la RCADE, a més de multitud de grups i col·lectius locals que no formes cap gran bloc però que es troben disseminats en tota la mani. La presència de col·lectius estrangers, com els francesos (Sans tittre) i que porten la pancarta 'Al Capitalisme no se'l reforma, se'l destrueix'), col·lectius de dones, d'estudiants, i de molta gent a títol individual i molta d'altra que s'agrupa a les voreres per veure passar la manifestació. Tot i que s'ha dit que els ciutadans de Sevilla no estarien molt receptius a les protestes i des dels mitjans de comunicació s'ha parlat de provocadors que venien a Sevilla a trencar aparadors, la veritat és que l'expectació que causa la cimera fa que molta gent surti al carrer a veure passar 'els radicals antiglobalització', i així poden comprovar que aquests 'radicals' són treballadors i treballadores

del camp o de la ciutat demanant salaris dignes, persones a l'atur contra la reforma laboral, estudiants en contra de la LOU, immigrants contra la Llei d'Estrangeria...La manifestació transcorre en un ambient festiu i sense incidents tot i el espectacular desplegament policial. Recorda en alguns aspectes a la manifestació de València, excepte que la de Sevilla dura molt més, gairebé sis hores des de que surt fins als final. El dia s'acabarà amb un concert en el que participaran diferents grups com....

La manifestació és tot un èxit per la organització el Fòrum Social de Sevilla, amb la participació de 50.000 persones. El tractament de la premsa fa que ja no es parli de les contracimeres com de destrosses i incidents, sinó que es parli una mica més del contingut polític i de les reivindicacions dels moviments socials. Però el fet de no haver incidents també pot transmetre la sensació que el moviment ha perdut capacitat de mobilització o que les demandes i reivindicacions s'estan aconseguint. Res més lluny d'aquesta realitat, quan per exemple no s'ha aconseguit avançar gaire per trobar una solució a la situació dels immigrants de la Universitat Pablo Olavide, que al cap d'uns mesos seran desallotjats brutalment per la policia

Tot i l'èxit de participació a la manifestació, el balanç que es fa de Sevilla per part de l'MRG de Catalunya és que el discurs i les reivindicacions estan perdent contundència. El fet que alguns partits, organitzacions polítiques com EUIA, IU, i sindicats com CC.OO, UGT, hagin tingut tant protagonisme sobretot a la manifestació, preocupa per la por a rebaixar el nivell d'exigència de les demandes i reivindicacions. També preocupa que la manifestació hagi sigut més una mena de 'desfilada' de col·lectius i que s'haig perdut el 'sentit unitari' que semblava que s'havia aconseguit a Barcelona. Des d'aquest sector de gent de Catalunya, les mobilitzacions de Sevilla no han acabat de transmetre la sensació d'èxit que ha significat Barcelona, al contrari, la sensació que es recull és que el moviment està perdent aquesta capacitat de mobilització i pot ser cooptat per partits polítics i sindicats. Que el discurs s'està suavitzant, i que el repertori d'acció col·lectiva està tornant a les maneres clàssiques de manifestació i oblidant algunes de les accions descentralitzades que s'havien posat en practica a Barcelona, Praga, o Gènova.

Un altra cosa a destacar és que Sevilla tampoc ha servit per acabar d'enfortir la xarxa entre col·lectius a nivell de l'Estat, perquè l'organització de la contracimera s'ha fet molt per la gent del Fòrum Social de Sevilla. Tot i així Sevilla ha servit per fer una demostració més que hi ha una xarxa més o menys informal que és capaç d'organitzar accions de protesta i una mena de contracimera paral·lela a la cimera de ministres. I que per dur a terme algunes de les activitats de la contracimera com les Jornades a la Universitat, o l'allotjament, s'ha comptat amb el suport de les institucions i administració locals.

5.4. Trobades de xarxes i moviments socials catalans i europeus.

En aquest apartat volem descriure les trobades del moviment antiglobalització a nivell internacional i europeu durant l'estiu del 2002. Centrant-nos especialment en les que tenen conseqüències pel moviment antiglobalització a Catalunya, concretament per l'MRG, que serà co-convocant de la trobada Europea de l'AGP a Leiden. També destaquen els Campaments de Frontera que hi haurà a Estrasburg sobre immigració al juliol. Les trobades europees també serveixen per donar a conèixer el procés de Consulta Social Europea, impulsat per alguna gent de la XCADE.

Abans d'entrar a explicar aquestes diferents trobades només recordar que a finals de juny (el 29 i 30) se celebra una assemblea del MRG a Lleida. L'MRG, després de la campanya del març es va trobar a Terrassa per fer balanç i decidir de quina manera es vol continuar en un futur.

L'assemblea de Lleida serveix per consolidar aquesta mena de 'nova etapa'. La reflexió sorgeix de la cada vegada més escassa assistència a les assemblees a nivell de Catalunya, i que l'MRG ja no és aquell gran espai de coordinació entre col·lectius i grups que es pretenia aconseguir després de Praga. Es parla fins i tot de canviar el nom de MRG per un altre que reflexi la nova composició del moviment, format per uns pocs col·lectius actius del territori català (Terrassa, Lleida, Pallars, Barcelona, Granollers, Girona i l'Empordà). Es decideix conservar el nom d'MRG no només per conservar el potencial d'aquesta xarxa d'afinitat sinó perquè des de fora - tant per altres col·lectius dins Catalunya, com nivell europeu i internacional, com s'ha vist en el cas de la reunió del consell internacional del FSM- molta gent identifica l'MRG com a moviment antiglobalització a Catalunya i es pensa que això pot fer que es tingui capacitat de convocatòria i mobilització. No oblidem des de la xarxa AGP (Acció Global dels Pobles) l'MRG es va considerar un del col·lectius més consolidats a nivell europeu i per això se'l va proposar com a co-convocant de la reunió AGP a nivell europeu a Leiden. S'ha de dir però, que la presència del MRG en espais internacionals es deu en gran part al paper molt actiu que la comissió MRG-internacional ha tingut en les diferents cimeres. I que és gràcies al treball d'informació i difusió d'aquesta comissió que es fa possible la participació a trobades internacionals.

5.4.1. El procés de Ribes

Un altre espai de trobada a destacar, de grups i col·lectius del territori català és l'Encontre de Ribes (Garraf) el 25 de maig de 2002, que dona nom al que es coneixerà com a procés de Ribes. Aquesta trobada sorgeix a iniciativa de persones de centres socials de Sants i del GER (una entitat cultural fortament arrelada a la vida associativa de Ribes). La proposta és fer un encontre de col·lectius, centres socials, entitats, casals, ateneus i altres associacions que fonamentin la seva línia política en el treball local. És vol crear una xarxa per generar complicitat, intercanvi d'experiències, coneixement i suport mutu. A l'encontre es parla sobre la relació entre el treball local, les lluites globals i les institucions; l'equilibri entre treball dins el col·lectiu i la intervenció social; els col·lectius com a resposta al desencís polític; i sobre la necessitat de connectar i crear complicitats amb la 'gent del carrer' si es vol transformar i no quedar marginat com diuen que els ha passat a alguns col·lectius de Terrassa.

En canvi a Sants, amb l'assemblea de barri on hi participen des dels centres socials, casals independentistes, l'Ateneu llibertari, l'Associació de veïns i la colla de diables, i a Gràcia, on des del col·lectiu La Torna, es participa activament en les festes majors del barri, sí que s'ha aconseguit aquesta connexió amb la 'gent del barri' i amb els altres col·lectius.

D'aquesta trobada s'arriba a la conclusió de que és necessària la creació d'una xarxa per trobar-se, un espai, un marc per debatre i superar les diferències ideològiques, que a vegades no permeten treballar coordinadament'. Es queda per a un proper encontre al novembre a Ripollet¹⁴⁵. Moltes de les inquietuds i necessitats expressades coincideixen amb les que es donen en d'altres espais com l'MRG, o grups locals a barris i municipis: la necessitat de centrar-se en el treball local i la implicació en el territori.

5.4.2. No Borders: Campaments de Frontera a Estrasburg.

La primera trobada important de l'estiu a nivell europeu serà la dels Campaments de frontera sobre immigració a Estrasburg, (França), del 19 al 28 de juliol. El seu principal objectiu serà denunciar la política d'immigració de la UE, centrada en el tractat de Shengen.

¹⁴⁵ Informació extreta del material editat pels assistents a la trobada de Ribes, el maig de 2002.

La trobada ha estat organitzada per xarxes de grups europeus que treballen sobre el tema de la immigració, contra l'aplicació de les lleis d'estrangeria i les expulsions, i a favor del reconeixement de drets pels immigrants. La intenció d'aquests campaments de frontera (Noborders camps) que es van començar a fer a Alemanya per denunciar les expulsions dels turcs, és a més de denunciar les polítiques d'estrangeria dels governs, de possibilitar el coneixement de grups i col·lectius locals que donen suport als immigrants i la creació de xarxes a nivell europeu per lluitar pels drets dels immigrants i contra les lleis d'estrangeria. Objectius semblants amb els que es van fer els campaments de frontera a Tarifa al juliol del 2001.

A Estrasburg hi participaran unes dues mil persones d'arreu d'Europa. De Catalunya la participació serà sobretot de la xarxa de suport als immigrants 'Sin papeles, sin fronteras', i persones que van estar a les tancades a les esglésies en suport als immigrants. També hi haurà gent del MRG, i del laboratori de desobedients, entre d'altres. Durant els dies que dura la trobada es faran xerrades, tallers i conferències que es volen anar combinant amb accions directes no-violentes a la ciutat, amb l'objectiu de sensibilitzar i donar a conèixer la situació que viuen els immigrants. Hi haurà activats de samba, *Reclaim the streets, rythms of resistance*, passes de vídeos, activitats teatrals, i el dia 7 es farà una gran manifestació a Estrasburg en contra de la política migratòria europea.

Però les accions directes és el que resulta més problemàtic, com recordarem que ja va passar a Tarifa, i al final algunes s'acaben amb disturbis i enfrontaments amb la policia. La presència policial és molt forta, i segons informen els mitjans de comunicació locals i nacionals s'espera l'arribada d'activistes 'radicals' a Estrasburg per causar aldarulls. La procedència de la majoria de grups és de sectors anarquistes, o autònoms, i que tenen unes maneres d'actuar molt més contundents que altres grups. Tot i així des de l'organització s'ha insistit molt en voler transmetre els missatges de manera clara però no violenta. Finalment, la meitat de les accions que s'havien preparat no es poden realitzar degut a la forta presència policial en tota la ciutat i les accions de denuncia es veuen reduïdes a una manifestacions per les afores de la ciutat i al voltant del recinte on estan allotjats.

Destaca la bona organització de l'allotjament i la infraestructura durant els dies de la trobada. I el balanç que es fa d'Estrasburg és que s'ha aconseguit arribar a transmetre cert missatge, encara que algunes accions han acabat amb disturbis, i sobretot que s'ha ampliat la xarxa de col·lectius i persones en suport als immigrants.

5.4.3. Trobada Europea de l'AGP.

Des del 31 d'agost, fins el 4 de setembre de 2002, se celebrarà a Leiden (Holanda) la segona Conferència Europea de la xarxa l'Acció Global dels Pobles (AGP). Recordem que a l'última reunió europea a Milà al 2001, es va proposar que l'MRG Catalunya fos convocant de la trobada de Leiden juntament amb el col·lectiu holandès Eurodusnie. Mentre Eurodusnie s'encarregaria de l'organització logística de la trobada a Holanda, l'MRG es faria càrrec de mantenir la comunicació i distribució de la informació a la xarxa.

Els objectius d'aquesta segona conferència són: fer un intercanvi d'idees entre diferents col·lectius i moviments, aprofundir en debats teòrics i estratègics, millorar l'extensió i relacions de la xarxa, repassar campanyes sostingudes i impulsar-ne de noves. Les àrees temàtiques que es tractaran seran: migració i antiracisme, autonomia i auto-organització, centres socials i comunicació, economia (OMC/FMI/BM), privatització dels serveis públics, situació a Argentina, canvi climàtic, ecologia i conservació, militarització i moviments pacifistes i de solidaritat, i

l'estructura de la pròpia AGP. Tot això es treballarà en conferències, tallers i xerrades, entre les que s'intercalaran manifestacions i cercaviles als carrers de Leiden i Amsterdam amb l'objectiu de donar a conèixer el missatge d'AGP a la gent del carrer. També es realitzaran activitats culturals i es reforçarà la cobertura mediàtica d'Indymedia amb una emissora de ràdio alternativa local.

L'objectiu d'aquesta trobada no és fer un campament d'acció sinó una conferència, per això els convocants fan una crida explícita a no fer accions autònomes que podrien trencar el clima de bona entesa entre els col·lectius que treballen en aquella ciutat i la gent que els hi dona suport a nivell local.

Per als moviments socials a Catalunya aquesta trobada pot ser una bona oportunitat per conèixer i ampliar la xarxa. La comissió d'internacional del MRG, s'ha encarregat de difondre informació a través de la xarxa i de coordinar les llistes de distribució i la web, i algunes persones aniran explicant a altres col·lectius i grups, com a gent de centres socials okupats, sector independentista, col·lectius com el de solidaritat amb Chiapas, la importància de participar en aquesta trobada. Però el fet de trobar-nos en ple estiu, dificulta i desincentiva la difusió. Tot i així, participaran persones del MRG, de la comissió internacional especialment, alguns centres socials i cases okupades com Can Masdeu, grups d'art polític i guerrilla de la comunicació (com Las Agencias), Indymedia Barcelona, persones del grups promotor de la Consulta Social Europea i altres a títol individual..

De fet l'objectiu a Leiden és molt més fer un debat amb tranquil·litat que no una trobada multitudinària. Per les valoracions de la gent de Catalunya que hi participa, hi ha perill que la xarxa de l'AGP es quedi obsoleta, i aquesta trobada ha de servir per fer visible aquesta xarxa a nivell local, que el grups i col·lectius locals se'n puguin beneficiar dels recursos i coneixements que es troben a la xarxa. Per això resulta operatiu que l'assistència sigui al voltant d'unes 500 persones, la majoria de les quals ja havien participat en els campaments de frontera d'Estrasburg al juliol.

Els principals punts d'acord als que s'arriba a Leiden sobre estratègies i línies d'acció són: fer intervencions en les dinàmiques socials reals, aprofitar les contraccions en la mesura que aquestes serveixin per arribar a més persones i ampliar el moviment, seguir treballant en els dies d'acció global i altres accions de difusió i divulgació. S'insisteix en superar la contradicció que suposa haver-se convertit en 'activista' i paradoxalment haver perdut la connexió amb la resta de la societat. Per això es proposa en fer 'intervencions en les relacions socials reals' en fer campanyes autosostingudes que connectin amb les preocupacions i inquietuds de la gent. Els instruments per fer això podrien ser per exemple processos com el de la Consulta Social Europea, o apostar enlloc de dies d'acció global - que acaben sent molt mediàtics però que no ajuden a connectar amb la gent - de fer 'estacions globals d'acció', més ubicades en el temps i amb més possibilitat de sensibilitzar i explicar els discursos i incidir. En aquest sentit es considera necessari de trobar la manera de com es relacionen aquests moviments socials més autònoms amb les dinàmiques del Fòrums socials.

Un altre tema que es parla a Leiden és de les implicacions del context post-11 de setembre, com per exemple de la necessitat de formar una xarxa antirepressiva forta. En aquest sentit es dona a conèixer la xarxa europea d'advocats, creada després dels fets de Gènova i de la qual en forma part la comissió de defensa dels drets de la persona del Col·legi d'Advocats de Barcelona. També es parla d'impulsar la creació de botigues d'intercanvi i botigues gratis, per ampliar la xarxa de consum d'economia alternativa i les xarxes d'intercanvi. Es parla de la xarxa europea

d'espais alliberats per promoure la creació d'aquests. I en temes de comunicació es proposa la celebració del Media Democracy Day, per reivindicar el dret a la llibertat d'expressió i d'informació i denunciar la manipulació mediàtica. Aquesta iniciativa es traslladarà a Barcelona. Com a proposta per a visibilitzar la tasca de l'AGP a nivell local es proposa la creació d'Infopoints, que vindrien a ser punts d'informació locals per difondre les accions que fan altres col·lectius de la xarxa AGP arreu del món. I així facilitar el coneixements d'altres lluites, promoure la solidaritat i suport mutu, i l'intercanvi de coneixements entre col·lectius. Aquesta proposta és molt ben rebuda per part de tots els col·lectius i es trasllada a Catalunya amb entusiasme, amb la proposta de que l'MRG pugui ser un Infopoint de la xarxa AGP a Catalunya. Una altra de les propostes interessants que surten de Leiden és la de crear un espai propi autònom - afí als plantejaments de l'AGP- dins el Fòrum Social Europeu que s'ha de celebrar a Florència al novembre (el que més tard serà el Euro action Hub project). La importància de creació d'aquest espai autònom és perquè funcioni com a punt de trobada de col·lectius i moviments socials de tradició més llibertaria o assembleària que els que formen els FSE. Tot i que no es vol entrar en competència amb el FSE, si que es vol plantejar confrontació ideològica.

Pel que fa a l'organització interna de l'AGP, a Leiden el col·lectiu Eurodusnie proposa continuar ser convocant de la propera conferència europea per tutoritzar el procés, donat que no surt cap grup que s'ofereixi com a convocant. Des de Eurodusnie sembla que s'aposta per una estructura més o menys 'estable' per garantir que no és perd la feina que s'ha fet. Però aquesta proposta d'una mínima estructura estable no agrada a les persones del MRG que fins ara han estat co-convocats. Des del MRG s'interpreta que dins del col·lectiu Eurodusnie existeixi un grup que té diferències amb els següents convocants que s'han proposat - els francesos de Sans Titre - i que per això està fent de 'lobby' i no permet el funcionament rotatiu dels càrrecs que precisament promulga l'AGP. El balanç per a la gent de Catalunya que ha participat a Leiden¹⁴⁶, sobretot per als de la comissió internacional, és que es percep una certa tendència a fixar propostes d'estructura estable tot i haver-se definit l'AGP com una xarxa "anarquista". Tot i la preocupació per aquesta tendència, es mostra entusiasme per propostes que han sortit de la conferència, com l'Infopoint o l'espai autònom dins del FSE. I a més de valorar positivament l'utilització de noves tecnologies als tallers i assembles que faciliten la tasca d'arribar a consensos i prendre decisions (com utilització de portàtils i video projectors).

5.4.5. La Consulta Social Europea

Durant els mesos d'estiu, com hem descrit en les trobades d'Estrasburg i de l'AGP a Leiden, hi ha un grup de persones de Catalunya que aprofiten per donar conèixer una nova proposta de procés de transformació social autosostingut i participatiu, la Consulta Social Europea. Aquest procés va sorgir després de la Campanya contra el Banc Mundial (juny 2001) de la proposta d'algunes persones de la XCADE, que inspirats en la Consulta Popular de Brasil i en la Consulta per l'abolició el deute extern a l'Estat Espanyol (el 12 de març del 2000). Tot i el nom de 'consulta', la intenció es iniciar un procés de debat social, creant petites assemblees de base, ja sigui entre moviments socials o als barris i pobles, amb l'objectiu de parlar sobre els temes que preocupin (habitatge, medi ambient, situació laboral, salut, educació) i amb la finalitat de, un cop encetats els debats sobre els diferents temes, i entre diferents actors, s'arribi a alguna mena de propostes de solució i que amb aquestes es pugui presionar a les administracions per a que apliquin les solucions o iniciar l'aplicació des de la mateixa gent mobilitzada. Com que és un procés obert, es convida a que cada territori decideixi la manera com vol dur a terme aquests espais de deliberació.

¹⁴⁶ La informació de Leiden i Estrasburg, es basa amb una reunió informativa que va tenir lloc a finals de setembre de 2002.

De moment, a l'Estat Espanyol s'ha iniciat l'etapa de divulgació i difusió mitjançant Internet, les llistes de distribució, i la pàgina web en el que s'ha alliberat a dues persones que treballen des del CTD. A més hi ha un altre grup encarregat de fer xerrades arreu de Catalunya. Els grups més actius són els grups promotors de Catalunya, Madrid i Astúries. Mentre que a Catalunya s'està encarregant de la difusió tant a nivell estatal, com internacional, els altres grups estant pensant més en com es concretaria la consulta als seus territoris. Les trobades de l'estiu han servit per donar a conèixer la proposta a col·lectius d'arreu d'Europa i al mateix temps conèixer nous col·lectius. A Catalunya el grup que ho està impulsant és principalment la gent que va engegar la Consulta de Deute Extern, més altra gent jove que s'està apuntant en el procés de divulgació. També s'ha creat un grup que vol fer un recull d'eines de participació.

Durant els mesos de setembre i octubre, es farà el Primer Encontre de grups i col·lectius europeus per intercanviar propostes de com coordinar els diferents processos de la Consulta a nivell europeu. La trobada es fa a Can Masdeu, i hi participen una trentena de col·lectius europeus, més un nombre semblant de l'estat espanyol. A la trobada es veu que el procés encara li falta concreció, i es segueix insistint en que no es vol repetir una simple consulta, sinó un procés de deliberació que serveixi per iniciar un procés de transformació social. Des d'altres grups i col·lectius del territori català es reben crítiques de voler engegar un procés massa ambiciós, i 'poc connectat' amb la realitat local.

Potser el problema és que a Catalunya hi ha una mica de 'saturació' d'activitats i campanyes, i la consulta s'està percebent com una 'campanya més', enlloc de veure en la Consulta una oportunitat de tenir un espai autosostingut al llarg del temps i fugir precisament de la immediatesa de les grans campanyes. En canvi a la resta de l'Estat, aquest procés sembla que té més bona acollida. Hem de tenir present l'èxit de la reunió de grups promotors de l'Estat Espanyol i de Portugal a San Sebastián de los Reyes a Madrid, el més de juliol. En aquesta trobada, es va donar a conèixer la Consulta i molta gent es va animar. I també a *la Escuela de Verano de la RCADE*, en la que participen nombroses persones d'arreu de l'estat.

Durant l'últim trimestre de l'any es continuaran fent xerrades de difusió de la consulta per tot el territori català, i malgrat els problemes de finançament, el procés continua endavant preparant el següent encontre de grups a nivell europeu.

5. 5. El Fòrum Social Europeu: Florència, ciutat oberta.

El FSE serà segurament la mobilització amb més ressò per al moviment 'antiglobalització' europeu en els últims mesos. El FSE, s'emmarca dins la proposta que va sortir de Porto Alegre de celebrar Fòrums regionals a nivell mundial. La proposta de fer el FSE a Itàlia va sortir després de una forta discussió entre ATTAC França i Itàlia, al FSM a Porto Alegre, al gener del 2002. En les reunions preparatòries, tot i que han estat formalment obertes a tot tipus de grups i col·lectius, la participació ha estat majoritàriament d'entitats com ATTAC, i de persones que pertanyen a o partits polítics de l'esquerra radical com la LCR a França, o Refondazione Comunista a Itàlia. Això ha fet que des de col·lectius de sectors més movimentistes es tingui la sensació que aquestes corrents 'trotskistes' volen crear una mena de nova 'internacional'. Aquest temor s'ajunta amb la por que des dels partits 'socialdemòcrates' també es vulgui aprofitar la massa de gent que s'està mobilitzant arrel dels esdeveniments com els fòrums socials, per guanyar prestigi i legitimitat. Per tots aquest motius, que ja es van fer presents a la reunió del consell internacional

del FSM a Barcelona, al maig, moviments i col·lectius que pertanyen a la xarxa de l'AGP, i altres xarxes i espai autònoms europeus, estan parlant de crear un espai o espais alternatius.

A mida que es van celebrant les reunions preparatòries es van veient aquestes divisions, però també es va avançant en la preparació logística del Fòrum. En la primera, la de Viena a l'abril del 2002, van ser unes 400 persones, amb la participació majoritària d'Itàlia (Refondazione), d'ATTAC-França, una cinquantena persones de l'Est (sobretot de sindicats d'estudiants) i una desena de persones de l'Estat Espanyol, del País Basc, i de Catalunya (dels sectors de EUiA, i del MRG). En aquesta reunió ja s'assenen força les bases del que es vol que sigui el FSE: un únic fòrum i no fòrums d'autoritats paral·leles com a Porto Alegre, que no es permeti el 'desembarcament' de més partits polítics dels que ja estan involucrats, tot i que encara es discuteix fortament si al fòrum hi haurà un espai per debatre entre partits polítics i moviments. Es parla de la necessitat d'involucrar més moviments de 'joves' o 'moviment real', el sector proper a l'AGP. Es decideix seguir fent reunions obertes i no per delegats, però a la propera reunió de Tessalònica (Grècia) a l'estiu, la participació dels grups es redueix considerablement. A Tessalònica es proposa l'estructura, eixos de debats i proposta de noms per a intervenir en les xerrades, que s'hauran de ratificar a Barcelona. El fet que la reunió es faci a Grècia facilita la incorporació de moviments socials grecs, sobretot de sindicats i partits polítics d'esquerres, i també de sindicats d'estudiants. Finalment, a Barcelona entre els dies 5 i 7 de setembre, es celebrarà l'última reunió preparatòria on hi haurà fortes discussions per ratificar els noms dels ponents a les xerrades.

Paral·lelament a aquest procés de preparació del FSE s'aniran construint els altres espais, per part dels sectors de tradició més autònoms del moviment. Entre aquests, destaca la creació d'un espai autònom dins del FSE, creat des de col·lectius de la xarxa AGP, anomenat 'Euraction HUB Project'. Un altre espai el crearan els desobedients, i el tercer, els grups del moviment Antagonista Toscano (de tradició anarquista). Tenim doncs, com ja va passar en la preparació del Fòrum Social de Gènova contra la cimera del G-8, una amalgama important d'espais i col·lectius no sempre coordinats i amb importants discussions entre ells.

A la última reunió preparatòria del FSE a Barcelona, mentre a les aules cedides per la Universitat Pompeu Fabra es debaten els últims aspectes logístics del FSE, altres grups i col·lectius d'àmbit autònom es troben a Can Masdeu per acabar d'ultimar la proposta de l'espai autònom 'Euro action Hub Project'. Els impulsors són alguns dels grups i col·lectius de l'AGP que ja es van trobar a Leiden, i a Barcelona acaben de concretar la proposta, que neix de l'experiència que es va tenir a Porto Alegre del Laboratorio Intergalactica.

El fet que la última reunió preparatòria del FSE s'hagi celebrat a Barcelona no és casualitat, des del final de la Campanya Contra l'Europa del Capital i de la Guerra va sorgir un grup de suport al FSE, que després va acollir la reunió, i finalment es va convertir en el Grup mobilitzador per al FSE. Aquest grup està format per persones molt actives que pertanyen a EUiA, a sectors crítics de CC.OO, a la Marxa Mundial de les Dones, CGT, ATTAC, i grups locals antiglobalització de Barcelona. Aquest grup farà una important tasca de difusió i divulgació del que vol ser el FSE com a oportunitat de trobada del moviment contra el neoliberalisme i la Guerra a nivell europeu. Es fa una tasca molt important de difusió sobretot amb xerrades a la universitats, ateneus, i un acte de presentació amb força cobertura al CCCB. Gràcies a la tasca de mobilització i difusió d'aquest grup, s'aconsegueix que de Barcelona surtin més de 20 autocars, que juntament amb altra gent que hi va amb mitjà propi faran un total d'un mil cinc-cents persones de Catalunya, que participaran al FSE. Segons dades del propi FSE, la catalana va ser la delegació més nombrosa a nivell internacional. Com a mostra, les interminables cues que es van formar al

vestíbul de Plaça Universitat, a la UB, per organitzar les autocars, en la seva majoria estudiants i gent molt jove que era la primera vegada que participava en una mobilització d'aquestes característiques. Possiblement l'èxit de la mobilització es degué a l'experiència d'haver organitzat altres mobilitzacions com la Campanya contra el BM i la UE.

5.5.1. Els dies del fòrum

El FSE es celebrarà a Florència del 6 al 10 de novembre, sota el lema 'Un altra Europa és possible'. Es convida a la mobilització contra les privatitzacions, el racisme i sobretot la guerra. El tractament mediàtic que està rebent es semblant a la d'altres cimeres 'antiglobalització', potser no s'està criminalitzant tant, però no acaba d'arribar el missatge d'un espai de propostes i alternatives. A més des del govern de Berlusconi ja s'està anunciant el tancament de fronteres, controls i una forta presència policial per evitar que 'radicals antiglobalització repeteixin els fets de Gènova'. Aquesta és la por que es té desde el moviments socials, que Berlusconi torni a repetir el que va passar a Gènova el juliol del 2001. Potser degut a la presència des d'un inici de partits polítics i sindicats d'esquerres, i que en aquests cas es tracta d'un fòrum de debat i no d'una mobilització contra una cimera, al final s'aconsegueix que la presència dels *carabinieri* al carrer no sigui tan espectacular com a Gènova. Tot i així els controls de carretera es faran a tots els autocars que arriben des de diferents països europeus.

Florència s'omplirà durant quatre dies de milers de persones, sobretot joves, arribats d'arreu d'Europa i majoritàriament Itàlia. Si l'organització esperava unes vint mil persones, n'arriben quaranta mil desbordant totes les previsions. El gran nombre fa que s'hagin d'habilitar nous espais per allotjar a la gent, que gràcies a la bona preparació logística de la contracimera funciona ràpidament. Les sales de l'espai on se celebraran les xerrades debat i conferències a '*la Fortezza di Basso*' quedaran petites. La *Fortezza*, una fortificació habilitada com a fira de mostres, es converteix en un enorme 'formiguer de gent amunt i avall' buscant un lloc per seure o auricular per escoltar amb traducció simultània les xerrades i debats sobre medi ambient, immigració, contra la guerra, drets socials i la multitud de tallers on multitud de col·lectius i grups locals donaran a conèixer les seves experiències. La gran oferta fa que molts actes siguin simultanis i sigui impossible assistir a tot, es torna a repetir una mica la sensació de 'gran supermercat de les alternatives' que ja vam veure a Porto Alegre. Els debats i xerrades que tenen més èxit són els fets per les 'grans figures' com 'Vandana Shiva, Paul Nicholson (Via Campesina), les mares de la Plaza de Mayo i el secretari general de Rifondazione Comunista, Bertinotti (que defensarà l'entesa entre l'antiga esquerra i els nous moviments socials). En aquesta línia també tenen molta participació els espais de debat entre l'esquerra tradicional i nous moviments socials, com el que van protagonitzar Luca Casarini, líder dels *desobedienti*, i Christophe Aguiton, d'*Attac-França*. També tindrà molt d'èxit la taula rodona des de la que es llença la proposta de coordinar tots els moviments que lluiten per una nova cultura de l'aigua. L'estructura del fòrum ha estat de conferències i debats pels matins, i tallers per les tardes, agrupats en tres eixos temàtics: liberalisme i Globalització, guerra i pau i drets socials, ciutadania i democràcia.

Com dèiem a l'inici, a més de l'espai del FSE, també trobem durant aquells dies a Florència espais creats per moviments socials que intenten plantejar una alternativa, sense entrar en confrontació amb aquest, de manera complementaria, però amb radicalitat. LA proposta del Hub sorgirà sobretot com un espai de comunicació i intercanvi d'experiències de grups i col·lectius de base. En la seva elaboració participaran principalment gent d'Indymedia Itàlia, Regne Unit, algunes persones del MRG de Catalunya, de Can Masdeu, del col·lectiu de Las Agencias, del grup de Comunicació i del col·lectiu d'Art Polític YO MANGO.

L'Euraction Hub Project', s'instal·la a les aules de la Facultat de Filosofia de la Universitat i a prop de la Fortezza. Tot i les expectatives que va generar aquest espai, per ser un espai de trobada i experimentació de tots les grups que treballen contra el capitalisme des d'un discurs posmodern i de tradició llibertaria en alguns casos, i amb maneres organitzatives i repertori d'acció més assembleari i autònom, la realitat va ser que van faltar persones que dediquessin energies i recursos per dur a terme tots els tallers que s'havien programat. L'espai també havia generat expectatives perquè intentava tornar a posar en pràctica les formes d'acció directa no-violenta que van caracteritzar Praga i Seattle. Doncs des de els seus col·lectius impulsors, igual que des de l'espai dels desobedientti, hi havia la sensació que a Florència (i ja des de Barcelona o Sevilla) s'estava tornant a les formes clàssiques de mobilització tipus 'gran manifestacions'. En aquest intent de posar 'sobre la taula' formes innovadores de mobilització es va formar al HUB, sobretot per impulsar projectes de comunicació com Indymedia, un laboratori d'acció contra la precarietat laboral en grans cadenes comercials, promoure zones de gratuïtat de bens i serveis, estratègies d'autogovern. Tot i que no es van poder realitzar tots els tallers previstos sí que es va fer una acció en suport a Argentina, Tango Argentino, que va permetre crear una acció coordinada per al dia 20 de desembre. Des de Yo Mango es va fer un taller de 'reapropiació d'aliments' que va acabar amb un sopar popular i el HUB es va convertir pràcticament totes les nits es un espai lúdic on es feien festes amb gran assistència de públic.

L'important del Hub, és que tot i el fracàs d'alguns tallers, sí que serveix per a que alguns grups d'activistes de diferents grups es coneguin i enforteixen la xarxa, com és el cas del grup Comunicació de Catalunya amb d'altres d'Indymedia Itàlia o Regne Unit, S'ha de destacar que la presència de gent de col·lectius de Catalunya i del Laboratorio de Desobedientes de Madrid, va ser molt important per la realització dels pocs tallers que es van fer (González, Robert: 2003).

L'altre espai serà el dels *desobedientti*, que han instal·lat en un equipament esportiu el seu campament base. Des d'aquí, es faran activitats pròpies a més de participar en l'espai comú de 'Fortezza di Baso' amb xerrades i tallers. D'altra banda els desobedientti van impulsar una de les novetats del FSE: una televisió alternativa. Aquest projecte de televisió local alternativa es complementa amb una ràdio gestionada pels moviments socials que funcionarà força bé.

Un dels actes més importants impulsats pels desobedientti, serà l'assemblea de moviments socials en la que es reuniran grups i col·lectius dels sectors més movimentistes de diferents països europeus. Aquesta assemblea havia de servir per a intentar fixar una mena de calendari de les properes mobilitzacions contra cimeres de la UE. Grups, coordinadores i plataformes de cada ciutat van donar a conèixer la preparació de les mobilitzacions i van convidar a la resta de grups a assistir a les mobilitzacions. Però més que una assemblea es va convertir en una mena d'exposició del grups de cada ciutat sobre el que faria, sense que s'entres en cap debat. Va sorprendre que precisament després de Gènova i amb el debat sobre l'ús de la violència encara obert, que molts grups plantegessin les contracimeres com enfrontament directes amb la policia, parlant altre cop 'd'assalts a la 'zona vermella' Com si no s'hagués après res de l'experiència de l'èxit de Barcelona en accions descentralitzades, en les que va aconseguir visibilitzar el missatge sense entrar en enfrontaments directes amb la policia. Es defensava un retorn als 'enfrontaments clàssics amb la policia' sense que s'entrés a fer na reflexió sobre si hi havia altres formes de confrontació des de l'acció directa no-violenta més imaginatives. El fet sorprenia encara més quan l'assemblea havia estat convocada pels 'desobedientti' que han estat els impulsors d'estratègies d'acció directa no-violenta com 'els tutte bianche'.

L'important però és que d'aquesta assemblea - en la que trobem potser una cinquantena de grups , unes dues-centes persones - , sortirà un primer calendari per marcar les trobades més movimentistes dels moviments, calendari que s'ampliarà en l'assemblea final de moviments socials europeus del diumenge 10 de novembre amb l'assistència de tots els col·lectius participants al Fòrum. La cita més immediata serà la cimera de Copenhaguen (el 13 i 14 de desembre). Des de la Xarxa Nord-Europea (que agrupa Dinamarca, Finlàndia, Suècia), plantegen una contracimera que doni visibilitat al conflicte. Tenen com a referent Praga, Gotteborg i Gènova. Volen fer acció directa per mostrar que té sentit tornar a sortir al carrer. Com que allí no es coneix l'estratègia dels *desobedientí* conviden a tothom que vagi a Copenhaguen a mostrar-ho. EL lema de la contracimera serà 'The Lord of the Things' en referència 'als senyors de les coses' que s'estan apropiant del món, mandatariis de la UE (jugant amb el títol de "El Senyor dels Anells" , "The Lord of the rings"). L'altre gran cita serà la de Tesalónica al juny del 2003 amb el traspàs de la presidència de la UE a Grècia. Des d'una coordinadora formada per grups d'estudiant, sindicats d'estudiants i altres grups de base, volen fer una contracimera, però s'estan trobant dificultats. Per al gener s'està preparant com cada any accions a les fronteres des de la coordinadora anti-OMC, contra la reunió del FEM (Fòrum Econòmic Mundial) a Davos. Una altra de les cites, encara en preparació, serà la cimera contra el G-8 d'Evian (França) pel juny del 2003. També es parla d'altres coordinacions sostingudes al llarg del temps, paral·lelament al calendari de les contracimeres, i una de les iniciatives es llança des del Laboratori dels Desobedients de l'estat espanyol, que forma part de la xarxa de laboratoris europea. Des de el Laboratorio Social es parla de crear un espai polític europeu connectat, format per 'realitats polifòniques', de 'noves gramàtiques' que omplim l'espai de moviment, ja s'estan duent accions concretes com les accions directes no-violentes del laboratori de desobedients sobre immigració. En resum, que aquesta assemblea serveix com un punt més de trobada per a moviments socials, mentre al HUB s'està fent un sopar popular, una festa i s'acaben els preparatius per la manifestació.

5.5.2 Un milió contra la guerra i el racisme

L'endemà, dissabte, un dels actes més esperats del FSE, per al que arriba gent de tot Europa i sobretot d'Itàlia, es vol que sigui una manifestació multitudinària sobretot per manifestar un refús clar i contundent contra la guerra i per reivindicar el dret a construir una altra Europa no basada en el valor del capitalisme global. I s'aconsegueix, la manifestació va ser tot èxit, es parla 'la més gran manifestació contra la guerra que s'ha vist en els últims temps a Europa'¹⁴⁷ segons la premsa. La notícia de la manifestació serà la portada de la majoria de diaris europeus al dia següent. Un milió de persones segons l'organització, recorren els principals carrers de Florència, des de les 12h del migdia, fins a última hora de la tarda, on s'acabarà en un gran concert multitudinari. Una manifestació plena de color, banderes (sobretot multicolors i fent referència a la Pau) i música (camions amb potents equips de só). On desfilaven plegats des de partits polítics d'esquerres (de tradició comunista, trotskista, i socialista) com Refundazione (Itàlia) , LCR (França), el Bloco d'Esquerda de Portugal o el Socialist Workers Party (Anglaterra), sindicats de base com els Cobas, i grans sindicats com la CIGL que ha portat a Florència més de 300.00 persones, els treballadors acomiadats de la FIAT (que han protagonitzat una àmplia mobilització), multitud de ONG's, (d'economia social, en defensa dels Drets Humans...), grups ecologistes, sindicats i organitzacions d'estudiants, moviments 'antiglobalització' com ATTAC, tots els grups i col·lectius de tendència més autònoma, els *desobedientí*, i tancant la manifestació molts grups anarquistes italians. En definitiva estan tot els que han participat en els debats del FSE durant aquells dies, més tots els que han arribat des de tota Itàlia aquells mateix dia per

¹⁴⁷ Portada de El País, 10 de novembre de 2002 i article de Lola Galán a la pàgina 1.

assistir a la manifestació. Tot i la presència de més 7.000 policies que vigilaven la manifestació, no succeint cap incident, els habitants de Florència s'han bolcat a la consigna '*Firenze città aperta*' i han animat en tot moment als manifestants, un escenari ben diferent al que es va viure a Gènova.

De la manifestació destacar la presència massiva d'italians, el gruix de la manifestació; tenint en compte que al FSE hi havia la voltant de 40 o 50 mil persones, es podria dir que pràcticament tots els moviments italians estaven allà. Una altra cosa a destacar és que la manifestació - per el que es veia a les pancartes, als diaris italians i d'arreu d'Europa- es va llegir principalment com una manifestació contra la guerra a l'Iraq, deixant de banda els altres temes que havien convocat a la manifestació (contra la Globalització neoliberal o contra el racisme). Encara que el moviment per la pau a Itàlia és molt fort, temes com el de "una altra Europa", de l'anticapitalisme i de la guerra global permanent, i les qüestions més estructurals, van quedar força diluïdes. Tot i que en els diferents debats del FSE sí que es van centrar en aquests temes, la manifestació no es va llegir així. Una altra raó pot ser per l'interès dels propis mitjans de comunicació i polítics, o simplement pel fet que el gran nombre de gent i l'espectacularitat de la manifestació de que per fi hi havia mobilització multitudinària contra la guerra, van fer oblidar els continguts concrets i les raons per les quals s'estaven manifestant.

Després de la 'borratxera de l'èxit' de la manifestació, la dia següent, es farà l'assemblea final dels moviments socials europeus a l'estació Leopolda amb l'assistència d'entre de més de 5.000 persones. De fet, més que una 'assemblea' ens trobem un altre cop davant d'un seguit de parlaments, en alguns casos declaracions d'intencions i discursos formals. Sobretot és un espai per oferir les conclusions dels debats a les que s'ha arribat durant els tres dies del Fòrum i de les reunions paral·leles que s'han fet, i informar sobre les dates de les properes contraccions i mobilitzacions. Es fa una crida a tots els moviments socials europeus a enfortir la seva xarxa seguint la carta de principis del FSM de Porto Alegre i una de les convocatòries més importants que es llancen des d'aquesta assemblea és la crida a les mobilitzacions contra la guerra per al 15 de febrer del 2003.

De cadascun dels eixos plantejats al FSE sortiran campanyes i noves cites per als propers mesos i anys¹⁴⁸. Entre les mobilitzacions més destacades de cara al 2003, estan, contra el neoliberalisme; el FMI, i el BM a l'abril a Washington, contra el FEM a Davos al gener, contra el G-8 a Evian (França) al juny. Contra la guerra fer una coordinadora de moviments a nivell europeu, i la propera cimera a Praga al novembre durant la cimera de la OTAN. Contra el racisme fer una trobada a nivell europeu al febrer, contra el sexisme i la homofòbia, s'organitzaran trobades des de la Marxa Mundial de les Dones; contra la privatització dels serveis públics, i a favor dels drets socials es preparen mobilitzacions aprofitant les cimeres de la presidència de la UE, a més de campanyes contra el GATS; sobre ecologia i agricultura se segueixen i enguany campanyes contra els transgènics, (coordinació entre (Coordination Paysanne Européenne (CPE) i Via Campesina) i s'estableixen coordinacions per la defensa del territori i per una nova cultura de l'aigua. Sobre democràcia es proposa el procés de la Consulta Social Europea, i la el Fòrum Social Mediterrani a Barcelona a finals de novembre del 2003.

La principal funció del FSE, ha estat posar en contacte grups i col·lectius d'arreu d'Europa amb fortes discrepàncies ideològiques en alguns casos, Però ha estat un espai per debatre amb relativa calma fora del 'temps' marcat per les cimeres. Sembla doncs que el moviment es comença a crear una agenda pròpia, i un espai de trobada per debatre i del que surten noves

¹⁴⁸ Per manca d'espai, no les podem reproduir aquí, però es poden trobar a les "Conclusions per a l'Acció, de l'Assemblea de Moviments Socials del FSE, l'11 de Novembre de 2002.

propostes per a l'acció. Potser el caràcter final de l'assemblea - en la que s'acaba cantant la Internacional- es percep com massa triomfalista des de altres sectors més autònoms del moviment que veuen que els partits polítics, s'estan fent seu aquest nou espai de mobilització.

Aquest context d'èxit dels moviments socials contrastarà amb l'onada de detencions que el govern de Berlusconi començarà fer a finals de novembre i durant el mes de desembre contra persones de moviments socials italians que van participar a les mobilitzacions de Gènova contra el G-8. En aplicació d'una llei recent aprovada a Itàlia que permet posar a la presó sense judici previ a persones acusades d'incitar o 'no aturar' la violència; s'arriba a la detenció de més de 40 persones a Nàpols i després d'una cinquantena a altres ciutats italianes. Algunes encara estan a la presó. L'aplicació d'aquesta llei que pot ficar a la presó persones per la seva ideologia política, concretament, per "promoure la lluita de classes i contra el sistema capitalista".

5.5.3. El balanç del FSE a Catalunya: nou espai de coordinació i dissolució del MRG

Per la majoria de moviments socials de Catalunya i l'Estat Espanyol l'experiència del FSE ha estat molt positiva. Per una banda ha possibilitat enfortir la xarxa i ampliar coneixences entre els grups que ja estaven treballant (deute extern, contra la guerra). La Plataforma de les terres de l'Ebre aconsegueixen una coordinació amb altres plataformes europees per engegar una campanya i mobilitzacions a nivell europeu per una nova cultura de l'aigua. Membres del Seminari d'Economia Crítica fan contactes amb altres grups que treballen la Renda Bàsica a nivell europeu. I membres de la campanya contra l'Europa del Capital participen en taules rodones i tallers explicant l'experiència de l'organització dels moviments socials a Barcelona.

Des dels moviments socials catalans es faran importants aportacions a l'agenda de mobilitzacions i campanyes: la Consulta Social Europea, i el Fòrum Social del Mediterrani, impulsat des de Catalunya principalment des de el Fons Català de Cooperació, juntament amb altres organitzacions. Una altra aportació serà de l'assemblea de Treballadors contra la Globalització Capitalista, amb aportacions dins la Carta pels Drets Socials europea. A més de la participació activa de col·lectius dins els espais autònoms com el Hub i els contactes que s'ha establert.

Un dels resultats importants de Florència és com dèiem el Fòrum Social del Mediterrani que està previst se celebri a Barcelona el 28, 29 i 30 de novembre del 2003. Aquest espai, s'està impulsant des de fa mesos per el Fons Català de Cooperació i es compta amb el suport de més de 80 organitzacions de l'Estat espanyol, fòrums socials de ciutat italianes, i organització del nord d'Àfrica. Des d'aquest es volen promoure ponts de diàleg entre pobles i cultures del mediterrani, promoure un debat d'alternatives per les problemàtiques de la ciutadania d'aquesta regió. Des de Catalunya és proposen cinc grans eixos que s'han d'anar perfilant amb els altres actors del pobles de la mediterrània: diàleg intercultural, migracions, conflictes, militarisme i pau, desenvolupament i drets econòmics i socials, sostenibilitat ambiental.

Per el seguiment que fan els mitjans de comunicació a Catalunya i altres e l'estat durant els dies del FSE i sobretot posteriors, sembla que el discurs 'un altre món es possible, una altra Europa és possible' ha arribat una mica més a l'opinió pública, aquesta vegada sense que el mitjans tinguin arguments per criminalitzar el moviment.

Però a més d'enfortir la xarxa i coordinació entre grups, potser una de les conseqüències més importants de Florència és que ha aconseguit ampliar el nombre de gent dins del moviment. De les més de dues mil persones de l'estat Espanyol que participen a Florència, la majoria venen de Catalunya. Recordem que en part la gran participació és resultat de la bona feina de difusió que

s'ha fet prèviament des del Grup Mobilitzador; i que també han fet organitzacions com ATTAC, el sector Rojos i roges d'EuiA, En Lluita, i col·lectius universitaris dins la UAB, UPF i UB. A més d'aquesta feina, l'èxit de la manifestació i el que s'ha vist als debats fa que molta d'aquesta gent, en la seva majoria joves universitaris, vulguin anar més enllà d'un viatge 'revolucionari' i es vulguin implicar en una lluita més continuada. Precisament per aprofitar aquesta 'energia' i com ja va passar després de l'èxit d'anteriors cimeres com Praga, des del Grup Mobilitzador es proposa fer una assemblea per intentar crear un espai de coordinació estable.

A partir dels contactes que s'han fet a Florència i de les més de 700 persones apuntades a la llista de distribució, des del Grup Mobilitzador s'impulsa una assemblea del 30 de novembre. En l'assemblea participaran 140 persones i allí s'informa dels principals acords i mobilitzacions que es van aprovar a l'assemblea final del FSE a Florència. Entre les principals mobilitzacions que es consensuen estan les del G-8 a Evian al juny, i es parla de coordinar-se per anar a Porto Alegre al FSM de gener, de fer accions de suport per als detinguts a Itàlia, i *cazero/azos* en suport a Argentina pel 21 de desembre i contra la guerra a Iraq. Les mobilitzacions contra la guerra centraran la principal activitat d'aquest espai.

El rellevant però d'aquesta assemblea es que es llença la proposta de crear un 'marc de coordinació estable entre els col·lectius, organitzacions i plataformes que han participat en la mobilització del FSE'. En paraules dels impulsors, 'Aquest espai de coordinació no pretén representar en absolut al moviment antiglobalització, ha de ser un espai construït des de la base'¹⁴⁹. Tot i aquesta declaracions, des de sectors del MRG, i persones d'altres col·lectius més autònoms i grups de base, aquesta iniciativa és percebuda com un intent de persones de "l'esquerra tradicional" de monopolitzar o utilitzar amb fins partidistes aquest nou espai format per gent jove que 'acaba d'arribar'. S'iniciarà a partir d'aquí una forta polèmica entre algunes persones d'aquests sectors més autònoms -concretament del MRG- i persones del Grup Mobilitzador. Mentre algunes persones el MRG acusen al grup mobilitzador de voler constituir-se en 'nou subjecte polític' i de voler representar els moviments socials; des de el grup mobilitzador s'acusarà aquestes actituds de sectàries i de no voler participar en la creació d'un espai que només vol ser de coordinació. Aquestes tensions acabaran portant a que algunes persones del MRG abandonin aquest espai.

Tot i aquestes tensions sembla que s'està començant a construir un nou espai de trobada i coordinació, que de moment aglutina més d'aquells col·lectius que han participat en el grup mobilitzador (En Lluita, ATTAC, IAC-CATAC, sector crític de CC.OO., persones de EuiA), Plataforma Antiglobalització de Ciutat Vella...) a altres persones que s'han afegit després de la tornada de Florència, sobretot estudiants de la UAB, però també algunes persones de la XCADE i del MRG que assisteixen a les reunions amb expectativa. Una de les principals línies de treball d'aquest espai és com deiem dur a terme mobilitzacions contra la guerra i per això es crearan principalment les comissions d'accions i difusió. Per el tema de la guerra es decideix entrar a treballar conjuntament amb la Plataforma Aturem la Guerra, que més endavant explicarem.

Mentre sembla que s'està construint un nou espai de trobada -impulsat des de el grup mobilitzador- veiem com en desapareix un altre: l'MRG.

La dissolució del MRG es decideix en l'assemblea trimestral que es celebra el 18 de gener a Granollers. Tot i que a l'anterior assemblea (a Barcelona) havien quedat molts temes pendents (com per crear un espai per a coordinar les protestes de cara al 2004, espais de formació i

¹⁴⁹ Veure l'acta de l'assemblea post-Florència del Grup Mobilitzador pel FSE, celebrada a l'Espai Obert el 30 de desembre de 2002.

seminaris...) alguns correus enviats per la llista de distribució en referència a la poca motivació que és percep per la preparació de l'assemblea i la reflexió sobre si hi ha ganes de continuar trobant-se, fan que l'ordre del dia de l'assemblea de Granollers es centri exclusivament en el tema de la continuïtat del MRG. El context que provoca aquestes percepcions i les causes que acabaran portant a la dissolució són probablement la combinació de diversos factors: uns de caire intern i d'una erosió que ja s'arrossegava des de feia temps i uns altres que venen de la manera de funcionar en el context de Fòrums, campanyes i que es precipiten per els espais de coordinació creats després de Florència.

A nivell intern, hi ha la sensació que s'ha arribat a una mena de 'punt mort', sensació que ja s'arrossega des de fa mesos —que no és més que la constatació que l'MRG ja no és una 'gran espai de trobada', sinó simplement la trobada de alguns col·lectius i grups d'afinitat- i aquesta realitat posa a vegades en qüestió la legitimitat per a seguir utilitzant el nom de 'moviment de resistència global' quan ja només s'és un grup petit de col·lectius i persones. Aquesta sensació s'ajunta amb les diferències i discussió que hi ha amb la gent del grup mobilitzador de voler impulsar un altre espai de coordinació —el que s'ha creat després de Florència -. Algunes persones del MRG volen denunciar l'intent de manipulació que es vol fer d'un espai que s'ha creat des de l'espontaneïtat de voler convertir-lo en un 'nou subjecte polític'; i per a ells/es la autodissolució del MRG és com una mena d'exemple de que no hi ha cap 'subjecte' permanent i estable que pugui erigir-se com a 'representant' dels moviments socials.

De totes maneres, no tots els col·lectius i persones dins l'MRG veuen la mateixa necessitat i urgència en la seva dissolució i desaparició. Resulta curiós observar que, el que uns per una banda veuen com 'un perill' - el fet que un nom com l'MRG pugui ser 'referent' de una cosa que ja no 'existeix' i que 'utilitzi per part dels mitjans de comunicació i d'altres col·lectius o persones amb finalitats que no responen al MRG-; els altres (gent de col·lectius de fora de l'àrea metropolitana de Barcelona especialment) diuen que precisament el nom de MRG ha servit per a donar més força i transcendència a petits col·lectius i així poder crear nous espais de trobada. Finalment però s'arriba a un consens en el que es decideix que el millor es 'treure's' el nom de MRG per evitar falses utilitzacions i per ser honestos amb la finalitat que tenia aquest nom quan es van iniciar les mobilitzacions per anar a Praga al 2000, i ser sincers amb que aquella realitat i els objectius que s'havien proposat en aquells moments no són els d'ara (recordem els conflictes que s'han viscut quan s'ha convidat al MRG a espais com el Consell Internacional del FSM a Barcelona). I més quan hi ha hagut tantes campanyes entremig que han acabat substituint i arrossegant aquell espai de coordinació i trobada que volia ser l'MRG.

Queda clar però, que només es dissol el nom, i més concretament el de MRG-Catalunya, i que això no vol dir que tot els altres MRG's que es van crear sota el seu paraigües del MRG hagin ara de desaparèixer. Queda ara també queda al seu criteri seu si volen continuar amb el nom o no (com per exemple del MRG-Abrera...o altres). Totes aquestes raons es volen comunicar tant als mitjans de comunicació - doncs l'MRG ha estat un nom que com el del moviment antiglobalització' ha estat molt manipulat mediàticament - com als propis col·lectius dins els moviments socials. Per això es decideix fer un comunicat a la premsa i un altre pels moviments, que s'enviarà també a l'assemblea de moviments socials del FSM a Porto Alegre.

Les reaccions als comunicats —que es va decidir escriure de manera provocadora- no es fan esperar. El comunicat dels moviments s'envia primer per les llistes de distribució i a Indymedia; el problema és que acaba sortint a al telenotícies del migdia a TV3, interpretant-se la dissolució del MRG com a crisi dels moviments socials a Catalunya. Resulta paradoxal aquesta interpretació quan en el comunicat es deixa ben clar que "l'MRG desapareix per a multiplicar les lluites", i que

a nivell intern encara que no s'explicita en el comunicat esta clar que el que desapareix és el nom però que la xarxa d'afinitat difosa entre col·lectius i persones que el formaven segueix. Mostra d'això serà la proposta de fer una trobada de col·lectius al maig semblant a la que s'ha fet a la setmana Santa del 2001 a La Garrotxa. A més de la festa-enterrament del MRG-Catalunya que es vol fer coincidint amb les festes de carnaval, un context adient per l'ocasió.

El fer un comunicat provocador també aixeca polèmica dins dels moviments, mostra d'això és el to dels nombrosos correus que es reben i les respostes que es publiquen a Indymedia, tant des de posicions més autònomes que acusen al MRG de reformista, com des de persones d'aquest nou espai del grup mobilitzador que acusen l'MRG de protagonisme i de ser poc honest en les raons exposades en el comunicat, on segons ells s'havia d'haver fet més explícit que les raons de la dissolució obeïen més a una crisi interna que no pas a voler donar exemple de coherència. Cal recordar que en el comunicat s'acusa explícitament a aquells que intenten ser 'representants' o que parlen en noms dels moviments socials. Podem veure doncs que la dissolució del MRG aixeca forta polèmica, objectiu que ja es pretenia, i posa sobre la taula algunes de les contradiccions i perills dels moviments socials.

5.6. Aturem la guerra i altres mobilitzacions

5.6.1. Altres mobilitzacions veïnals i pel territori

Mentre veiem com es va construint nous espai de coordinació i en desapareixen d'altres, enmig de intenses polèmiques i discussions entre sectors del moviments socials, especialment a Barcelona; arreu de Catalunya es van consolidant i creant altres xarxes i coordinadores. Algunes de les més actives les trobem a: les comarques gironines, com són les plataformes en defensa de l'Alt i el Baix Empordà: 'Salvem l'Empordà', al Vallès Occidental contra la construcció del camp de Golf de Torrebónica a Terrassa; al Vallès Oriental: on l'assemblea que coordina accions contra el IV cinturó i altres operacions relacionades amb l'especulació urbanística a la zona; als Pirineus, la plataforma 'Salvem el Pirineu', i la plataforma Contra l'Autopista elèctrica.

Mentre a Barcelona també se segueixen les lluites veïnals contra l'especulació urbanística, com les de Poblenou (per la construcció del districte 22@), les de Horta contra la construcció del túnel d'Horta, per el soterrament de les vies a Sants, Casc Antic i les d'altres barris que també s'agrupen sota la Plataforma Antiespeculació de Barcelona.

Destaquem les mobilitzacions es donen en el barri de Casc Antic, en concret del 'forat de la Vergonya' durant els mesos de novembre a desembre per la pluralitat d'actors i la manera com s'organitzen i per la contundència amb la que són reprimides; una contundència que l'Ajuntament no utilitzava des de feia anys a la ciutat de Barcelona en una mobilització veïnal. El 'forat de la vergonya' és una zona de Casc Antic, en la que segons el PERI (Pla Especial de Reforma Interior) de l'ajuntament de Barcelona estava catalogat que s'hi construiria un parc. Sense obrir cap procés de consulta, al mes de novembre, l'ajuntament modifica el PERI i aprova la construcció d'un pàrking i es prepara per iniciar les obres. Amb el greuge que les obres per fer el pàrking estan finançades per fons de la Unió Europea destinats a remodelar zones urbanes per fer zones verdes. Davant aquesta situació alguns col·lectius i associacions de veïns i veïnes de la zona, juntament amb el col·lectiu de veïns que okupen algunes cases al voltant del 'forat' més associacions de comerciants i altres associacions culturals del barri (Kasumay) i Ong's com RAI (Recursos d'Animació Intercultural) inciaran una forta mobilització d'oposició. Les mobilitzacions seran notícia durant dies per la contundència amb que son reprimides per part dels antidisturbis

de la Guardia Urbana. L'actitud de repressió de l'Ajuntament de Barcelona i poca actitud de diàleg, farà que hi hagi una gran manifestació al mes de novembre per evitar la construcció del pàrking i defensar la zona verda. Les mobilitzacions compten amb el suport de la Plataforma Antiespeculació de Barcelona que agrupa a altres plataformes veïnals que s'estan mobilitzant en tota Barcelona per la manera com l'ajuntament està fent les remodelacions urbanístiques, des de el Projecte 22@ a Poblenou, fins les obres de remodelació del barri de La Mina per les obres del Fòrum 2004. Les plataformes veïnals de Poblenou, La Mina, Sant Adrià, Sant Andreu, Horta (per el túnel d'Horta), Sants (per la cobertura de les vies), el Raval, i altres barris de Barcelona, juntament amb la FAVB (Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona), col·lectius d'okupes i centres socials, i grups locals que han treballat en les mobilitzacions antiglobalització, donen suport als veïns del Forat e la Vergonya. Actualment el procés de construcció del pàrking està aturat, però l'Ajuntament ha aixecat un mur que impedeix als veïns i veïnes del barri disfrutar de l'espai verd amb arbres fruiters i plantes de jardí que s'havien creat. Arrel de les mobilitzacions s'han iniciat diàlegs amb alguns tècnics de l'Ajuntament i converses entre portaveus del veïns i càrrecs de l'Ajuntament com Ernest Maragall.

L'important d'aquestes mobilitzacions és que es comença a treballar coordinadament entre associacions de veïns i col·lectius i grups que s'ha creat arrel de les mobilitzacions antiglobalització, juntament amb okupes, i altres sector més autònoms. Una coordinació en alguns casos entre maneres organitzatives i discursos molt diferents, de les que poden sortir aliances interessants de cara a les mobilitzacions per el Fòrum 2004 i durant el 2003. Aquests mobilitzacions del forat de la vergonya i les que s'estan realitzant a nivell veïnal en protesta contra els interessos especulatius de les remodelacions urbanístiques de l'Ajuntament de Barcelona, semblen marcar la pauta del clima de mobilització que es comença a viure a un any de la celebració del Fòrum 2004.

De fet, són moltes les veus que des de fa temps es comencen a prendre postura contra el Fòrum 2004 per considerar-lo una simple operació urbanística i buida de contingut de l'Ajuntament de Barcelona, en col·laboració amb la Generalitat de Catalunya i el govern del PP. El Fòrum que està previst que s'iniciï al juny del 2004, vol ser, segons l'Ajuntament, un espai de trobada de cultures i intercanvi de coneixement de tots el pobles del món. Per a realitzar aquest espai de trobada s'està remodelant els barris de Poblenou, la Mina i Sant Adrià de Besos, tot la façana de mar de Barcelona cap al riu besos. Allí es vol construir també una gran ciutat del coneixement afavorint la presència d'empreses de tecnologia punta, en el que s'anomena districte 22@. Des dels moviments socials, i altres organitzacions i intel·lectuals es fa la crítica al discurs hipòcrita de l'Ajuntament de voler promoure la cultura i coneixements 'universals', mentre se segueixen detenint i empresonant a immigrants 'persones d'altres cultures' o no procurant l'atenció necessària, promocionant la vinguda de músics d'arreu del món mentre es confisquen els instruments als músics de carrer... S'acusa a l'Ajuntament que el Festival de la Cultures del Fòrum 2004, no és més que una façana per dissimular els interessos econòmics, urbanístics i especulatius que no sembla que hagin de revertir directament en la població.

Per totes aquestes raons, es comença a parlar des de diversos sectors dels moviments socials de crear una coordinació de col·lectius que plantegi una denúncia organitzada a aquests interessos i que desemmascari els interessos reals de l'Ajuntament. Però de moment sembla només una proposta doncs encara no s'ha creat cap espai unitari sobre el tema.

5.6.2. Porto Alegre 2003: sota l'efecte Lula

L'any 2003 comença mogudet pel que fa a mobilitzacions com hem pogut veure, tant a nivell local com a nivell internacional, i la tercera edició del FSM així ho mostra. Un dels temes del FSM serà també com al FSE de Florència el debat sobre les mobilitzacions per aturar la guerra, però el gran tema que acaparà totes les converses i l'atenció dels mitjans de comunicació serà el paper del nou president de Brasil, Luis Ignacio de Silva 'Lula'. El fet que Lula sigui del Partit del Treballadors, un partit d'esquerres en molts d'anys a Brasil, i un partit que manté bones relacions amb moviments socials com l'MST; fa que es generin moltes expectatives i que s'interpreti com una esperança de canvi per Amèrica Llatina. De totes maneres el fet que Lula participés en el Fòrum Econòmic i Social de Davos no va ser rebut amb gaire simpatia per molts dels participants a Porto Alegre i va rebre dures crítiques. La qüestió es que en aquesta tercera edició les expectatives sobre Lula van acaparar gairebé tota l'atenció dels mitjans de comunicació i molts dels debats i temes que es van parlar al Fòrum no van tenir transcendència.

La participació de gent de Catalunya, en aquesta ocasió no va ser tant nombrosa com en l'anterior, on sí que es va organitzar gent de col·lectius i moviments per anar-hi. Les persones que hi van participar van portar les mateixes reflexions que s'havien fet l'any passat: molta oferta de xerrades; però pocs espais per a poder aprofundir i debatre....la sensació de ser cada cop més un 'gran aparador' on es poden trobar grans discursos encara que interessants, però on no queda temps per trobar-se 'amb calma...'. Tot i que serveix per un altre objectiu molt important: la contribució a la consolidació d'un sentiment de pertinença a una gran col·lectiu de persones que comparteixen valors semblants, i sobretot la constatació que cada cop més Porto Alegre es converteix en un espai de creació i construcció de discurs sòlid que desmunta el 'discurs de Davos', no només des de l'acció al carrer, sinó des de la evidència que els interessos econòmics del capitalisme han entrat en crisi; una altra cosa és que encara falta 'voluntat política per aplicar polítiques que es regeixen per altres interessos que no els purament econòmics.

Des de l'assemblea de moviments socials, és llança la proposta de construir una estructura estable dels moviments socials per a facilitar la comunicació i poder dur a terme les grans campanyes. Es decideix doncs crear la Secretaria dels Moviments Socials, (falta completar., amb acta...) La proposta de creació de la Secretaria és recollida per algunes persones del 'grup mobilitzador' que han participat a Porto Alegre i proposen a aquest nou espai del grup mobilitzador que es sumi a aquesta coordinació internacional. La proposta de la Secretaria confirma a algunes persones del ja desaparegut MRG els arguments que ja tenien sobre l'intent d'alguna gent del FSM de voler donar una estructura estable a l'assemblea de moviments socials, i acusen als impulsors de la Secretaria de voler capitalitzar els moviments.

5.6.3. Aturem la Guerra: mobilitzacions massives arreu del món

Com recordarem es va decidir a Florència en l'assemblea de moviments socials, el dia 15 de febrer estan programades arreu del món mobilitzacions i grans manifestacions contra la guerra, i més concretament contra l'atac dels EE.UU. a Iraq.

A Catalunya, el grup mobilitzador ha fet de les mobilitzacions contra la guerra una de les seves línies d'acció prioritària i durant els mesos de gener i inicis de febrer fa varies mobilitzacions. Entre elles destacar el cercavila de l'1 de febrer pels carrers dels centre i també les Jornades a la Universitat de Barcelona sobre les causes i raons econòmiques que hi ha darrera del interès de l'atac a Iraq; 'una guerra per petroli', amb la participació de membres de la Plataforma per l'Aixecament de les sancions a Iraq, i també membres de 'Stop the War Coalition', una de les

plataformes més multitudinàries a Gran Bretanya, i membres del moviment contra la Guerra a Itàlia.

Aquestes mobilitzacions juntament amb la preparació de la manifestació del dia 15, s'estan fent conjuntament amb la Plataforma Aturem la Guerra, que engloba a diversos partits, sindicats i col·lectius. Recordarem que la Plataforma Aturem la Guerra es va crear a l'any 1991 contra la Guerra del Golf, i que des deleshores s'ha mobilitzat contra la Guerra de Bòsnia, 93, 94, contra la intervenció militar a Kosovo, Contra la guerra a Txetxènia, als Grans Llacs, i altres conflictes armats. En la Plataforma hi ha participat alguns grups de manera més estable i d'altres s'han anat afegint quan s'han realitzat les campanyes campanya. De manera més estable i utilitzant l'espai del CTD com a lloc de reunió; trobem DonesxDones, l'assemblea Antimilitarista de Catalunya, ACP (Associació Catalana de Professionals), Justícia i Pau, Fundació per la Pau, el que abans era l'Espai Roig-Verd-Violeta, el CJB, al CNJC, la PAUOC (associació de universitaris per la Pau de la UOC), Plataforma de Nou Barris, Batzac, entre d'altres col·lectius; i també han participat en algunes campanyes partits els sindicats UGT, CC.OO. i partits polítics ERC, IC-V, EUiA, PSC (en algunes ocasions) i també CIU.

Per la preparació de la manifestació contra la guerra es torna a utilitzar la Plataforma com a espai unitari de treball, amb totes les tensions entre col·lectius, partits i sindicats que això comporta (com ja es va veure en la campanya Contra la Desfilada Militar al maig del 2000). Des de la desfilada, ha quedat la percepció que la Plataforma Aturem la Guerra s'ha quedat 'anquilosada', amb una forma organitzava massa clàssica, depenent dels discursos de partits i sindicats, encara que sempre ha estat una plataforma impulsada per organitzacions, associacions i persones. Per això el fet que des del grup mobilitzador es decideixi participar en aquesta Plataforma representarà una renovació d'energies i de formes de fer. Tot i així, a les assemblees es reproduiran els debats clàssics entre partits i moviments socials i algunes persones des de sectors més autònoms decidiran no participar-hi. En aquesta ocasió es podria dir que gairebé tothom està a la Plataforma. A més de les organitzacions que hem citat, s'hi afegeixen tots els grups i persones que participen en el grup mobilitzador, a més de gent de la XCADE, i algunes persones del MRG. Es crea una comissió de portaveus, on hi ha participació mixta de persones dels moviments i dels partits, i també una comissió per anar a parlar amb l'administració per el tema dels permisos recorregut amb l'Ajuntament (com ja es va fer en la Campanya contra l'Europa del Capital i Contra el Banc Mundial). El tema del recorregut de la manifestació i de la composició de les pancartes serà el que portarà més discussions dins de l'assemblea. Els partits i sindicats volen anar en la pancarta, però com que la majoria de la gent a l'assemblea no vol que aquesta mobilització estigui capitalitzada per partits, no es vol que aquests vagin a la primera pancarta; per això s'arriba a la decisió de fer dues pancartes; una primera a on va gent 'anònima' que representa 'la societat civil' i una segona en la que vagin els polítics. L'altre tema de discussió aquest cop amb les administracions és el recorregut, però en aquest cas el fet que tots els partits polítics que hi ha a l'Ajuntament i al Parlament, excepte el PP, estiguin presents a la Plataforma facilita que s'obtingui el permís per part de delegació del govern, perquè tots els partits diuen que fan trucades per pressionar a la subdelegació del govern.

També ajuda a fer pressió el context de l'opinió pública contra la guerra que va creixent sobretot en les últimes dues setmanes. Context que ve facilitat indubtablement per la transcendència mediàtica que tindrà el posicionament dels actors contra la Guerra i la crítica que fan al govern del PP per els seu suport als EE.UU. en la gala dels premis Goya de cinema i les posteriors creacions de Plataformes d'actors tant a Madrid com a la resta de l'estat. Aquí a Catalunya, la Plataforma de la Cultura i l'espectacle contra la Guerra, facilitaran que el missatge contra la

Guerra arribi a molta més població i ajudarà a la difusió. Els actors i actrius contra participen també dins la Plataforma Aturem la Guerra oferint-se a coordinar una *performance* al final de la manifestació.

Feia temps que no es veia tant de moviment i coordinació de grups treballant plegats al voltant d'un mateix tema, a més de la manifestació que està programada per la tarda del dissabte 15, es fan arreu de Catalunya acampades de dejuni per la Pau (Terrassa, Gràcia) i altres accions contra la Guerra i per la Pau, des de les escoles, empreses...i multitud de persones a títol individual posen pancartes i banderoles als balcons.

El dissabte 15 de febrer des de les 15.00h de la tarda comença a arribar gent al punt de sortida de la manifestació, i abans de l'hora programada (les cinc de la tarda) la manifestació ja s'ha d'iniciar perquè el punt d'inici a Passeig de Gràcia amb Diagonal està desbordat. La massiva participació supera totes les previsions; la gent s'afegeix a la manifestació des de tots els carrers de l'Eixample que porten a Passeig de Gràcia i la Gran Via. Els transports públics (metro, ferrocarrils i autobusos) queden desbordats i no poden accedir al centre de la ciutat perquè aquesta està plena de gent, els accessos a la ciutat en cotxe també es col·lapsen durant unes hores. Per les televisions públiques (TV3, BTV, es retransmet la manifestació amb connexions en directe. La manifestació s'acaba a les deu de la nit després que des de la tarima que s'ha col·locat al final del recorregut s'ha llegit fins a quatre cops el manifest perquè no para d'arribar gent.

Al dia següent tots els diaris treuen en portada les manifestacions d'arreu del món, segons els principals diaris la de Barcelona es troba entre les manifestacions més multitudinàries i sens dubte la més massiva de tota la història de la ciutat. Mentre la l'organització parla de més de un milió i mig, la Guardia urbana i alguns diaris parlen de un milió tres-centes mil persones, la delegació del govern parla de tres-centes cinquanta mil persones, i el col·lectiu Contrastant de quatrecentes mil. La sensació però es d'eufòria i de que feia temps que no sortia tanta gent al carrer per a manifestar-se plegats sota un mateix tema. Tots els articulistes i comentaristes parlen de la gran varietat i pluralitat de persones que van sortir al carrer. A la manifestació s'hi podien veure des de famílies, nenes i nens i avis i àvies.

Mentre es feia la manifestació també es va aprofitar per ocupar un edifici deshabitat del carrer Avinyó al centre de Barcelona, propietat de l'Ajuntament de Barcelona. L'okupació es va reivindicar com una okupació per alliberar espais Contra la Guerra, i al darrera estaven l'assemblea Antimilitarista de Barcelona, algunes persones de l'assemblea d'okupes i el col·lectiu de la Oficina 2004, a més d'alguna gent de Las Agencias. Es pretenia fer unes Jornades Antimilitaristes durant tota la setmana, però el dilluns efectius d'antidisturbis de la Guardia Urbana van dessatllorjar l'edifici.

La setmana següent de la manifestació van arribar les valoracions des de la gent de la Plataforma, tot i que la valoració que es fa de la manifestació és molt positiva, encara queda molta feina per a fer. En el comunicat que es fa immediatament després de la manifestació es demana que els poder públics escoltin el que ha dit la gent que ha sortit al carrer i assumeixen el compromís de aturar la guerra, i que si no ho fan així que dimiteixen. Durant la setmana també es critica l'actitud de CiU, partit que es va adherir a la Plataforma en l'últim moment, però que acaba de votar al Parlament a favor de la intervenció a Iraq en cas de que la ONU ho digui. Mentre se segueixen demanant responsabilitats als partits, hi ha més d'una trentena de catalans i catalanes que han marxat a fer d'escuts humans a Iraq, entre ells es troben alguns membres

de la XCADE, i de la Plataforma per l'aixecament de les sancions a Iraq i la Plataforma Aturem la Guerra.

A Catalunya sembla doncs que l'espai unitari dels moviments socials serà en els propers mesos el de les accions i mobilitzacions per aturar la guerra, on confluirán tots els sectors de l'esquerra.

III. MAPES D'ACTORS

**La configuració de la xarxa crítica global
a Catalunya, 2001 – 2002.**

ÍNDIX DELS MAPES D'ACTORS

1. Introducció: pistes per a la lectura dels mapes.....	170
2. Llegenda dels mapes, per a facilitar-ne la comprensió.....	173
3. Mapes de les mobilitzacions contra el Banc Mundial.....	174
4. Mapes de les mobilitzacions contra el Consell Europeu de Barcelona.....	194
5. Llistat d'abreviatures dels mapes.....	210

1. INTRODUCCIÓ. PISTES PER A LA LECTURA DELS MAPES

Com ja hem explicat en la introducció, un dels objectius d'aquest treball era analitzar la configuració i característiques de la xarxa crítica global a Catalunya. Per a fer-ho, hem buscat una forma gràfica útil per a resumir i fer comprensiu amb un cop de vista tot el munt d'informació contingut en els relats cronològics dels esdeveniments. La nostra proposta de mapes d'actors va en aquest camí: pretén mostrar tota la complexitat i diversitat dels actors participants en aquestes mobilitzacions i el paper que hi han jugat; així com reconstruir les relacions i connexions que han tingut amb els actors de la xarxa de polítiques públiques.

Per a traduir tota aquesta informació gràficament, hem elaborat una sèrie de mapes socials emmarcats en dos eixos de coordenades, que pretenen assolir dos objectius:

1) Per una banda, ubicar els actors d'acord amb els dos paràmetres amb què hem estat treballant: les estratègies de participació dels actors (que hem resumit en l'eix vertical), que va des del màxim grau d'autonomia fins a les formes de participació més institucionals. L'altre paràmetre definitori és el desenvolupament organitzatiu (expressat en l'eix horitzontal), que va des de l'estructura organitzativa més formal i tradicional a l'estructura més difosa i informal. Tot i ser conscients de la dificultat de ser estrictes en l'ubicació espacial dels col·lectius i organitzacions (per les dificultats i complexitat que implica, pel fet que requeriria un anàlisi molt i molt fi, gairebé un estudi per sí sol i també per dificultat tècnica), ens hem atrevit a proposar una ubicació pels actors representats als mapes. A fi d'evitar errors i confusions, hem subdividit l'espai en sis quadrants que delimiten els espais polítics i organitzatius. Hem ubicat els actors en cada quadrant intencionadament, però en l'interior d'aquests, la ubicació intenta estar d'acord amb les característiques de l'actor; però pot variar més en funció de les "necessitats" tècniques a l'hora de dibuixar els mapes (senzillament no hi caben, alguns espais estan molt plens i es difícil determinar la posició relativa de molts actors tot i saber que estan en un espai similar).

En els mapes hem introduït la delimitació (a base de colors diferents) dels diferents espais de mobilització i treball conjunt que s'han donat en les dues campanyes. A la mobilització contra el Banc Mundial els espais diferenciats eren per una banda la Campanya Rosa de Foc Barcelona 2001 i per l'altra la Coordinadora Barcelona Tremola. Hem superposat els dos espais perquè es vegin les confluències i diferències.

En la mobilització arrel del Consell Europeu de Barcelona, els espais eren tres: el Foro Social Barcelona, la Campanya contra l'Europa del capital i la guerra i la Plataforma catalana contra l'Europa del capital. També hem volgut mostrar les confluències i divergències, però no hem superposat els tres espais en cada mapa per dues raons: per facilitar la comprensió i també per la pròpia dinàmica de la participació de cada espai: per un cantó els actors de la Plataforma catalana participen activament en l'organització i en les activitats de la Campanya contra l'Europa del capital i la guerra (s'organitzen en forma de plataforma diferenciada bàsicament per tal de visibilitzar el tema nacional), i per l'altre perquè el Foro social Barcelona (com a tal, no és el cas d'alguns dels seus membres, que també estan a la Campanya) pràcticament no participa en les mobilitzacions del març: les seves relacions amb la Campanya contra l'Europa del capital i la guerra es limiten a les negociacions sobre la seva posició en la manifestació; i per tant hem optat perquè sigui visible només en aquest moment.

El Foro social Barcelona té un mapa propi que expressa gràficament la seva composició. Hem optat per un mapa diferenciat degut a que molts dels col·lectius membres no han participat a cap

de les dues mobilitzacions, i a nivell de dibuix era molt difícil d'incloure-les i que fos comprensible.

2) Per l'altra banda hem intentat mostrar les relacions que van construir la xarxa en aquestes dues mobilitzacions concretes.

Per analitzar una xarxa no n'hi ha prou en descriure els actors que la conformen: tant o més important és el paper que juga cadascun d'ells, les relacions que estableixen, la densitat i heterogeneïtat de la xarxa, així com altres elements en els quals seria molt més complicat entrar (la distribució dels recursos i el poder, els eixos d'acord i de conflicte, etc...); alguns d'aquests elements en certa manera es podrien extrapolar dels mapes que presentem, però caldria un anàlisi molt més detallat. En fi, el que presentem aquí és el primer esbós que en qualsevol cas pot ajudar a analitzar les característiques de la xarxa crítica global en aquestes dues mobilitzacions.

En els mapes de les comissions hem intentat mostrar quins són els actors que participen en cada àmbit de treball i amb qui es relacionen. Això ens permet veure quins són els nodes més actius de la xarxa, en quins temes participen i veure la continuïtat (queda clar, per exemple, que els sectors més institucionals tendeixen a participar en una sèrie de temes: l'elaboració dels manifestos, les trobades d'alternatives, etc.; mentre que els sectors més movimentistes solen confluïr al voltant de les accions, la contrainformació, el treball antirepressiu i la sensibilització).

Els mapes de les comissions són una mica diferents en els dos moments analitzats. En el cas de la Campanya contra el Banc Mundial hem analitzat amb molt de detall la comissió de contraconferència, ja que, tal i que queda reflectit als relats, és un espai amb gran participació d'actors molt diferents, que es prepara amb molt de temps i que aconsegueix teixir i enfortir unes relacions i coneixences molt interessants. La cancel·lació de la vinguda del Banc Mundial a Barcelona i la gran assistència de públic als debats fa que la contraconferència i el treball en sensibilització passin a primer pla.

En el cas de la Campanya contra l'Europa del capital i la guerra, la Trobada d'alternatives és menys central i per tant l'hem resumit en un sol mapa. En canvi, donada la importància internacional de la cimera, les accions prenen una gran rellevància i és en aquest àmbit on es produeixen algunes de les principals confluències. Es van realitzar multitud d'accions diferents, però en els mapes només hem recollit les més massives convocades per la Campanya.

Una de les limitacions d'aquests mapes, de la qual en som molt conscients, és que es centra molt en l'àrea de Barcelona. Això produeix un biaix important i una subrepresentació de tots els col·lectius i activitats duts a terme a la resta de Catalunya. És un biaix en certa forma inevitable, ja que les mobilitzacions s'han concentrat a la ciutat de Barcelona i per tant els col·lectius que les han organitzat són majoritàriament barcelonins. En els mapes apareixen alguns col·lectius de fora de Barcelona, però només els que han estat participant activament en l'organització general. No queda prou reflectit, per tant, un dels elements més importants d'aquests últims tres anys: la proliferació de plataformes, coordinadores o grups locals que, recollint la forma organitzativa d'aquests campanyes, organitzen en les seves localitats o barris activitats de sensibilització, denúncia i formació. Plataformes com les de L'Hospitalet, Abrera, Sabadell, Gràcia, Arenys, Sant Vicenç dels Horts, Badalona, per exemple, que tot canviant de nom s'han anat implicant en diferents mobilitzacions (sovint partint de la Consulta social per l'abolició el deute extern) i poc a poc es van consolidant i estenent; com tampoc queden reflectides les mobilitzacions i plataformes locals al voltant de temes concrets (Torrebonica, Plataforma contra l'autopista

elèctrica del Pallars, Plataforma Salvem les Valls, etc.) que també s'activen en el marc del Consell Europeu de Barcelona.

Per recollir aquesta realitat i compensar un mica el biaix centralista, hem afegit uns annexes amb uns llistats de les poblacions i barris de Barcelona en els quals s'han organitzat també activitats emmarcades en aquestes mobilitzacions.

Les fonts amb les que hem comptat per a elaborar aquests mapes són, com en la resta del treball, els documents d'adhesions als manifestos, les actes de les assemblees, les entrevistes realitzades i l'observació participant, així com els documents elaborats durant les mobilitzacions.

LLEGENDA:

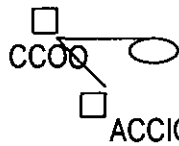
Institucions públiques

Organitzacions formals (Consells, federacions, associacions...)

Organitzacions informals

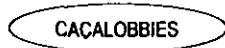
SECTOR CRÍTIC

Actors que tenen relacions orgàniques entre ells

ACCIÓ JOVE

Col·lectius o projectes que sorgeixen arrel de la campanya

Accions convocades per les campanyes

Proporciona recursos (finançament, locals o materials)

Negociació

Participa en les comissions

Participa en les comissions (en alguns mapes hem substituït les fletxes per un subratllat per tal de facilitar la comprensió)

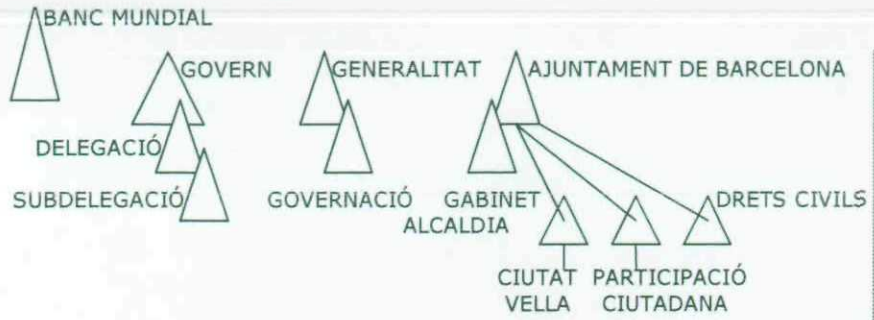

Comissions de les campanyes (comissió protagonista del mapa)

Comissions de les campanyes (quan coincideix més d'una comissió en el mateix mapa)

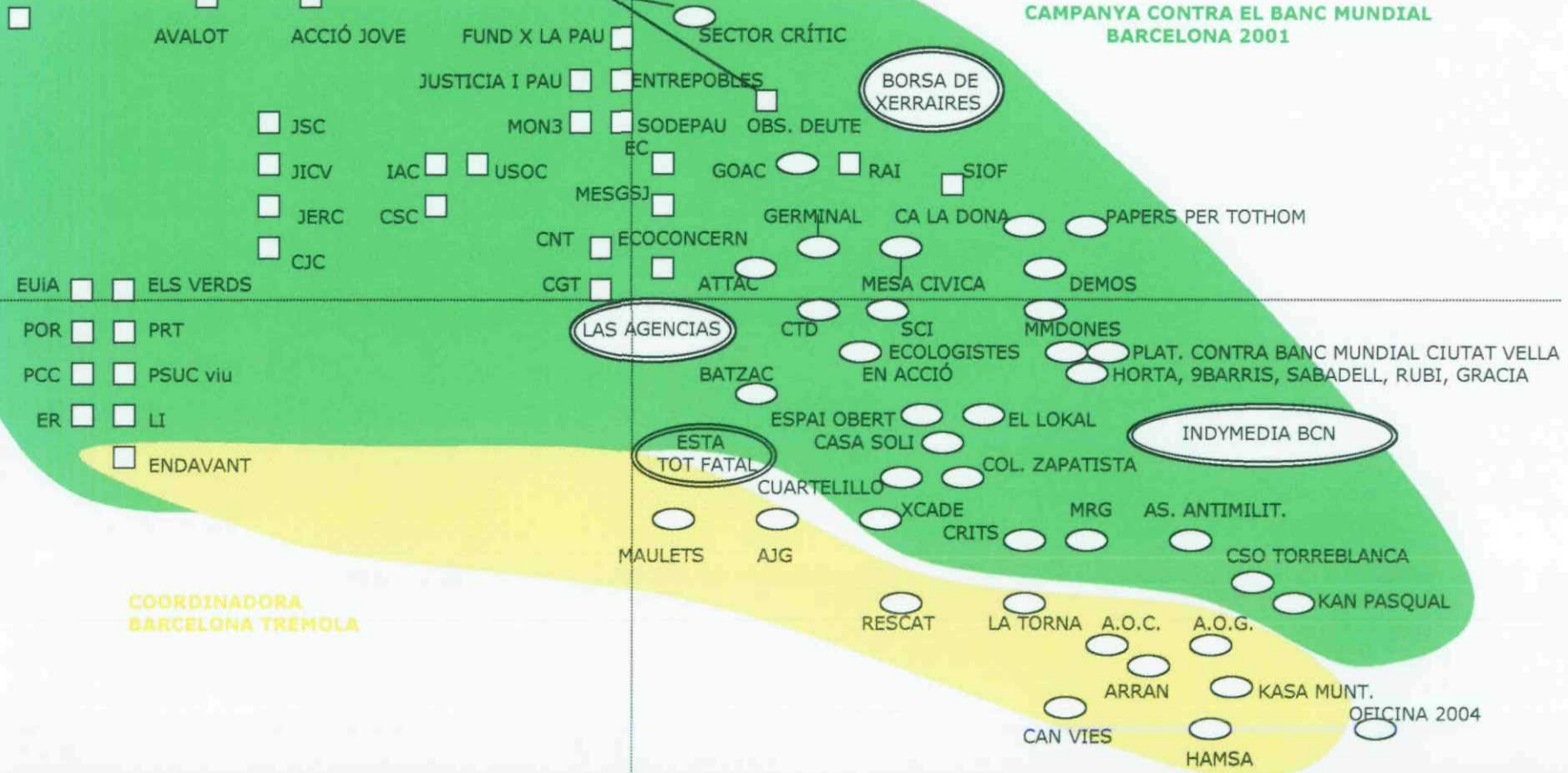
3. Mapes de les mobilitzacions contra el Banc Mundial

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

- UGT CCOO
- FJB CNJC CJB FAVB FCONGD
- COMISSIÓ DE DEFENSA (COL.LEGI D'ADVOCATS)

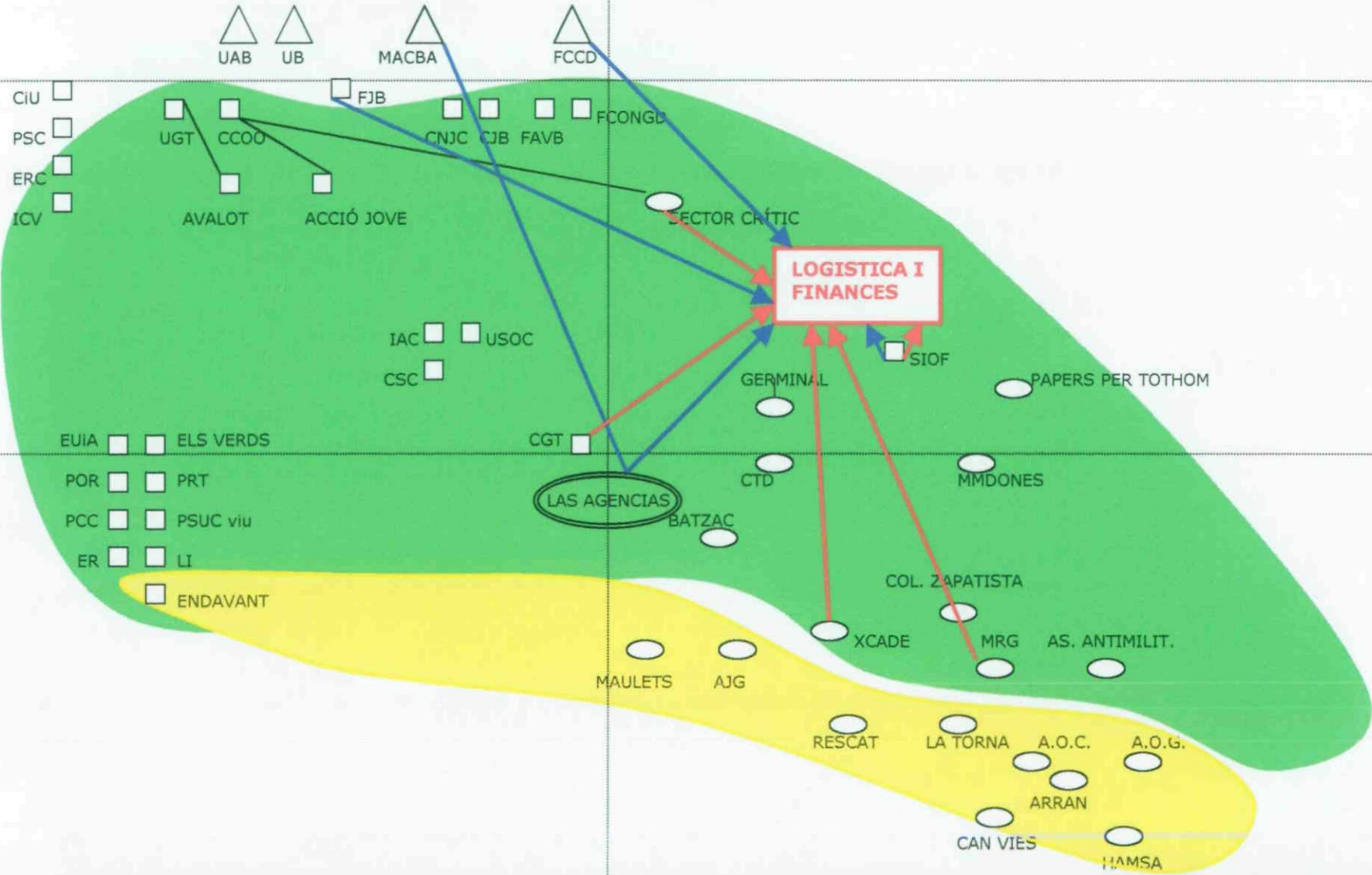
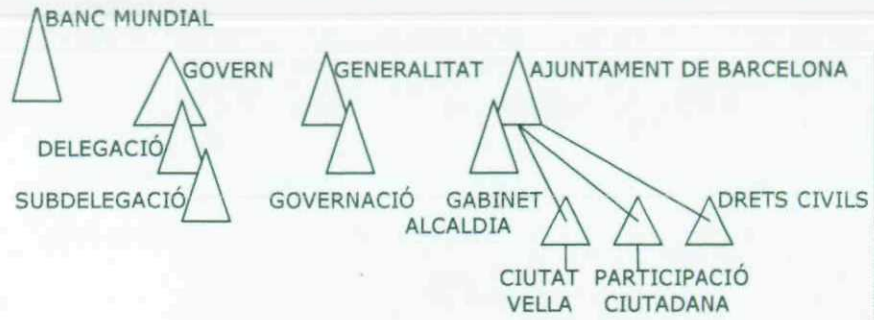
**CAMPANYA CONTRA EL BANC MUNDIAL
BARCELONA 2001**

**COORDINADORA
BARCELONA TREMOLA**

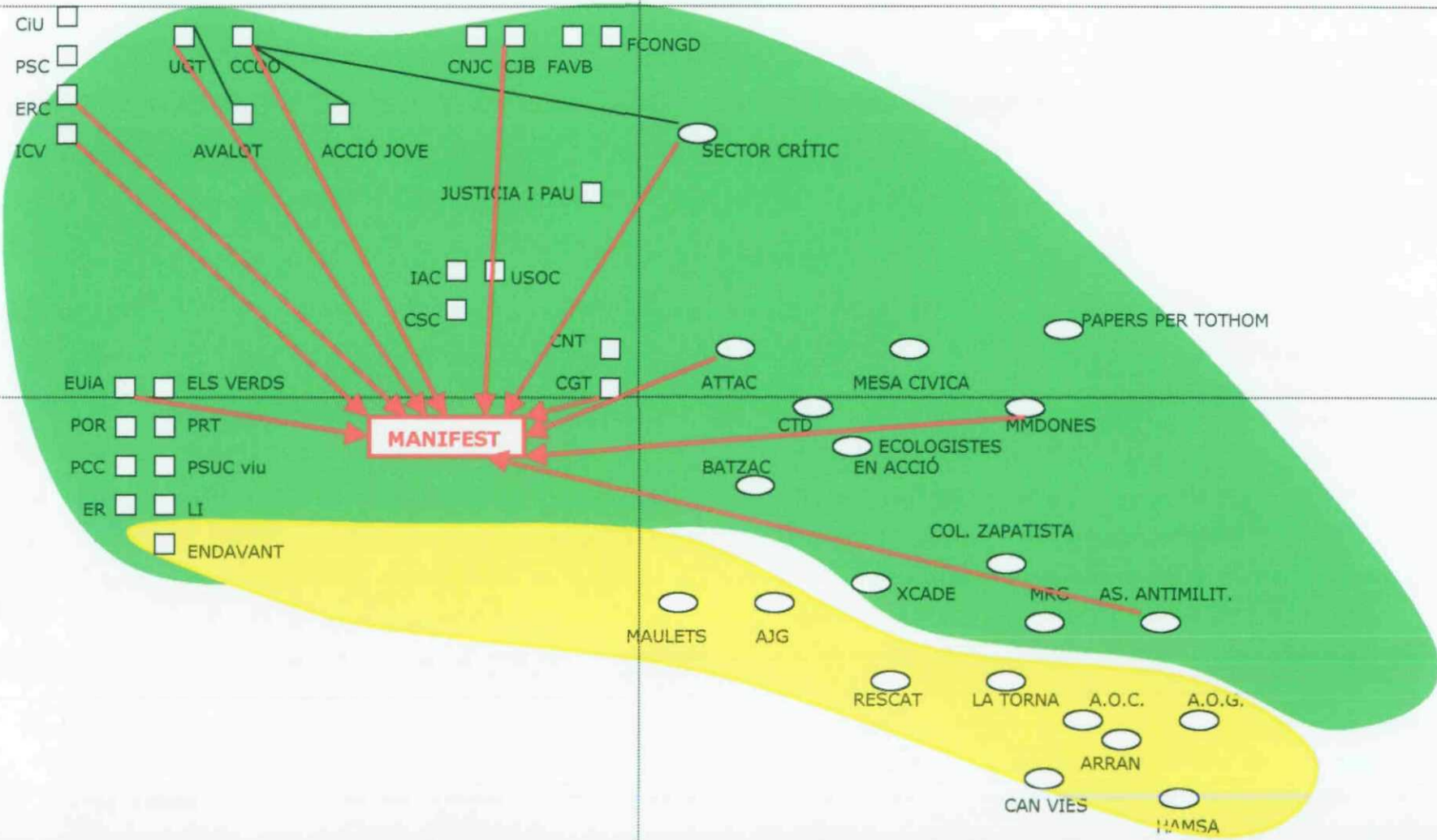
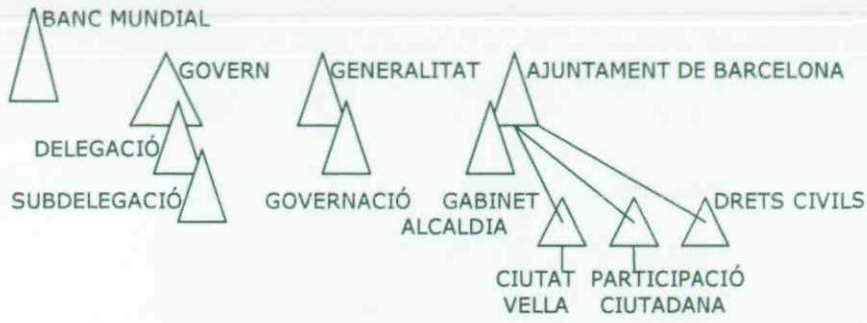
AUTONOMIA

+

AUTONOMIA

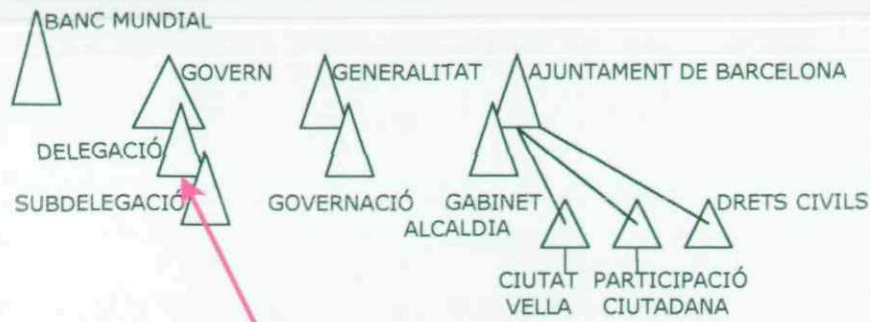
+

AUTONOMIA

+

COMISSIÓ DE MANIFESTACIÓ

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

- UGT
- CCOO
- CNJC
- CJB
- FAVB
- FCONGD
- AVALOT
- ACCIÓ JOVE
- SECTOR CRÍTIC

- IAC
- USOC
- CSC

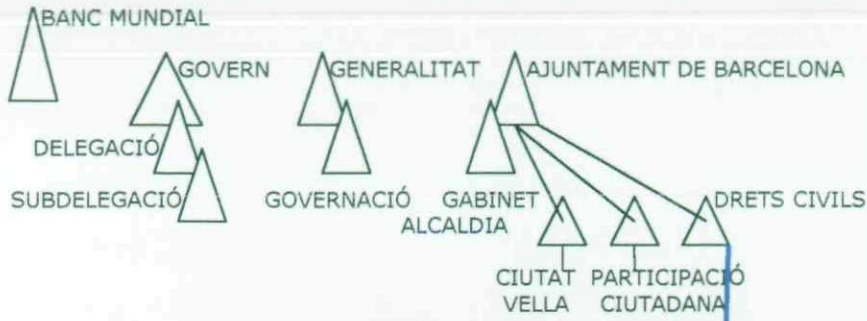
- EUJA
- ELS VERDS
- POR
- PRT
- PCC
- PSUC vlt
- ER
- LI
- ENDAVANT

MANIFESTACIÓ

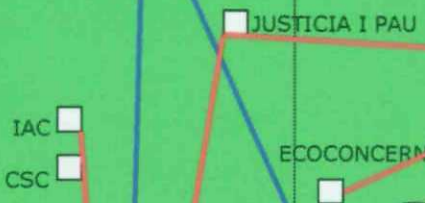
- CGT
- ATTAC
- SCI
- MMDONES
- ECOLOGISTES EN ACCIÓ
- BATZAC
- XCADE
- MRG
- AS. ANTIMILIT.
- MAULETS
- AJG
- RESCAT
- LA TORNA
- A.O.C.
- A.O.G.
- ARRAN
- CAN VIES
- HAMSA
- INVISIBLES

AUTONOMIA

+

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

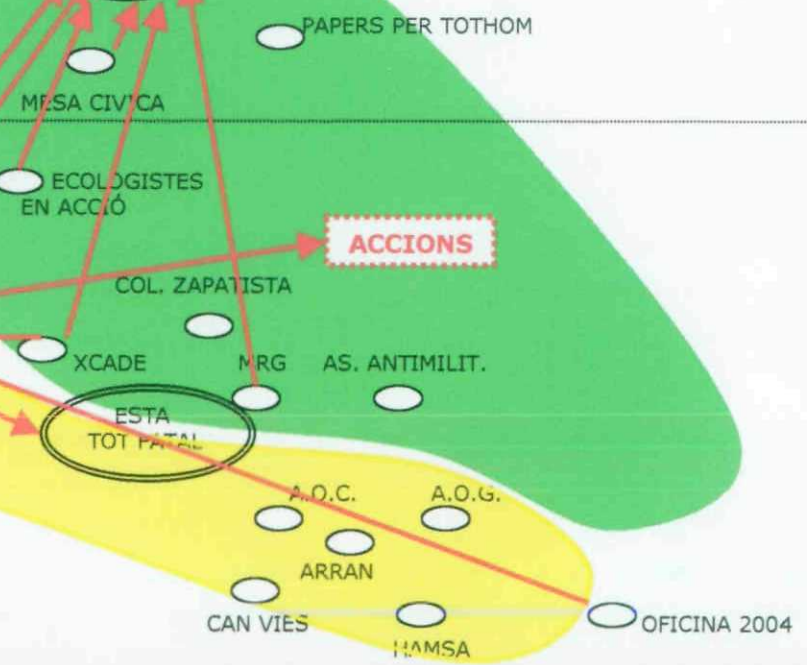
- EUIA
- ELS VERDS
- POR
- PRT
- PCC
- PSUC viu
- ER
- LI
- ENDAVANT

SENSIBILITZACIÓ

BORSA DE XERRAIRES

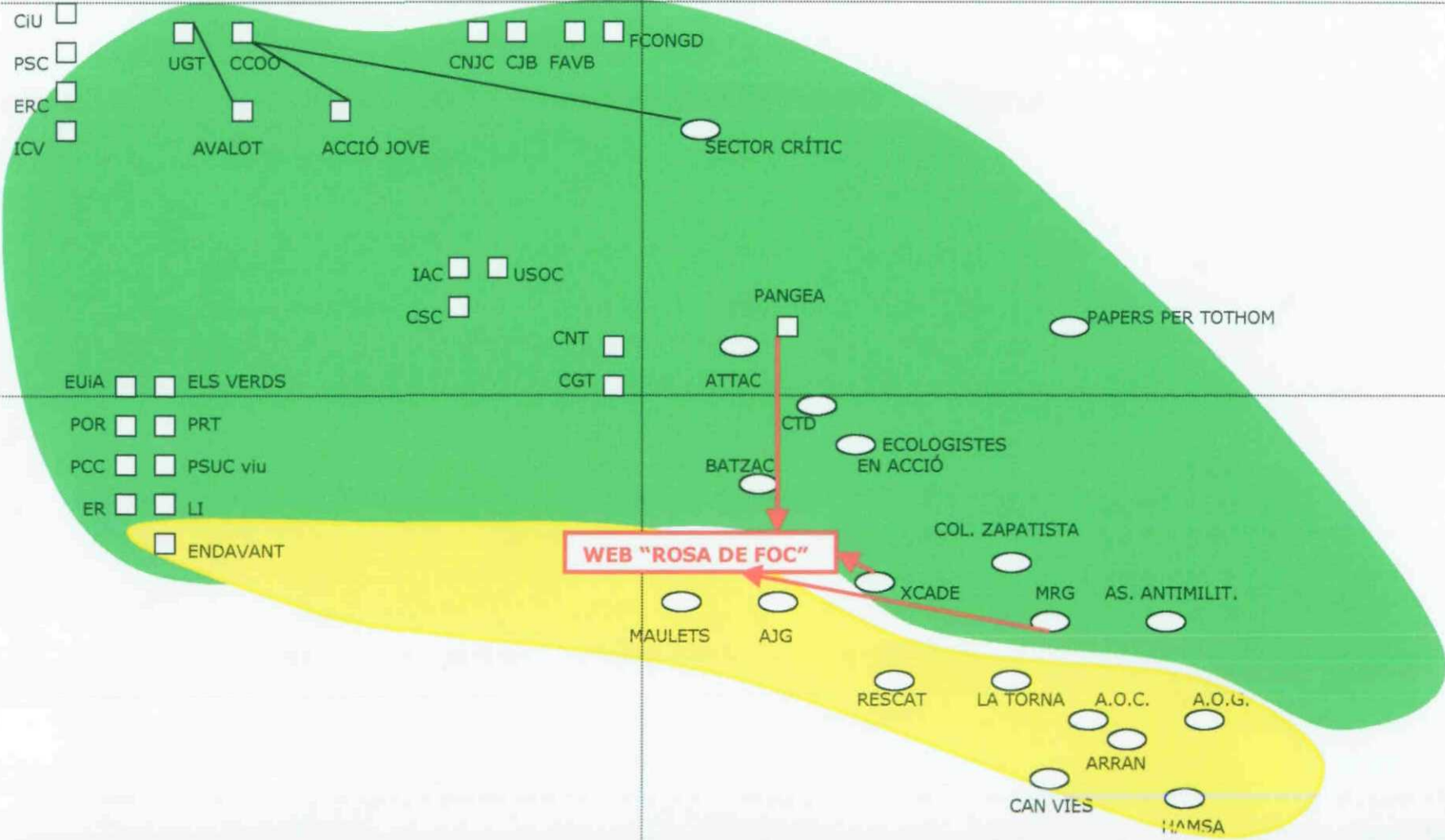
ACCIONS

ESTA TOT FATAL

AUTONOMIA

+

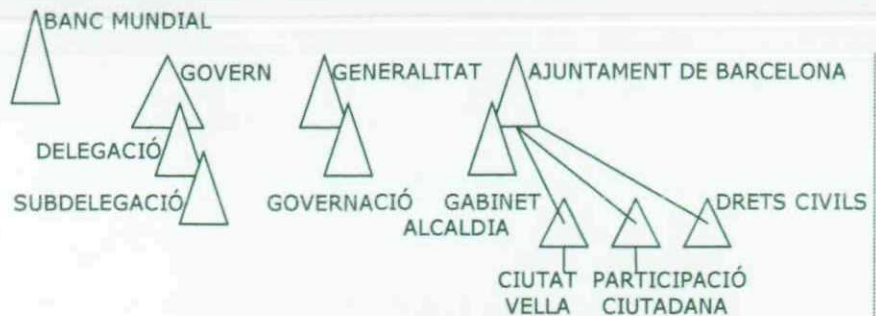

WEB "ROSA DE FOC"

AUTONOMIA

+

AUTONOMIA

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

- UGT
- CCOO
- AVALOT
- ACCIÓ JOVE
- CNJC
- CJB
- FAVB
- FCONGD
- SECTOR CRÍTIC

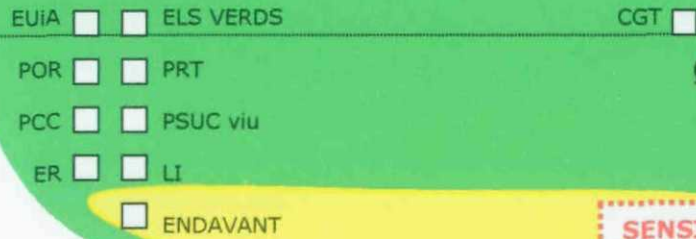
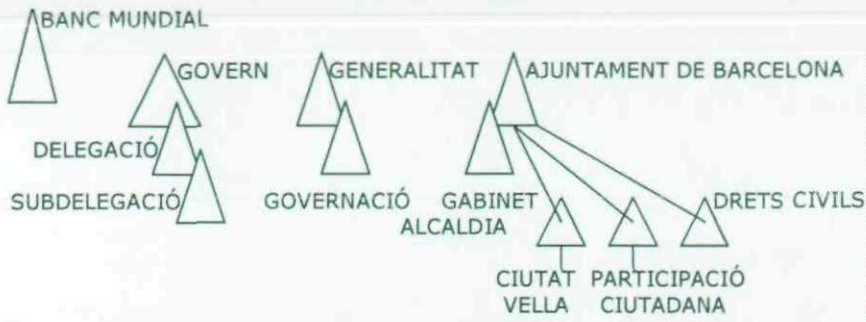
- IAC
- USOC
- CSC
- CNT
- CGT

- EUIA
- ELS VERDS
- POR
- PRT
- PCC
- PSUC viu
- ER
- LI
- ENDAVENT

- PAPERS PER TOTHOM
- ATTAC
- CTD
- MMDONES
- BATZAC
- ECOLOGISTES EN ACCIÓ
- CASA SOLI
- COL. ZAPATISTA
- MRG
- AS. ANTIMILIT.
- MAULETS
- AJG
- SALUT
- RESCAT
- LA TORNA
- A.O.C.
- A.O.G.
- ARRAN
- CAN VIES
- HAMSA

SALUT

+

LAS AGENCIAS

SENSIBILITZACIÓ

ACCIONS

INVISIBLES

PAPERS PER TOTHOM

PLAT. CONTRA BANC MUNDIAL CIUTAT VELLA
HORTA, 9BARRIS, SABADELL, RUBI, GRACIA

SHOWBUS

PRET A REVOLTER

SCI

EL CUARTELILLO

XCADE

CRITS

RESCAT

LA TORNA

CSO EL PALOMAR

CAN VIES

HAMSA

MRG

AS. ANTIMILT

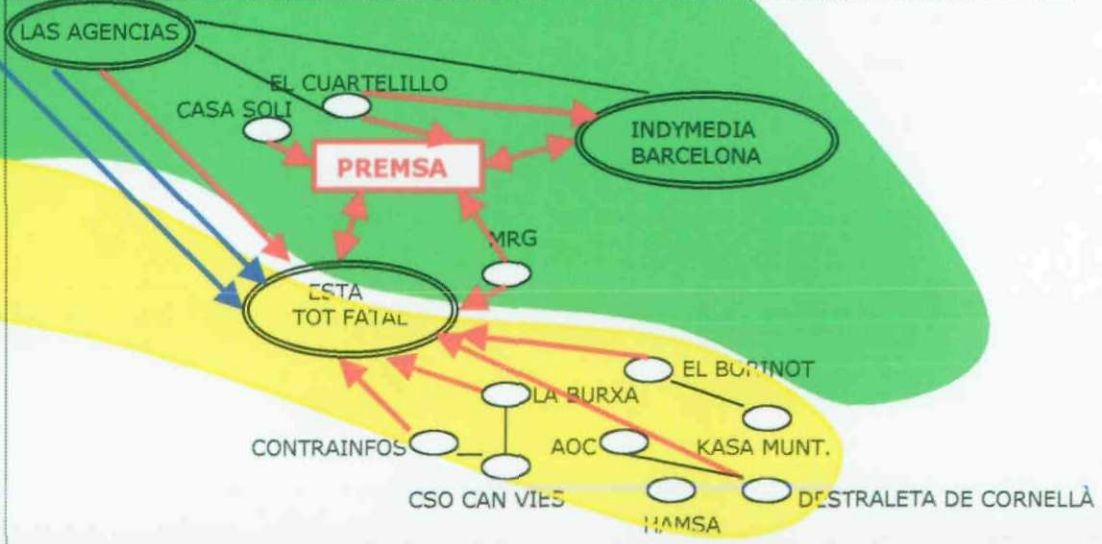
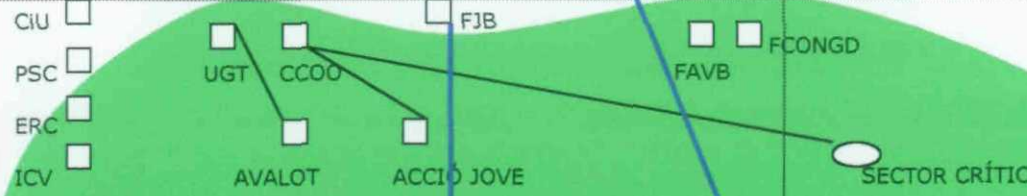
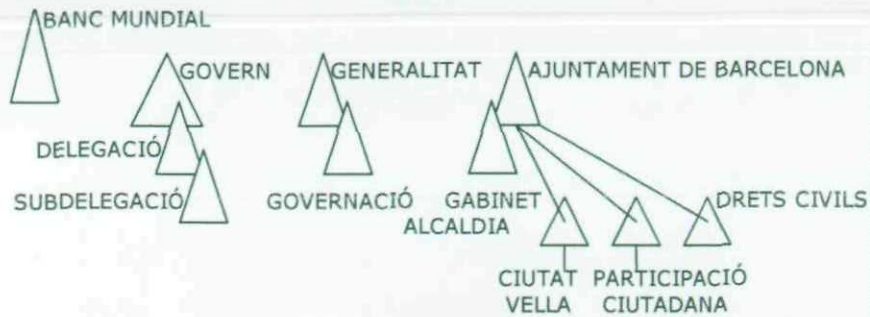
CSO TORREDLANCA

KAN PASQUAL

OFICINA 2004

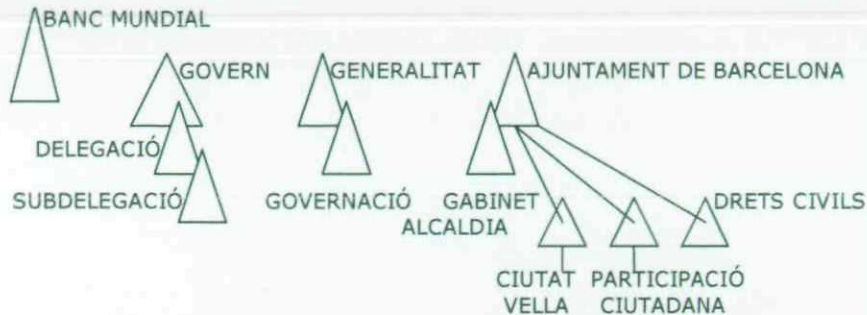
AUTONOMIA

+

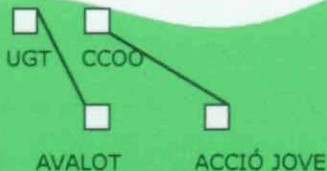

AUTONOMIA

+

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

- CNJC
- CJB
- FAVB
- FCONGD

COMISSIÓ DE DEFENSA
(COL.LEGI D'ADVOCATS)

LEGAL

- IAC
- USOC
- CSC
- CNT
- CGT

- EUIA
- ELS VERDS
- POR
- PRT
- PCC
- PSUC viu
- ER
- LI

ENDAVENT

BATZAC

PREMSA

COL. ZAPATISTA

SUPORT ANTIRREPRESSIU

KCADE

MRG

AS. ANTIMILIT.

RESCAT

LA TORNA

A.O.C.

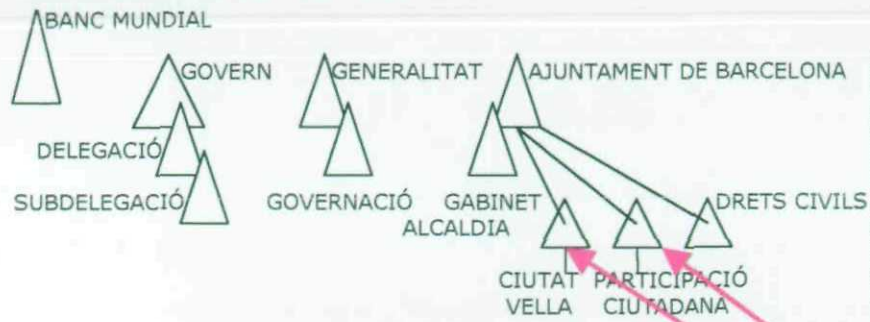
A.U.S.

ARRAN

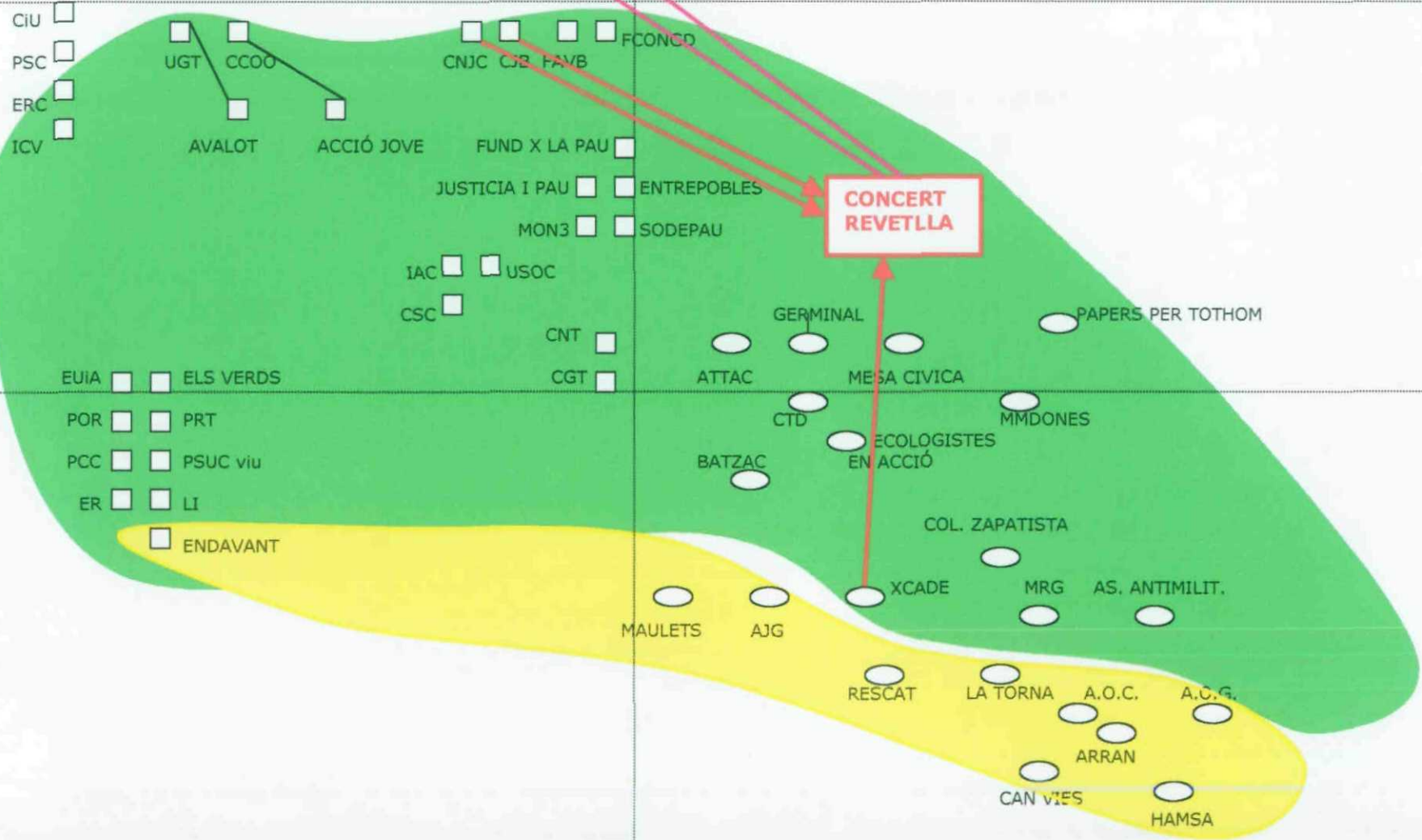
CAN VIES

HAMSA

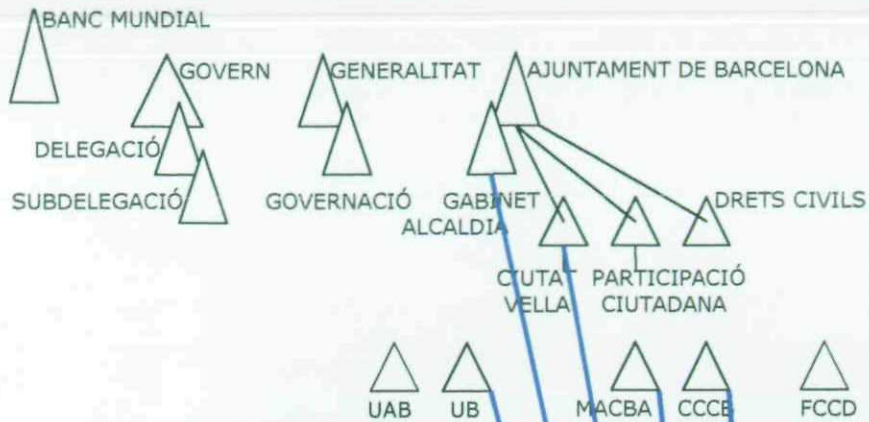
AUTONOMIA

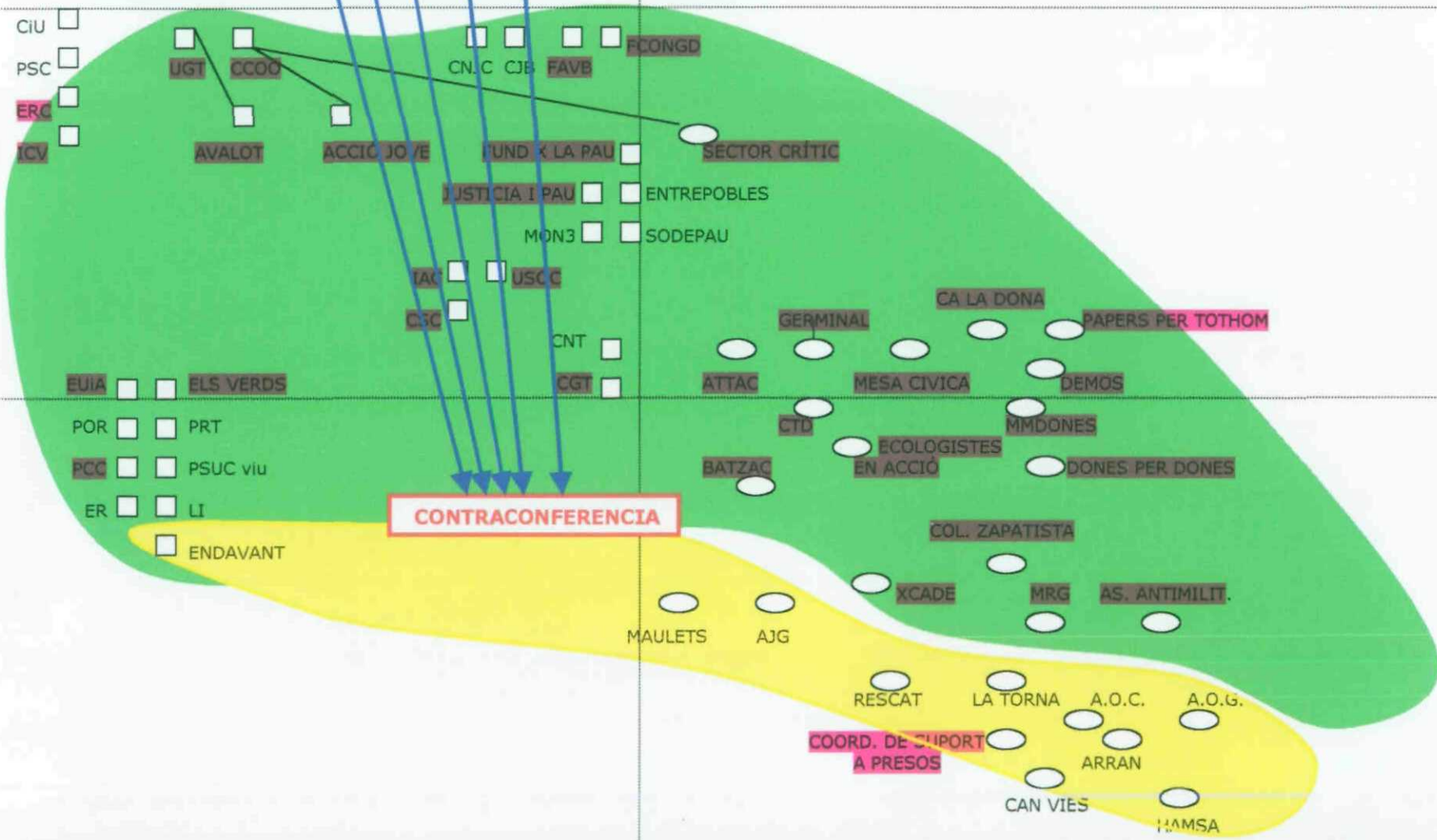
AUTONOMIA

+

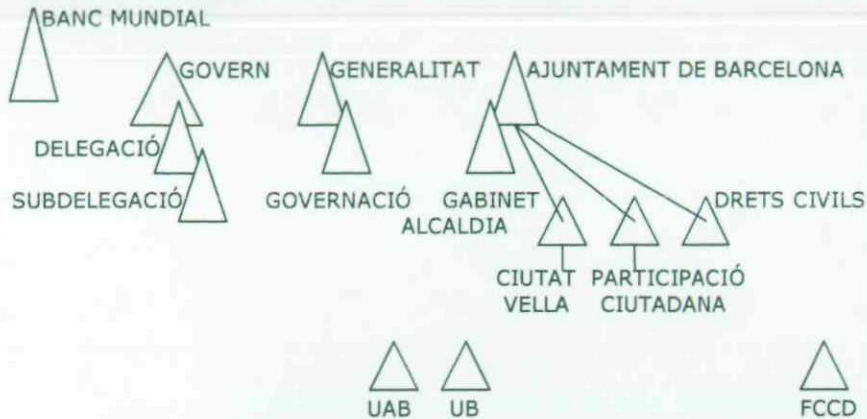

AUTONOMIA

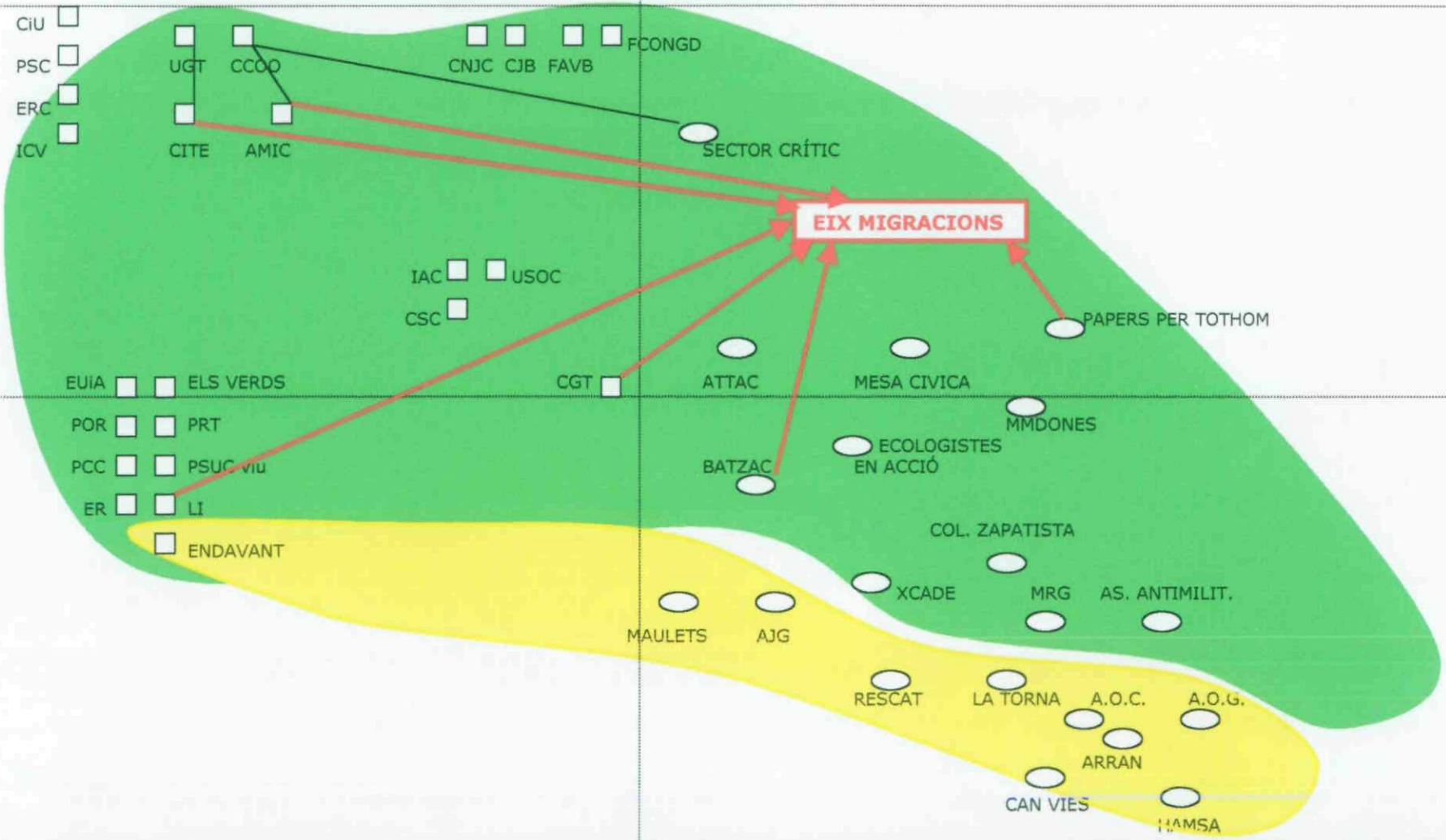

+

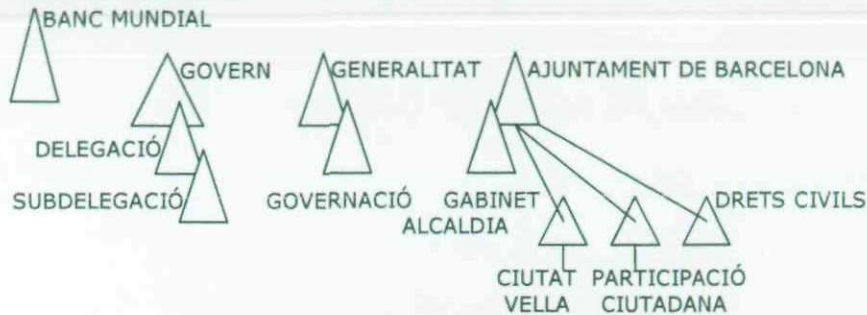
CONTRACONFERÈNCIA (2): EIX DE MIGRACIONS

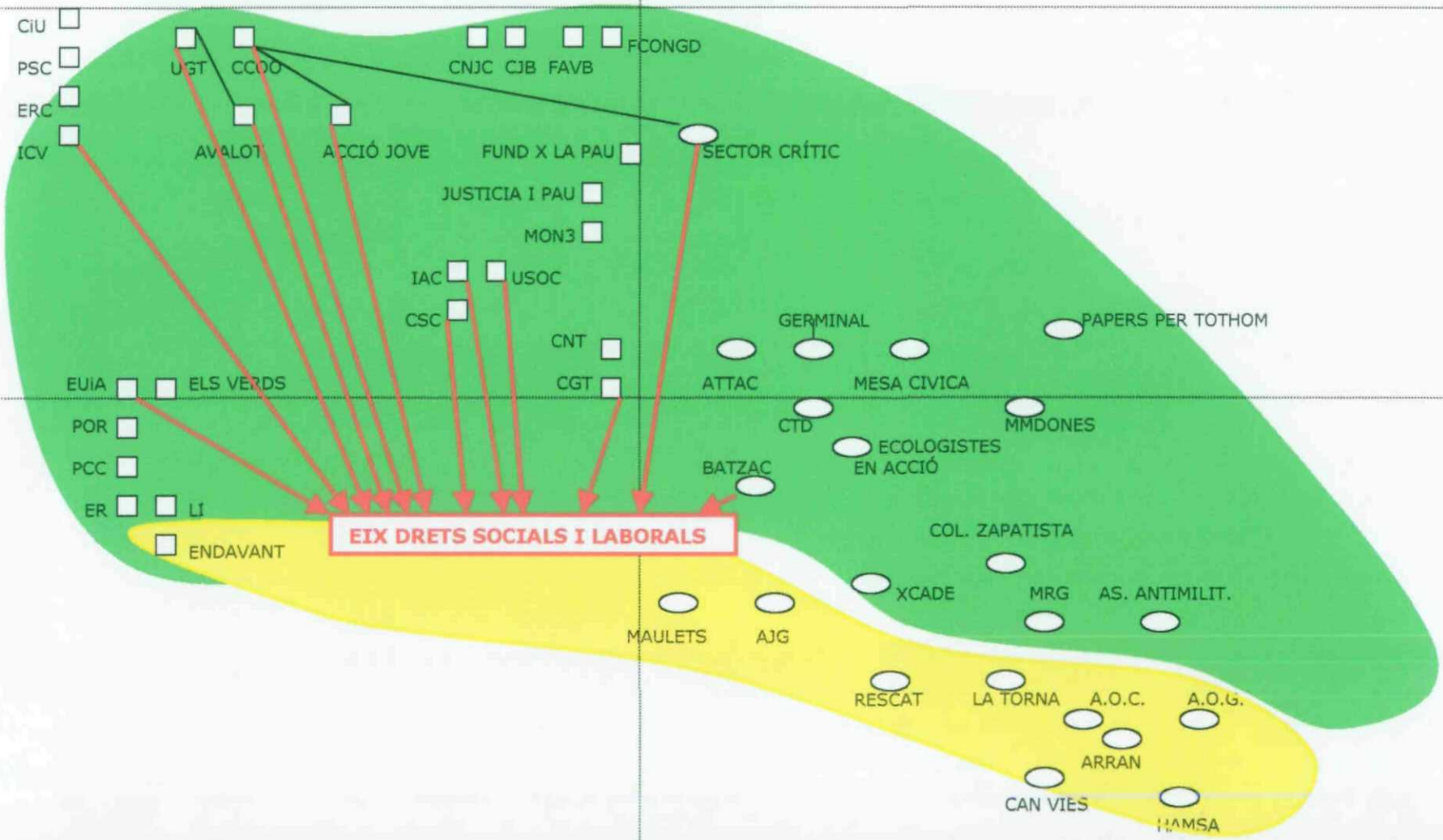
AUTONOMIA

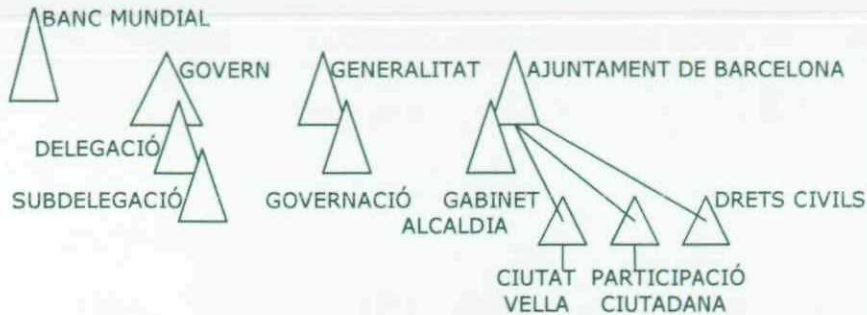
CONTRACONFERÈNCIA (3): EIX DE DRETS SOCIALS I LABORALS

AUTONOMIA

CONTRACONFERÈNCIA (4): EIX DE MILITARISME

AUTONOMIA

- CiU
- PSC
- ERC
- ICV

- UGT
- CCOO
- CNJC
- CJB
- FAVB
- FCONGD
- AVALOT
- ACCIÓ JOVE
- FUND X LA PAU

- JUSTICIA I PAU
- MON3

- IAC
- USOC
- CSC

- EUJA
- ELS VERDS

- POR
- PRT

- PCC
- PSUC viu

- ER
- LI

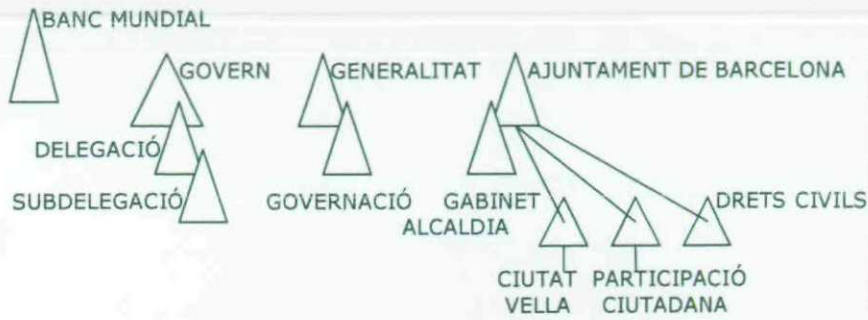
- ENDAVENT

- CGT

EIX MILITARISME

- ATTAC
- CTD
- BATZAC
- MAULETS
- AJG
- RESCAT
- LA TORNA
- ARRAN
- CAN VIES
- HAMSA
- SIOF
- MESA CIVICA
- CA LA DONA
- ECOLOGISTES EN ACCIÓ
- COL. ZAPATISTA
- XCADE
- MMDONES
- MRG
- AS. ANTIMILIT.
- A.O.C.
- A.O.G.

CONTRACONFERÈNCIA (5): EIX DONA I GLOBALITZACIÓ

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

- UAB
- UB
- UGT
- CCOO
- CNJC
- CJB
- FAVB
- FCCD
- FCONGD
- AVALOT
- ACCIÓ JOVE
- FUND X LA PAU
- SECTOR CRÍTIC

- JUSTICIA I PAU
- ENTREPOBLES
- JSC
- MON3
- SODEPAU

- JICV
- IAC
- USOC
- JERC
- CSC
- CJC

- EUIA
- ELS VERDS

- POR
- PRT
- PCC
- PSUC viu
- ER
- LI

- ENDAVANT

- CNT
- CGT

EIX DONA I GLOBALITZACIÓ

CA LA DONA

MESA CIVICA

MMDONES

DONES PER DONES

COL. ZAPATISTA

XCADE

MRG

AS. ANTIMILIT.

RESCAT

LA TORNA

A.O.C.

A.O.G.

ARRAN

CAN VIES

HAMSA

MAULETS

AJG

BATZAC

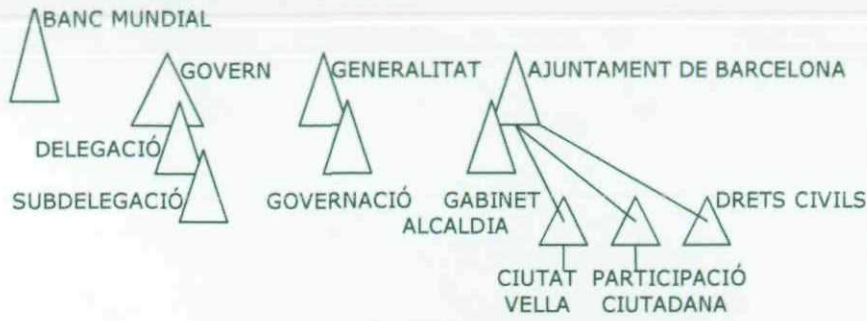
CTD

ECOLOGISTES EN ACCIÓ

ATTAC

AUTONOMIA

CONTRACONFERÈNCIA (6): EIX DE GLOBALITZACIÓ I DESENVOLUPAMENT

UAB UB FCCD

CIU
PSC
ERC
ICV

UGT CCOO
AVALOT ACCIÓ JOVE
FUND X LA PAU

JUSTICIA I PAU
MON3

IAC
CSC

EUIA ELS VERDS

POR PRT

PCC PSUC viu

ER LI

ENDAVANT

CNT
CGT

EIX GLOBALITZACIÓ I DESENVOLUPAMENT

BATZAC

MAULETS AJG

RESCAT LA TORNA

ARRAN

CAN VIES

HAMSA

CNJC CJB FAVB

FCONGD

SECTOR CRÍTIC

ENTREPOBLES

SODEPAU

USOC

ATTAC

MESA CIVICA

CTD

ECOLOGISTES EN ACCIÓ

MMDONES

COL. ZAPATISTA

XCADE

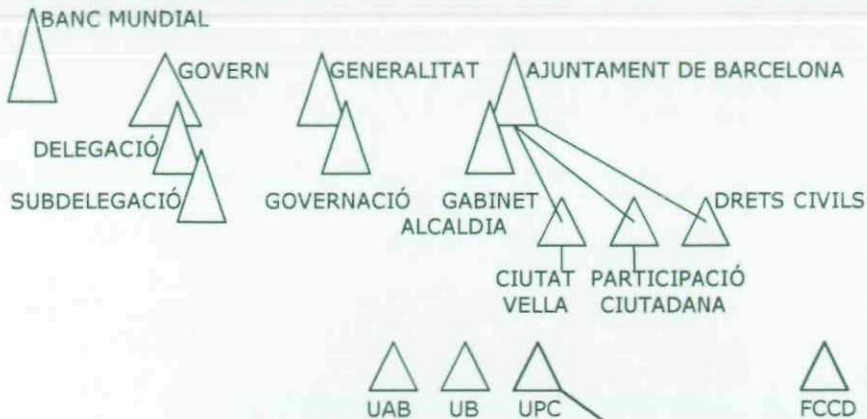
MRG

AS. ANTIMILIT.

A.O.C. A.O.G.

PAPERS PER TOTHOM

AUTONOMIA

AUTONOMIA

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

- UAB
- UB
- UPC
- FCCD
- UGT
- CCOO
- AVALOT
- ACCIÓ JOVE

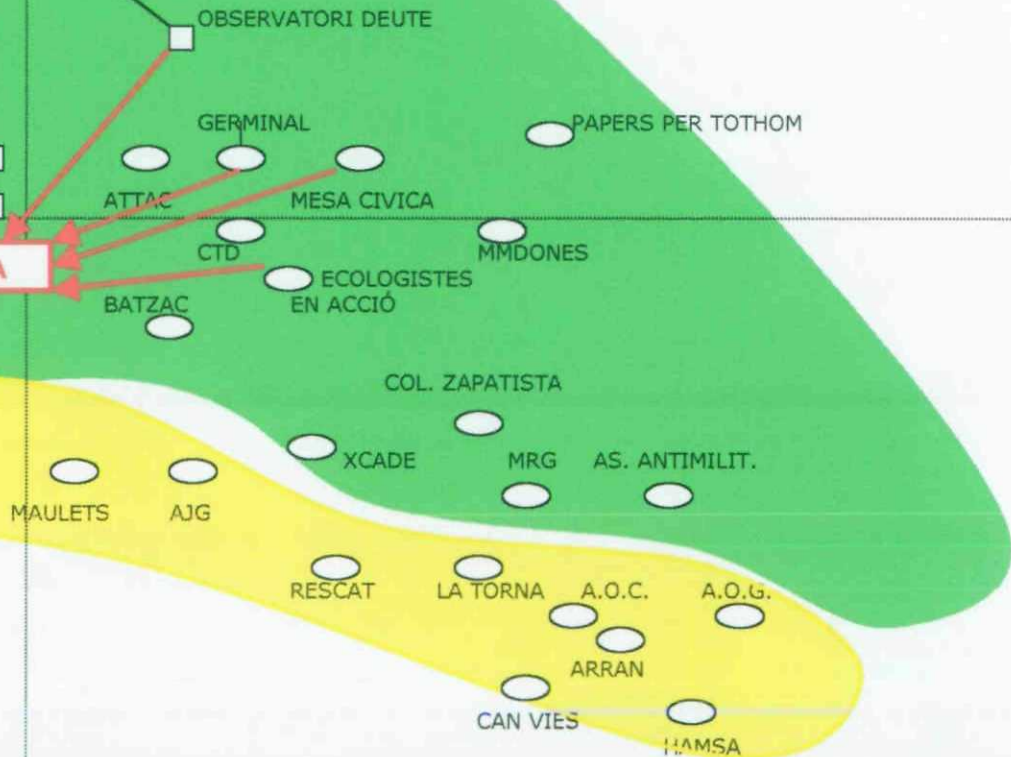
- IAC
- USOC
- CSC

- CNT
- CGT

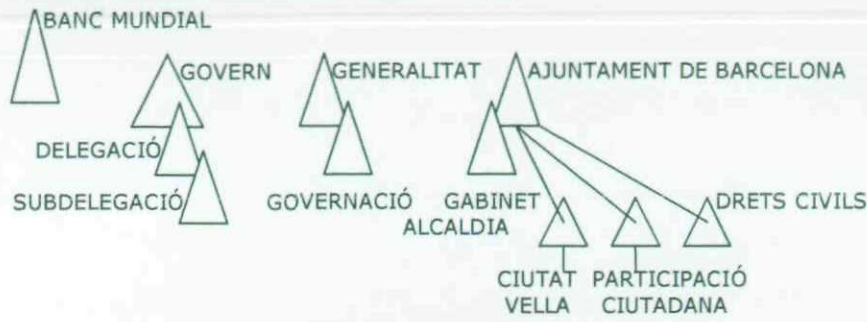
- EUIA
- ELS VERDS
- POR
- PRT
- PCC
- PSUC viu
- ER
- LI

- ENDAVANT

EIX ECOLOGIA

CONTRACONFERÈNCIA (7): EIX DE DEMOCRÀCIA, PARTICIPACIÓ I REPRESSIÓ

- CIU □
- PSC □
- ERC □
- ICV □

- UGT □
- CCOO □
- CNJC □
- CJB □
- FAYB □
- FCONGD □
- AVALOT □
- ACCIÓ JOVE □
- FUND X LA PAU □
- SECTOR CRÍTIC ○

- JUSTÍCIA I PAU □
- ENTREPOBLES □
- MON3 □
- SODEPAU □
- IAC □
- USOC □
- CSC □
- ECOCONCERN □
- CNT □
- CGT □

- FETS □
- EL TRIANGLE □
- COOP 57 □

EUIA □

- ATTAC ○
- CTD ○
- BATZAC ○

- MESA CIVICA ○
- DEMOS ○
- MMDONES ○
- CAMPANYA CAP A ASS. PPCC ○

COORDINADORA CONTRA MARGINACIÓ CORNELLÀ ○

EIX DEMOCRÀCIA, PARTICIPACIÓ I REPRESSIÓ

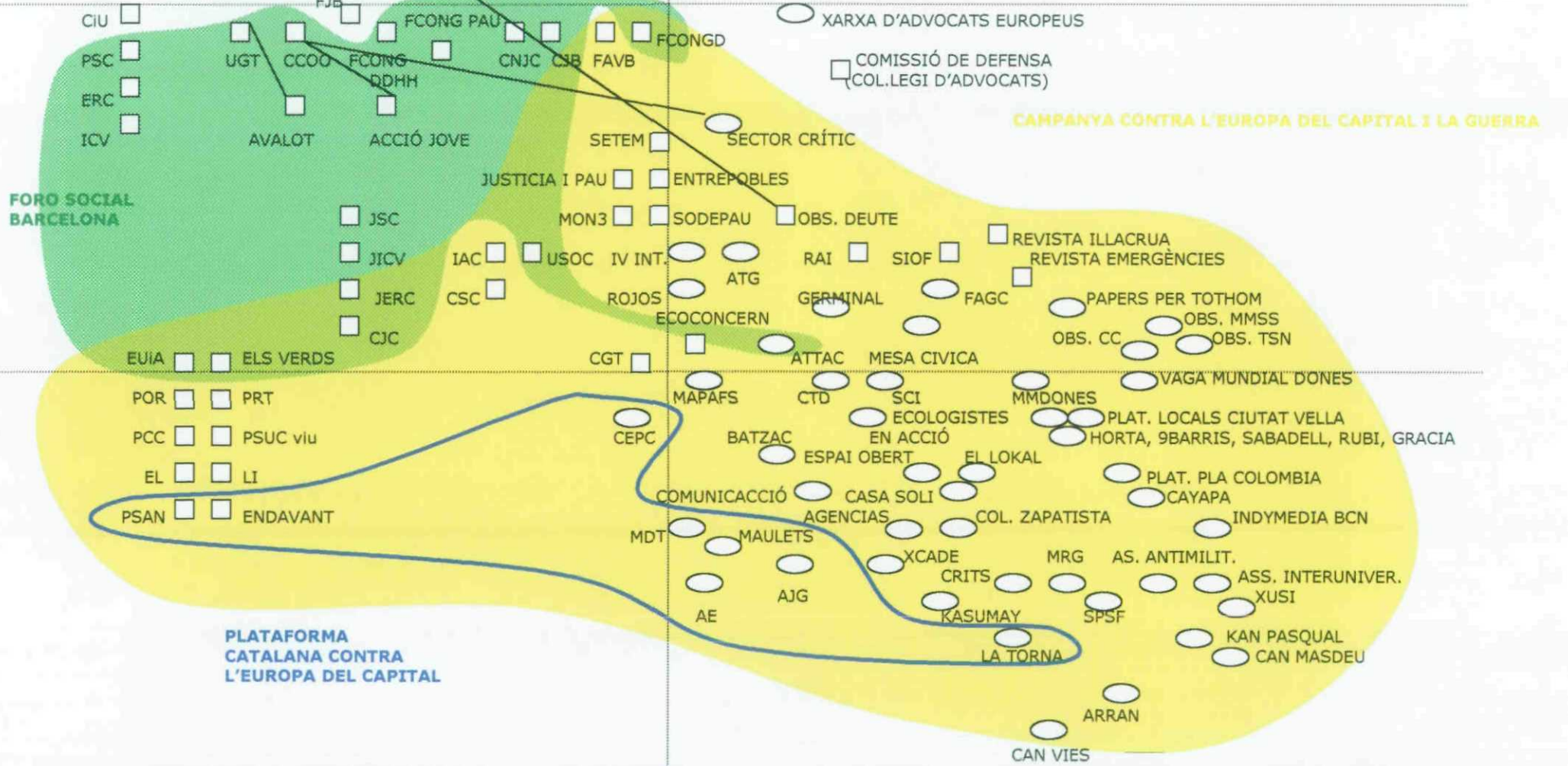
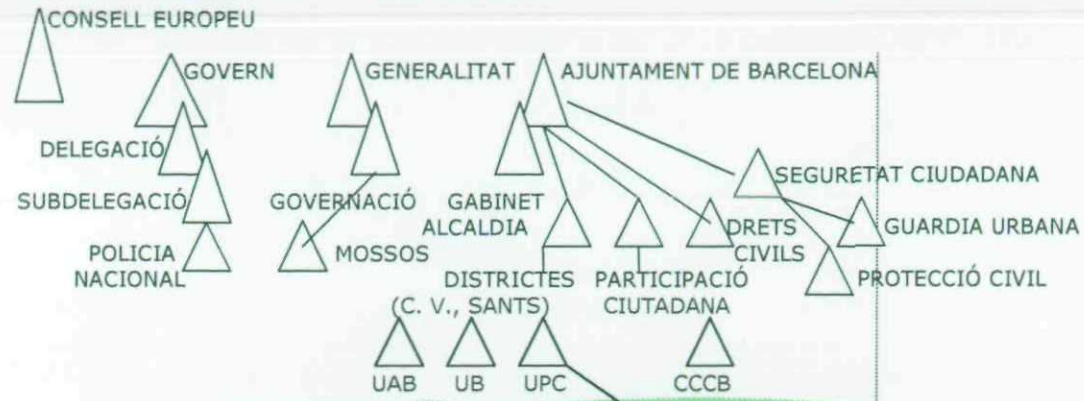
- COL. ZAPATISTA ○
- XCADE ○
- MRG ○
- AS. ANTIMILIT. ○

- LA TORNA ○
- A.O.C. ○
- A.O.G. ○
- COORDINADORA DE SUPORT A PRESOS ○
- ARRAN ○
- CAN VIES ○
- HAMSA ○

AUTONOMIA

+

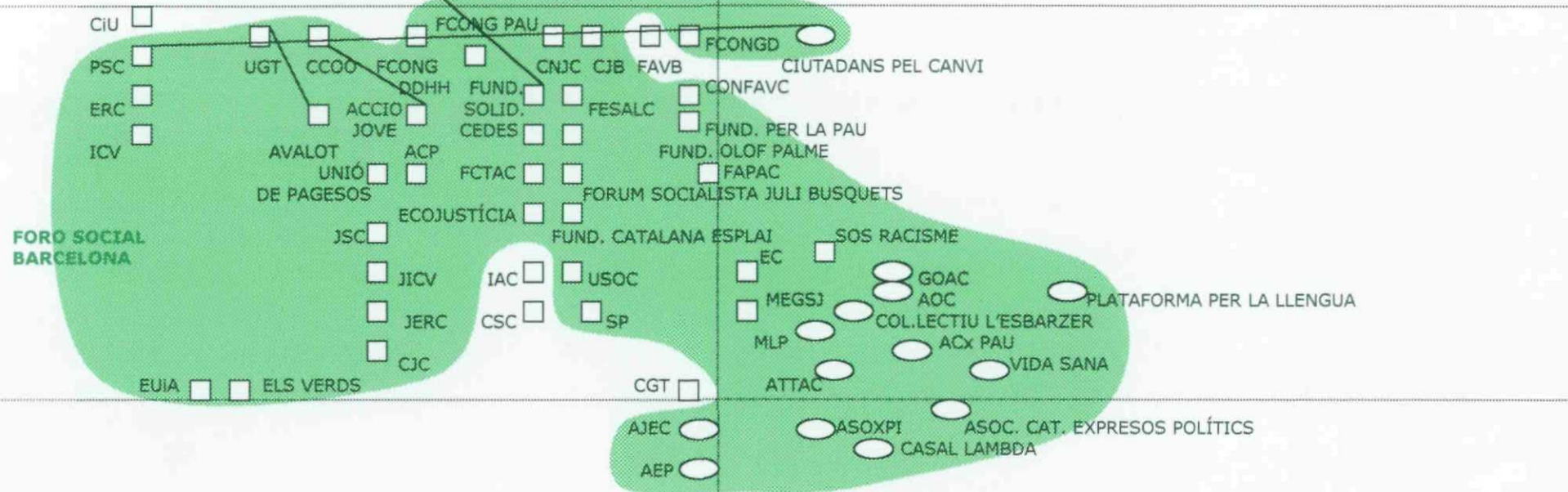
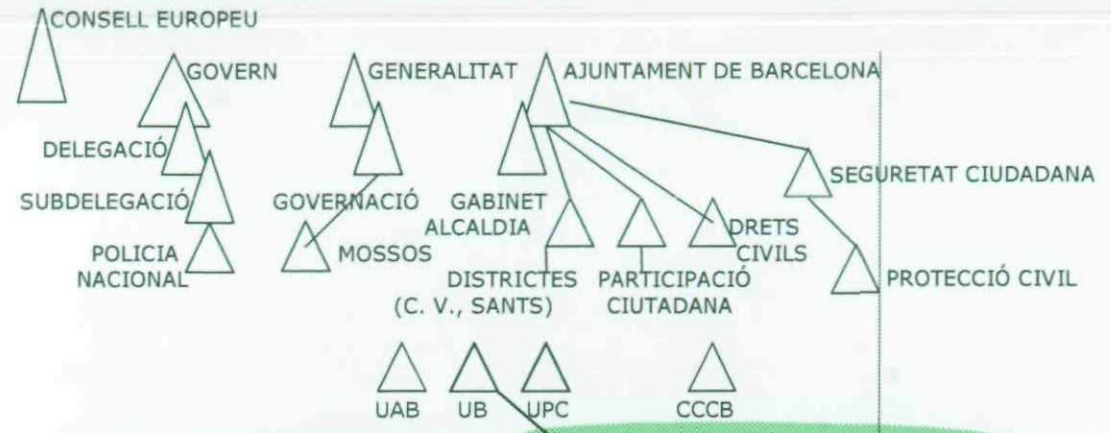
4. MAPES DE LES MOBILITZACIONS CONTRA EL CONSELL EUROPEU DE BARCELONA.

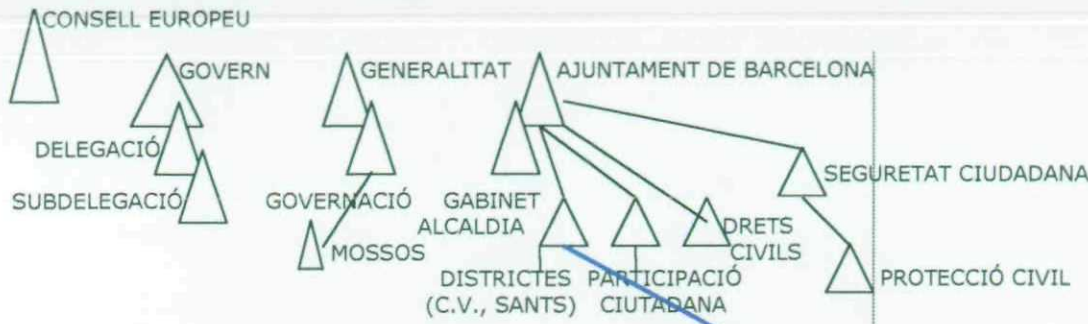
AUTONOMIA

+

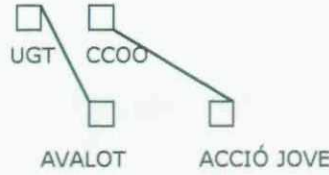
+

AUTONOMIA

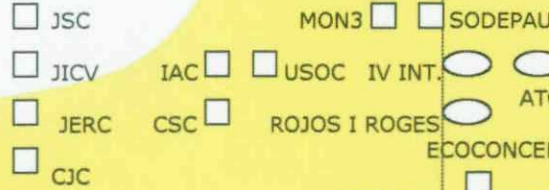
- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

LOGÍSTICA

JUSTICIA I PAU ENTREPOBLES

EUIA ELS VERDS

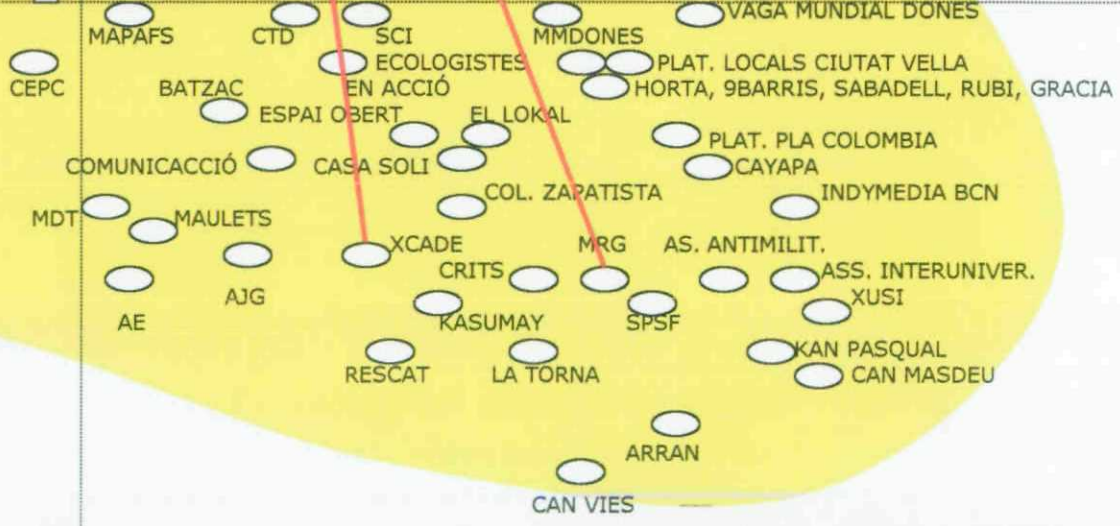
POR PRT

PCC PSUC viu

EL LI

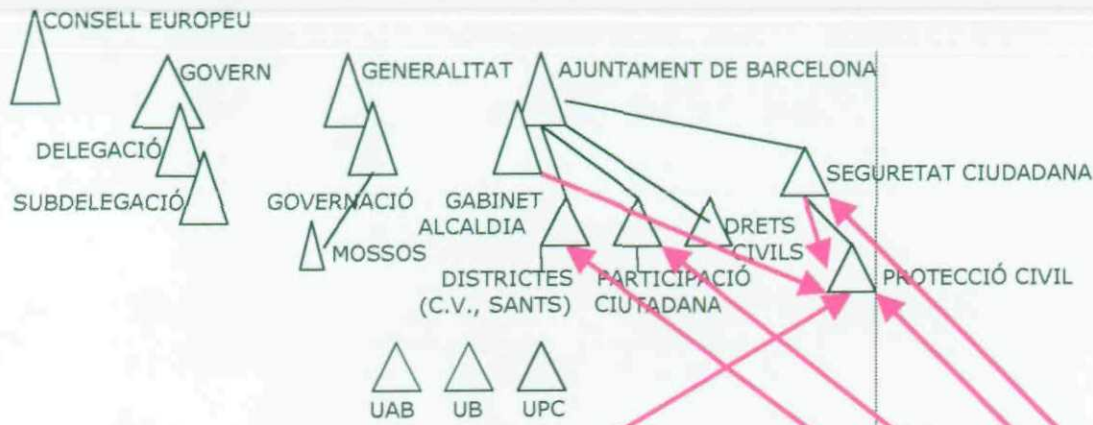
PSAN ENDAVANT

CGT

AUTONOMIA

+

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

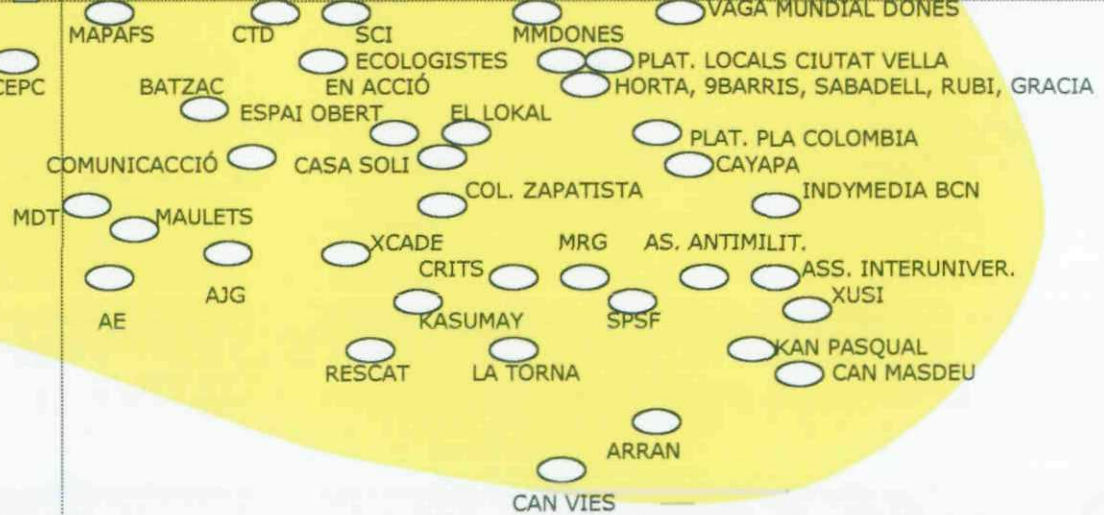
LOGÍSTICA

JUSTICIA I PAU ENTREPOBLES

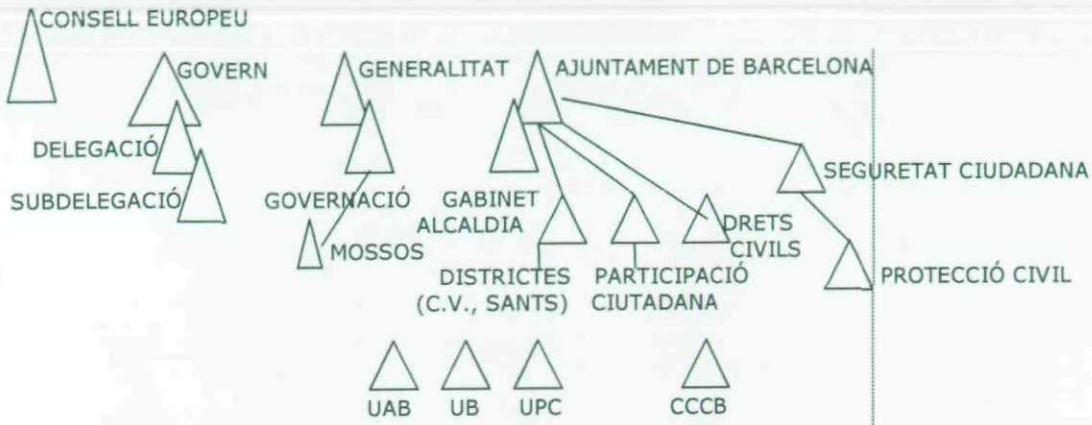

- EUIA ELS VERDS
- POR PRT
- PCC PSUC viu
- EL LI
- PSAN ENDAVANT

CGT

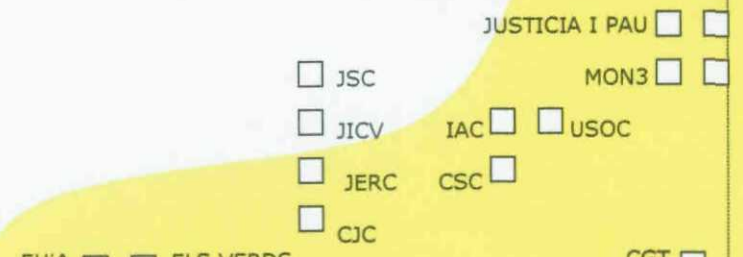
COMISSIÓ DE MANIFESTACIÓ (1): PARTICIPANTS I RECURSOS

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

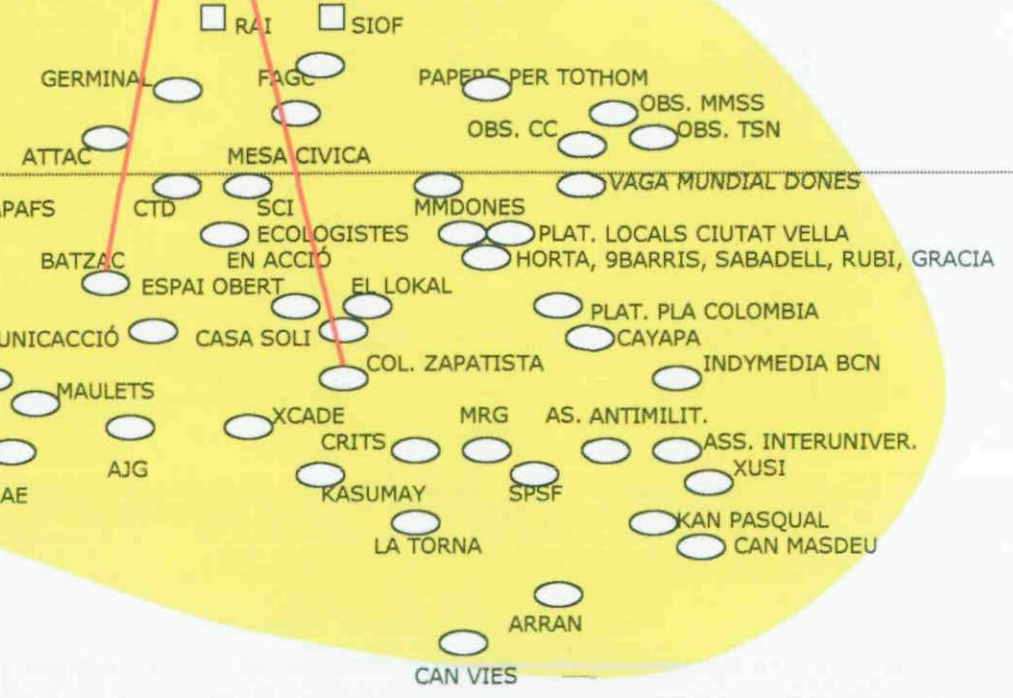

MANIFESTACIÓ

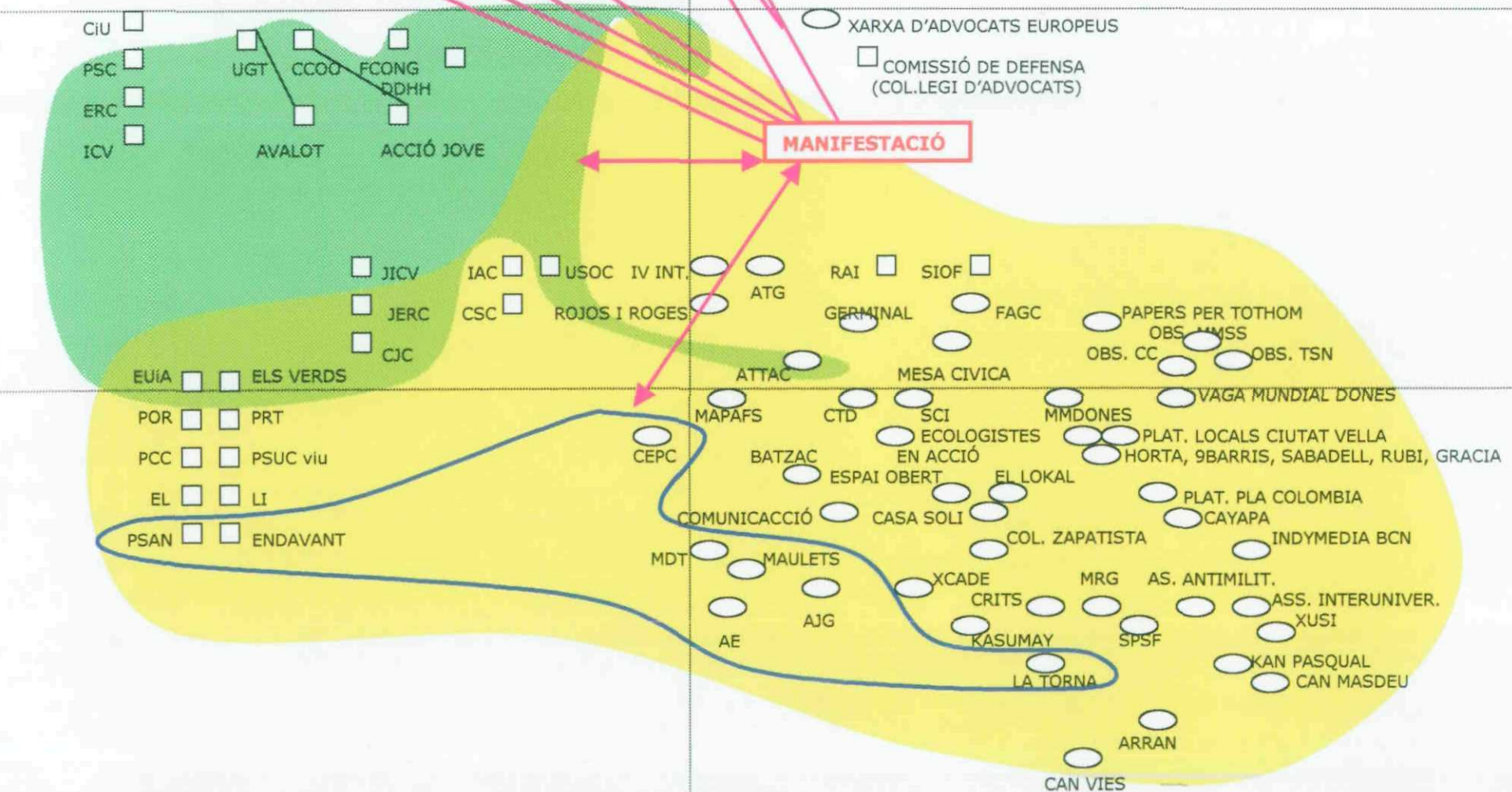
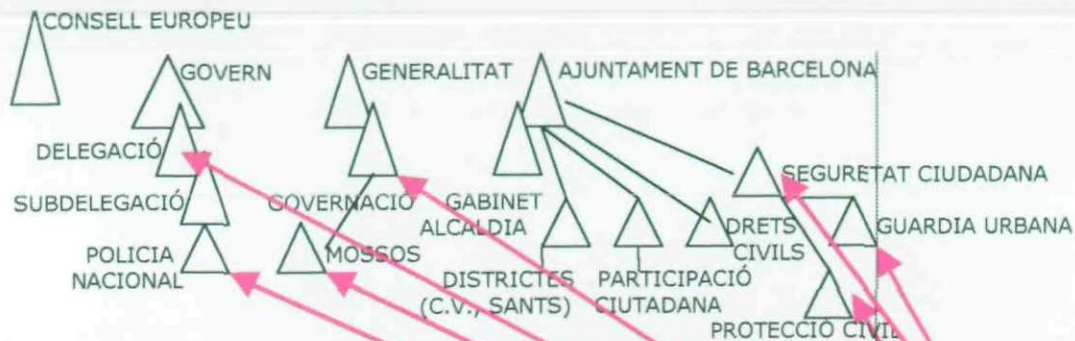
- EUIA
- ELS VERDS
- POR
- PRT
- PCC
- PSUC viu
- EL
- LI
- PSAN
- ENDAVANT

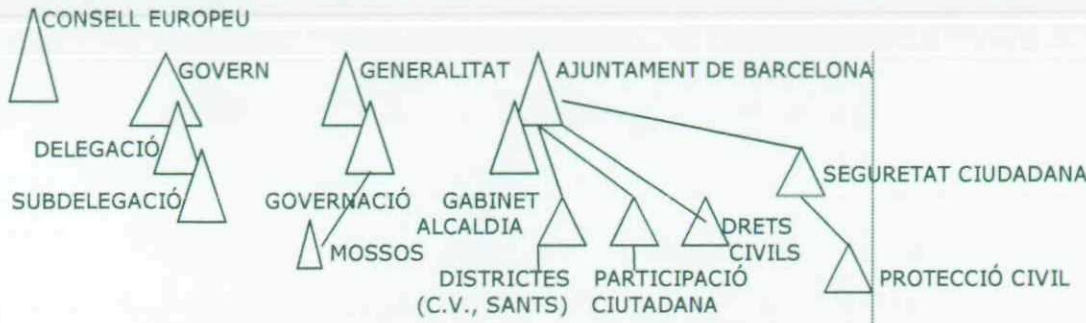
CGT

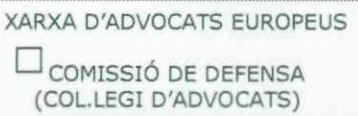
AUTONOMIA

+

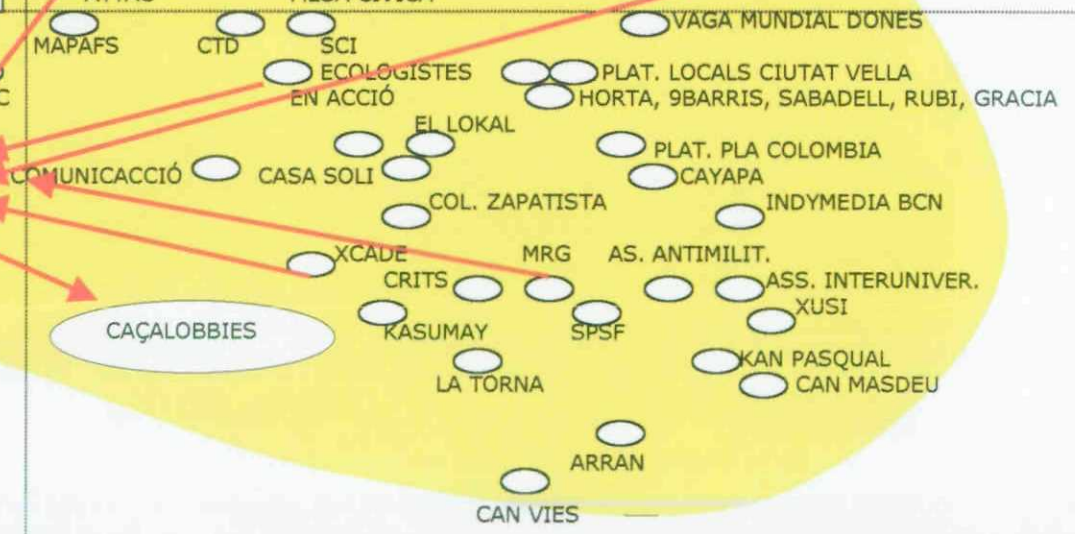

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

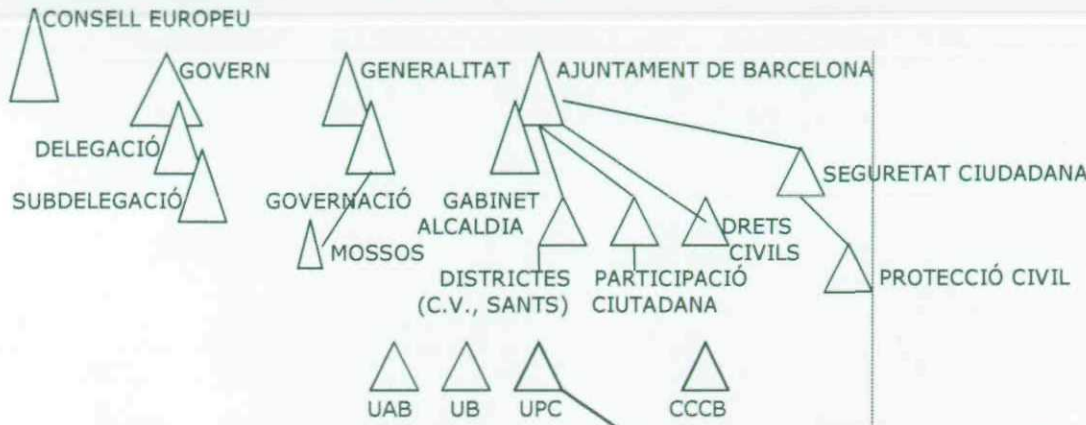

- EUIA ELS VERDS
- POR PRT
- PCC PSUC viu
- EL LI
- PSAN ENDAVANT

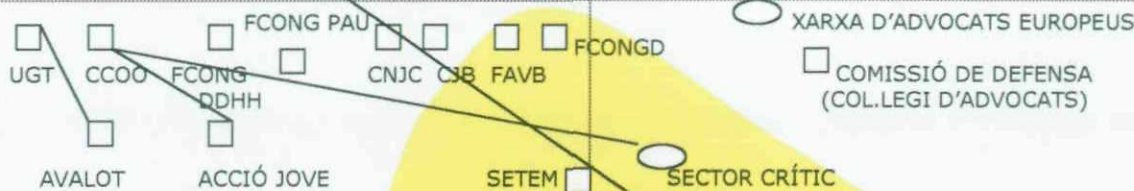

AUTONOMIA

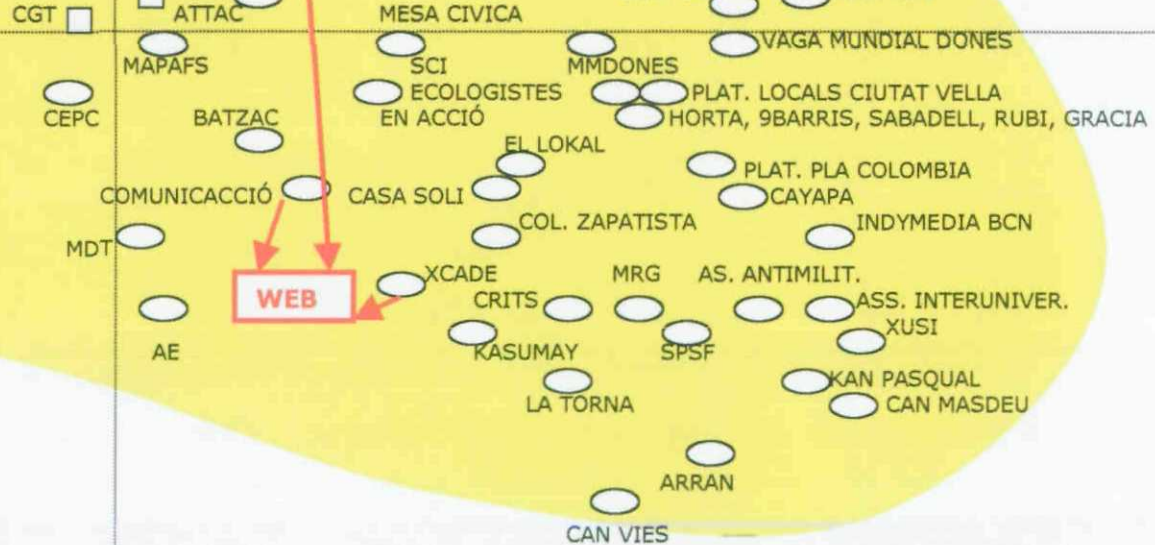
+

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

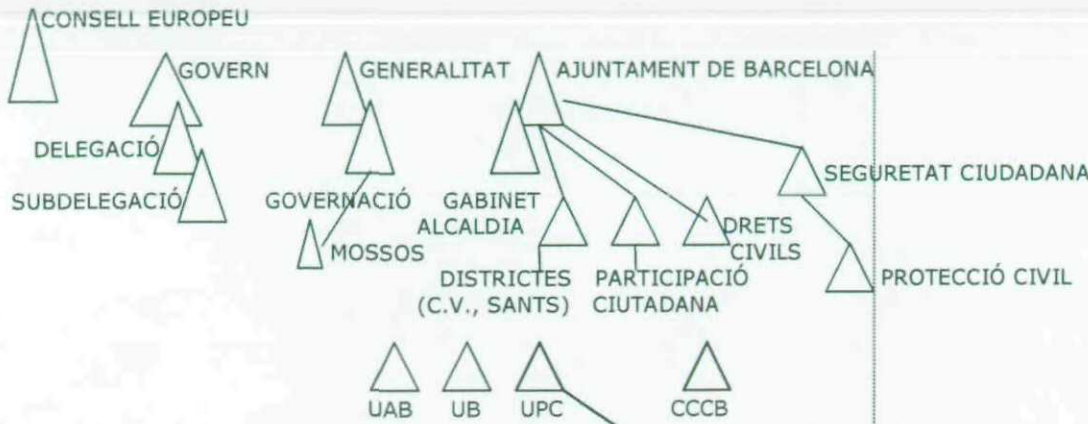

- EUIA
- ELS VERDS
- POR
- PRT
- PCC
- PSUC viu
- EL
- LI
- PSAN
- ENDAVENT

WEB

AUTONOMIA

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

- UGT
- CCOO
- FCONG DDHH
- FCONG PAU
- FCONGD
- CNJC
- CJB
- FAVB
- XARXA D'ADVOCATS EUROPEUS
- COMISSIÓ DE DEFENSA (COL.LEGI D'ADVOCATS)
- SECTOR CRÍTIC

- JUSTICIA I PAU
- ENTREPOBLES
- JSC
- MON3
- SODEPAU
- OBS. DEUTE
- JICV
- IAC
- USOC
- IV INT.
- RAI
- SIOF
- JERC
- CSC
- ROJOS I ROGES
- ATG
- GERMINAL
- FAGC
- CJC
- ECOCONCERN
- ATTAC
- MESA CIVICA

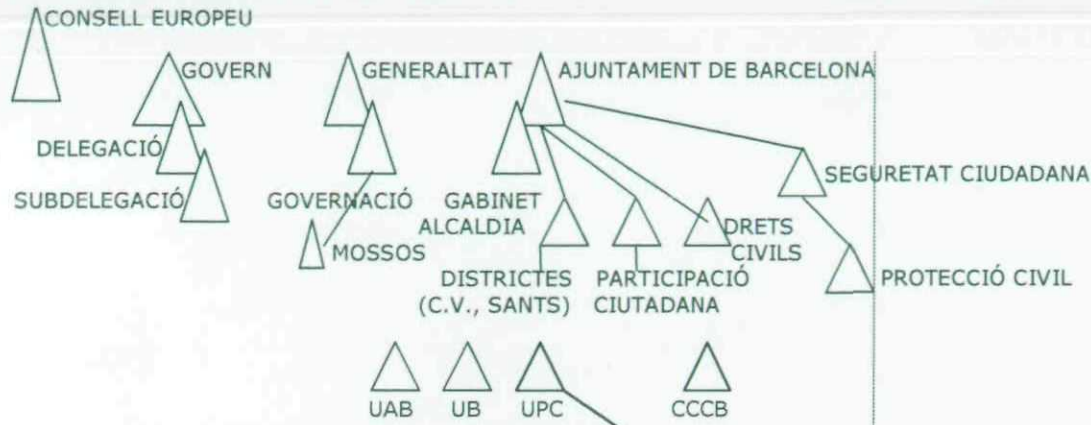
- EUIA
- ELS VERDS
- POR
- PRT
- PCC
- PSUC viu
- EL
- LI
- PSAN
- ENDAVENT

- CGT
- MAPAFS
- CTD
- SCI
- MMDONES
- CEPC
- BATZAC
- ESPAI OBERT
- EN ACCIÓ
- EL LOKAL
- COMUNICACCIÓ
- CASA SOLI
- COL. ZAPATISTA
- MRG
- AS. ANTIMILIT.
- MDT
- MAULETS
- AE
- AJG
- XCADE
- CRITS
- KASUMAY
- SPSF
- RESCAT
- LA TORNA
- ARRAN
- CAN VIES
- PAPERS PER TOTHOM
- OBS. CC
- OBS. MMSS
- OBS. TSN
- VAGA MUNDIAL D'ONES
- PLAT. LOCALS CIUTAT VELLA
- HORTA, 9BARRIS, SABADELL, RUBI, GRACIA
- ASS. INTERUNIVER. XUSI
- KAN PASQUAL
- CAN MASDEU

SALUT

AUTONOMIA

+

- CiU
- PSC
- ERC
- ICV

- UGT
- CCOO
- FCONG DDHH
- FCONG PAU
- FCONGD
- CNJC
- CJB
- FAVB
- AVALOT
- ACCIÓ JOVE
- SETEM

ATENEU DE 9BARRIS
(ESCOLA DE CIRC)

SECTOR CRÍTIC

LEGAL

PREMSA

- JUSTICIA I PAU
- ENTREPOBLES
- JSC
- MON3
- SODEPAU
- OBS. DEUTE
- JICV
- IAC
- USOC
- IV INT.
- RAI
- JERC
- CSC
- ROJOS I ROGES
- GERMINAL
- FAGC
- CJC
- ECOCONCERN
- ATTAC
- MESA CIVICA
- OBS. CC
- OBS. MMSS
- OBS. TSN

EUIA ELS VERDS

POR PRT

PCC PSUC viu

EL LI

PSAN ENDAVANT

CGT

ACCIONS

CIRC VS IMPERI GLOBAL

BICICLETADA

RUTA AM. LLAT. (CONSULATS)

CAÇALOBBIES

TRANSGÈNICS

RECUPEREM ELS CARRERS

SARDINADA

MAPAFS

BATZAC

MAULETS

AJG

AE

MURAL ZAPATISTA

CTD

ESPAI OBERT

CASA SOLI

XCADE

RESCAT

LA TORNA

ARRAN

CAN VIES

SCI

ECOLOGISTES EN ACCIÓ

COL. ZAPATISTA

CRITS

KASUMAY

LA TORNA

ARRAN

HAMSA

MMDONES

EL LOKAL

MRG

AS. ANTIMILIT.

SPSF

NKBB

ARRAN

HAMSA

PLAT. LOCALS CIUTAT VELLA, 9BARRIS, SABADELL, RUBI, GRACIA

PLAT. PLA COLOMBIA

CAYAPA

ASS. INTERUNIVER.

XUSI

KAN PASQUAL

CAN MASDEU

HAMSA

VAGA MUNDIAL DONES

INDYMEDIA BCN

ASS. INTERUNIVER.

XUSI

KAN PASQUAL

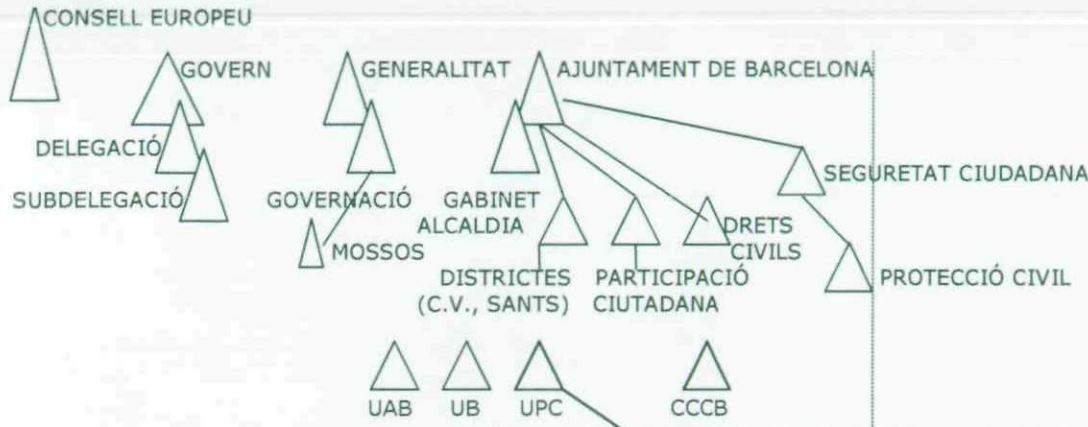
CAN MASDEU

HAMSA

HAMSA

AUTONOMIA

+

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

- UGT
- CCOO
- AVALOT
- FJB

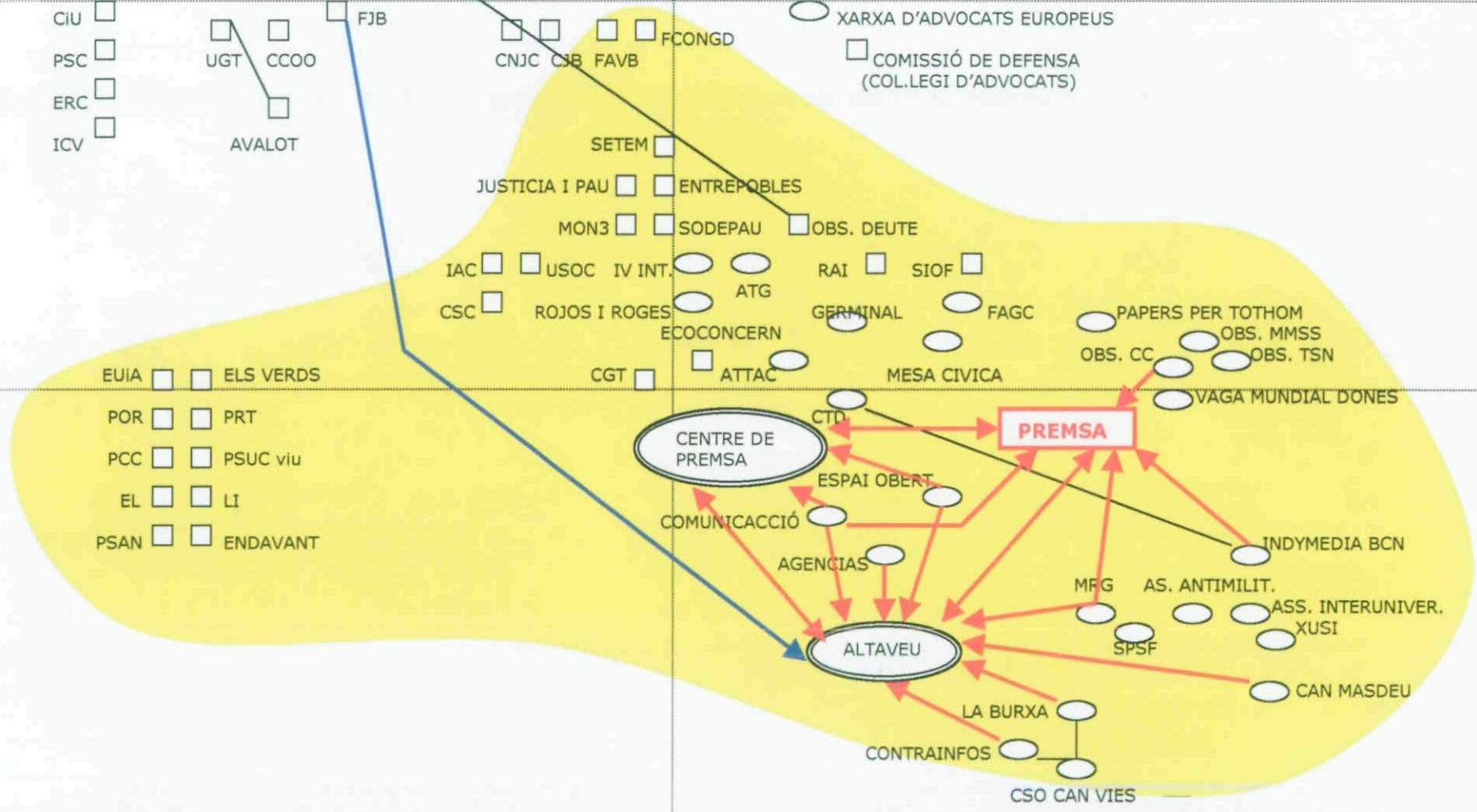
- CNJC
- CJB
- FAVB
- FCONGD

- XARXA D'ADVOCATS EUROPEUS
- COMISSIÓ DE DEFENSA (COL.LEGI D'ADVOCATS)

- SETEM
- JUSTICIA I PAU
- MON3
- IAC
- CSC
- USOC
- IV INT.
- ROJOS I ROGES
- ENTREPOBLES
- SODEPAU
- OBS. DEUTE

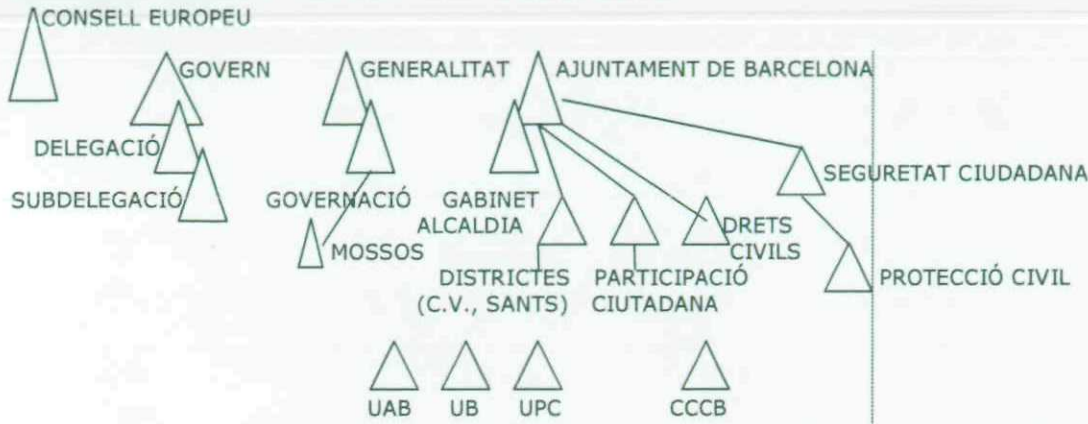
- ATG
- RAI
- SIOF
- GERMINAL
- FAGC
- ECOCONCERN
- ATTAC
- MESA CIVICA
- PAPERS PER TOTHOM
- OBS. CC
- OBS. MMSS
- OBS. TSN

- EUIA
- EL VERDS
- POR
- PRT
- PCC
- PSUC viu
- EL
- LI
- PSAN
- ENDAVENT

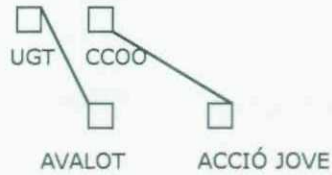

AUTONOMIA

+

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

- CNJC
- CJB
- FAVB
- FCONGD

- XARXA D'ADVOCATS EUROPEUS
- COMISSIÓ DE DEFENSA (COL.LEGI D'ADVOCATS)

- JSC
- JICV
- JERC
- CJC

- IAC
- USOC
- IV INT.
- ROJOS I ROGES
- CSC

- ATG
- RAI
- GERMINAL
- ECOCONCERN
- ATTAC

- EUIA
- ELS VERDS
- POR
- PRT
- PCC
- PSUC viu
- EL
- LI
- PSAN
- ENDAVANT

- CGT

- MAPAFS
- CTD

- CEPC

- BATZAC

- MDT

- MAULETS

- AE

- AJG

- ALERTA SOLIDÀRIA

- RESCAT

- ARRAN
- CSO CAN VIES

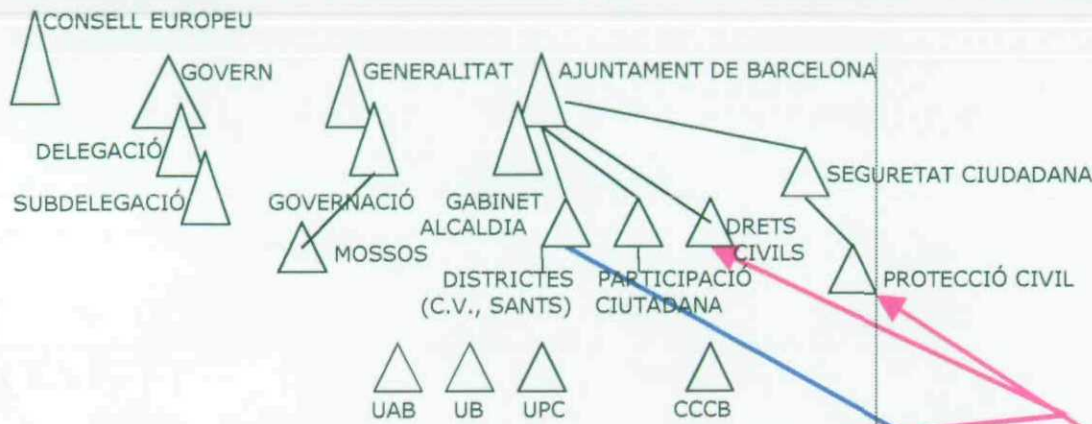
LEGAL

PREMSA

- E. LOKAL
- PLAT. PLA COLOMBIA
- CAYAPA
- INDYMEDIA BCN
- COL. ZAPATISTA
- MRG
- AS. ANTIMILIT.
- ASS. INTERUNIVER. XUSI
- SPSF
- KAN PASQUAL
- CAN MASDEU
- LA TORNA

AUTONOMIA

+

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

- UGT
- CCOO
- CREU ROJA
- CNJC
- CJB
- FAVB
- FCONGD
- AVALOT
- ACCIÓ JOVE
- SETEM

- JUSTICIA I PAU
- ENTREPOBLES
- JSC
- MON3
- SODEPAU
- JICV
- IAC
- USOC
- IV INT.
- JERC
- CSC
- ROJOS I ROGES
- ATG
- ECOCONCERN
- ATTAC
- MESA CIVICA

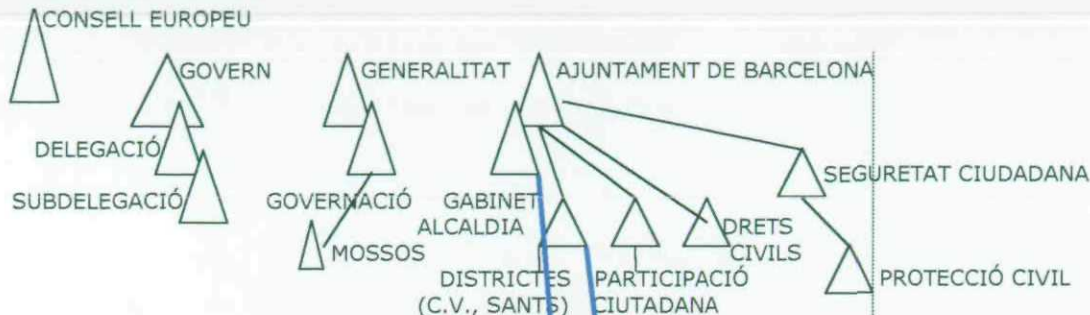
- EUIA
- ELS VERDS
- POR
- PRT
- PCC
- PSUC viu
- EL
- LI
- PSAN
- ENDAVENT

- MAPAFS
- CTD
- SCI
- MMDONES
- CEPC
- BATZAC
- ECOLOGISTES EN ACCIÓ
- ESPAI OBERT
- EL LOKAL
- COMUNICACCIÓ
- CASA SOLI
- COL. ZAPATISTA
- MDT
- MAULETS
- XCADE
- CRITS
- MRG
- AE
- LA TORNA
- CASALS POPULARS
- INDEPENDENTISTES (RIBES...)
- ARRAN
- CSO CAN VIES
- CSO EL PALOMAR
- MASALA
- FAGC
- PLAT. PLA COLOMBIA
- ASS. ANTIMILIT.
- ASS. DE SANTS
- ASS. DE CALDES
- ASS. JOVES SBDL
- ASS. DE FACULTAT
- KAN PASQUAL
- ATENEUS POPULARS

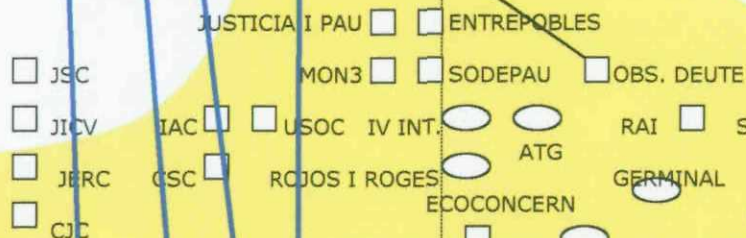
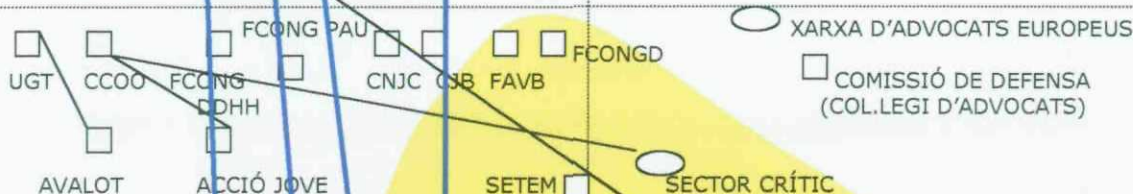
CONCERT I BARRES

AUTONOMIA

+

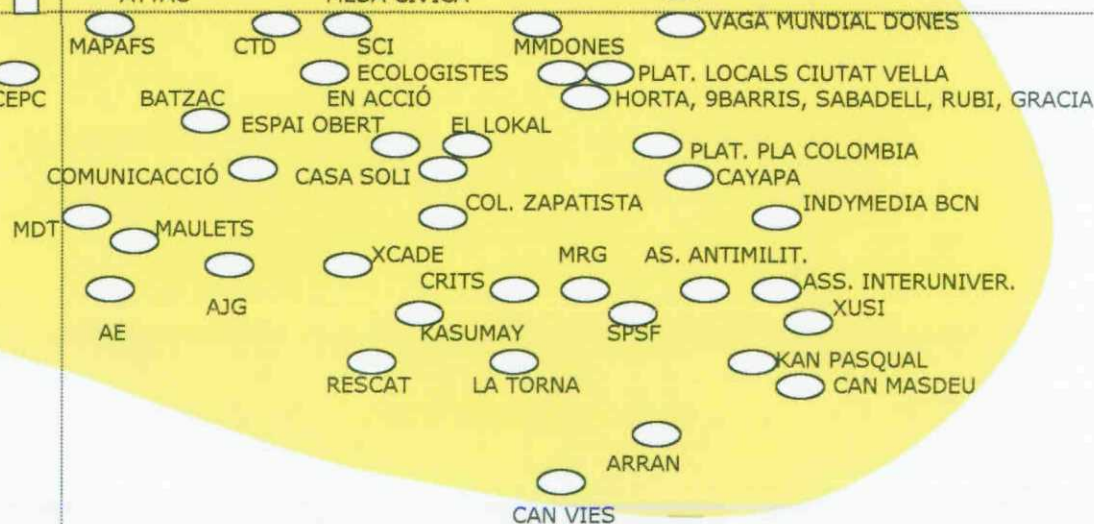

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

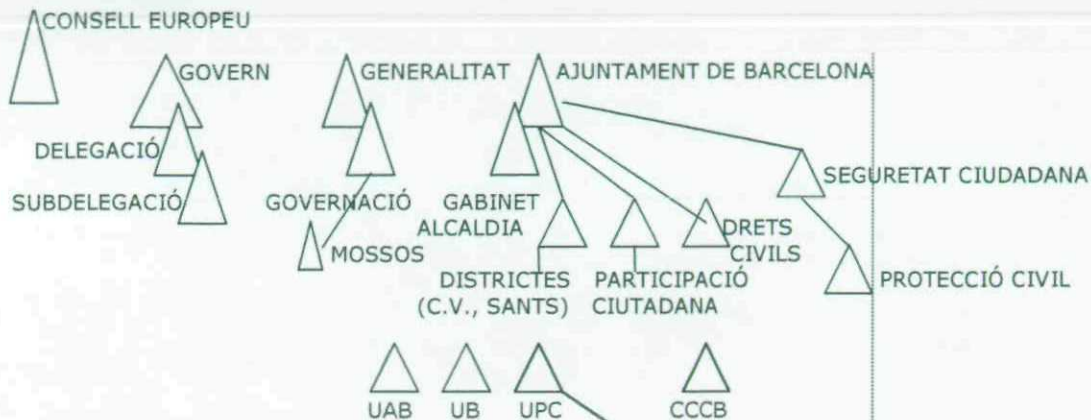
- EUIA
- ELS VERDS
- POR
- PRT
- PCC
- PSUC viu
- EL
- LI
- PSAN
- ENDAVENT

TROBADA D'ALTERNATIVES

AUTONOMIA

+

- CIU
- PSC
- ERC
- ICV

- UGT
- CCOO
- AVALOT

- CNJC
- CJB
- FAVB
- FCONGD

- XARXA D'ADVOCATS EUROPEUS
- COMISSIÓ DE DEFENSA (COL.LEGI D'ADVOCATS)

- SETEM
- JUSTICIA I PAU
- MON3
- OBS. DEUTE

- JSC
- JICV
- JERC
- CJC

- IAC
- CS

- USOC
- CGT

- AT'AC
- BAT'AC

- RAI
- SIOF

- FAGC
- PAPERS PER TOTHOM
- OBS. CC
- OBS. MMSS
- OBS. TSN

- EUIA
- FLS VERDS
- POR
- PPT
- PCC
- PSUC viu
- EL
- LI
- PSAN
- ENDAVENT

- ECOCNCERN

- AT'AC

- MESA CIVICA

- VAGA MUNDIAL DONES

- CTD
- ECOLOGISTES EN ACCIÓ
- MIMDONES

TROBADA D'ALTERNATIVES

- CASA SOLI
- PLAT. PLA COLOMBIA
- CAYAPA

- MRG
- AS. ANTIMILIT.
- ECUADOR LLACTACARU

- ASS. INTERUNIVER. XUSI

- KAN PASQUAL
- CAN MASDEU
- CSO EL PALOMAR

- ARRAN
- CAN VIES

AUTONOMIA

+

5. Llistat d'abreviatures dels mapes.

IV INT: Col·lectiu per una esquerra alternativa
ACCIÓ JOVE: Joves de CCOO de Catalunya
ACO:: Acció catòlica obrera
ACP: Associació catalana de professionals
ACx PAU: Associació catalana per la pau
AE: Alternativa Estel
AEP: Associació d'estudiants progressistes
AJEC: Associació de joves estudiants de Catalunya
AJG: Assemblea de joves de Gràcia
AOC: Assemblea d'okupes de Cornellà
AOG: Assomblea d'okupes de Gràcia
ASOXPI: Associació de suport a les organitzacions populars xilenes
ASS. ANTIMILIT.: Assemblea antimilitarista de Catalunya
ASS. DE SANTOS: Assemblea de Sants
ASS. DE CALDES: Assemblea de Caldes
ASS. INTERUNIV.: Assemblea interuniversitària de la Diagonal
ASS. JOVES SBDL: Assemblea de joves de Sabadell
ATG: Assmblea de Teballadors contra la Gobalització
ATTAC: Associació per a la Taxa Tobin i d'Ajuda al Ciutadà
AVALOT: Joves d'UGT de Catalunya
CAMP. CAP ASS. PPCC: Campaña "Cap a l'assemblea dels Països Catalans"
CASA SOLI: Casa de la solidaritat amb el poble de Nicaragua
CAYAPA: Col·lectiu de solidaritat amb el poble de Venezuela
CCCB: Centre de cultura contemporània de Catalunya
CCOO: Comissions Obreres
CEDES: Centre d'estudis i debats de l'esquerra socialista
CEPC: Coordinadora d'Estudiants dels Països Catalans
CGT: Confederació General del Treball
CiU: Convergència i Unió
CJB: Consell de la Joventut de Barcelona
CJC: Col·lectiu de Joves Comunistes
CNJC: Consell Nacional de la Joventut de Catalunya
CNT: Confederació Nacional de Treballadors
CONFAVC: Confederació d'associacions de veïns de Catalunya
COL. ZAPATISTA: Col·lectiu de Solidaritat amb la Rebel·lió Zapatista
COMISSIÓ DE DEFENSA: Comissió de Defensa dels drets de la persona del Col·legi d'Advocats de Barcelona
COOP 57: Associació de cooperatives Coop 57
CPC: Ciutadans pel canvi
CRITS: Col·lectius de Resistència i Transformació Social
CSC: Confederació Sindical de Catalunya
CSO: Centre social okupat
CTD: Centre de treball i documentació
EC: Escoltes Catalans
EL: En Lluita (anterior Esquerra Revolucionària)
ER: Esquerra Revolucionària (posterior En Lluita)
ERC: Esquerra Republicana de Catalunya

EUiA: Esquerra Unida i Alternativa
 FAGC: Front d'alliberament gai-lesbiana de Catalunya
 FAPAC: Federació d'AMPAS de Catalunya
 FAVB: Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona
 FCONGD: Federació Catalana de ONG pel Desenvolupament
 FCONG DDHH: Federació Catalana de ONG pels Drets Humans
 FCTC: Federació de cooperatives de Catalunya
 FESALC: Federació de Societats Anònimes Laborals de Catalunya
 FETS: Finançament Ètic i Solidari
 FJB: Fundació Jaume Bofill
 FUND. X LA PAU: Fundació per la pau
 FUND. OLOF PALME: Fundació Internacional Olof Palme
 FUND. SOLID.: Fundació Solidaritat de la UB
 GERMINAL: Cooperativa de consumidors de productes biològics Germinal
 GOAC: Germanor obrera d'acció catòlica
 IAC: Intersindical Alternativa de Catalunya
 ICV: Iniciativa per Catalunya-Verds
 JERC: Joventut d'Esquerra Republicana de Catalunya
 JICV: Joves d'Esquerra Verda-Joves amb Iniciativa
 JSC: Joventuts Socialistes de Catalunya
 LI: Lluita Internacionalista
 MAPAFS: Mares i pares alarmats pels fets de Sants
 MASAL: Revista Masala
 MDT: Moviment de Defensa de la Terra
 MEGSJC: Minyons escoltes i guies Sant Jordi
 MESA CÍVICA: Mesa Cívica pels Drets Socials
 MLP: Moviment laic i progressista
 MM DONES: Marxa Mundial de les Dones contra la Violència i la Pobresa
 MRG: Moviment de Resistència Global
 NKBB: New kids on the black bloc
 OBS. CC: Observatori de la comunicació en els conflictes de la UAB
 OBS DEUTE: Observatori del Deute en la Globalització de la UPC
 OBS MMSS: Observatori dels Moviments Socials del MRG
 OBS. TSN: Observatori de les transnacionals
 PCC: Partit Comunista de Catalunya
 PLA COLOMBIA: Plataforma contra el Pla Colòmbia
 PLAT. LOCALS: Plataformes locals contra l'Europa del Capital
 POR: Partit Obrer Revolucionari
 PRT: Partit Revolucionari dels Treballadors
 PSAN: partit socialista d'alliberament nacional
 PSC: Partit dels Socialistes de Catalunya
 PSUC viu: Partit Socialista Unificat de Catalunya- viu
 RAI: Recursos d'Animació Intercultural
 ROJOS I ROGES: Rojos i Rojescorrent d'esquerra
 SCI: Servei Civil Internacional
 SECTOR CRÍTIC: Sector crític de CCOO
 SIOF: Servei d'informació per l'objecció fiscal
 SP: Sindicat de periodistes
 SPSF: Sin papeles sin fronteras
 UAB: Universitat Autònoma de Barcelona

UB: Universitat de Barcelona
UGT: Unió General de Treballadors
UP: Unió de Pagesos
UPC: Universitat Politècnica de Catalunya
USOC: Unió Sindical Obrera de Catalunya
XCADE: Xarxa Ciutadana per a l'Abolició del Deute Extern
XUSI: Xarxa universitària de suport als immigrants en lluita

IV. BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAFIA

- AGUIRRE, X. AJANGIZ, R. IBARRA, P, SAINZ DE ROZAS, R. (1998) *La insumisión; un singular ciclo histórico de desobediencia civil*. Tecnos. Madrid
- AGUITON, CHRISTOPHE (1996), "Marchas contra el paro: 1997 será un año decisivo", a *Viento Sur* núm 30, Diciembre de 1996.
- AJANGUIZ, R. (2000) *Política militar y movimientos sociales. El fin de la conscripción en Europa, Tesis doctoral*. Dep. Ciencia Política y del Administración UPV /EHU
- ANTENTAS, JOSEP MARIA (2001), "Les resistències a l'Europa neoliberal" a *Emergències, quaderns de formació per a la transformació social*, núm 1, novembre de 2001, Associació Observatori dels Moviments Socials, Terrassa- Barcelona.
- ANTENTAS, JOSEP MARIA (2001). "Davos, el bunker del dinero" a *Viento Sur*, núm 55, març de 2001, Madrid.
- BARBER, B. (1984) *Strong democracy; Participatory Politics for a New Age*. University of California
- BARCENA, I. IBARRA, P. y ZUBIAGA. M. (1998) *Movimientos sociales y democracia en Euskadi: insumisión y ecologismo*. En Ibarra P. Tejerina B. (eds.) *Movimientos sociales, transformaciones políticas y cambio cultural*. Madrid. Trotta
- BARRANCO, ORIOL I GONZÁLEZ, ROBERT (2001) "Los movimientos contra la globalización neoliberal. Una perspectiva militante" a Riera, M., (coord) (2001). *La Batalla de Génova*. El Viejo Topo, Barcelona.
- BENSON, J.K. (1982). "A framework for policy analysis" Pp. 136-176. A D. Rogers, D. Witten et. Alt "*Interorganizational Co-ordination*". Iowa State University Press.
- BÖRZEL, Tanja A. (1997). "Policy Networks: A new paradigm for european governance". Florencia, EUI Working Paper, 97/19.
- BROCKETT, C. (1991). "The Structure of Political Opportunities and Peasant Mobilization in Central America" en: *Comparative Politics*, 53.
- BUTTON, J.W. (1989). *Blacks and Social Change*. Princeton: Princeton University Press.
- CASTELLS, M (1998) *La era de la información. Vols II i III*. Madrid. Alianza
- DALTON, J. RUSSELL /KUECHLER, MANFRED/ BÜRKLIN, WILHELM. (1992) *El reto de los nuevos movimientos* , a Dalton, J. Russell /Kuechler, Manfred (compiladores), *Los nuevos movimientos Sociales : un reto al orden político*, Ed. Alfons el Magnànim, València.
- DELLA PORTA, D. A) (1995). *Social Movements, Political Violence and the State. A Comparative Analysis of Italy and Germany*. Cambridge: Cambridge University Press. B) (1998). "Las motivaciones individuales en las organizaciones políticas clandestinas" Ibarra y Tejerina. *Los*

movimientos sociales. Transformaciones políticas y cambio cultural. Madrid: Editorial Trotta. C) (2000). *Social Movement and Representative Democracies: At turn of the of Millenium. The Italian Case*. Santiago de Compostela: Paper presentado en el Congreso Europa Mundi.

Della PORTA, D. y RUCHT, d. (1995): "Left-Libertarian Movements in context: Comparing Italy and West Germany, 1965-1990", en Jenkins, C.J. y Klandermans, B. (eds) *The politics of social protest: comparative perspectives on States and social movements*. Minneapolis. University of Minnesota Press- UCL

DIANI, M. a) (1992). "The Concept of Social Movement": *The Social Review*, 38.b) (1998). "Las redes desde una perspectiva de análisis" en: Ibarra y Tejerina. *Los movimientos sociales. Transformaciones políticas y cambio cultural*. Madrid: Editorial Trotta. C) (2000). *Leadership and Representation in Local Movement Networks*. Santiago de Compostela: Paper presentado en el Congreso Europa Mundi.

DÖHLER, Marian. (1991). "Policy Networks, Opportunity Structures and Neo-Conservative Reform Strategies in Health Policy". Pp. 235-297. A "Policy Networks", Bernd Marin and Renate Mayntz (eds), Westwiew Press.

DONALDSON, M., MONTARDIRT, A., PELÀEZ, LL (2002). "¿Hasta donde llegan las fronteras? Inmigración, leyes de extranjería y movimientos sociales", a Ibarra, P., Martí, S., Gomà, R., (2002) *Creadores de Democracia Radical. Movimientos sociales i políticas públics*, Icaria, Barcelona.

EDER, K. a) (1996) *The social construction of nature*. London. Sage. B) (2000). *From interests to Identity and from Indenty Back to Interests. The Limits of the Movementization of Modern Society*. Santiago de Compostela: Paper presentado en el Congreso Europa Mundi.

EGIREUN, JOXU (2001) "Gènova 2001: No nos pararán" a *Viento Sur*, nº.38 setembre 2001, Madrid.

EYERMAN, R. Y JAMISON, A. (1991). *Social Movements: A Cognitive Approach*. Cambridge: Polity Press.

FLAM, H. (ed.) (1994) *States and Antinuclear Movements*. Edinburgh University Press. Edimburgh

GAMSON, W. a) (1988). "Political Discourse and Collective Action" en: *International Social Movement Research, CAPut!*. b) (1992). *Talking Politics*. Cambridge: Cambridge University Press.

GAMSON, W. A. Y MEYER, D.S. a) (1990) *The Strategy of Social Protest*. Belmont, Wadsworth Pub. b) (1992). "The Framing of Political Opportunity." Paper presentado en el Congreso *European/American Perspectives on Social Movement*, Washington, D.C. c) (1999). "Marcos interpretatvos de la oportunidad política" en: McAdam, D. McCarthy, J. y Zald, M. *Movimientos sociales: perspectivas comparadas*. Madrid: Istmo.

GAMSON, W.A.; FRIEMAN B.; Y STEVEN, R. (1982). "Encounters with Unjust Authorities" *Homewood*, 111.

GIUGNI, M. MC ADAM D. y TILLY CH. (Eds.) (1999) *How social movements matter. Theoretical and comparative studies on consequences of social movements*. Minneapolis. University of Minnesota Press

GOFFMAN, E. (1974). *Frame Analysis. An Essay on the Organization of Experience*. Cambridge: Cambridge University Press.

GONZÁLEZ, LUCÍA (2000), "Cap a la marxa mundial del 2000. Contra la pobresa i les violències vers les dones" a *Contracorrent, periòdic de Batzac*, núm 1, octubre de 2000, Batzac, Barcelona.

GONZÁLEZ, ROBERT (2002) "Euraction Hub project: ¿una oportunidad perdida?" a *Viento Sur*, núm 66 desembre 2002, Madrid.

HANF, Kenneth. (1992). "Network analysis and the neglect of policy management". Document presentat per al seminari ECPR de "Management of international networks". Limerick (Irlanda).

HAY, Colin i Daniel Wincott. (1998). "Structure, agency and historical intuitionism". *Political Studies*, 46: 951-956.

HECLO, Hugh. (1978). "Issue Networks and the Executive Establishment", a A. King (ed) , "*The new American political system*", Washington, DC. American Enterprise Institute.

HERITIER, Adrienne. (1993). "Policy network analysis: a tool for comparative political research". Pp. 143-160. A "Comparative Politics: New Directions in Theory and Method", Hans Keman (ed.) Amsterdam, U.V.: University Press.

HIRSCHMAN, A. a) (1982). *Shifting Involvements*. Princeton: Princeton University Press. B) (1991). *The Rethoric of reaction*. Cambridge: Harvard University Press.

HUNT, S., BENFORD, R., SNOW, D. (1994) "Marcos de acción colectiva y campos de identidad en la construcción social de los movimientos" en Laraña E. y Gusfield J. (eds.) *Los nuevos movimientos sociales ; de la ideología a la identidad*. Madrid. CIS

IBARRA Y TEJERINA, (1998). *Los movimientos sociales. Transformaciones políticas y cambio cultural*. Madrid: Editorial Trotta.

IBARRA, P. (2000) Los movimientos por la solidaridad ; ¿Un nuevo modelo de acción colectiva? *Revista Española de Investigaciones Sociológicas (REIS)* nº 88

IBARRA, P. y LETAMENDIA, F. (1998) Los movimientos sociales, en Caminal M. (e). *Manual de Ciencia Política*. Tecnos. Madrid

IBARRA, P., MARTÍ, S., GOMÀ, R., (2002) *Creadores de Democracia Radical. Movimientos sociales i polítiques públiques*, Icaria, Barcelona.

INGLEHART, R. (1977). *The Silent Revolution: Changing Values and Political Styles among Western Publics*. Princeton: Princeton University Press.

JORDANA, Jacint. (1995). "El anàlisi de los "policy networks": ¿una nueva perspectiva sobre la relación entre políticas públicas y Estado?. *CAPP*, n.3: 77-89.

KENIS, Patrick. (1991). "The Preconditions for policy networks: some findings from a three-country study on industrial restructuring". Pp. 297-330. A "Policy Networks" op.cit.

KITSCHOLT, H. a) (1986) Political opportunities structure and political process, Antinuclear Movements in four Democracies. *British Journal of Political Science*, 16 , pp 57-85. b) (2000). *Landscapes of Political Interest Intermediation: Social Movements, Interest Groups and Parties in the Early Twenty-First Century*. . Santiago de Compostela: Paper presentado en el Congreso Europa Mundi.

KRIESI, H.P. a) (1988). "The Political Opportunity Structures of the Dutch Peace Movement" en: *West European Politics*, 12. b) (1992) "El contexto político de los nuevos movimientos sociales en Europa Occidental" en J. Benedictoy F.Reinares (eds.) *Las transformaciones de la política*. Madrid. Alianza c) 1999. "La estructura organizacional de los nuevos movimientos sociales en su contexto político" en: McAdam, D. McCarthy, J. y Zald, M. *Movimientos sociales: perspectivas comparadas*. Madrid: Istmo.

KRIESI, H.P. KOOPMANS, R. DUYVENDAK, J.W. y GUINGI M. (1995) *New social movements in Western Europe. A Comparative Analysis*. Minneapolis. University of Minnesota Press

MAC CARTHY, J.D. y ZALD, M. N. (1987) *Social Movements in a organizational Society*. New Brunswick (N. J.) Transaction Book.

MALONEY, William A; Grant Jordan y Andrew M.Mc. Laughlin. (1994). "Interest Groups and Public Policy: the Insider/Outsider Model Revisited". *Journal of Public Policy*, 14(1): 17-38.

MARCH, J. G. Y OLSEN, J.P. (1989). *Rediscovering Institutions*. New York: Free Press.

MARGOLIS, M. Y MAUSER, .G (EDS). (1989). *Manipulating Public Opinion: Essays on Public Opinion as a Dependent Variable*. Pacific Grove: Brooks.

MARIN, Bernd and Renate Maintz (eds.) (1991). "Introduction: Studying Policy Networks" a "Policy Networks". Frankfurt, Campus Verlag. Pp. 11-25.

MARSH, David. a). amb Gerry Stoker (eds.) (1995). "*Theory and Methods of Political Science*" Londres: Mc Millan.. b) amb R.A.W. Rhodes. Ed. (1992): "*Implementing thatcherite policies: audit of an Era*", Buckingham: Open University Press; c) (1998) "The utility and future of policy network analysis" pp. 185-96. A "*Comparing Policy Networks*". Londres: Open University Press
Mazzoleni, 1998

Mc ADAM, D. (1998) Orígenes conceptuales, problemas actuales y direcciones futuras en IBARRA P. TEJERINA B. (1998) (eds.) *Movimientos sociales, transformaciones políticas y cambio cultural*. Madrid. Trotta.

MCADAM, D. a) (1982). *Politica Process ant the Development of Black Insurgency, 1930-1970*. Chicago: Chicago University Press. B) 1986. "Recruitment to High-Risk Activism: The Case of Freedom Summer": *American Journal of Sociology*, 30. C) 1998. "Orígenes conceptuales, problemas actuales, direcciones futuras" en: Ibarra y Tejerina. *Los movimientos sociales. Transformaciones políticas y cambio cultural*. Madrid: Editorial Trotta. D)(1999). "Oportunidades políticas. Orígenes terminológicos, problemas actuales y futuras líneas de investigación" en:

McAdam, D. McCarthy, J. y Zald, M. *Movimientos sociales: perspectivas comparadas*. Madrid: Istmo.

MCADAM, D. MCCARTHY, J. Y ZALD, M. 1999. *Movimientos sociales: perspectivas comparadas*. Madrid: Istmo.

MCCARTHY, J.D. Y ZALD, M.N. a) (1973). *The Trend of Social Movements in America. Professionalization and Resource Mobilization*. Morristown: General Learning Press. B) (1977). "Resource Mobilization and Social Movements: A Partial Theory". *American Journal of Sociology*, 82, 6.

MELUCCI, A. a) (1985). "The Symbolic Challenge of Contemporary Movements" *Social Research*, 52. b) (1988). "La experiencia individual y los temas globales en una sociedad planetaria" en Ibarra y Tijerina. *Los movimientos sociales. Transformaciones políticas y cambio cultural*. Madrid: Editorial Trotta. C) (1989). *Nomads of Present*. Philadelphia: Temple University Press.

PASTOR, JAIME (1998). "la evolución de los nuevos movimientos sociales en el estado español" en: Ibarra y Tejerina. *Los movimientos sociales. Transformaciones políticas y cambio cultural*. Madrid: Editorial Trotta.

PASTOR, JAIME (2002). *Qué son los movimientos antiglobalización*, RBA Integral, Barcelona.

PELÀEZ I VINYES, LLUC (2000) *Insubmissió. Moviment social i incidència política*. Col·lecció documents, Servei de publicacions UAB, Barcelona.

RIECHMAN, J. Y FERNÁNDEZ BUEY, F. (1994). *Redes que dan libertad. Una introducción a los nuevos movimientos sociales*. Barcelona: Paidós.

RIERA, M., (coord) (2001). *La Batalla de Génova*. El Viejo Topo, Barcelona.

RUCHT, D. (1992) Studying the effects of social movements. Cocptulizacion and Problems. Paper. Limerick IRL. ECPR Meeting.

SABATIER, Paul A and Jenkins-Smith, Hank C. (1993). *"Policy Change and policy learning: an advocacy coalition approach"* Boulder: Westview Press.

SARO Jauregui, G. (2000). *"Convergencia y redes de políticas: la reconversión siderúrgica en España y Gran Bretaña, 1977-94"*. Universidad Autónoma de Madrid. Tesis Doctoral.

SESMA, ADOLFO (2001) "Génova desde las mazmorras" a *Viento Sur* núm. 59, noviembre 2001, Madrid

SHNEIDER, Volker. (1990). "Control as a generalized exchange medium within policy process?" . Pp. 171-189. A "Governance and Generalized Exchange", Bernd Marin (ed.). Frankfurt: Wesview Press.

SNOW, D.A i altres, (1986). "Frame Alignment Process, Micro mobilization, and Movement Participation": *American Sociological Review*, 51

SNOW, D.A. i BENFORD, R.D. (1992) Master Frames and Cycles of Protest, en A.D. Morrlls y C. M. Mueller *Frontiers in Social Movement Theory*. New Haven, Yale University.

SUBIRATS, J. Y GOMÀ, R. (2000). "Governar la complexitat: xarxes d'actors i polítiques multinivell". Equip d'Anàlisi Política, UAB.

SWILDER, A. (1986). "Culture in Action: Symbols and Strategies": *American Sociological Review*, 51.

TARROW S. a) (1983). *Struggling to Reform: Social Movements and Policy Change during Cycles of Protest*. Ithaca: Cornell University Press. b) (1989) . *Democracy and Disorder: Protest and Politics in Italy, 1965-1975*. Oxford: Oxford University Press. C) (1997) *El poder en movimiento. Los movimientos sociales, la acción colectiva y la política*. Madrid. Alianza D) 1999. "Estado y oportunidades: la estructuración política de los movimientos sociales" en: McAdam, D. McCarthy, J. y Zald, M. *Movimientos sociales: perspectivas comparadas*. Madrid: Istmo.

TEJERINA, (1998). "Los movimientos sociales y la acción colectiva. De la producción simbólica al cambio de valores" a Ibarra y Tejerina,. *Los movimientos sociales. Transformaciones políticas y cambio cultural*. Madrid: Editorial Trotta.

TILLY, CH, a) (1978) *From mobilization to revolution*. Reading (MA) Addison b) (1998). "Conflicto político y cambio social" Ibarra y Tejerina. *Los movimientos sociales. Transformaciones políticas y cambio cultural*. Madrid: Editorial Trotta.

TOURAINE, A. (1981). *The Voice and the Eye. An Analysis of Social Movements*. Cambridge: Cambridge University Press.

UBASART, GEMMA I HERREROS, TOMÀS (2002). "Globalització i moviments socials" a *Papers d'innovació social*, núm 78, juny de 2002, Associació EcoConcern-Innovació Social, Barcelona.

VERCAMMEN, FRANÇOIS (1997). "Las marchas contra el paro: la revuelta de la esperanza" a *Viento Sur*, núm 32, maig de 1997, Madrid.

ZALD, N. (1999). "Cultura, ideología y creación de marcos estratégicos" en: McAdam, et alt, (1999) op. Cit.

V. ANNEXOS

ENTREVISTES REALITZADES

LLISTAT D'ACTIVITATS
DESCENTRALITZADES DURANT
LES CAMPANYES

GLOSSARI DE NOMS

DOSSIER DE PREMSA
(ENQUADERNAT A PART)

ENTREVISTES REALITZADES

ENTREVISTES REALITZADES

Una de les fonts d'informació més importants que hem tingut a l'hora de fer aquest treball han estat les entrevistes que hem realitzat a més de quaranta persones relacionades d'una manera o altre amb les mobilitzacions que hem descrit.

La gran majoria de persones entrevistades formen part dels diversos grups, col·lectius i organitzacions de la xarxa crítica, però també hem trobat interessant saber quin ha estat el punt de vista de la xarxa institucional de polítiques públiques, per la qual cosa hem entrevistat a persones que han vist de molt a prop les mobilitzacions com a professionals de l'administració pública.

Cada entrevista dura entre una hora i una hora i mitja. Han estat entrevistes semidirigides que al voltant de les tres variables que nosaltres considerem claus pel nostre objectiu: el capital social, la configuració de l'arena política i els marcs culturals que han envoltat la mobilització.

No considerem necessari incloure el gruix de les transcripcions en el treball, però sí que ens ha semblat interessant incloure una petita fitxa informativa de les persones que han estat entrevistades. Hem cregut convenient posar pseudònims en lloc del nom real en les entrevistes corresponents als participants en els moviments socials.

1. CARLES (8/7/2002)

- Cristianisme de base
- Moviment de solidaritat
- Acampades 0,7, Plataforma ADEU i XCADE
- Fòrum Social Mediterrani
- Campanya contra el BM, Campanya contra la UE

2. NÚRIA CAMPS (1/7/2002) (Barcelona, 1964)

- Gerent del Fons Català per la Cooperació i la Solidaritat
- Moviment estudiantil
- Crida a la Solidaritat en defensa de la llengua, la cultura i la nació catalanes
- Fòrum Social Mediterrani

3. XAVIER (30/5/2002)

- Col·lectiu de Solidaritat amb la Rebel·lió Zapatista
- Àmbit llibertari
- MRG
- Campanya contra el BM, Campanya contra la UE

4. MIREIA (25/6/02)

- ATTAC Catalunya.
- Plataforma Niça 2000, Campanya contra el BM, Campanya contra la UE

5. JORDI ARMADANS (10/6/02) (Barcelona, 1968)

- Director Fundació per la Pau
- Associació d'Objectors de Consciència
- Mobilització contra la Desfilada Militar

6. JORDI SOLÉ (10/6/02) (Barcelona, 1969)

- Secretariat del CJB des de 1998. President 2000-2002.
- Actualment tècnic del grup municipal de ERC
- Escoltes Catalans
- Consulta Social per a l'Abolició del Deute Extern, Desfilada Militar, Campanya contra el Banc Mundial,

7. MANEL ANDREU (17/6/02) (Barcelona)

- Sindicalista a l'USO i després a CC.OO.
- AAVV Poble Nou
- Membre de la FAVB (president des de 1998)
- Campanya contra el Banc Mundial, Campanya contra l'Europa del Capital

8. EDUARD (8/7/02)

- Sindicat CSC
- Casals Independentistes, esquerra independentista.
- Assemblea del barri de Sants
- Procés de Vinaròs
- Campanya contra el Banc Mundial, Plataforma Catalana contra l'Europa del Capital

9. NEUS (4/7/02)

- Moviment ecologista: Comitè antinuclear de Catalunya, Grup de Defensa del Ter, Ecologistes en Acció
- Observatori de les Transnacionals.
- MRG
- Campanya de Praga, Campanya contra el BM, Campanya contra l'Europa del Capital.

10. DANIEL (22/5/02)

- Assemblea d'okupes de Terrassa
- CRITS, Ateneu Candela, MRG.
- Campanya contra el BM, Campanya contra l'Europa del Capital.

11. PEPE (13/6/2002)

- CGT
- Niça 2000, Campanya contra el BM, Campanya contra l'Europa del Capital.

12. ELISABET (19/6/2002)

- Teixit associatiu estudiantil
- XCADE, MRG
- Consulta Social per a l'Abolició del Deute Extern, Campanya contra el BM, Campanya contra l'Europa del Capital.

13. MANEL (4/7/02)

- Moviment estudiantil
- Moviment ecologista
- PSUC. PCC. Moviment anti-OTAN
- Sindicalisme a Telefònica
- Fundació Pau i Solidaritat - CITE (tancades del 92, acampades 0,7)
- Sector crític de Comissions Obreres i d'EUiA
- Campanya contra el BM, Campanya contra la UE

14. JAUME LLANSÓ (estiu 2002) (Barcelona 1970)

- Treballador de la UGT
- Entorn del cristianisme de base (Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi i Justícia i Pau)
- Assemblea Antimilitarista de Catalunya – Cristians per la insubmissió
- Freedom for Catalonia – Comitè Olímpic Català (1992)
- Col·lectiu l'Esbarzer (Gràcia) i Plataforma per la Llengua
- MDT – Crida a la Solidaritat
- Mobilització contra la Desfilada Militar
- Campanya contra el BM, membre i portaveu del Fòrum Social Barcelona

15. JOAQUIM (estiu 2002)

- Acampada 0,7%, Cimera Euromediterrània Alternativa.
- Cine Princesa, CSO Can Vies, El Palomar
- Contra-infos
- Mobilització contra la Desfilada Militar
- Campanya contra l'Europa del capital

16. ROBERT SABATA (estiu 2002)

- Advocat de la Comissió de defensa dels drets de la persona i lliure exercici de l'advocacia dins el Col·legi d'Advocats de Barcelona.
- Actual President de l'Associació catalana per la defensa dels Drets Humans
- Membre de la Comissió internacional d'investigació sobre la repressió al moviment antiglobalització
- Membre de l'equip d'advocats que porta la querella contra la Sra. Valdecasas

17. GISELA (estiu 2002)

- Maulets, Esquerra Revolucionària. MRG
- Campanya contra el BM, Campanya contra l'Europa del capital (comissió de logística)

18. ANNA MARIA (3/6/02)

- Moviment universitari
- MRG
- Comunicació
- Campanya contra el BM, Campanya contra l'Europa del capital (comissió de comunicació)

19. DAMIÀ (18/06/02)

- CJC, Alternativa Estel
- Casal Independentista i Popular de la Vila de Gràcia.
- Desfilada Militar: Coordinadora i Plataforma
- Barcelona Tremola, Campanya contra l'Europa del capital i Plataforma Catalana contra L'Europa del Capital

20. DAVID (9/07/02)

- POR, MC, EUiA i IU: corrent Rojos i Roges, IV internacional
- CCOO, i després CGT
- Marxes europees contra l'atur i l'exclusió social
- Campanya contra el BM, Campanya contra l'Europa del capital

21. GABRIELA SERRA (28/5/02) (Mataró, 1960)

- Treballa a Entrepobles

- MCC, Revolta.
- Brigadista de pau a Guatemala
- Vicepresidenta i després Presidenta de la FCONGD
- Campanya contra el BM, Campanya contra l'Europa del capital

22. JOAN HERRERA (10/6/2002) (Barcelona, 1971)

- Moviment estudiantil (CEP –posterior AEP-), AOC, Joves amb Iniciativa
- Moviment pacifista: Guerra del Golf, Catalunya per Bòsnia
- Acampada 0,7%
- Desfilada Militar
- Actual portaveu de IC-V al Parlament de Catalunya
- Campanya contra el BM, Fòrum Social Barcelona

23. JORDI (14/06/2002)

- Moviment universitari assembleari, Marxes europees contra l'atur, col·lectiu Roig verd violeta, Espai roig verd violeta
- Batzac, MRG (internacional)
- Niça 2000, Campanya contra el BM, Campanya contra l'Europa del capital

24. DOLORS CAMATS (14/6/02) (Barcelona 197?)

- Treballa al Consell de la Joventut de Barcelona (CJB), posteriorment al Fòrum Europeu de la Joventut i presidenta del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC) (2000 – 01)
- Món associatiu juvenil.
- Desfilada Militar
- Campanya contra el BM, FSB

25. CARLOS AMIEIRO (20/9/02) (Argentina, 1943)

- A Espanya des de 1976.
- Director de Protecció Civil de l'Ajuntament de Barcelona. (dins Regidoria de seguretat i mobilitat).
- Coordinació de la guàrdia urbana, bombers, el servei de transport i circulació i prevenció del delictes i el servei de protecció civil, des de 1992.

26. DAVID MINOVES (9/7/02)

- ERC
- Campanya 0,7%
- Campanya contra el BM, FSB

27. MIREN ETXEZARRETA (4/7/02) (Guipuzkoa, 1936)

- A Catalunya des de 1974.
- Catedràtica Economia aplicada UAB
- Mesa Cívica pels Drets Socials des de 1995. Marxa de Catalunya contra l'atur
- Grup d'Economia Crítica Taifa.

28. ROSER VECIANA (primavera 2002) (Tarragona, 1952)

- Regidora de Drets Civils a l'Ajuntament de Barcelona representant el partit de Els Verds (des de 1999).
- Bandera Roja, Nacionalistes d'Esquerra, AAVV Casc Antic, moviment anti-OTAN, moviment feminista
- Els Verds des de 1994.

- Com a Verds: Consulta social per a l'abolició del deute extern, Desfilada militar, Campanya contra el BM, Campanya contra l'Europa del capital i FSB.
- Com a regidora: Campanya contra el BM, okupacions, tancades d'immigrants sense papers, moviments veïnals

29. XAVIER GIRÓ (4/7/02) (Barcelona 196?)

- Professor de Periodisme Polític a la UAB.
- Lliga Comunista Revolucionària (LCR)
- Inici de l'Observatori sobre la cobertura informativa dels conflictes arrel de la Campanya contra el BM

30. JANA (2/07/2002)

- Estudiant a la UAB
- Membre de l'Assemblea de Ciències Polítiques i Sociologia; militant de Batzac; participant en l'MRG i en les Campanyes contra el Banc Mundial i contra l'Europa del capital i de la guerra.

31. MARIA (03/07/02)

- Marxa Mundial de Dones
- Sindicat CATAC
- FAVB
- Durant els anys '70 va estar militant en el moviment feminista
- Plataforma contra el Tractat de Maastricht treballant des de la perspectiva de les dones.

32. MARTA (27/06/02)

- Kasumay,
- Sin Papeles Sin Fronteras
- Contra-Infos.

33. ANNA (primavera 2002)

- XCADE
- Campanyes contra el Banc Mundial i contra l'Europa del capital i de la guerra (comissió de logística)

34. JOSEP (primavera 2002)

- Als anys vuitanta havia militat a CCOO,
- Col·lectiu de solidaritat amb la rebel·lió zapatista, MRG.
- Campanyes contra el Banc Mundial i contra l'Europa del capital i de la guerra

35. GEMMA (primavera de 2002)

- Liberinfo, agència de notícies dels moviments socials, Comunicació i Indymedia Barcelona.
- Havia estat militant al POR
- També ha participat al moviment assembleari de la UAB, sobretot a la campanya contra la LOU, també treballant a la comissió de premsa i a la contrainformació.
- Comissions de premsa de les campanyes contra el Banc Mundial i Contra l'Europa del Capital.

36. IMMA (primavera de 2002)

- Moviment estudiantil.
- XCADE

- Posteriorment ha participat amb molta implicació a les successives campanyes que hi ha hagut a Barcelona: Desfilada, Praga, Banc Mundial, Europa del Capital, per acabar fer de portaveu de la Plataforma Aturem la Guerra en la darrera campanya contra la Guerra a Irak.
- També forma part del grup promotor de la Consulta Social i de l'Ateneu Kasumay.

37. JOFFRE VILLANUEVA (27/09/02) (Barcelona, 1974)

- President del Consell de la Joventut de Barcelona (CJB)
- Va entrar al CJB a partir de la Federació Esplac (que son esplais laics) i d'aquesta federació n'és el representant dins del CJB. Entra al secretariat fa tres anys i ara n'és el president.
- Al CJB fa tasques de representació, de coordinació del secretariat i de l'equip tècnic
- El seu esplai estava dins de l'AVV, en la coordinadora infantil i juvenil de l'Eixample, a esplais catalans (Esplac) i després directament al Consell, després al Deute Extern, a la Plataforma Contra la Desfilada Militar, a la Campanya Contra el BM i al FSB.

38. JOAN TUGORES (01/10/02) (1953)

- Rector UB des de l'any '97.
- La seva connexió amb la política neix quan ve a Barcelona l'any '70.
- Amb la Consulta del Deute la UB va tenir alguna col·laboració però no recorda ben bé en què consistia.
- Amb la Desfilada militar hi va haver mocions des del Claustre contra la gestió de l'Ajuntament, que s'inclogués en les estadístiques de recerca, la despesa militar i fer objecció de consciència per que la UB no tingués col·laboració en projectes de recerca que estiguessin pensats per tenir una aplicació bèl·lica – militar.
- Com a Rector ha estat en contacte amb la Campanya del BM, Plataformes de suport amb la immigració, Campanya contra l'Europa del Capital.

39. JAVIER SANCHEZ (01/10/02) (1965)

- Està a l'Ajuntament de Barcelona des de fa un any i mig, des del febrer de 2001
- Assessor d'Ernest Maragall i expert en Relacions Internacionals
- Està al PSC des de l'any '86
- És membre de Cooperacció
- Quan va estar a Califòrnia va estar amb Greenpeace
- Va estar a les Nacions Unides
- Des del '95 fins el 2001 era el delegat nacional de la sectorial política europea internacional del PSC, que ve a ser una agrupació temàtica. I des d'aquí va tenir molta relació amb la gent del 0,7%, amb Universitaris per Bòsnia, Catalunya per Bòsnia (Mendiluce...).

40. IGNASI (23/05/02)

- Contactes amb el moviment okupa.
- Moviment estudiantil de la UAB el '93, mobilitzacions de les taxes.
- Alternativa Estel
- Assemblees contra l'atur i la precarietat al '95.

41. ALEX MONTES (10/10/02) (Barcelona, 1970)

- Va començar a militar l'any 1986 (16 anys) a l'Associació de Joves Estudiants de Catalunya (AJEC).
- Va estar de vocal a la Unió de Estudiantes a la Confederación Estatal de Asociaciones de Estudiantes a Madrid (17 – 18 anys) i alhora també va ingressar a les Joventuts Socialistes de Catalunya.
- Ha desenvolupat diversos càrrecs dins de les JSC.

- Va entrar al PSC i ha estat conseller nacional del partit, conseller de federació, fins fa dos anys ha estat secretari d'organització a Nou Barris ("que és la bandera progressista de la ciutat de Barcelona")

- Paral·lelament ha tingut una implicació professional a l'Administració pública en la que va entrar com a conseller tècnic del districte de Nou Barris durant tres anys, posteriorment va estar durant tres anys com a comissionat de l'alcalde per la zona de Nou Barris i fa dos anys que porta la direcció de participació territorial.

42. ELADIO JAREÑO (23/09/02)

- Delegació del Govern

- Ocupa la plaça de jefe de gabinete i director de comunicació. Compatibilitza les dues. La de director de comunicació des de l'any '96 i la de jefe de gabinete hace unos meses, después del consejo europeo.

- Abans havia treballat al Govern Civil des del 91 - 96, als Jocs Olímpics.

- No és funcionari.

- Intervé també en events de certa importància que requereixen qüestions en les que no es pot intervenir políticament, i com que ell (diu) no és polític, que és tècnic, pot intervenir-hi.

43. ERNEST (22/5/02)

-S'inicia amb la XCADE i la Consulta social per l'abolició del deute extern.

-Desfilada militar.

-Preparació campanya de Praga 2000, Banc Mundial i Unió Europea.

-És un dels promotors de comunicació i la Consulta social europea.

44. MARCOS (6/4/02)

-Art polític.

-Participa activament a Las Agencias; i a través de Las Agencias a la Campanya contra el Banc Mundial a Barcelona, a la Campanya contra l'Europa del Capital (a Barcelona, a València - Campanya Guerra Mítica contra la base militar de l'OTAN de Bétera- i a Sevilla), i a l'espai Hub al Fòrum social europeu.

-Laboratorio de Desobedientes.

-Col·lectiu YoMango.

45. ALBA (7/2/02)

-Membre de En Lluita.

46. ALBERT (3/7/02)

-Ha viscut gairebé tota la vida a Sant Boi de Llobregat.

-Comença a participar en el moviment veïnal del seu barri (Marianao). Okupació, Ateneu Llibertari.

-Insubmis: participa en l'assemblea d'insubmisos de Sant Boi, Assemblea antimilitarista de Catalunya.

-Campanya contra el Banc Mundial i contra l'Europa del capital.

47. JOSEP MARIA (16/6/02)

--Participa activament en els moviments socials de Terrassa.

-Membre de la Xcade, participa en la Consulta social per l'abolició del deute extern, la Campanya contra el Banc mundial i contra l'Europa del capital.

-Grup promotor de la Consulta Social Europea.

48. PERE (24/5/02)

- Vida associativa i els moviments socials de Sant Cugat.
- Okupació del CSO de Torreblanca.
- Preparació de la contracimera de Praga (en la comissió d'accions)
- Participa activament a la Campanya contra el Banc Mundial i a la Campanya contra l'Europa del capital, sempre en la comissió d'accions i elaboració de l'Està tot fatal i Altaveu.
- Participa a Las Agencias.
- Participació a Davos, Niça, Gènova.
- Okupació de Can Masdeu.

**ANNEX 2: LLISTAT D'ACTIVITATS DESCENTRALITZADES DURANT LA CAMPANYA
CONTRA EL BANC MUNDIAL BARCELONA 2001***

Poblacions:

Abrera
Arbúcies
Arenys de Mar
Badalona
Bellpuig
Castelldefels
Cerdanyola
Esparraguera
Figueres
Girona
Granollers
Hospitalet de Llobregat
Les Borges Blanques
Lleida
Molins de Rei
Mollerussa
Olot
Palafolls
Palafrugell
Reus
Riudarenes
Rubi
Sabadell
Salt
Sant Adrià del Besòs
Sant Boi de Llobregat
Sant Cugat del Vallès
Sant Feliu de Guíxols
Sant Vicenç dels Horts
Santa Coloma de Gramenet
Santa Coloma de Farners
Selva de Mar
Tarragona
Terrassa

Barris de Barcelona:

Ciutat Vella
Gràcia
Eixample
Nou Barris
Poble Sec
Sant Andreu
Sant Martí
Sants

*Font: <http://www.rosadefoc.org> i Està tot fatal.

**ANNEX 3: LLISTAT D'ACTIVITATS DESCENTRALITZADES DURANT LA CAMPANYA
CONTRA L'EUROPA DEL CAPITAL I LA GUERRA MARÇ 2002***

Poblacions:

Bellaterra
Girona
L'Ametlla del Vallès
Manresa
Ribes del Garaf
Roquetes
Sabadell
Sitges
Terrassa
Vilanova i la Geltrú

Barris de Barcelona:

Carmel
Ciutat Vella
Gràcia
Guinardó
Horta
Nou Barris
Sants

*Font: <http://www.pangea.org/campanyaUE> i Altaveu.

GLOSSARI DE NOMS

50 años bastan
Abriendo Brecha
Acció catòlica obrera (ACO)
Acció global dels pobles (AGP)
Acció Jove
Acción Alternativa
Acuerdo de Libre Comercio de la Américas (ALCA)
Ajuntament de Barcelona
Alerta Solidària
Algarive
Alternativa Estel
Alternativa solidària-Plenty
Altaveu
Amnistia Internacional
Arquitectes sense fronteres
Arran
Assemblea Antimilitarista de Catalunya
Assemblea de Joves de Gràcia
Assemblea de treballadors i treballadores contra la globalització
Assemblea dels moviments socials
Assemblea d'Insubmisos de Barcelona
Assemblea d'Objecció Fiscal
Assemblea d'Okupes de Barcelona
Assemblea d'okupes de Cornellà (AOC)
Assemblea d'okupes de Gràcia (AOG)
Assemblea Interuniversitària
Assemblees contra l'atur
Associació Catalana de Professionals (ACP)
Associació catalana de solidaritat i ajuda al refugiat (ACSAR)
Associació catalana per la pau
Associació contra la tortura
Associació d'estudiants progressistes (AEP)
Associació de joves estudiants de Catalunya (AJEC)
Associació de veïns de Canyelles
Associació de veïns de la Ribera
Associació de veïns de Nou Barris
Associació de veïns de Sants
Associació de veïns del Casc Antic
Associació de suport a les organitzacions populars xilenes (ASOPXI)
Associació per la taxació de les transaccions financeres i per l'ajuda al ciutadà (ATTAC)
Associació Recursos d'Animació Intercultural (RAI)
Ateneu Candela
Ateneu Popular de Nou Barris
Avalot
Baladre
Banc Mundial (BM)
Barcelona tremola
Batasuna

Batzac
Black bloc
Bloco d'Esquerda de Portugal
Border camp
Borsa de xerraires
Ca la dona
Caçalobbies
Campanya cap a l'assemblea dels Països Catalans
Campanya contra el Banc Mundial Barcelona 2001
Campanya contra el comerç d'armes (C3A)
Campanya contra l'Europa del capital i la guerra
Campanya Deute Extern Deute Etern (DEDE)
Can Masdeu
Can Vies
Candidatura autònoma de treballadors i treballadores de l'Administració de Catalunya (CATAC)
Càritas diocesana
Cartalunya per Bòsnia
Casa de la Inicativas de Málaga
Casa de la Solidaritat amb el poble de Nicaragua
Casal de Joves de Porsperitat
Casal de Joves de Roquetes
Casal Independentista i Popular de la vil.la de Gràcia La Torna
Casal Popular del Guinardó
Casal Popular la Proa de Girona
Càtedra UNESCO de Pau i Drets Humans de la UAB
Càtedra UNESCO de Sostenibilitat de la UPC
Cayapa col·lectiu de solidaritat amb el poble de Venezuela
Centre Cívic Pati Llimona
Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB)
Centre de Treball i Documentació (CTD)
Centre Social Okupat (CSO)
Centres d'inicatives et de gestion locaux (CIGL)
Centro de Análisis y Estudios Sociales (CAES)
Centro Social Orcasitas
Circ Global v.s. L'Imperi del Capital
Ciudadans pel Canvi
Coordinadora de organizaciones de agricultores y ganaderos (COAG)
Confederazione Comitati di Base (COBAS)
Col·lectiu Antimilitarista per la Insubmissió (CAMPI)
Col·lectius de Joves Comunistes (CJC)
Col·lectiu de resistència i transformació social (CRITS)
Col·lectiu de solidaritat amb la rebel·lió zapatista
Col·lectiu per una Esquerra Alternativa
Col·lectiu Lairet
Col·lectiu l'Esbarzer
Col·lectiu Llúria
Col·lectiu Ronda
Col·lectiu Tambor
Col·legi d'advocats de Barcelona
Col·legi d'Arquitectes

Col·legi de Metges
COM és possible?
Comissió de defensa dels drets de la persona del Col·legi d'advocats de Barcelona
Comissions Obreres (CCOO)
Comité de Solidaritat amb la Causa Àrab (CSCA)
Comitè Internacional del Fòrum Social Mundial
Comité pour l'anullation de la dette au Tiers Monde (CADTM)
Comunicació
Confederación de Nacionalidades Indígenas del Ecuador (CONAIE)
Confederació Europea de Sindicats (CES)
Confederació general de treballadors (CGT)
Confederació nacional de treballadors (CNT)
Confederation Paysanne
Consell de la Joventut de Barcelona (CJB)
Consell de ministres de economia i finances de la Unió Europea (ECOFIN)
Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC)
Conselleria de Governació de la Generalitat de Catalunya
Consulta social per l'abolició del deute extern
Consulta Social Europea
Contrainfos
Contrastant
Convergència Democràtica de Catalunya (CDC)
Convergència i Unió (CiU)
Cooperativa Ex-Libris
Coordinadora contra l'ocupació militar
Coordinadora de ONG para el Desarrollo de España (CONGDE)
Coordinadora d'estudiants del Països Catalans (CEPC)
Coordinadora gai-lesbiana
Coordination Paysanne Europeene (CPE)
Creu Roja
CSO Cinema Princesa
CSO el Palomar
CSO HAMSA
CSO la Garnatxa
CSO la Lokeria de l'Hospitalet
CSO la Mala Herba
CSO l'Eskola de l'Hospitalet
CSO Murtra
CSO Torreblanca de Sant Cugat del Vallès
Delegació del Govern a Catalunya
Derechos para tod@s
Desenvolupament Comunitari
Desobedientes
Desobedienti
Despatx d'Advocats Laboralistes Populars (DALP)
Dinero Gratis
Direct Action Network
Districte de Ciutat Vella
Dones per dones
EcoConcern-Innovació social

Ecologistes en Acció
Ejército Zapatista de Liberación nacional (EZLN)
El Borinot
El Cuartelillo
El Forat de la Vergonya
El Laboratorio
El Lokal
Els Verds
Embat
Emergències
En Lluita/ En Lucha
Encontre de Ribes
Encuentros intercontinentales por la humanidad y contra el neoliberalismo
Endavant
Entrepobles
Escola de Circ de Nou Barris
Escoltes catalans (EC)
Espacio alternativo
Espacio Revolucionario Andaluz
Espai Obert
Espai roig verd violeta
Esquerra Republicana de Catalunya (ERC)
Esquerra revolucionària (ER)
Esquerra Unida i Alternativa (EUiA)
Esquerra Unida Illes Balears (EU-IB)
Esquerra Unida País Valencià (EU-PV)
Està tot fatal
Euro action Hub Project
Eurodisney
Euromarcha de las resistencias sociales 2002. Bruselas-Sevilla
Euromarxes contra l'atur
European Round Table (ERT)
Euskadi ta Askatasuna (ETA)
Esquerra Unida- País Valencià (EU-PV)
Fuerzas armadas revolucionarias de Colombia (FARC)
Federació Catalana d'ONG pel Desenvolupament (FCONGD)
Federació Catalana d'ONG pels Drets Humans (FCONG DDHH)
Federació Catalana d'ONG per la Pau (FCONGP)
Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (FAVB)
Federació de Cooperatives de Catalunya
Fiambrella obrera
Focus on the Global South
Fons Català de Cooperació pel Desenvolupament (FCCD)
Fons Monetari Internacional (FMI)
Foro Social de Sevilla
Foro Social Transatlàntico
Fòrum 2004
Fòrum de les Autoritats Locals
Fòrum de Parlamentaris per la pau
Fòrum Econòmic Mundial de Davos (FEM)

Fòrum Regional EuroMed
Fòrum Social Barcelona (FSB)
Fòrum Social del Mediterrani (FSMed)
Fòrum Social Europeu de Florència (FSE)
Fòrum Social Mundial de Porto Alegre (FSM)
Fòrum veïnal 1998
Friends of Earth
Front d'alliberament de les Barbies
Front d'alliberament gai-lesbianes de Catalunya (FAGC)
Fundació Jaume Bofill
Fundació per la Pau
G-8
Gabinet d'alcaldia de l'Ajuntament de Barcelona
General Agreement on Trade in Services (GATS)
Generalitat de Catalunya
Genova Social Forum (GSF)
GER entitat cultural i esportiva de Sant Pere de Ribes
Germanor obrera d'acció catòlica (GOAC)
Germinal
Globalise Resistance
Glocal
Govern espanyol
Greenpace
Grup mobilitzador pel FSE de Florència
Grup Ornitològic Balear (GOB)
Guàrdia Urbana de Barcelona
Hemen eta mundua
Ibn Batuta
Indymedia
Initiative Against Economic Globalisation-Prague 2000 (INPEG)
Intermon-Oxfam
Intersindical Alternativa de Catalunya (IAC)
Intersindical Comitès de Solidaritat Catalans (CSC)
Izquierda Unida (IU)
Jornades sobre Democràcia participativa DEMOS
Joventuts d'Esquerra Republicana de Catalunya (JERC)
Joventuts Nacionalistes de Catalunya (JNC)
Joventuts Obreres Cristianes (JOC-JOBAC)
Joventuts Socialistes de Catalunya (JSC)
Joves amb Iniciativa
Joves d'esquerra verda
Jubileu 2000
Jubileu Sud
Jueces por la Democracia (JD)
Justícia i Pau (JiP)
Kan Pasqual
Kasa de la Muntanya
Kasumay
La Barrina
La Burxa

La Cumbre de los Pueblos
Laboratorio de Desobediencia
Las Agencias
Laboratorio de Resistencia - Proyecto Intergalactica
Liberinfo
Lilliput
Llei Orgànica d'Universitats (LOU)
Lliga Comunista Revolucionària (LCR)
Lluita Internacionalista (LI)
Los invisibles
Madres de la Plaza de Mayo
Març Attack
Mares i pares alarmats pels fets de Sants (MAPAFS)
Marxa mundial de les dones contra la violència i la pobresa (MMD)
Maulets
Media Democracy Day
Memòria, lluita i resistència
Mesa cívica pels drets socials
Metges del Món
Metges sense Fronteres
Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi (MEGSJ)
MOCASE (Movimiento campesino de Santiago del Estero)
Molt Il·lustre Administració de l'Hospital de Sant Pau i la Santa Creu (MIA)
Món-3
Mossos d'Esquadra
Moviment Comunista de Catalunya (MCC)
Moviment de Resistència Global (MRG)
Moviment dels sense terra (MST)
Moviment d'objecció de consciència (MOC)
Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA)
New Kids on de Black Bloc
Nodo50
Observatori del Deute en la globalització de la UPC
Observatori de les Transnacionals
Observatori dels Moviments socials de l'MRG
Observatori sobre la Cobertura informativa dels Conflictes (OCC)
Oficina 2004
Organització Mundial del Comerç (OMC)
Pa amb tomaca
Pangea-Comunicació per a la cooperació
Papers per tothom
Partit Comunista de Catalunya (PCC)
Partit Comunista d'Itàlia (PCI)
Partit de la refundació comunista
Partit dels Treballadors (PT)
Partit Obrer Revolucionari (POR)
Partit Popular
Partit Revolucionari dels Treballadors (PRT)
Partit Socialista d'Alliberament Nacional (PSAN)
Partit Socialista de Catalunya (PSC-PSOE)

Partit Socialista de Mallorca (PSM)
Patronat Flor de Maig
PaUOC
Plataforma per la Globalització de les Resistències (PGR Lleida)
Pla Hidrològic Nacional (PHN)
Plataforma 0,7% i més
Plataforma Anti Maastrich
Plataforma Antifeixista
Plataforma Antiglobalització de Ciutat Vella
Plataforma Aturem la Guerra
Plataforma catalana contra l'Europa del capital i la guerra
Plataforma ciutadana en defensa de la Vall de Sant Genís
Plataforma cívica per un 12 d'octubre en llibertat
Plataforma contra el Pla Colòmbia
Plataforma de suport als immigrants en lluita
Plataforma en defensa de l'Ebre
Plataforma per la ciutadania i la convivència
Plataforma per la Democràcia i la Globalització Social
Plataforma per la Unitat d'Acció (PUA)
Plataforma per l'abolició del Deute Extern Usurer (Plataforma ADEU)
Plataforma Poble a Poble
Plataforma unitària contra l'autopista elèctrica
Plataforma unitària per la Pau, no a la desfilada militar
Policia Nacional
Projecte Euromediterrani
Protecció civil de Barcelona
PSUC viu
Rantamplan
Reclaim the Streets
Red ciutadana por la abolición de la deuda externa (RCADE)
Red de Redes de Economía Alternativa y Solidaria (REAS)
Red del Bosque
Refundazione Comunista
Regidoria de participació ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona
Regidoria de seguretat ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona
Rescat
Resistència Anticapitalista
Revolta
Rojos/Roges
Rosa de foc
RTMark
Salvem el Pirineu
Salvem l'Empordà
Samba
Sans Tittre
Seminari d'Economia Crítica Taifa
Servicio de prensa alternativa (SERPAL)
Servei Civil Internacional (SCI)
Servei d'Informació per l'Objecció Fiscal (SIOF)
Setem

Showbus
Sin papeles sin fronteras
Sindicato de Estudiantes - Sindicat d'Estudiants
Sindicato labrego galego (SLG)
Sindicato obrero del campo (SOC)
Sindominio
SINTEL
Socialist Workers Party
Sodepau
Solidaires, Unitaires, Democratiques (SUD)
Solidari@s con Itoiz
SOS Racisme
STEI-i Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes - intersindical
Stop the War Coalition
Subdelegació del Govern a Barcelona
Suport a presos
Suport antirrepressiu
Tancades d'immigrants
The European Antimaastricht Movement (TEAM)
Trenquem el silenci
Trenquem les files
Tribunal global dels pobles
Tutti Bianchi
Unió de Fiscals Progressistes (UFP)
Unió de pagesos (UP)
Unió Europea (UE)
Unió General de Treballadors (UGT)
Unión de ganaderos y agricultores vascos (EHNE / UGAV)
Universidad Nómada
Universidad Pablo Olavide de Sevilla
Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
Universitat de Barcelona (UB)
Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)
Universitat Pompeu Fabra (UPF)
USOC (Unió sindical obrera de Catalunya)
USTEC (Unitat Sindical de treballadors de l'ensenyament de Catalunya)
Vaga Mundial de les Dones
Verds
Vía Campesina
Xarxa Ciutadana per l'abolició del deute extern (XCADE)
Xarxa de voluntaris pel canvi
Xarxa Europea de Socioeconomia Solidària
Xarxa Universitària de suport als immigrants en lluita (XUSI)
Ya basta
Yo Mango
Zambra
Zutik